

13.

**ULUSLARARASI AKADEMİK
ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
(ICAR)**

SEMPOZYUM ÖZET KİTAPÇIĞI

CONFERENCE ABSTRACTS

www.icarcongress.org

13. Uluslararası Akademik Araştırmalar Kongresi

(7 - 8 Mayıs 2024)

(ICAR)

Özet Kitabı

Editörler / Editors

Betül TÜLEK

Asos Yayınevi

1.baskı

Adres: Çaydaçıra Mah. Hacı Ömer Bilginoğlu Cad. No: 67/2-4/MERKEZ/ELAZIĞ

Telefon: [0532 643 75 23](tel:05326437523)

Mail Adresi: asos@asosyayinlari.com

Web: www.asosyayinlari.com

[Instagram: https://www.instagram.com/asosyayinevi/](https://www.instagram.com/asosyayinevi/)

[Facebook: https://www.facebook.com/asosyayinevi/](https://www.facebook.com/asosyayinevi/)

[Twitter: https://twitter.com/Asosyayinevi](https://twitter.com/Asosyayinevi)

ISBN: 978-625-6671-20-1

KONGRE BAŞKANI

Doç. Dr. Betül TÜLEK, Çankırı Karatekin Üniversitesi

DÜZENLEME KURULU

Doç. Dr. Arzu ALTUNTAŞ, Siirt Üniversitesi

Doç.Dr. Betül Tülek, Çankırı Karatekin Üniversitesi

Doç. Dr. Derya Sarı, Artvin Çoruh Üniversitesi

Doç. Dr. Özgür Burhan Timur, Çankırı Karatekin Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Merve KALAYCI KADAK Kastamonu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Meryem Bihter BİNGÜL BULUT, Kırıkkale Üniversitesi

BİLİM KURULU

2

Prof. Dr. Erdal Irmak ,Gazi Üniversitesi Teknoloji Fakültesi

Prof. Dr. Advıye Gülçın Sağdıçoğlu Celep, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Metın BAŞAL, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Reyhan ERDOĞAN, Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr. Aysel USLU, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Ođuz YILMAZ, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Şükran ŞAHİN, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Deniz HASIRCI, İzmir Ekonomi Üniversitesi

Prof. Dr. Zeynep TUNA ULTAV, İzmir Yaşar Üniversitesi

Prof. Dr. Ferit İZCİ, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Prof. Dr. Metin ARGAN, Anadolu Üniversitesi

Prof. Dr. Öner Demirel, Kırıkkale Üniversitesi

Prof. Dr. Nizami CEFEROV (Azerbaycan)

Prof. Dr. Blagovesta IVANOVA (Bulgaristan)

Prof. Dr. Nurşat JUMADİLOVA (Kazakistan)

Prof. Dr. Nergüz Bulut SERİN, Lefke Avrupa Üniversitesi

Prof. Dr. Dosay KENJETAY (Kazakistan)

Prof. Dr. Arshi KHAN (Hindistan)

Prof. Dr. Dimitri KİTSİKİS (Yunanistan)

Prof. Nilgün BİLGE, Mimar Sinan Üniversitesi

Prof. Caner KARAVİT, Mimar Sinan Üniversitesi

Prof. Rıdvan COŞKUN, Anadolu Üniversitesi

Prof. Mustafa BULAT, Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Vural BÜTÜN, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Prof. Dr. Angel Arturo Lopez Gonzalez, Escuela Universitaria ADEMA. SPAIN

Prof. Dr. Tahsin YILMAZ, Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr. Işık SEZEN, Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Murat AKTEN ,Süleyman Demirel Üniversitesi

Doç.Dr. Serkan ARSLAN, Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

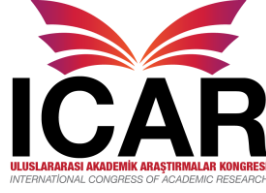
Doç. Dr. Sergey Klyuev, Saratov Medical University Russia.

Doç.Dr. Müsemma ALAGÖZ KARABEL,Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Doç. Dr. Toni Risteski, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, North Macedonia

- Doç.Dr. Recep POLAT, Sakarya Eğitim Araştırma Hastanesi
- Doç. Dr. İlky Ebru Tuncer BOON, Dokuz Eylül Üniversitesi
- Doç.Dr. Musemma Alagöz KARABEL, Dicle Üniversitesi
- Doç. Dr. Hakan ERER, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
- Doç. Dr. Mehmet Kıvanç AK, Düzce Üniversitesi
- Doç. Dr. Betül TÜLEK, Çankırı Karatekin Üniversitesi
- Doç. Dr. Arzu ALTUNTAŞ, Siirt Üniversitesi
- Doç. Dr. Derya Sarı, Artvin Çoruh Üniversitesi
- Doç. Dr. Özgür Burhan Timur, Çankırı Karatekin Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Merve KALAYCI KADAK Kastamonu Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Meryem Bihter BİNGÜL BULUT, Kırıkkale Üniversitesi
- Doç. Dr. Ali Korkut ULUDAĞ, Atatürk Üniversitesi
- Doç. Dr. Yener Lütfü MERT, İstanbul Galata Üniversitesi
- Doç. Dr. Adem PEKER, Atatürk Üniversitesi
- Doç. Dr. Aşkın ÇELİK, Manisa Celal Bayar Üniversitesi
- Doç. Dr. Etem Yeşilyurt, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Doç. Dr. Aslıhan ESRİNGÜ, Atatürk Üniversitesi
- Doç. Dr. Elif AKPINAR KÜLEKÇİ, Atatürk Üniversitesi
- Doç. Dr. Fabio L. GRASSİ (İtalya)
- Doç. Dr. Gürcan YILDIRIM, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- Doç. Dr. Shener BILALLI, International Balkan University
- Doç. Dr. Banu KARAŞAH, ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ

Doç. Dr. Mansumeh DAEİ (İran)

Doç.Dr. Üyesi Cansel TUNCER, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Doç. Dr. Ebru Kondolot Solak ,Gazi Üniversitesi

Dr. Öğretim Üyesi Mamdouh ALENEZİ, Prince Sultan University

Dr. Öğr. Üyesi Duygu Uysal Zıraman, Gazi Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Obalı Tutumlu (TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Can Doğan, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Damla ÜLKER, Yakın Doğu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Seçil Soytok NALÇACI, Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Yakup AÇAR, Kafkas Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ceren Haktanır ,Gazi Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Şehriban Eraslan,Süleyman Demirel Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Volkan MÜFTÜOĞLU, Bursa Teknik Üniversitesi

1. Gün

1. Oturum

Salon1 (1. Gün - 1. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Tevfik Palaz		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
9:00	Adem Karaca - Doç.Dr. Tevfik Palaz	Ortaokul Öğrencilerinin Doğal Afet Bilgi Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi
9:15	Dr. Öğretim Üyesi Ömer Kırmızı	Kapadokya Bölgesinde Geleneksel Mesleklerden Kilitçilik ve Yaşayan Bir Usta Mehmet Yuğuran
9:30	Dr. Öğretim Üyesi Alihan Gök	Emeğin Yeni Biçimleri ve Toplumsal Riskler
9:45	Dr. Öğretim Üyesi Tugba Gönel Sönmez	Nevşehir Bölgesindeki Elevciklerin Halk Mimarisindeki Rolü: Tasarım, İşlev ve Kültürel Bağlam
10:00	Hatice Astar - Doç.Dr. Ahmet Yıldırım	Psikolojik Sermayenin Yaşam Doyumuna Etkisi: Z Kuşağı Üzerine Bir Araştırma
10:15	Çay Kahve Arası	

Salon2 (1. Gün - 1. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Latif Pınar		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
9:00	Doç.Dr. Latif Pınar - Askar Achylov	Uluslararası İlişkiler ve Borsa
9:15	Doç.Dr. Latif Pınar - Askar Achylov	Dijital Eşitsizlik ve Türk Dış Politikası
9:30	Mustafa Bedirhan Doğan	Kavalalı Mehmed Ali'nin mısır Valiliğine Yükselişinde Arnavut Başlıbozukların Rolü
9:45	Arş.Gör. Mustafa Büker - Prof.Dr. Yaprak Türkan Taş	Fransızca Dil Sınıfında Alt Yazılı Video Aracılığıyla Sözcük Öğretimi
10:00	Araştırmacı Pınar Tansel Günal	Sınıf, Matematik, Rehber Öğretmenlerin Diskalkuliye Yönelik Farkındalıklarının Belirlenmesi
10:15	Çay Kahve Arası	

Salon3 (1. Gün - 1. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Can Ekici		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
9:00	Dr. Can Ekici	Perspectives of Companies On Industrial Metrology Services in Türkiye
9:15	Prof.Dr. Elçin Demirhan - Ezgi Çetinkaya	Mikrodalga Gücünün Çilek Yapraklarının Kuruma Kinetiği Üzerindeki Etkisi
9:30	Doç.Dr. Serap Samsun - Dr. Öğretim Üyesi Ebru Yılmaz	Covid-19 Pandemi Sürecinde Ordu İlindeki Balık Tüketim Alışkanlıklarının Belirlenmesi
9:45	Dr. Öğretim Üyesi Meryem Öz	Balık Yemi Boyutunun Azotlu Bileşiklerin Tatlı Suyu Salınımı Üzerine Etkisi
10:00	Dr. Öğretim Üyesi Ebru Yılmaz - Mukaddes Maral Beşlioğlu	Yunus Çiklit (Cyrtocara Moorii Boulenger, 1902) Balıklarını Erkek Bal Arısı Larvası (Apilarnil) İle Beslemenin Yumurta Verimi ve Larval Gelişime Etkisinin Araştırılması
10:15	Çay Kahve Arası	

Salon1 (1. Gün - 2. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Aysel Tüfekçi		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
10:30	Adem Şahin - Doç.Dr. Aysel Tüfekçi	Türkiye’de Okul Öncesi Eğitimde Kullanılan Yaratıcı Drama Yöntemi Üzerine Yapılmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi
10:45	Prof.Dr. Gözde Öymen Engindeniz - Irmak Işık	Etkileyici Pazarlamanın Satın Alma Eğilimine Etkisi: Y ve Z Jenerasyonları Üzerine Bir Araştırma
11:00	Cansu Morgül - Prof.Dr. Keziban Orbay	Matematik Eğitiminde Öz Düzenleme Becerileri Üzerine Çalışılan Tezlerin Doküman Analizi
11:15	Gülfer Akşen - Doç.Dr. Mustafa Murat Kale	Van ve Erçek Gölleri Arası Alanın Akarsu En ve Boy Profilleri Analizi ile Fayların Tespiti
11:30	Yunus Emre DüNDAR - Prof.Dr. Keziban Orbay - Dr. Öğretim Üyesi Birol Tekin	Eğitim Bilimleri Alanında Algoritma ve Programlama Üzerine Çalışılmış Tezlerin Doküman Analizi
11:45	Çay Kahve Arası	

Salon2 (1. Gün - 2. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Öğretim Üyesi Çağdaş Görücü		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
10:30	Dr. Öğretim Üyesi Çağdaş Görücü	Osmanlı Yahudilerinde Eğitimin Modernleşmesi
10:45	Arş.Gör.Dr. Tezcan Kaplan	Sinemayı Platonla Birlikte Tasavvur Etmek
11:00	Araştırmacı Gülşah Hasaңebi - Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Gürsoy	Psikologların Algıladıkları Ebeveyn Tutumları ve Erteleme Eğilimi Arasındaki İlişkide Dürtüsellik ve Yetersizliğin Aracılık Rolü
11:15	Dr. Öğretim Üyesi Mahmut Polat	Fen Öğretmen Adaylarının Mikro Öğretim Puanlarının Duygusal Zekâ Düzeylerine Göre Değişiminin İncelenmesi
11:30	Sevdenur Başok - Doç.Dr. Hakan Karabacak	Kriz Süreçleri ve Finansal Risk Yönetimi:İnşaat Sektörü Üzerine Bir Araştırma
11:45	Çay Kahve Arası	

Salon3 (1. Gün - 2. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. , Meliha Oktav Bulut		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
10:30	Ahmet Dağlı - Prof.Dr. , Meliha Oktav Bulut	Cı Reaktif Red 195 ile Boyanmış Örme Kumaşın Ekolojik Renk Açma/söküm İşlemi
10:45	Öğr.Gör. İzham Kılınc - Öğr.Gör. Abdülkadir Yıldız - Prof.Dr. Şeref Kurt - Dr. Öğretim Üyesi Çağlar Altay	Yönlendirilmiş Yongalevha Üretiminde Karakavak (Populus Nigra L.) Odununun Kullanımı: Fiziksel Özelliklerin İncelenmesi
11:00	Doç.Dr. Ahmet Ozkaya - Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Güçlü Suçak	Türkiye'de Ticari Olarak Üretilen İnek Sütü Yemlerinde Yağ Asidi Düzeylerinin Tespiti
11:15	Eda Turna - Doç.Dr. Nuray Yılmaz Baran - Dr. Öğretim Üyesi Emel Çakmak	Keratin/ Kantaron Bazlı Karboksimetil Selüloz Mikro Boncukları Üzerine İmmobilize Edilmiş Gümüş Nanopartiküllerin Sentezi, Karakterizasyonu, Sitotoksitesi ve Antioksidan Özelliklerinin Araştırılması
11:30	Şule Aksaya - Prof.Dr. Kemal Mert Çubukçu	Buca Metro Projesinin İstasyon Konum ve Sayılarının Optimizasyon Teknikleri ile Değerlendirilmesi
11:45	Çay Kahve Arası	

Salon1 (1. Gün - 3. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Sinan BİLİCİ		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
12:00	Dr. Sinan BİLİCİ	Lise Öğrencilerinde Nomofobi ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisi
12:15	Aysuhan Gürel	Kıbrıs Sorunu ve Müdahil Devletlerin Politikaları
12:30	Büşra Gürbüz	Çocuklarda Madde Kullanım Bozukluğu Nedenleri Üzerine Bir İnceleme: Merak, Akran Baskısı ve Kişisel Sorunlar
12:45	Dr. Sinan BİLİCİ	Öğretmen ve Okul İdarecilerinin Bilgi Güvenliği Farkındalıklarının İncelenmesi
13:00	Arş.Gör.Dr. Tuğba Aydoğdu Yüksel	Devrimler Döneminde Rus Tiyatrosu
13:15	Çay Kahve Arası	

Salon2 (1. Gün - 3. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Arş.Gör. Büşra Gürbüz		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
12:00	Arş.Gör. Büşra Gürbüz	Yaşlı Ayrımcılığının Psiko-Sosyal Sonuçları Üzerine Bir İnceleme
12:15	Doç.Dr. Başak Karakoç Öztürk - Aysel Merve Alyaprak	Türkçe Ders Kitaplarındaki Dil Bilgisi Etkinliklerinin Dil Bilgisi Öğretim Yaklaşımları Açısından İncelenmesi
12:30	Dr. Öğretim Üyesi İsa Altınışık	Enflasyonun Yeni Yüzü:Shrinkflation ve Skimpflation
12:45	Arş.Gör. Büşra Gürbüz	Eğitim ve İklim Değişikliği: Gençlerin Bilinçlendirilmesi ve Gelecek Nesiller İçin Eğitim Stratejileri
13:00	Esin Yılmaz	Sanal Influencer Stratejisi ve Dijital Pazarlamada Kullanımı: Alın Örneği
13:15	Çay Kahve Arası	

Salon3 (1. Gün - 3. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Muzaffer Metin		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
12:00	Batuhan Boduroglu - Doç.Dr. Muzaffer Metin	Bir Pedal Haritasının Araç Sarsıntısı Üzerindeki Etkilerinin Araştırılması
12:15	Arş.Gör. Süleyman Can - Dr. Öğretim Üyesi Duygu Kuru - Pınar Emir	Hidrotermal Yöntemle Kimyasal Aşındırmanın Cam Yüzeylerde Bor Nitrür Film Oluşumuna Etkisi
12:30	Mert Alacan - Tülin Çakmak Işıkkent	Çevrimiçi Perakendecilikte Anlamsal Arama Tabanlı Üretken Yapay Zeka
12:45	Ali Nihat Uzunalioglu - Mahsun Altın - Behçet Mutlu - Prof.Dr. Deniz Kılınc	Uçuş Satın Alımlarında Sigorta Kullanımı Suistimal Tespiti
13:00	Berkay Çakır - Prof.Dr. Orhan Doğan	Betonarme Kirişlerde Donatı Yerleşimi ve Beton Örtüsünün Aderansa ve Kirişin Performansına Etkisi Üzerine Bir İnceleme
13:15	Çay Kahve Arası	

4. Oturum

Salon1 (1. Gün - 4. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Arş.Gör. Büşra Gürbüz		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
13:30	Arş.Gör. Büşra Gürbüz	Toplumsal Cinsiyet ve Afetler: Kadınların ve Erkeklerin Farklılıkları
13:45	Dr. Öğretim Üyesi Gökhan Çobanoğulları	Askeri Harcamalar ve Ekonomik Büyüme Çevresel Bozulmayı Etkiler Mi? Brics-T Ekonomilerinden Kanıtlar
14:00	Murat Demir - Dr. Öğretim Üyesi Orhan Aydın - Prof.Dr. Recep Polat	Gelişim Yetersizliği Olan Öğrencilere Fen Bilimleri Dersi Kapsamında Destek ve Hareket Sistemi ile İlgili Kazanımların Öğretiminde Doğrudan Öğretim Uygulaması ile Yapılan Öğretimin Etkililiği
14:15	Dilara Karadağ - Doç.Dr. Seçil Gürün Karatepe	Türkiye’de 4857 Sayılı İş Kanunu Kapsamında Kıdem Tazminatının Mevcut Durumunun Değerlendirilmesi
14:30	Dr. Öğretim Üyesi Ozan Esendemir	Öğretmenlik Uygulaması Değerlendirme Formuna Matematik Eğitimi Açısından Eleştirel Bir Bakış
14:45	Çay Kahve Arası	

Salon2 (1. Gün - 4. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. Keziban Orbay		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
13:30	Adem Deniz - Prof.Dr. Keziban Orbay - Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Filiz	Eğitimde Yapay Zeka Kullanımına İlişkin Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Görüşleri: Bir Meta-Sentez Çalışması
13:45	Dr. Öğretim Üyesi Erhan Bozkurt - Merve Akçadurak	Değer Temelli Matematik Öğretim Etkinliklerinin Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Olasılık Matematik Konusu Başarısına ve Matematik Tutumlarına Etkisi
14:00	Merve Fevziye Kılıç - Doç.Dr. Özgür Davras	İçsel Pazarlamanın Marka Kimliği Üzerindeki Etkileri: Otel Çalışanları Üzerine Bir Uygulama
14:15	Arş.Gör. Büşra Gürbüz	Afetlerin Ortaya Çıkardığı Ekonomik Sarsıntılar ve Toplumsal Dönüşüm
14:30	Arş.Gör. Büşra Gürbüz	Göçmen Topluluklarda Yaşlı Bakımı: İhtiyaçlar ve Çözüm Önerileri
14:45	Çay Kahve Arası	

Salon3 (1. Gün - 4. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Cansel Tuncer		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
13:30	Doç.Dr. Cansel Tuncer	Poli(Akrilik Asit)-Poli(Stiren-Glisidil Metakrilat) Hibrit Hidrojel Sentezi ve Çeşitli Uygulamalarda Lateks Etkisinin İncelenmesi
13:45	Sümeyra Yılmaz - Prof.Dr. Alev Taşkın	Havacılık Sektöründe Uçak Yüzeyindeki Hataların Makine Öğrenmesi İle Tespitine Yönelik Kavramsal Bir Yaklaşım
14:00	Selin Aysalar - Prof.Dr. Alev Taşkın	Envanter Dağıtımının Pekiştirmeli Öğrenme Algoritmaları ile Gerçekleştirilmesine Yönelik Kavramsal Bir Yaklaşım
14:15	Muhammed Doruk Çapraz - Doç.Dr. Ersen Yılmaz	Şerit Tespiti Yapan Bir Sürücü Güvenlik Destek Sisteminin Çevresel Koşullar Altında Performans İncelemesi
14:30	Dr. Öğretim Üyesi İpek Ada Alver - Dr. Öğretim Üyesi Cansu Vatansever	Gıda Takviyesi Olarak Kullanımı Tavsiye Edilen Bitkisel İçerikli Şurupların Antibakteriyel Aktivitelerinin Belirlenmesi
14:45	Çay Kahve Arası	

5. Oturum

Salon1 (1. Gün - 5. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. Murat Gökdere		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
15:00	Kübra Duran - Prof.Dr. Murat Gökdere	Soru Tipolojisi Basamakları ve Piaget'in Soyut Operasyonel Dönem Basamaklarına Uygun Fen Bilimleri Soru Örnekleri
15:15	Araştırmacı Yeşim Bircan - Doç.Dr. Ebru Albayrak	Türkiye'de 2009-2023 Yılları Arasında Eğitim Yöneticilerinin Uzaktan Hizmet İçi Eğitim Yoluyla Yetiştirilmeleri İle İlgili Yapılan Çalışmaların Analizi
15:30	Dr. Öğretim Üyesi Serhat Çamkaya - Prof.Dr. Deniz Özyakışır	Göçmen Transferleri Çevresel Bozulma İlişkisi: Türkiye'den Ampirik Kanıtlar
15:45	İrem Koca	Tarihsel Bağlamda Deterjan Reklamlarında Kadın Kullanımı
16:00	Doç.Dr. Emine Şenyuva - Araştırmacı Ali Kahyaoğlu	Eğitimde Dijital Dönüşüme Hazır Oluş Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Ölçek Boyutlarının Veri Madenciliği Yöntemleri ile Değerlendirilmesi
16:15	Çay Kahve Arası	

Salon2 (1. Gün - 5. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Öğretim Üyesi Murat Fatih Tuna		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
15:00	Araştırmacı Selim Buğday - Dr. Öğretim Üyesi Murat Fatih Tuna	Dijital Satın Alma Performansına Göre Avrupa Ülkelerinin Karşılaştırmalı Analizi: Iqrbow Tabanlı Vıkor Yaklaşımı
15:15	Doç.Dr. Kutbettin Ekinci	Kur'an'da Yerel İfadelerin Mekasidu'l-Kur'ân Açısından Değerlendirilmesi
15:30	Dr. Zeliha Ozsoy Gunes - Doç.Dr. Ibrahim Gunes	Yüksek Gerilim Laboratuvarı Kaygı Ölçeği Geliştirilmesi, Geçerlik ve Güvenirliği Çalışması
15:45	Dr. Öğretim Üyesi Erhan Bozkurt - Merve Akçadurak	Değer Temelli Matematik Öğretim Etkinliklerinin Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Veri Analizi Matematik Konusu Başarısına ve Matematik Tutumlarına Etkisi
16:00	Çay Kahve Arası	

Salon3 (1. Gün - 5. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Andaç İmak		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
15:00	Arş.Gör.Dr. Andaç İmak	Fiber Optik Haberleşme Sistemlerinde Farklı Dalga Boylarının Sistem Performansı Üzerindeki Etkisi
15:15	Araştırmacı Ensar Kesikbaş	Geçirimli Yüzey Kaplamalarında Yağış-Akış İlişkisinin İncelenmesi
15:30	Arş.Gör.Dr. Andaç İmak	Fiber Optik Haberleşme Sistemlerinde Hibrit Rof/wdm Tasarımının Yükselteç Etkisi Altındaki Güç ve Kalite Performansının İncelenmesi
15:45	İsmail Kapıcı - Eyüp Özdemir - Doç.Dr. Cengiz İpek	Depremde Düzensiz Yapıların İncelenmesi
16:00	Emrecan Bakır - İbrahim Surur - Doç.Dr. Cengiz İpek	Kamu Binalarının Değerlendirilmesi

2. Gün

1. Oturum

Salon1 (2. Gün - 1. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Cengiz İpek		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
9:00	Anıl Ceylan - Nurdagül Akça - Doç.Dr. Cengiz İpek	Depremde Dolgu Duvarların Davranış Etkisinin İncelenmesi
9:15	Ülkünur Tunçbaş	Nootropik İlaç Pirasetam'ın Tablet Formülasyonunda Yeni Bir Yeşil Hplc Yöntemi ile Analizi'
9:30	Ahmet Emir Aktaş - Ali Kerem Öztürk - Doç.Dr. Cengiz İpek	Enkazların Depolanması ve Çevresel Etkileri
9:45	Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Masum Tunçay	Havacılık Endüstrisinde Ti64 İçin Kaplama Seçimi
10:00	Fuatcan Özmert - Enes Kutay Karakaş - Arş.Gör.Dr. Burcu Nilgün Çetiner	Plastik Enjeksiyon Kalıp Çeliği Olarak Gaz Nitrasyonu Sonrası 1.2083 ve 1.2738 Çeliklerin Performansı ve Seçimi
10:15	Çay Kahve Arası	

Salon2 (2. Gün - 1. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Cengiz İpek		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
9:00	Metin Güler - Erdiñ Mercan - Doç.Dr. Cengiz İpek	Binaların Patlama Davranışı
9:15	Muhammed Ali Kaya - Doç.Dr. Cengiz İpek	Kahramanmaraş Depreminde Okul Yapılarının İncelenmesi
9:30	Dr. Öğretim Üyesi Yasin İçel	Rüzgâr Türbinlerinin Karşılaştırılması: Neden Mikro Rüzgâr Türbini'
9:45	Nazif Ekinci - Doç.Dr. Cengiz İpek	Tarihi Yapıların Dinamik Olarak İncelenmesi
10:00	Fatma Tüfekci - Elif Dilara Şanlıer - Doç.Dr. Cengiz İpek	Kahramanmaraş Depremlerinde Afet Yönetimi
10:15	Çay Kahve Arası	

Salon3 (2. Gün - 1. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Ayşe Zeynep Zengin		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
9:00	Arş.Gör. Hanife Karaköse Semiz - Arş.Gör. Kübra Çam - Doç.Dr. Ayşe Zeynep Zengin	Nasopalatin Kanal Kisti: Bir Vaka Sunumu
9:15	Tuğba Akgüller Eker - Doç.Dr. Yıldız Analay Akbaba - Dr. Yasin Yetişiğiğit	Nonspesifik Bel Ağrılı Bireylerde Korku Kaçınma İnanışlarının Klinik Parametreler ile İlişkisi
9:30	Doç.Dr. Numan Karaarslan - Doç.Dr. İbrahim Yılmaz - Doç.Dr. Duygu Yaşar Şirin - Prof.Dr. Hanefi Özbek	Kalsitonin Genine Bağlı Peptit Üretiminin İntervertebral Disk Dokusunda Önemi
9:45	Doç.Dr. İbrahim Yılmaz - Dr. Öğretim Üyesi Muharrem Furkan Yüzbaşı - Dr. Hacı Mehmet Saygı - Doç.Dr. Numan Karaarslan - Doç.Dr. Duygu Yaşar Şirin	Kuersetin, Otofajik ve Apoptotik Sinyal Yolakları Üzerinden, İntervertebral Disk Dejenerasyonunu İyileştirebilir Mi'
10:00	Arş.Gör. Hanife Karaköse Semiz - Arş.Gör. Kübra Çam - Doç.Dr. Ayşe Zeynep Zengin	Siyah Kıllı Dil: Bir Vaka Sunumu
10:15	Çay Kahve Arası	

Salon1 (2. Gün - 2. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Cengiz İpek		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
10:30	Fadime Kuru - Elif Akel - Doç.Dr. Cengiz İpek	Yapıların Spektrum Davranışının İncelenmesi
10:45	Araştırmacı Merve Aydın	Heterohalkalı Bileşiklerin Enzimler ve Mikrobiyal Hücreler Katalizörlüğünde Kemoenzimatik Reaksiyonları
11:00	Özgür Aslan - Metin Karamahmutoglu - Doç.Dr. Cengiz İpek	Yapısal Olmayan Elemanların İncelenmesi
11:15	Araştırmacı Meryem Karadağ - Dr. Öğretim Üyesi Ayça Yeşim Çağlayan	Orman Okulları ve Pedagojisi "kentsel Boyutta Ulusal ve Uluslararası Orman Okullarının Karşılaştırılması"
11:30	Özgür Akdemir - Yusuf Arkan - Doç.Dr. Cengiz İpek	Deprem Bölgesi Altyapı Sistemlerinin İncelenmesi
11:45	Çay Kahve Arası	

Salon2 (2. Gün - 2. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Cengiz İpek		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
10:30	Ufuk Kerem Kelleci - Faruk Geyve - Doç.Dr. Cengiz İpek	İnşaat Mühendisliğinde Etik ve Yetkin Mühendislik
10:45	Umay Halisdemir - Arş.Gör.Dr. Yunus Aksoy - Yusuf Köse - Prof.Dr. Halil Hasar	Mxene ile Bazik Red (46) Boyanın Adsorpsiyonu
11:00	Dr. Orhan Özünlü	Farklı Oranlarda Leblebi ve mısır Unuyla Zenginleştirilmiş Atıştırmalık Balık Çipslerinin Üretimi ve Kalite Karakteristiklerinin Belirlenmesi
11:15	Berkay Temizer	Şen Yöntemi Kullanılarak Akarçay Havzasının Yağış Verilerinin Trend Analizlerinin Yapılması
11:30	Mustafa Yegün - Doç.Dr. Aytekin Çelik - Prof.Dr. Özge Hanay - Prof.Dr. Halil Hasar	Mxene ve Max İle Metilen Mavisin'in Adsorpsiyonu
11:45	Çay Kahve Arası	

Salon3 (2. Gün - 2. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. Mehmet İrfan Karadede		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
10:30	Arş.Gör. Özkan Büyük - Dr. Öğretim Üyesi Berşan Karadede - Prof.Dr. Mehmet İrfan Karadede	Ağız Sağlığı Okuryazarlığı
10:45	Dr. Öğretim Üyesi Muharrem Furkan Yüzbaşı	Diyabetik Nefropati ile İlişkili Hemodiyaliz Uygulanan Olgularda Enfektif Spondilodiskit Varlığının Değerlendirilmesi
11:00	Dr. Öğretim Üyesi Sevim Öndül	Lomber Disk Herniasyonu Tedavisinde Metilprednizolon: Literatürün Sistemik Değerlendirilmesi
11:15	Dr. Öğretim Üyesi Tamer Tamdoğan	Kontrollü Salıma Müsaade Eden İlaç Taşıma Sistemleri İle Uygulanan Büyüme Faktörleri Nükleus Pulpozus Hücrelerinin Dejenerasyonunu Önleyebilir Mi?
11:30	Doç.Dr. Bülent Bilir - Doç.Dr. Betül Ekiz Bilir - Doç.Dr. İbrahim Yılmaz - Arş.Gör.Dr. Mehmet Ali Kahraman - Doç.Dr. Numan Karaarslan	Adenozin Monofosfat ile Aktive Edilmiş Protein Kinaz ve Sirtuinlere Ait Sinyal Yolaklarının Manipulasyonu Sayesinde Diyabetik Nöropati Tedavi Edilebilir Mi?
11:45	Çay Kahve Arası	

Salon1 (2. Gün - 3. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Cengiz İpek		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
12:00	Mert Emir Arslan - Enes Parasay - Doç.Dr. Cengiz İpek	Kahramanmaraş Depreminde Hastanelerin İncelenmesi
12:15	Dr. Öğretim Üyesi Esmâ Demir Çetin - Yavuz Selim Genç	3 Boyutlu Galile Uzayında Manyetik Akışlar
12:30	Ceren Gökmen - Resul Konukcu - Doç.Dr. Cengiz İpek	Rüzgar Türbinlerinin Sismik Yük Altında Davranışının İncelenmesi
12:45	Mohammad Edris Jouaneh - Doç.Dr. Cengiz İpek	Tbdy 2018'e Göre Dolgu Duvarların İncelenmesi
13:00	Odai Alkaleh - Doç.Dr. Cengiz İpek	Perde Duvarın Betonarme Yapı Davranışına Etkisi
13:15	Çay Kahve Arası	

Salon2 (2. Gün - 3. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Öğretim Üyesi Turgut Tut		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
12:00	Dr. Öğretim Üyesi Turgut Tut	Kuantum Verimliliğini Artırmak İçin Görüntü Sensörlerinde Mikro-Nano Sütunların Kullanımı
12:15	Songül Ağar - Doç.Dr. Yasemen Kalpaklı	Proses Güvenliği İçin Risk Analiz Metotları – Tehlike ve İşletilebilirlik Analizi (Hazop) ve Koruma Katmanı Analizi (Lopa)
12:30	Araştırmacı Mustafa Avcı	İstanbul İlinde Çeşitli Deprem ve Zemin Sınıflarına Göre Yatay Deprem Kuvvetlerinin Analizi
12:45	Yusuf Arkan - Yusuf Alphan - Doç.Dr. Cengiz İpek	Baraj Tesisleri ve İçme Suyu Hatlarının İncelenmesi
13:00	Dr. Öğretim Üyesi Turgut Tut	Fotovoltaik Cihazlarda Altıgen ve Kare Tipte Nanoçubuk Örgüleri
13:15	Çay Kahve Arası	

Salon3 (2. Gün - 3. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. Muammer Elmas		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
12:00	Ahmet Karabulut - Prof.Dr. Muammer Elmas	Bal Arılarında (Apis Mellifera) Yaşanan Ani Koloni Kayıplarında İmidaclopridin Rolü
12:15	Dr. Öğretim Üyesi Deniz Sünnetçi Akkoyunlu - Arş.Gör. Tolgahan Özer - Prof.Dr. Bülent Kara	Kıaa0753 Varyantı ile İlişkili Jeune Asfiksik Torasik Distrofi'nin Klinik Sunumu
12:30	Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Kul	Veteriner Cerrahide Kızılötesi Termografi Uygulamaları
12:45	Doç.Dr. Begüm Evranos Aksöz	Ligand a ile Asetilkolinesteraz ve Butirikolinesteraz Enzimleri Arasındaki Bağlanma Etkileşimlerinin Araştırılması
13:00	Arş.Gör.Dr. Mücahit Dursun	Öğretmenlerin Stresli Durumlarda Bilişsel Kontrol ve Bilişsel Esneklik Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi
13:15	Çay Kahve Arası	

Salon1 (2. Gün - 4. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Cengiz İpek		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
13:30	İrem Edis - Ahmet Talha Uca - Doç.Dr. Cengiz İpek	Minarelerin Deprem ve Rüzgar Etkisi Altındaki Davranışlarının İncelenmesi
13:45	İrem Kızıltaş - Doç.Dr. Cengiz İpek	Sismik İzalatörlerin Deprem Üzerindeki Etkisi ve Bir Betonarme Binada Sismik İzolatör Kullanımının Bina Davranışına Etkisinin İncelenmesi
14:00	Araştırmacı Sude Saral Çakmak - Doç.Dr. Sevgi Karakuş	Hidrazid-Hidrazon Ligandlarından Hareketle Bakır(II) Komplekslerinin Sentezi ve Yapısal Karakterizasyonu
14:15	Yusuf Çiftçi - Ertuğrul Kahveci - Doç.Dr. Cengiz İpek	Limanlar ve Kıyı Tesislerinin Deprem Açısından Değerlendirilmesi
14:30	İbrahim Ağaçkaya - Ceyhun Günay - Doç.Dr. Cengiz İpek	Depremlerin Yıkım ve Maliyet Analizi
14:45	Çay Kahve Arası	

Salon2 (2. Gün - 4. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. Muzaffer Tolga Akbulut		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
13:30	Canberk Özcan - Prof.Dr. Muzaffer Tolga Akbulut	Mekân – Strüktür İlişkisinin Tarihsel Süreçteki Gelişiminin İncelenmesi
13:45	Dr. Öğretim Üyesi Ceylan Ceylan	Konya İlinde Mahmuzlu Kaplumbağalarda (Testudo Graeca İbera) Hyalomma Aegyptium (Lineaus, 1758) Enfestasyonları
14:00	Dr. Merve Mepa	Sanatsal Araştırma Aracı Olarak: Ağ Oluşturma ve Haritalama
14:15	Dr. Öğretim Üyesi İsmail Seçkin Çardaklı	Kalay Katkılı Hidroksiapatit Nano Çubukların Yapısal Karakterizasyonu
14:30	Çay Kahve Arası	

Salon3 (2. Gün - 4. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Öğretim Üyesi Onur Kılıç		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
13:30	Dr. Öğretim Üyesi Onur Kılıç	Bulanık Mantık İle Mimari Tasarım Çözümü Üretme Yaklaşımları
13:45	Merve Safa Bekler	1950'li Yıllar ve Sonrası Modernleşme Sürecinde Mobilya'nın Gelişimi: Dünya ve Türkiye'deki Yansımaları
14:00	Araştırmacı Helin Saraç - Prof.Dr. Aybike Ayfer Karadağ	Orman Okulu Eğitim Modelinde Oyun Algısı: Düzce Hayalimiz Orman Anaokulu Örneği
14:15	Dr. Öğretim Üyesi Onur Kılıç	İç Mimaride Yapay Zekanın Kullanım Olanaklarının Ulaştığı Seviyeye Bir Bakış
14:30	Araştırmacı Ecrin Kar - Prof.Dr. Aybike Ayfer Karadağ	Depremın Ekosistem Hizmetlerine Etkilerine İlişkin Bilimsel Değerlendirmeler
14:45	Çay Kahve Arası	

Salon1 (2. Gün - 5. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. Ali Uçar		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
15:00	Arş.Gör. Sevgi Karaca - Prof.Dr. Ali Uçar	Kuvarsın Piston Pres Kullanılarak Aey ile Modellenmesi
15:15	Emirhan Altıntaş - Yusuf Alphan - Doç.Dr. Cengiz İpek	Kahramanmaraş Depreminde Baraj Tesislerinin ve İçme Suyu Hatlarının İncelenmesi
15:30	Mustafa Karaer - Şevval Özer - Doç.Dr. Cengiz İpek	Binaların Güçlendirilmesi
15:45	Araştırmacı Emine Defne Parlak - Araştırmacı Burak Mert Varol - Dr. Öğretim Üyesi Cengiz İpek	Hastanelerin Depremde Davranışı
16:00	Berk Zenger - Ömer Akgöl - Doç.Dr. Cengiz İpek	Çelik Yapıların Depreme Dayanıklılığı: Tasarım ve Analizi
16:15	Çay Kahve Arası	

Salon2 (2. Gün - 5. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Fatih Fırat		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
15:00	Doç.Dr. Fatih Fırat	Tur Yapılamayan Dar Ağzılı Divertikül İçi Tümörü Olan Olguda Açık Eksizyon Yöntemi
15:15	Doç.Dr. İbrahim Yılmaz - Doç.Dr. Ülkün Ünlü Ünsal - Doç.Dr. Numan Karaarslan - Doç.Dr. Salim Şentürk - Doç.Dr. Serdar Çevik	Tip 2 Diyabetes Mellitus ile İlişkili Alzheimer Hastalığında Sglt2 İnhibitörlerinin Rolü
15:30	Doç.Dr. Hilal Hocagil	Şiddetli Kas Ağrısı Menenjit İçin Uyarıcı Bir Semptom Mudur'
15:45	Arş.Gör. Mustafa Sarı - Arş.Gör. Demet Öztürk - Dr.Araştırmacı Halil İbrahim Çelik - Prof.Dr. Nilgün Bek	Üniversite Çalışanlarının Kas İskelet Sistemi Maruziyeti ve Fiziksel Aktivite Seviyeleri Yönünden İncelenmesi
16:00	Dr. Omer Tontus - Dr. Aydan Ay	Birlesik Krallık Plastik Cerrahi Kliniklerinde Çqc Raporlarının Değerlendirilmesi: Kapsamlı Bir Analiz
16:15	Çay Kahve Arası	

Salon3 (2. Gün - 5. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Erdal Onur Diktaş		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
15:00	Beyza Gökkaya - Doç.Dr. Erdal Onur Diktaş	Cumhuriyet Öncesi Yakın Dönemden Günümüze Kadar Kentsel Değişim ve Dönüşümün Türkiye'deki Gelişimi Üzerine
15:15	Araştırmacı Sultan Boz - Prof.Dr. Hayat Zengin Çelik	30 Ekim 2020 Ege Denizi Depremi Sonrası Bayraklı İlçesi Yapı Hasar Durumlarının Kentsel Gelişim Biçimi Üzerinden Değerlendirilmesi
15:30	Nilay Dağlar Özcan - Doç.Dr. Cenk Hamamcıoğlu	İstasyonlar ile İlişkili Meydanların Mekânsal Değişimine Yönelik Bir İrdeleme: İstanbul'da Sirkeci-Yedikule Raylı Sistem Hattı İstasyonları
15:45	Araştırmacı Beyza Ece Emeksiz - Dr. Öğretim Üyesi Ayça Yeşim Çağlayan	Kent Hakkı Kavramının Peyzaj Mimarlığı Bağlamında Değerlendirilmesi'
16:00	Doç.Dr. Tuğçe Çelik	Mimari Tasarımda Doğal Işık: Velux Daylight Visualizer Programı ile Simülasyon

İçindekiler

Etkileyici Pazarlamanın Satın Alma Eğilimine Etkisi: Y ve Z Jenerasyonları Üzerine Bir Araştırma	42
Afetlerin Ortaya Çıkardığı Ekonomik Sarsıntılar ve Toplumsal Dönüşüm	44
Askeri Harcamalar ve Ekonomik Büyüme Çevresel Bozulmayı Etkiler Mi' Brics-T Ekonomilerinden Kanıtlar	46
Çocuklarda Madde Kullanım Bozukluğu Nedenleri Üzerine Bir İnceleme: Merak, Akran Baskısı ve Kişisel Sorunlar	48
Değer Temelli Matematik Öğretim Etkinliklerinin Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Olasılık Matematik Konusu Başarısına ve Matematik Tutumlarına Etkisi	50
Değer Temelli Matematik Öğretim Etkinliklerinin Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Veri Analizi Matematik Konusu Başarısına ve Matematik Tutumlarına Etkisi	51
Devrimler Döneminde Rus Tiyatrosu	52
Dijital Eşitsizlik ve Türk Dış Politikası	54
Dijital Satın Alma Performansına Göre Avrupa Ülkelerinin Karşılaştırmalı Analizi: Iqrbow Tabanlı Vikor Yaklaşımı	56
Eğitim Bilimleri Alanında Algoritma ve Programlama Üzerine Çalışılmış Tezlerin Doküman Analizi	58
Eğitim ve İklim Değişikliği: Gençlerin Bilinçlendirilmesi ve Gelecek Nesiller İçin Eğitim Stratejileri	60
Eğitimde Dijital Dönüşüme Hazır Oluş Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Ölçek Boyutlarının Veri Madenciliği Yöntemleri ile Değerlendirilmesi	62
Eğitimde Yapay Zeka Kullanımına İlişkin Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Görüşleri: Bir Meta-Sentez Çalışması	65
Emeğin Yeni Biçimleri ve Toplumsal Riskler	67
Enflasyonun Yeni Yüzü: Shrinkflation ve Skimpflation	69
Fen Öğretmen Adaylarının Mikro Öğretim Puanlarının Duygusal Zekâ Düzeylerine Göre Değişiminin İncelenmesi	71
Fransızca Dil Sınıfında Alt Yazılı Video Aracılığıyla Sözcük Öğretimi	73
Gelişim Yetersizliği Olan Öğrencilere Fen Bilimleri Dersi Kapsamında Destek ve Hareket Sistemi ile İlgili Kazanımların Öğretiminde Doğrudan Öğretim Uygulaması ile Yapılan Öğretimin Etkililiği	75
Göçmen Topluluklarda Yaşlı Bakımı: İhtiyaçlar ve Çözüm Önerileri	77
Göçmen Transferleri Çevresel Bozulma İlişkisi: Türkiye'den Ampirik Kanıtlar	79
İçsel Pazarlamanın Marka Kimliği Üzerindeki Etkileri: Otel Çalışanları Üzerine Bir Uygulama	81

Kapadokya Bölgesinde Geleneksel Mesleklerden Kilitçilik ve Yaşayan Bir Usta Mehmet Yuğuran	83
Kavalalı Mehmed Ali'nin mısır Valiliğine Yükselişinde Arnavut Başbozukların Rolü.....	85
Kıbrıs Sorunu ve Müdahil Devletlerin Politikaları.....	87
Kriz Süreçleri ve Finansal Risk Yönetimi:İnşaat Sektörü Üzerine Bir Araştırma	89
Kur'an'da Yerel İfadelerin Mekasidu'l-Kur'ân Açısından Değerlendirilmesi	90
Lise Öğrencilerinde Nomofobi ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisi	92
Matematik Eğitiminde Öz Düzenleme Becerileri Üzerine Çalışılan Tezlerin Doküman Analizi .	93
Nevşehir Bölgesindeki Elevciklerin Halk Mimarisindeki Rolü: Tasarım, İşlev ve Kültürel Bağlam	95
Öğretmen ve Okul İdarecilerinin Bilgi Güvenliği Farkındalıklarının İncelenmesi	97
Öğretmenlik Uygulaması Değerlendirme Formuna Matematik Eğitimi Açısından Eleştirel Bir Bakış.....	98
Ortaokul Öğrencilerinin Doğal Afet Bilgi Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	99
Osmanlı Yahudilerinde Eğitimin Modernleşmesi.....	101
Psikologların Algıladıkları Ebeveyn Tutumları ve Erteleme Eğilimi Arasındaki İlişkide Dürtüsellik ve Yetersizliğin Aracılık Rolü.....	103
Psikolojik Sermayenin Yaşam Doyumuna Etkisi: Z Kuşağı Üzerine Bir Araştırma	105
Sanal Influencer Stratejisi ve Dijital Pazarlamada Kullanımı: Alın Örneği	107
Sinemayı Platonla Birlikte Tasavvur Etmek.....	109
Sınıf, Matematik, Rehber Öğretmenlerin Diskalkuliye Yönelik Farkındalıklarının Belirlenmesi	111
Soru Tipolojisi Basamakları ve Piaget'in Soyut Operasyonel Dönem Basamaklarına Uygun Fen Bilimleri Soru Örnekleri.....	113
Tarihsel Bağlamda Deterjan Reklamlarında Kadın Kullanımı.....	115
Toplumsal Cinsiyet ve Afetler: Kadınların ve Erkeklerin Farklılıkları.....	117
Türkçe Ders Kitaplarındaki Dil Bilgisi Etkinliklerinin Dil Bilgisi Öğretim Yaklaşımları Açısından İncelenmesi.....	119
Türkiye'de 2009-2023 Yılları Arasında Eğitim Yöneticilerinin Uzaktan Hizmet İçi Eğitim Yoluyla Yetiştirilmeleri ile İlgili Yapılan Çalışmaların Analizi.....	121
Türkiye'de 4857 Sayılı İş Kanunu Kapsamında Kıdem Tazminatının Mevcut Durumunun Değerlendirilmesi	123
Türkiye'de Okul Öncesi Eğitimde Kullanılan Yaratıcı Drama Yöntemi Üzerine Yapılmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi	125
Uluslararası İlişkiler ve Borsa	127
Van ve Erçek Gölleri Arası Alanın Akarsu En ve Boy Profilleri Analizi ile Fayların Tespiti	129

Yaşlı Ayrımcılığının Psiko-Sosyal Sonuçları Üzerine Bir İnceleme	131
Yüksek Gerilim Laboratuvarı Kaygı Ölçeği Geliştirilmesi, Geçerlik ve Güvenirliği Çalışması	133
3 Boyutlu Galile Uzayında Manyetik Akışlar.....	135
Balık Yemi Boyutunun Azotlu Bileşiklerin Tatlı Suya Salınımı Üzerine Etkisi	137
Baraj Tesisleri ve İçme Suyu Hatlarının İncelenmesi.....	139
Betonarme Kirişlerde Donatı Yerleşimi ve Beton Örtüsünün Aderansa ve Kirişin Performansına Etkisi Üzerine Bir İnceleme	141
Binaların Güçlendirilmesi	143
Binaların Patlama Davranışı	145
Bir Pedal Haritasının Araç Sarsıntısı Üzerindeki Etkilerinin Araştırılması	147
Buca Metro Projesinin İstasyon Konum ve Sayılarının Optimizasyon Teknikleri ile Değerlendirilmesi	149
Çelik Yapıların Depreme Dayanıklılığı: Tasarım ve Analizi	151
Çevrimiçi Perakendecilikte Anlamsal Arama Tabanlı Üretken Yapay Zeka.....	153
Cı Reaktif Red 195 ile Boyanmış Örme Kumaşın Ekolojik Renk Açma/söküm İşlemi	155
Covid-19 Pandemi Sürecinde Ordu İlindeki Balık Tüketim Alışkanlıklarının Belirlenmesi	157
Deprem Bölgesi Altyapı Sistemlerinin İncelenmesi	159
Depremde Dolgu Duvarların Davranış Etkisinin İncelenmesi.....	161
Depremde Düzensiz Yapıların İncelenmesi.....	163
Depremlerin Yıkım ve Maliyet Analizi.....	165
Enkazların Depolanması ve Çevresel Etkileri.....	167
Envanter Dağıtımının Pekiştirmeli Öğrenme Algoritmaları ile Gerçekleştirilmesine Yönelik Kavramsal Bir Yaklaşım	169
Farklı Oranlarda Leblebi ve mısır Unuyla Zenginleştirilmiş Atıştırmalık Balık Cipslerinin Üretimi ve Kalite Karakteristiklerinin Belirlenmesi	171
Fiber Optik Haberleşme Sistemlerinde Farklı Dalga Boylarının Sistem Performansı Üzerindeki Etkisi	173
Fiber Optik Haberleşme Sistemlerinde Hibrit Rof/wdm Tasarımının Yükselteç Etkisi Altındaki Güç ve Kalite Performansının İncelenmesi	175
Fotovoltaik Cihazlarda Altıgen ve Kare Tipte Nanoçubuk Örgüleri	177
Geçirimli Yüzey Kaplamalarında Yağış-Akış İlişkisinin İncelenmesi	179
Gıda Takviyesi Olarak Kullanımı Tavsiye Edilen Bitkisel İçerikli Şurupların Antibakteriyel Aktivitelerinin Belirlenmesi.....	181
Hastanelerin Depremde Davranışı.....	183
Havacılık Endüstrisinde Ti64 İçin Kaplama Seçimi.....	185

Havacılık Sektöründe Uçak Yüzeyindeki Hataların Makine Öğrenmesi ile Tespitine Yönelik Kavramsal Bir Yaklaşım	187
Heterohalkalı Bileşiklerin Enzimler ve Mikrobiyal Hücreler Katalizörlüğünde Kemoenzimatik Reaksiyonları	188
Hidrazid-Hidrazon Ligandlarından Hareketle Bakır(I) Komplekslerinin Sentezi ve Yapısal Karakterizasyonu	190
Hidrotermal Yöntemle Kimyasal Aşındırmanın Cam Yüzeylerde Bor Nitrür Film Oluşumuna Etkisi	192
İnşaat Mühendisliğinde Etik ve Yetkin Mühendislik	194
İstanbul İlinde Çeşitli Deprem ve Zemin Sınıflarına Göre Yatay Deprem Kuvvetlerinin Analizi	196
Kahramanmaraş Depreminde Baraj Tesislerinin ve İçme Suyu Hatlarının İncelenmesi.....	198
Kahramanmaraş Depreminde Hastanelerin İncelenmesi	200
Kahramanmaraş Depreminde Okul Yapılarının İncelenmesi	202
Kahramanmaraş Depremlerinde Afet Yönetimi	204
Kalay Katkılı Hidroksiapatit Nano Çubukların Yapısal Karakterizasyonu	206
Kamu Binalarının Değerlendirilmesi	208
Keratin/ Kantaron Bazlı Karboksimetil Selüloz Mikro Boncukları Üzerine İmmobilize Edilmiş Gümüş Nanopartiküllerin Sentezi, Karakterizasyonu, Sitotoksitesisi ve Antioksidan Özelliklerinin Araştırılması	210
Kuantum Verimliliğini Artırmak İçin Görüntü Sensörlerinde Mikro-Nano Sütunların Kullanımı	212
Kuarsın Piston Pres Kullanılarak Aey ile Modellenmesi	214
Limanlar ve Kıyı Tesislerinin Deprem Açısından Değerlendirilmesi	216
Mikrodalga Gücünün Çilek Yapraklarının Kuruma Kinetiği Üzerindeki Etkisi	218
Minarelerin Deprem ve Rüzgar Etkisi Altındaki Davranışlarının İncelenmesi	220
Mxene ile Bazık Red (46) Boyanın Adsorpsiyonu	222
Mxene ve Max ile Metilen Mavisin'in Adsorpsiyonu.....	224
Nootropik İlaç Pirasetam'ın Tablet Formülasyonunda Yeni Bir Yeşil Hplc Yöntemi ile Analizi'	226
Orman Okulları ve Pedagojisi 'kentsel Boyutta Ulusal ve Uluslararası Orman Okullarının Karşılaştırılması''	228
Perde Duvarın Betonarme Yapı Davranışına Etkisi.....	230
Perspectives of Companies On Industrial Metrology Services in Türkiye.....	232
Plastik Enjeksiyon Kalıp Çeliği Olarak Gaz Nitasyonu Sonrası 1.2083 ve 1.2738 Çeliklerin Performansı ve Seçimi.....	234

Poli(Akrilik Asit)-Poli(Stiren-Glisidil Metakrilat) Hibrit Hidrojel Sentezi ve Çeşitli Uygulamalarda Lateks Etkisinin İncelenmesi.....	236
Proses Güvenliği İçin Risk Analiz Metotları – Tehlike ve İşletilebilirlik Analizi (Hazop) ve Koruma Katmanı Analizi (Lopa).....	238
Rüzgâr Türbinlerinin Karşılaştırılması: Neden Mikro Rüzgâr Türbini'	240
Rüzgar Türbinlerinin Sismik Yük Altında Davranışının İncelenmesi	242
Şen Yöntemi Kullanılarak Akarçay Havzasının Yağış Verilerinin Trend Analizlerinin Yapılması	244
Şerit Tespiti Yapan Bir Sürücü Güvenlik Destek Sisteminin Çevresel Koşullar Altında Performans İncelemesi.....	246
Sismik İzalatörlerin Deprem Üzerindeki Etkisi ve Bir Betonarme Binada Sismik İzolatör Kullanımının Bina Davranışına Etkisinin İncelenmesi	248
Tarihi Yapıların Dinamik Olarak İncelenmesi	250
Tbdy 2018'e Göre Dolgu Duvarların İncelenmesi	252
Türkiye'de Ticari Olarak Üretilen İnek Sütü Yemlerinde Yağ Asidi Düzeylerinin Tespiti	254
Uçuş Satın Alımlarında Sigorta Kullanımı Suistimal Tespiti	256
Yapıların Spektrum Davranışının İncelenmesi.....	258
Yapısal Olmayan Elemanların İncelenmesi	260
Yönlendirilmiş Yongalevha Üretiminde Karakavak (Populus Nigra L.) Odununun Kullanımı: Fiziksel Özelliklerin İncelenmesi.....	262
Yunus Çiklit (Cyrtocara Moorii Boulenger, 1902) Balıklarının Erkek Bal Arısı Larvası (Apilarnil) ile Beslemenin Yumurta Verimi ve Larval Gelişime Etkisinin Araştırılması	264
Sanatsal Araştırma Aracı Olarak: Ağ Oluşturma ve Haritalama.....	266
1950'li Yıllar ve Sonrası Modernleşme Sürecinde Mobilya'nın Gelişimi: Dünya ve Türkiye'deki Yansımaları.....	268
30 Ekim 2020 Ege Denizi Depremi Sonrası Bayraklı İlçesi Yapı Hasar Durumlarının Kentsel Gelişim Biçimi Üzerinden Değerlendirilmesi	270
Bulanık Mantık ile Mimari Tasarım Çözümü Üretme Yaklaşımları	271
Cumhuriyet Öncesi Yakın Dönemden Günümüze Kadar Kentsel Değişim ve Dönüşümün Türkiye'deki Gelişimi Üzerine	273
Depremın Ekosistem Hizmetlerine Etkilerine İlişkin Bilimsel Değerlendirmeler	275
İç Mimaride Yapay Zekanın Kullanım Olanaklarının Ulaştığı Seviyeye Bir Bakış.....	276
Istasyonlar ile İlişkili Meydanların Mekânsal Değişimine Yönelik Bir İrdeleme: İstanbul'da Sirkeci-Yedikule Raylı Sistem Hattı İstasyonları.....	278
Kent Hakkı Kavramının Peyzaj Mimarlığı Bağlamında Değerlendirilmesi'	280
Mekân – Strüktür İlişkisinin Tarihsel Süreçteki Gelişiminin İncelenmesi	282
Mimari Tasarımda Doğal Işık: Velux Daylight Visualizer Programı ile Simülasyon	284

Orman Okulu Eğitim Modelinde Oyun Algısı: Düzce Hayalimiz Orman Anaokulu Örneği	286
Adenozin Monofosfat ile Aktive Edilmiş Protein Kinaz ve Sirtuinlere Ait Sinyal Yolaklarının Manipulasyonu Sayesinde Diyabetik Nöropati Tedavi Edilebilir Mi'	287
Ağız Sağlığı Okuryazarlığı	290
Bal Arılarında (Apis Mellifera) Yaşanan Ani Koloni Kayıplarında İmidaclopridin Rolü	292
Birlesik Krallık Plastik Cerrahi Kliniklerinde Cqc Raporlarının Değerlendirilmesi: Kapsamlı Bir Analiz	294
Diyabetik Nefropati ile İlişkili Hemodiyaliz Uygulanan Olgularda Enfektif Spondilodiskit Varlığının Değerlendirilmesi	296
Kalsitonin Genine Bağlı Peptit Üretiminin İntervertebral Disk Dokusunda Önemi	298
Kıaa0753 Varyantı ile İlişkili Jeune Asfiksik Torasik Distrofi'nin Klinik Sunumu	301
Kontrollü Salma Müsaade Eden İlaç Taşıma Sistemleri ile Uygulanan Büyüme Faktörleri Nükleus Pulpozus Hücrelerinin Dejenerasyonunu Önleyebilir Mi'	303
Konya İlinde Mahmuzlu Kaplumbağalarda (Testudo Graeca İbera) Hyalomma Aegyptium (Lineaus, 1758) Enfestasyonları	305
Kuersetin, Otofajik ve Apoptotik Sinyal Yolakları Üzerinden, İntervertebral Disk Dejenerasyonunu İyileştirebilir Mi'	307
Ligand a ile Asetilkolinesteraz ve Butirilkolinesteraz Enzimleri Arasındaki Bağlanma Etkileşimlerinin Araştırılması	310
Lomber Disk Herniasyonu Tedavisinde Metilprednizolon: Literatürün Sistemik Değerlendirilmesi	312
Nasopalatin Kanal Kisti: Bir Vaka Sunumu	314
Nonspesifik Bel Ağrılı Bireylerde Korku Kaçınma İnanışlarının Klinik Parametreler ile İlişkisi	316
Öğretmenlerin Stresli Durumlarda Bilişsel Kontrol ve Bilişsel Esneklik Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi	318
Şiddetli Kas Ağrısı Menejit İçin Uyarıcı Bir Semptom Mudur'	320
Siyah Kıllı Dil: Bir Vaka Sunumu	322
Tip 2 Diyabetes Mellitus ile İlişkili Alzheimer Hastalığında Sgl2 İnhibitörlerinin Rolü	324
Tur Yapılamayan Dar Ağızlı Divertikül İçi Tümörü Olan Olguda Açık Eksizyon Yöntemi	327
Üniversite Çalışanlarının Kas İskelet Sistemi Maruziyeti ve Fiziksel Aktivite Seviyeleri Yönünden İncelenmesi	329
Veteriner Cerrahide Kızılötesi Termografi Uygulamaları	331

Makale id= 12

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-3997-5983

Etkileyici Pazarlamanın Satın Alma Eğilimine Etkisi: Y ve Z Jenerasyonları Üzerine Bir Araştırma

Prof.Dr. Gözde Öymen Engindeniz¹ , İrmak Işık²

¹İstanbul Ticaret Üniversitesi

²Diğer

*Corresponding author: Gözde Öymen Engindeniz

Özet

Gelişen internet teknolojisine paralel olarak sosyal medya platformları tüm dünyada hızla yayılmıştır. Ayrıca, sosyal medyanın toplumlar üzerindeki etkisinin her geçen gün arttığı görülmektedir. Sosyal medya platformlarında yüksek takipçi sayısına sahip, takipçilerinin görüşlerini etkileyen ve önerilerde bulunan aktif kullanıcılar “Influencer” olarak adlandırılmaktadır. Markalar, influencer’ların sosyal medyadaki gücünü kullanarak ürünlerini geniş kitlelere ulaştırabilecekleri bir pazarlama kanalı oluşturmaktadır. Sosyal medya fenomenleri içerik üreterek tüketicinin satın alma niyetini etkileyebilmektedir. Bu işbirlikleri, “Influencer Marketing” olarak adlandırılmaktadır. Bu çalışma ile dijitalleşen tüketici Y ve Z kuşaklarının influencer güvenilirliğinin satın alma niyetini ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma evrenini İstanbul ilinde influencerları takip eden Y ve Z kuşağından toplam 392 kişi oluşturmaktadır. Katılımcılara anket formu uygulanarak elde edilen veriler analiz edilmiştir. Analiz sonucunda sosyal medya influencer güvenilirliğinin Y ve Z kuşağının “Satın Alma Niyeti” üzerindeki etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Etkileyici Pazarlama, Sosyal Medya, Dijital Pazarlama, Y ve Z Kuşağı.

Effect of Influencer Marketing On Purchase Intention: Study On Generations Y and Z

Abstract

In parallel with the developing internet technology, social media platforms have rapidly spread all over the world. It is seen that the impact of social media on societies is increasing day by day. Active users who have a high number of followers on social media platforms, influence the opinions of their followers and make suggestions are called "Influencers". By using the power of influencers on social media, brands create a marketing channel where they can deliver their products to large masses. Social media influencers can influence the consumer's purchase intention by producing content. These collaborations are called "Influencer Marketing". Significance of the concept of influencer marketing has increased with popularity of digital applications. This study aims to reveal the purchase intention of influencer credibility of digitalising consumer Y and Z generations. The research population consists of a total of 392 people who are Y and Z generations that follow influencers in the province of Istanbul, Turkey. The data obtained by applying a questionnaire to the participants were analysed. As a result of the analysis, it is seen that the effect of social media influencer credibility on the "Purchase Intention" of generation Y and generation Z is statistically significant.

Keywords: Influencer Marketing, Social Media, Digital Marketing, Generation Y and Z.

Afetlerin Ortaya Çıkardığı Ekonomik Sarsıntılar ve Toplumsal Dönüşüm

Arş.Gör. Büşra Gürbüz¹

¹KTO Karatay Üniversitesi

*Corresponding author: BÜŞRA GÜRBÜZ

Özet

Tarihte insanlar çeşitli pek çok afete şahit olmuştur. Afetler insan hayatında başta fiziki kayıplar olmak üzere psikolojik, sosyal ve ekonomik boyutta farklı kayıplara neden olabilmektedir. Afetlerin olumsuz çıktıları yalnızca bölgeyi etkilemekle kalmaz, yakından ve uzaktan şahit olan tüm bireylerin sosyal yönden etkilenmesini kaçınılmaz kılar. Bu çalışma, konusu itibarıyla afetin ortaya çıkardığı ekonomik ve sosyal sorunları ele almaktadır. Afetlerin büyüklüğü sosyal ve ekonomik kayıpların boyutunu belirlediği gibi afet sonrası ortaya çıkan sosyal ve ekonomik kayıplar da deprem olgusunun toplumdaki yerini belirlemektedir. Dolayısıyla afetler yaşanan olayın kendisinden çok ortaya çıkardığı kayıplarla anılabilmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı; afetlerin ortaya çıkardığı ekonomik sarsıntılar ve toplumsal dönüşümü sosyal refah bağlamında incelemektir. Çalışma literatür taramasına dayalı teorik bir derleme çalışmasıdır. Bu bağlamda çalışmanın anahtar kelimeleri kullanılarak çeşitli veri tabanlarında ulaşılabilen çalışmalar incelenmiştir. İncelemeler sonucunda toplumun afetin olumsuz sonuçlarından en az etkilenecek sosyal refahın artırılması hususunda birtakım öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Afet, Toplum, Toplumsal Sorun, Ekonomik Sorun, Sosyal Refah.

Economic Tremors and Social Transformation Caused by Disasters

Abstract

Throughout history, people have witnessed many disasters. Disasters can cause different losses in human life, especially physical losses, psychological, social and economic dimensions. The negative outcomes of disasters not only affect the region, but also make it inevitable that all individuals who witness it from close or distant will be socially affected. This study deals with the economic and social problems caused by the disaster in terms of its subject. Just as the magnitude of disasters determines the extent of social and economic losses, the social and economic losses that occur after the disaster also determine the place of the earthquake phenomenon in society. Therefore, disasters can be remembered for the losses they cause rather than the event itself. In this direction, the aim of the study is; The aim is to examine the economic shocks and social transformation caused by disasters in the context of social welfare. The study is a theoretical compilation study based on literature review. In this context, studies that can be accessed in various databases were examined using the keywords of the study. As a result of the investigations, some suggestions were presented to increase social welfare by minimizing the negative consequences of the disaster.

Keywords: Disaster, Society, Social Problem, Economic Problem, Social Welfare.

Askeri Harcamalar ve Ekonomik Büyüme Çevresel Bozulmayı Etkiler Mi' Brics-T Ekonomilerinden Kanıtlar

Dr. Öğretim Üyesi Gökhan Çobanoğulları¹

¹Erciyes Üniversitesi

*Corresponding author: Gökhan Çobanoğulları

Özet

Bu çalışmanın amacı BRICS-T (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Güney Afrika ve Türkiye) ülkelerinde askeri harcamalar ile çevresel bozulma arasındaki ilişkiyi araştırmaktır. Bu çalışmanın BRICS-T ülkelerine odaklanmasının nedeni bu ülkelerde karbon emisyonlarının diğer ülkelere göre oldukça yüksek olması ve toplam askeri harcamaların da Dünya'nın ilk 20 ülkesi içerisinde yer almasıdır. Buradan hareketle çalışmada 1993-2020 dönemine ait veriler kullanılarak panel veri analizi gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, öncelikle homojenlik testi, panel birim kök testleri ve panel eşbütünleşme testleri yapılmıştır. Devamında panel ARDL yaklaşımı takip edilerek, kısa ve uzun dönem katsayıları PMG tahmincisi ile elde edilmiş ve sonrasında ise panel nedensellik testi gerçekleştirilmiştir. PMG-ARDL modelinden elde edilen sonuçlara göre, uzun dönemde, BRICS-T ülkelerinde ekonomik büyüme ve askeri harcamaların çevresel bozulma üzerinde anlamlı ve pozitif etkiyi sahip olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, nedensellik test sonuçları, askeri harcamalar ve CO2 emisyonu arasında çift yönlü, CO2 ve ekonomik büyüme arasında ise tek yönlü nedensellik ilişkisinin varlığını ortaya koymuştur. Sonuç olarak, BRICS-T ülkelerinde askeri harcamaların kontrol edilmesi ve çevre dostu bir büyümenin sağlanması ile çevresel bozulmanın engellenebileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Brics-T Ülkeleri, Askeri Harcamalar, Co2 Emisyonu, Ekonomik Büyüme, Panel Ardl

Do Military Expenditure and Economic Growth Influence Environmental Degradation' Evidence From Brics-T Economies

Abstract

This study aims to investigate the relationship between military expenditures and environmental degradation in BRICS-T (Brazil, Russia, India, China, South Africa, and Turkey) countries. This study focuses on BRICS-T countries because carbon emissions in these countries are quite high compared to other countries and total military expenditures are among the top 20 countries in the world. Based on this, panel data analysis was carried out in the study using data from 1993-2020. In this context, firstly homogeneity test, panel unit root tests, and panel cointegration tests were performed. After that, by following the panel ARDL approach, short and long-term coefficients were obtained with the PMG estimator and then the panel causality test was performed. According to the results obtained from the PMG-ARDL model, it has been determined that economic growth and military expenditures in BRICS-T countries have a significant and positive effect on environmental degradation in the long term. Additionally, causality test results revealed a bidirectional causality relationship between military expenditures and CO2 emissions and a unidirectional causality relationship between CO2 and economic growth. Our results suggest that environmental degradation can be prevented by controlling military expenditures and ensuring environmentally friendly growth in BRICS-T countries.

Keywords: Brics-T Countries, Military Expenditures, Co2 Emissions, Economic Growth, Panel Ardl

**Çocuklarda Madde Kullanım Bozukluğu Nedenleri Üzerine Bir İnceleme: Merak,
Akran Baskısı ve Kişisel Sorunlar**

Büşra Gürbüz¹

¹İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
*Corresponding author: BÜŞRA GÜRBÜZ

Özet

Madde kullanım bozukluğu günümüzde ciddi bir sorun haline gelmiştir. Kişileri fiziksel, psikolojik ve sosyal olarak olumsuz etkileyen ve daha çok ergenlik döneminde başlayan bu sorun, artık çocuklara kadar inmiştir. Madde bağımlılığının etiolojisi incelendiğinde genellikle birçok faktörün etkileşimi sonucu ortaya çıkan bir sorun olduğu yönünde fikir birliğine varılmaktadır. Türkiye Uyuşturucu Raporu 2023 verileri göre 15-24 yaş grubu, madde kullanıma başlamada en riskli grup olarak görülmektedir. Maddeyi ilk kez denemenin küçük yaşlara kadar düşmesi madde kullanım bozukluğunu yaygınlaştırmaktadır. Madde bağımlılığının yaygınlaşmasının birçok nedeni vardır. Bunlar arasında maddenin kolay erişilebilir olması, toplumsal baskılar, kaygı ve stres gibi psikososyal faktörler ve eğitim eksikliği, medyanın olumsuz etkisi, yetersiz bilgi ve farkındalık düzeyi, aile içi sorunlar, ekonomik zorluklar gibi sosyal faktörler sayılabilir. Bu çalışma, çocukların madde kullanım bozukluğuna başlama nedenlerini inceleyerek madde kullanan çocukların sahip oldukları risk faktörlerinin neler olduğunu ortaya koymayı amaçlamaktadır. Derleme çalışması olarak tasarlanan çalışmada çeşitli veri tabanlarında çalışmanın anahtar kelimeleri kullanılarak ulaşılabilen çalışmalar incelenmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda madde kullanımının küçük yaşlara düşmesinde karmaşık ve iç içe geçmiş pek çok neden bulunmakla birlikte; merak, akran baskısı ve kişisel sorunların ön plana çıktığı görülmüştür. Bu sonuçlar ışığında, çocukluk döneminde ailelerin çocuklarıyla sağlıklı ilişkiler geliştirmesi, okullarda madde kullanımının sonuçlarıyla ilgili bilgi ve farkındalık eğitimlerinin artırılması ve madde kullanan çocukların özellikleri dikkate alınarak bu yaş grubunda yapılabilecek diğer koruyucu önleyici çalışmaların güçlendirilmesi yararlı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Madde Kullanım Bozukluğu, Bağımlılık, Çocukluk Dönemi, Risk Faktörü.

A Study On the Causes of Substance Use Disorder in Children: Curiosity, Peer Pressure and Personal Problems

Abstract

Substance use disorder has become a serious problem today. This problem, which negatively affects people physically, psychologically and socially and mostly begins in adolescence, has now spread to children. When the etiology of substance addiction is examined, a consensus is reached that it is a problem that arises as a result of the interaction of many factors. According to Türkiye Drug Report 2023 data, the 15-24 age group is seen as the most risky group in starting substance use. The fact that trying a substance for the first time occurs at a young age makes substance use disorder more common. There are many reasons why substance addiction is becoming widespread. These include easy accessibility of the substance, social pressures, psychosocial factors such as anxiety and stress, and social factors such as lack of education, negative impact of the media, insufficient knowledge and awareness level, domestic problems, and economic difficulties. This study aims to reveal what the risk factors of children who use substances are by examining the reasons why children start substance use disorders. In the study designed as a compilation study, studies that could be accessed in various databases using the keywords of the study were examined. As a result of the investigations, there are many complex and intertwined reasons for the decrease in substance use at young ages; It has been observed that curiosity, peer pressure and personal problems come to the fore. In the light of these results, it is considered beneficial for families to develop healthy relationships with their children during childhood, to increase knowledge and awareness training about the consequences of substance use in schools, and to strengthen other protective and preventive studies that can be done in this age group, taking into account the characteristics of children who use substances.

Keywords: Substance Use Disorder, Addiction, Childhood, Risk Factor.

Değer Temelli Matematik Öğretim Etkinliklerinin Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Olasılık Matematik Konusu Başarısına ve Matematik Tutumlarına Etkisi

Dr. Öğretim Üyesi Erhan Bozkurt¹ , Merve Akçadurak²

¹Uşak Üniversitesi

²Kütahya, Gediz, Mehmetçik Ortaokulu

*Corresponding author: Merve Akçadurak

Özet

Bu çalışma değer temelli matematik öğretimi etkinliklerinin 8. sınıf öğrencilerinin olasılık matematik konusu başarısına ve matematik tutumlarına etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada kontrol gruplu ön test-son test yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmaya Türkiye'nin batı bölgesindeki bir ilinin bir ilçesinde yer alan bir devlet ortaokuldan toplam 59 sekizinci sınıf öğrencisi (deney grubu 29; kontrol grubu 30) katılmıştır. Araştırmada deney grubuna araştırmacılar tarafından hazırlanan sekizinci sınıf Matematik Dersi Öğretim Programında yer alan "Olasılık" konusuyla ilgili hazırlanan değer temelli matematik etkinlikleri uygulanmıştır. Deney ve kontrol gruplarına deney süreci öncesinde ve sonrasında Matematik Tutum Ölçeği (MTÖ) ve Matematik Başarı Testi (MBT) uygulanarak veriler elde edilmiştir. Ayrıca deney süreci sonunda deney grubunda yer alan 6 öğrenciyle yarı yapılandırılmış görüşme yapılmıştır. Sonuçlar, değer temelli matematik öğretimi etkinliklerinin 8. sınıf öğrencilerinin matematik başarılarında anlamlı bir farklılık yaratmadığını ancak matematik tutumlarını olumlu yönde etkilediğini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Matematik Eğitimi, Değer Eğitimi, Matematik Başarısı, Matematik Tutumu

Makale id= 159

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-5423-4695

Değer Temelli Matematik Öğretim Etkinliklerinin Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Veri Analizi Matematik Konusu Başarısına ve Matematik Tutumlarına Etkisi

Dr. Öğretim Üyesi Erhan Bozkurt¹ , Merve Akçadurak²

¹Uşak Üniversitesi

²Kütahya, Gediz, Mehmetçik Ortaokulu

*Corresponding author: Merve Akçadurak

Özet

Bu çalışma değer temelli matematik öğretimi etkinliklerinin 8. sınıf öğrencilerinin veri analizi matematik konusu başarısına ve matematik tutumlarına etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada kontrol gruplu ön test-son test yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmaya Türkiye'nin batı bölgesindeki bir ilinin bir ilçesinde yer alan bir devlet ortaokuldan toplam 59 sekizinci sınıf öğrencisi (deney grubu 29; kontrol grubu 30) katılmıştır. Araştırmada deney grubuna araştırmacılar tarafından hazırlanan sekizinci sınıf Matematik Dersi Öğretim Programında yer alan "Veri Analizi" konusuyla ilgili hazırlanan değer temelli matematik etkinlikleri uygulanmıştır. Deney ve kontrol gruplarına deney süreci öncesinde ve sonrasında Matematik Tutum Ölçeği (MTÖ) ve Matematik Başarı Testi (MBT) uygulanarak veriler elde edilmiştir. Ayrıca deney süreci sonunda deney grubunda yer alan 6 öğrenciyle yarı yapılandırılmış görüşme yapılmıştır. Sonuçlar, değer temelli matematik öğretimi etkinliklerinin 8. sınıf öğrencilerinin bu konuyla ilgili matematik başarılarında anlamlı bir farklılık yaratmadığını ancak matematik tutumlarını olumlu yönde etkilediğini ortaya koymuştur. *Bu bildiri ikinci yazarın yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Değerler Eğitimi, Matematik Başarısı, Matematik Tutumu

Devrimler Döneminde Rus Tiyatrosu

Arş.Gör.Dr. Tuğba Aydoğdu Yüksel¹

¹Ankara Üniversitesi

*Corresponding author: TUĞBA AYDOĞDU YÜKSEL

Özet

Devrimler, tarihin derinliklerinden kopup gelen, yerleşik düzeni değiştirmek ve yeni toplumsal bir düzen oluşturmak için örgütlenen kitlelerin gerçekleştirdiği sosyal hareketlerdir. Rus toplumunun hayatında devrimler, çarlık rejiminin temellerini sarsan, toprak sahiplerinin ve kapitalistlerin üstünlüklerine derin bir darbe indiren, milyonlarca sıradan insanın yaşam mücadelesine tanık olunan dönüm noktalarını oluşturmaktadır. 1905, 1907 ve 1917 yılları arasında gerçekleşen siyasi karışıklıklardan sonra, baskı ve sansürlerin arttığı, politik olsun olmasın bütün grupların yargılandığı, sayısız idam hükümlerinin verildiği, muhalefet karşıtı boykotlar, grevler ve yürüyüşlerin düzenlendiği, açlık ve sefaletin baş gösterdiği, toplumsal huzurun yerle bir olduğu kırılma dönemleri yaşanmıştır. Ülkede görülen karmaşa, devlet sansürünün yaşamın her alanında kurduğu egemenlik, izlenen politik tutumların izdüşümü niteliğinde sosyal ve kültürel parçalanmalara sebep olmuştur. Kitlelere ulaşmada en etkili yollardan biri olan tiyatro, devrim döneminde her alanda yaşanan zor ve yıkıcı mücadeleye kayıtsız kalamamış, sürekliliği toplumsal-politik değişimlerle paralellik göstermiştir. Bu çalışmanın kapsamını, 20.yüzyılın ilk çeyreğinde, ülkenin şahit olduğu kritik anlarda varlığını sürdürmeye çalışan ve fiziksel bütünlüğünü korumanın yanı sıra halkın sesi olmayı da amaçlayan sanat dallarından biri olan tiyatronun kaderine ışık tutulması oluşturmaktadır. Temel bulgu, sosyal baskı sürecinin ilk zamanlarında tiyatronun, halkı o kaostan biraz olsun uzaklaştırmak ve onları memnun etmek için düzenlenen bir hobi niteliği taşıdığı, devrimler sırasında ise gündemi oluşturan konuların tiyatronun beslenmesine, sürekliliğini sağlamasına yardımcı olduğu ve genel olarak bu dönemde yaşanan açlık ve terör olayları ile sınıf mücadelelerinin, Rus karakterinin ve yaşamının dürüst bir ifadesi olarak perdeye yansıdığıdır.

Anahtar Kelimeler: Devrim, Sanat, Kültür, Sovyet Tiyatrosu, Sansür

Russian Theater in the Period of Revolutions

Abstract

Revolutions are the social movements, that carried out by the masses, who break away from the depths of history and organize to change the established order and create a new social order. Revolutions in the life of Russian people, constitute the turning points that shaking the foundations of the tsarist regime, dealing a deep blow to the superiority of landowners and capitalists and being a witness the struggle for survival of millions of ordinary people. After the political upheavals between 1905, 1907 and 1917, the rupture periods have been occurred, in which the oppression and censorship increased, all the groups, whether political or not, were judged, the countless capital punishments were given, the anti-opposition boycotts, strikes and marches were organized, the hunger and misery broke out and the social peace was destroyed. The chaos has been seen in the country and the dominance of state censorship in all areas of life have caused social and cultural fragmentation as a reflection of the political attitudes followed. Theatre, one of the most effective ways to reach the masses, could not remain indifferent to the difficult and destructive struggle experienced in every field during the revolutionary period, and its continuity paralleled with the socio-political changes. The scope of this study consists of shedding light on the fate of theater, which is one of the branches of art, that tried to maintain its existence in the critical moments that the country witnessed in the first quarter of the 20th century and aimed to be the voice of the people as well as to protect its physical integrity. The main finding is that in the early days of the social oppression process, theater was a hobby organized to distract the people from the chaos and please them, while during the revolutions, the issues that formed the agenda helped the theater to feed and ensure its continuity and generally the hunger and terrorist events and class struggles that occurred during this period, were reflected on the screen as an honest expression of Russian character and life.

Keywords: Revolution, Art, Culture, Soviet Theatre, Censorship

Dijital Eşitsizlik ve Türk Dış Politikası

Doç.Dr. Latif Pınar¹ , Askar Achylov¹

¹Karabük Üniversitesi

*Corresponding author: Latif Pınar

Özet

Bu çalışma, Türkiye'nin dijital eşitsizlik konusunda 1997-2000 yılları arası dönemdeki durumunu ve bu durumun Türk dış politikasına olan etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada, Türkiye'de 1997-2000 yılları arası dönemde dijital eşitsizliğin var olup olmadığı ve eğer varsa bu durumun bahsi geçen yıllarda Türkiye'nin dış politik tutum ve davranışlarına etki edip etmediği sorularına cevap aranmaktadır. Çalışmanın hipotezi ise; "Türkiye'de 1997-2000 yılları arası dönemde, düşük eğitim ve gelir grubunda yer alan insanların bilgi ve iletişim teknolojilerinden gerektiği ölçüde yararlanamadıkları, bu sebepten ötürü kamuoyu oluşturma süreçlerine katılmadıkları ve dolayısıyla Türkiye'nin dış politik tutum ve davranışlarını etkileyemedikleri tespit edilmiştir. Bu doğrultuda Türkiye'de 1997-2000 yılları arası dönemde dijital eşitsizliğin var olduğu ve bu durumun ilgili dönemde Türkiye'nin dış politik tutum ve davranışlarına etkide bulunduğu söylenebilir", şeklinde formüle edilmiştir. Yukarıda ifade edilen soruya yanıt verebilmek için izlenecek yol haritası şu şekilde olacaktır. İlk olarak uluslararası ilişkilerde dijital eşitsizlik kavramı üzerinde kısaca durulacaktır. Ardından Türkiye'nin 1997-2000 yılları arası dönemde dijital eşitsizlik açısından içerisinde bulunduğu durum yapılan saha araştırmaları çerçevesinde ana hatlarıyla değerlendirilecektir. Daha sonra Türkiye'de 1997-2000 yılları arası dönemde insanların bilgi ve iletişim teknolojileri vasıtasıyla kamuoyu oluşturma sürecine katılımları ve bu katılım düzeyinin Türk dış politikasına olan etkileri örnek olaylar ışığında ayrıntılı bir biçimde analiz edilecektir. Nihai olarak elde edilen tüm veriler sistematik bir düzen içerisinde gözler önüne serilecektir. Uluslararası ilişkiler literatüründe 1997-2000 yılları arası dönemde dijital eşitsizliğin Türk dış politikasına olan etkilerine yönelik çalışma bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu çalışma yazındaki dile getirilen eksikliğin giderilmesine katkı yapacaktır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Siyaset, Uluslararası İlişkiler Kuramları, Uluslararası Güvenlik, Türk Dış Politikası, Dijital Eşitsizlik.

Digital Inequality and Turkish Foreign Policy

Abstract

This study aims to inspect Turkey's state about digital inequality in the 1997-2000 time period and its impacts on the Turkish Foreign policy. The study is trying to answer the questions of whether digital inequality existed in Turkey between 1997-2000 years and if so, whether this had effects on Turkey's foreign policy attitude and behaviours. In this regard the hypothesis of the study is formulated as; "It's determined that people in low income and low education groups could not benefit from information and communication technologies as required and because of this they could not involve in public opinion formation processes and in this way they could not effect Turkey's foreign policy attitudes and behaviours. According to this statement it can be said that digital inequality existed in Turkey from 1997 to 2000 and this situation had an impact on Turkey's foreign policy attitude and behaviours. Coherently answering the question highlighted above will be possible by following the roadmap below. First of all the digital inequality concept will be briefed upon. Later, the state of Turkey in terms of digital inequality from 1997 to 2000 will be evaluated with its outlines through field studies. Afterwards a detailed analysis will be done of the people's participation to public opinion formulation by their use of information and communication technologies and its impact to Turkish foreign policy through case examples. Finally, all the findings will be displayed in a manner of systematic integrity. There aren't any studies in the international relations literature about the effects of digital inequality on the Turkish foreign policy attitudes and behaviours for the 1997-2000 time period. So this study will contribute to elevation of this deficiency.

Keywords: International Politics, International Relations Theories, International Security, Turkish Foreign Policy, Digital Inequality.

**Dijital Satın Alma Performansına Göre Avrupa Ülkelerinin Karşılaştırmalı Analizi:
Iqrbow Tabanlı Vıkor Yaklaşımı**

Araştırmacı Selim Buğday¹ , Dr. Öğretim Üyesi Murat Fatih Tuna¹

¹Cumhuriyet Üniversitesi
*Corresponding author: Selim BUĞDAY

Özet

Bu araştırmanın amacı, Avrupa Birliği ülkelerinin dijital satın alma yeteneklerini değerlendirmektir. Çalışmanın birincil hedefi, AB ülkelerinin dijital satın alma süreçlerini karşılaştırmalı olarak incelemek ve bu analize dayanarak ülkeler arasındaki performans farklılıklarını ortaya çıkarmaktır. Dijital satın alma süreçlerinin verimliliğini artırmaya yönelik politika önerilerinin formüle edilmesinde önemli bir adım, bu farklılıkların nedenlerini aydınlatmak ve iyileştirme için olası alanları belirlemektir. Bireylerin dijital satın alma süreçleri, genel satın alma sürecinin önemli bir bileşenidir. Dijital dönüşümün hızı arttıkça, Avrupa Birliği'ndeki dijital dönüşüm süreçlerine ilişkin karşılaştırmalı çalışmaların artan önemi de ortaya çıkmaktadır. Bunun nedeni, dijital satın alma performansının tüketici davranışları, kurumsal strateji ve pazar dinamikleri üzerinde önemli bir etkiye sahip olmasıdır. Farklı ülkelerin dijital satın alma performanslarını karşılaştırmak, daha iyi politikalar oluşturmak ve kaynakları daha etkili bir şekilde yönetmek için çok önemlidir. Bu araştırma IQRBOW yaklaşımını VIKOR ile birleştirmektedir. IQRBOW yaklaşımı, alaka derecelerini değerlendirmek amacıyla kriterlere objektif olarak ağırlık atamak için kullanılır. Öte yandan, VIKOR yöntemi ulusları karmaşık karar yapılarını inceleyerek değerlendirmek için kullanılmaktadır. Bu metodolojilerin birleştirilmesindeki amaç, daha kapsamlı ve karmaşık bir inceleme sağlamaktır. Çalışma bulguları, AB ülkelerinin dijital satın alma performansını değerlendirmek için kullanılan kriter ve alt kriterlerin önem sıralamalarını ve performans metriklerini ortaya koymaktadır. Dijital satın alma performansına göre Norveç, Hollanda ve Finlandiya en üst sıralarda yer alan Avrupa ülkeleri olurken, Kuzey Makedonya, Karadağ ve Arnavutluk en alt sıralarda yer almıştır. Değerlendirme, Avrupa Birliği üye ülkeleri, üye olma sürecindeki ülkeler ve Birleşik Krallık dahil olmak üzere 37 ülkede gerçekleştirilmiştir. Türkiye bu listede 29. sırada yer almıştır. Sonuçlar,

farklı ülkelerde görülen güçlü yönlerin ve sınırlamaların kapsamlı bir analizini sunmakta, örnek yaklaşımları belirlemekte ve iyileştirilmesi gereken alanları vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Dijital Satın Alma, Iqrbow.

Comparative Analysis of European Countries According to Digital Purchasing Performance: Iqrbow Based Vikor Approach

Abstract

The purpose of this research is to assess the digital buying capabilities of European Union nations. The primary objective of the study is to comparatively examine the digital buying processes of EU nations and discover the performance disparities between countries based on this analysis. An essential step in formulating policy suggestions to enhance the efficiency of digital buying processes is to elucidate the causes of these disparities and identify possible areas for improvement. The digital buying procedures of individuals are a significant component of the overall purchasing process. The growing importance of comparative studies on digital transformation processes in the European Union is evident as the pace of digital transformation accelerates. The reason for this is because the performance of digital buying has a significant impact on consumer behavior, corporate strategy, and market dynamics. Comparing the digital buying performance of different nations is crucial for creating better policies and managing resources more effectively. This research combines the IQRBOW approach with VIKOR. The IQRBOW approach is used to objectively assign weights to criteria in order to assess their degree of relevance. On the other hand, the VIKOR method is utilized to evaluate nations by examining their intricate decision structure. The objective of combining these methodologies is to provide a more exhaustive and intricate examination. The study findings disclose the significance rankings and performance metrics of the criteria and sub-criteria used to assess the digital buying performance of EU nations. Based on the digital buying performance, Norway, the Netherlands, and Finland were the top-ranked European nations, while North Macedonia, Montenegro, and Albania were the lowest-ranked. The assessment was conducted across 37 nations, including European Union member states, countries in the process of becoming members, and the United Kingdom. Turkey was placed 29th in this list. The results provide a thorough analysis of the strengths and limitations seen in different nations, pinpointing exemplary approaches and emphasizing areas that need improvement.

Keywords: Digitalization, Digital Purchasing, Iqrbow.

Makale id= 18

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0000-9778-1998

**Eğitim Bilimleri Alanında Algoritma ve Programlama Üzerine Çalışılmış Tezlerin
Doküman Analizi**

Yunus Emre DüNDAR¹ , Prof.Dr. Keziban Orbay¹ , Dr. Öğretim Üyesi Birol Tekin¹

¹Amasya Üniversitesi

*Corresponding author: Yunus Emre DÜNDAR

Özet

Bu çalışmanın amacı; eğitim bilimleri alanında algoritma ve programlama üzerine çalışılmış, YÖK Ulusal Tez Merkezinde yayımlanmış lisansüstü tezlerin doküman analizi yöntemiyle incelenmesi ve yapılan çalışmaların eğilimlerinin ortaya konmasıdır. Araştırmanın verileri YÖK Ulusal Tez Merkezinde, “algoritma”, “programlama”, “algoritma ve matematik”, “algoritma ve programlama”, “algoritma eğitimi”, “programlama eğitimi” anahtar kelimeleri kullanılarak elde edilmiştir. Amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilmiş 50 adet tez çalışması analiz edilmiştir. Çalışmalar incelenirken içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İncelemede çalışmanın türü, yazım dili, yayınlandığı yıl, yapıldığı üniversite, anabilim dalı, araştırma yöntemi, veri toplama aracı ve veri analiz yöntemi dikkate alınmıştır. Çalışmaların büyük bölümünün yüksek lisans tezi olduğu ve en çok 2019 yılında yapıldığı ortaya çıkmıştır. Tezlerin genellikle Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Anabilim Dalında yapıldığı görülmüştür. Dolayısıyla matematik ve fen bilimleri eğitimi alanında algoritma ve programlama çalışmalarının artırılması önerilebilir.

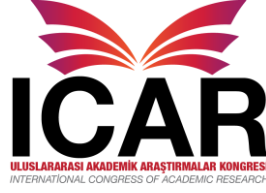
Anahtar Kelimeler: Algoritma, Doküman Analizi, Programlama

Document Analysis of Theses On Algorithm and Programming in Educational Sciences

Abstract

The aim of this study is to examine the postgraduate theses on algorithm and programming in the field of educational sciences, published in Higher Education Council (HEC) National Thesis Centre, by document analysis method and to reveal the trends of the studies. The data of the study were obtained by using the keywords "algorithm", "programming", "algorithm and mathematics", "algorithm and programming", "algorithm education", "programming education" in the National Thesis Centre of HEC. Fifty thesis studies selected by purposive sampling method were analysed. Content analysis method was used while analysing the studies. The type of the study, language of writing, year of publication, university, department, research method, data collection tool and data analysis method were taken into consideration. It was revealed that most of the studies were master's theses and most of them were conducted in 2019. It was seen that the theses were generally conducted in the Department of Computer Education and Instructional Technologies. Therefore, it can be recommended to increase algorithm and programming studies in the field of mathematics and science education.

Keywords: Algorithm, Document Analysis, Programming

Makale id= 131

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-8738-2213

Eğitim ve İklim Değişikliği: Gençlerin Bilinçlendirilmesi ve Gelecek Nesiller İçin Eğitim Stratejileri

Arş.Gör. Büşra Gürbüz¹

¹KTO Karatay Üniversitesi

*Corresponding author: BÜŞRA GÜRBÜZ

Özet

Günümüzde bilim ve teknoloji alanında büyük gelişmeler yaşanmış, sanayileşme ve nüfus artışı ile birlikte kentleşme ve çevresel sorunlarda artış olmuştur. Gün geçtikçe artan çevre sorunları, insanlar başta olmak üzere tüm canlıları tehdit eden boyutlara ulaşmaktadır. İklim değişikliği günümüzün en büyük küresel tehditlerinden biridir ve etkileri gelecek nesiller için büyük endişe kaynağıdır. Günümüzde felaketler, artan kuraklık ve olumsuz hava koşulları gibi dünya genelinde yaşanan önemli sorunlar, iklim değişikliğinin ciddiyetini ve etkilerini gösteren belirgin göstergelerdir. Buradan hareketle bu çalışmanın amacı; iklim değişikliği ve sonuçları konusunda gençlerin bilgi ve bilinçlendirilmesinin önemini ortaya koyarak bu sorunlarla mücadelede eğitimin rolünü ortaya koymaktır. Çalışma literatür taramasına dayalı teorik bir derleme çalışmasıdır. Bu bağlamda çalışmanın anahtar kelimeleri kullanılarak çeşitli veri tabanlarında ulaşılabilen çalışmalar incelenmiştir. Gençlerin, geleceğe yön veren bireyler olmasından hareketle iklim kriziyle başa çıkmak için gereken bilgi ve becerilere sahip olması gerekmektedir. Ülkemizde konuya ilişkin bilgi ve beceri gelişimini artırma noktasında okul müfredatlarına iklim değişikliği konularının entegre edilmesi, öğrencilere erken yaşta temel bilgilerin ve çevresel farkındalığın kazandırılması gibi çalışmaların yapılması önemli görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İklim, İklim Değişikliği, Genç, Eğitim, Bilinç

Education and Climate Change: Raising Awareness of Young People and Education Strategies for Future Generations

Abstract

Today, there have been great developments in the field of science and technology, and there has been an increase in urbanisation and environmental problems with industrialisation and population growth. Environmental problems, which are increasing day by day, are reaching dimensions that threaten all living things, especially humans. Climate change is one of today's biggest global threats and its effects are of great concern for future generations. Today, important problems such as disasters, increasing drought and unfavourable weather conditions experienced worldwide are clear indicators showing the seriousness and effects of climate change. From this point of view, the aim of this study is to reveal the role of education in combating these problems by revealing the importance of raising the knowledge and awareness of young people about climate change and its consequences. The study is a theoretical review based on literature review. In this context, studies that can be accessed in various databases were analysed by using the keywords of the study. Young people should have the necessary knowledge and skills to cope with the climate crisis, as they are the individuals who shape the future. In our country, it is considered important to carry out studies such as integrating climate change issues into school curricula at the point of increasing knowledge and skill development on the subject, providing students with basic knowledge and environmental awareness at an early age.

Keywords: Climate, Climate Change, Youth, Education, Awareness

Eğitimde Dijital Dönüşüme Hazır Oluş Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Ölçek Boyutlarının Veri Madenciliği Yöntemleri ile Değerlendirilmesi

Doç.Dr. Emine Şenyuva¹ , Araştırmacı Ali Kahyaoğlu¹

¹İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
*Corresponding author: Ali KAHYAOĞLU

Özet

Giriş: Eğitimde dijital dönüşüm, öğrenciyi yaşam boyu öğrenen bireyler haline gelmeleri için nitelikli ve farklı bilgi kaynaklarına yönlendiren öğrencinin dijital okuryazarlık, etkili iletişim, eleştirel düşünme, yaratıcılık becerilerini kazandırma/geliştirme rolleri yüklemektedir. Bu nedenle hem öğrencinin hem eğitimcinin dijital dönüşüme hazır olması zorunlu hale gelmektedir. Bu noktada araştırma, öğrencilerin eğitimde dijital dönüşüme ilişkin bilgi, beceri ve tutum açısından hazır oluşlarını belirleyen/ortaya koyan geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracının geliştirilmesi önem taşımaktadır. Ölçeğin bu anlamda alandaki bir boşluğu dolduracağı öngörülmektedir. Amaç: Araştırmada; öğrencilerin eğitimde dijital dönüşüme hazır oluşlarını belirlemede kullanılacak geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracının geliştirilmesi ve ölçek boyutlarının veri madenciliği yöntemleri ile değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Gereç ve Yöntem: Araştırma, metodolojik araştırma tipindedir. Araştırmanın evrenini, İstanbul ilinde bulunan bir devlet üniversitesindeki fakültelerde öğrenim gören tüm 4. sınıf öğrencileri (N: 2769) oluşturmuştur. Ölçeğin alt boyutlarının oluşturulması amacıyla uygulanacak olan Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve güvenilirlik analizleri için 260 öğrenciden, yapı geçerliliğini değerlendirmek amacıyla uygulanacak olan Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) için 200 öğrenci olmak üzere toplam 460 öğrenci, araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. 460 öğrenci üzerinden fakültele göre çalışma grubuna alınacak öğrenci sayısı, tabakalı örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Veri toplama araçları olarak; Bilgi Formu ve Eğitimde Dijital Dönüşüme Hazır Oluş Ölçeği (Taslak Formu) kullanılmıştır. Ölçek, dört aşamada geliştirilmiştir. Verilerin analizinde; tanımlayıcı veri analizleri, AFA, DFA, Cronbach's Alfa ve McDonald's Omega katsayıları kullanılmıştır. Ölçek alt boyutları veri madenciliği yöntemleri (kümeleme analizi ve karar ağacı algoritmaları) ile analiz edilmiştir.

Bulgular: KMO değeri 0.922'dir. Bartlett küresellik testine göre EDDHÖ maddeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon saptanmıştır. Faktör yükleri arasındaki fark 0.20'nin altında olan ve çapraz yük sorunu oluşturan 1,2,5,11,16 numaralı maddeler ve faktörler altındaki yük değerleri 0.40'ın altında olan 3 ve 15 numaralı maddeler analiz dışı bırakılmıştır. Kalan 19 maddenin madde toplam puan korelasyon değerlerinin 0.622–0.842 arasında değişmektedir. Ölçeğin 19 madde ve 2 alt boyutu toplam varyansın %66.4'ünü açıklamaktadır. Ölçek genelinin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0.945, McDonald's Omega güvenilirlik katsayısı 0.959'dur. Ölçek maddeleri göz önünde bulundurularak F1 alt boyutu Davranışsal Tutum, F2 alt boyutu Duygusal Tutum olarak isimlendirilmiştir. F1 ve F2 alt boyutlarındaki standardize yüklerin tamamı pozitif ve oldukça yüksektir (>0.30). EDDHÖ için DFA bulgularının uyum indeks sonuçları; Ki-kare/sd=0.969 değeri 2'nin altında; GFI, CFI, AGFI, TLI ve IFI değerleri 0.95'in üzerinde bulunmuştur. RMSEA değeri de 0.05'in altındadır. EDDHÖ'ne ait F1 ve F2 alt boyutlarına uygulanan kümeleme analizi sonuçlarına göre F1 ve F2 puanları 2 ayrı kümede gruplanmıştır. Elde edilen kümelere ait bulgular incelendiğinde; 1. Kümede bulunanların F1 ve F2 puan ortalamalarının, 2. Kümede bulunanlara göre daha düşük olduğu görülmektedir. Sonuç: Yapılan geçerlik ve güvenilirlik analizleri, kümeleme analizleri ve karar ağacı algoritmaları sonucunda 19 madde ve 2 alt boyuttan oluşan EDDHÖ'nin, öğrencilerin eğitimde dijital dönüşüme hazır oluşlarını belirlemede kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir araç olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Dijital Dönüşüm, Eğitimde Dijital Dönüşüm, Dijital Dönüşüme Hazır Oluş, Kümeleme Analizi, Karar Ağaçları

The Development of a Scale for Readiness for Digital Transformation in Education and Evaluation of Scale Dimensions With Data Mining Methods

Abstract

Introduction: Digital transformation in education entails assigning roles to students and educators to guide them towards becoming lifelong learners who are directed towards qualified and diverse sources of information. This transformation emphasizes the acquisition and enhancement of students' digital literacy, effective communication, critical thinking, and creativity skills. Therefore, readiness for digital transformation has become imperative for both students and educators. At this juncture, the research aims to develop a valid and reliable measurement tool that identifies/reveals students' readiness in terms of knowledge, skills, and attitudes towards digital transformation in education. It is anticipated that the scale will fill a gap in the field in this regard. Objective: The aim of the research is to develop a valid and reliable measurement tool that can be used to determine students' readiness for digital transformation in education and to evaluate the scale dimensions using data mining methods. Materials and Methods: The research is of a methodological nature. The population of the study consisted of all 4th-year students (N: 2769) studying at faculties of a state university in Istanbul. A total of 460 students, comprising 260 students for Exploratory Factor Analysis (EFA) and reliability analyses to create the sub-dimensions of the scale, and 200 students for Confirmatory Factor Analysis (CFA) to evaluate construct validity, formed the sample of the study. The number of students to be included in the study group according to faculties was

determined using stratified sampling. The data collection tools used were the Information Form and the Draft Form of the Readiness for Digital Transformation in Education Scale. The scale was developed in four stages. Descriptive data analyses, EFA, CFA, Cronbach's Alpha, and McDonald's Omega coefficients were used in the analysis of the data. The scale sub-dimensions were analyzed using data mining methods (cluster analysis and decision tree algorithms). Findings: The Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) value is 0.922. Statistically significant correlations were found among the items of EDDHÖ according to the Bartlett's test of sphericity. Items numbered 1, 2, 5, 11, and 16, which had factor loadings with differences below 0.20 and posed cross-loading issues, and items numbered 3 and 15, with factor loadings below 0.40, were excluded from the analysis. The remaining 19 items have item-total score correlations ranging from 0.622 to 0.842. The 19 items and 2 sub-dimensions of the scale explain 66.4% of the total variance. The overall Cronbach's Alpha reliability coefficient of the scale is 0.945, and McDonald's Omega reliability coefficient is 0.959. Considering the scale items, Sub-dimension F1 is named Behavioral Attitude, and Sub-dimension F2 is named Emotional Attitude. All standardized loadings in F1 and F2 sub-dimensions are positive and quite high (>0.30). The fit index results of CFA for EDDHÖ are as follows: the Chi-square/df value is below 2; GFI, CFI, AGFI, TLI, and IFI values are above 0.95, and RMSEA value is below 0.05. According to the cluster analysis results applied to F1 and F2 sub-dimensions of EDDHÖ, F1 and F2 scores are grouped into two separate clusters. Upon examining the findings of the obtained clusters, it is observed that the mean scores of F1 and F2 in Cluster 1 are lower than those in Cluster 2. Conclusion: Based on the validity and reliability analyses, cluster analyses, and decision tree algorithms, it can be concluded that EDDHÖ, consisting of 19 items and 2 sub-dimensions, is a valid and reliable tool that can be used to determine students' readiness for digital transformation in education.

Keywords: Digitalization, Digital Transformation, Digital Transformation in Education, Digital Transformation Readiness, Cluster Analysis, Decision Trees

Makale id= 144

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0001-2440-2157

Eğitimde Yapay Zeka Kullanımına İlişkin Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Görüşleri: Bir Meta-Sentez Çalışması

Adem Deniz¹ , Prof.Dr. Keziban Orbay¹ , Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Filiz¹

¹Amasya Üniversitesi

*Corresponding author: ADEM DENİZ

Özet

Bu çalışmanın amacı, eğitimde yapay zeka kullanımına ilişkin öğretmen ve öğretmen adaylarının görüşlerini ortaya koyan araştırmaların eğilimlerini tespit etmek ve bu bağlamda ilgili alana öneriler sunmaktır. Bu amaç doğrultusunda, DergiPark, YÖK Ulusal Tez Merkezi ve Google Akademik veri tabanlarından amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak 9 makale, 1 tam metin bildiri ve 1 doktora tezi bulunmuştur. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman analizinden yararlanılmıştır. Elde edilen yayınlar “Akademik Yayın Formu” kullanılarak yayın türü, yayın yılı, örneklem büyüklüğü, araştırma yöntemi, veri toplama aracı ve analiz yöntemi açısından incelenmiştir. Bulunan yayınları derinlemesine incelemek için ise meta-sentez yöntemi kullanılmıştır. Yapılan araştırmaların büyük çoğunluğunun makalelerden oluştuğu ve en çok çalışmanın 2023 yılında yapıldığı tespit edilmiştir. Yapılan çalışmaların nicelik olarak yetersiz olduğu ve eğitimde yapay zeka kullanımına yönelik öğretmenlere ve öğretmen adaylarına örnek uygulamaların sunulmasından sonra alınan görüşlerin daha kapsamlı olduğu bulunmuştur. İlerideki çalışmalarda öğretmenler ve öğretmen adaylarına örnek uygulamaların sunulmasından sonra görüşlerinin alınması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Doküman Analizi, Eğitimde Yapay Zeka, Öğretmen Görüşleri

Opinions of Teachers and Prospective Teachers On the Use of Artificial Intelligence in Education: A Meta-Synthesis Study

Abstract

This study aims to identify the trends of research revealing the opinions of teachers and teacher candidates regarding the use of artificial intelligence in education and to offer suggestions to the relevant field in this context. For this purpose, 9 articles, 1 full text paper and 1 doctoral thesis were Pfound by using purposeful sampling method from DergiPark, Higher Education Council National Thesis Center and Google Scholar databases. In this research, document analysis was used. The obtained publications were examined in terms of publication type, publication year, sample size, research method, data collection tool and analysis method. The meta-synthesis method was used to conduct in depth analysis of the identified publications. It has been determined that most of identified publications were articles and were conducted in 2023. It was found that the number of the studies was limited and that the opinions received were more comprehensive after presenting sample activities to teachers and teacher candidates regarding the use of artificial intelligence in education. In future studies, it is recommended to obtain the opinions of teachers and teacher candidates after presenting the sample applications.

Keywords: Artificial Intelligence in Education, Document Analysis, Teacher Opinions

Emeğin Yeni Biçimleri ve Toplumsal Riskler

Dr. Öğretim Üyesi Alihan Gök¹

¹Marmara Üniversitesi

*Corresponding author: Alihan Gök

Özet

İçinden geçmekte olduğumuz post-pandemi dönemi emeğin dijital dönüşümüne sahne olmaktadır. Daha esnek ve uzaktan çalışma biçimlerinin yaygın hale gelmesi, platform çalışanlarının sayısının katlanarak artması, Amazon Mechanical Turk, Clickworker, Appen gibi devlerin aracı olduğu adet başına ortalama 10 centen bile az ödeme yapılan mikro işlerin daha fazla rağbet görmesi, genişleyen kitle kaynak kullanımı yöntemleri ve bilişim sektöründeki sermaye girişimlerinin iştahını kabartan bedava emek arayışı, emeğin bu dönüşümünü doğruluyor. Eskiden tanıdık ve emekçiler için anlaşılır olan üretim ilişkilerinin yerini atipik çalışma modelleri alırken emeğin bu dönüşümünün bedelini çoğunlukla emek piyasasına yeni dahil olan gençlerin omuzlaması bekleniyor. Ne var ki bağımsız/patronsuz çalışmanın cezbediciliği ve çoğu zaman bir yanılsama olan win-win hissiyatının doğurduğu, "risklerin paylaşımında eşitlik" imajının ardında yatan toplumsal riskler, ciddi ekonomik riskler barındırdığı anlaşılan dot-com döneminin ardından yeni bir perdenin açıldığını ve bu dönüşümün uzun vadeli toplumsal sonuçlarının olacağını gösteriyor. Yeni işlerin güvencesizliği, sert çalışma programları, arka planda işleyen cezalandırıcı algoritmalar ve artan sömürü, yabancılaştırma ve tükenmişliği beslerken dijitalleşen emek için güvenli bir barınağın olmaması mevcut riskleri besliyor. Artık insan destekli makine öğreniminde olduğu gibi emek sürecindeki insan faktörünün giderek daha az görünür hale gelmesiyle sonuçlanan bu dönüşümün genç emekçiler üzerindeki etkilerinin ciddiyetle ele alınması gerekiyor. Günümüzde ortak çalışmanın karşılıklı olumlu tanınma ilişkileri geliştirme potansiyeline ket vuran etmenlerin tespiti emeğin demokratik dönüşümüne dair bir vizyon için kaçınılmaz bir gereklilik olarak kendini dayatıyor.

Anahtar Kelimeler: Dijital Emek, Güvencesizlik, Sömürü, Yabancılaşma, Risk, Tanınma.

New Forms of Labor and Social Risks

Abstract

The post-pandemic period we are going through is witnessing the digital transformation of labor. More flexible and remote working styles have become common, the number of platform workers has increased exponentially, micro jobs paid even less than 10 cents per piece have become more popular, facilitated by giants such as Amazon Mechanical Turk, Clickworker, Appen, and expanding crowdsourcing methods and informatics. The search for free labor, which whets the appetite of capital enterprises in the sector, confirms this transformation of labor. While production relations that were previously familiar and understandable to workers are being replaced by atypical working models, the cost of this transformation of labor is expected to be mostly shouldered by young people who have newly entered the labor market. However, the social risks that lie behind the image of "equality in sharing risks", created by the appeal of working independently/without a boss and the win-win feeling, which is often an illusion, indicate that a new curtain has opened after the dot-com era, which was understood to have serious economic risks, and that this transformation will have a long-term impact. It shows that there will be social consequences. The precariousness of new jobs, harsh work schedules, punishing algorithms operating in the background, and the lack of a safe haven for digitalized labor feed into increased exploitation, alienation, and burnout. The effects of this transformation, which results in the human factor in the labor process becoming less visible, as in human-assisted machine learning, on young workers need to be taken seriously. Today, the identification of factors that hinder the potential of collaborative work to develop mutually positive relations of recognition imposes itself as an inevitable requirement for a vision of the democratic transformation of labor.

Keywords: Digital Labor, Precarity, Exploitation, Alienation, Risk, Recognition.

Enflasyonun Yeni Yüzü: Shrinkflation ve Skimpflation

Dr. Öğretim Üyesi İsa Altınışik¹

¹Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu

*Corresponding author: İsa Altınışik

Özet

Covid pandemisi ve dünyanın genel gidişatındaki gelişmeler küresel bir enflasyonist ortam oluşturmuştur (immib.org.tr/). Bu oluşan enflasyonist ortam küresel anlamda ülkeleri az ya da çok etkilemiştir. Bu enflasyonist etki işletmelerin girdi maliyetlerinin ve üretim faktörleri fiyatlarının artması ve arzın talebi karşılayamaması, nihai ürünlerin ve tüketim ürünlerinin fiyatını da doğrudan etkileyerek artırmaktadır. Bu ürünlerdeki fiyat artışlarından dolayı olumsuz etkilenen tüketicilerin talebinde azalma ve rakip ürünlere veya ikame rakip ürünlere kaymalarının önlenmesi amacıyla, pazarlama karması elemanlarının yönetiminde, küçültme enflasyonu (shrinkflation) ve nitelik kaybı enflasyonu (skimpflation) uygulamalarına yaygın olarak rastlanılmaktadır (Erdoğan ve Gürbüz, 2023:1). Shrinkflation kavramı; yaşam şartlarının zorlaşması ve paranın alım gücünün azalması sebebiyle, ürünlerin fiyatını düşürmeksizin paketin içindeki miktarı azaltması anlamına geliyor. İngiliz ekonomist Pippa Malmgren tarafından ilk olarak ortaya atılan bu terim aslında İngilizce iki kelimenin birleşiminden oluşuyor; küçülme ve enflasyon. Shrinkflation ile amaç artan üretim maliyetleri ve yoğun rekabetin olduğu dönemlerde hayatta kalabilmektir. Aslında amaç tüketicide fiyatın değişmediği algısını oluşturmaktır. Pazarlama alanında yapılan araştırmaların çoğu, tüketici satın alma tercihlerinin ürün paket boyutuna göre değil, ürün fiyatı üzerine verildiğini ortaya koyuyor. Tabii bu yaklaşımın altında tüketicilerin ürün paket miktarlarını inceleme alışkanlıkları olmaması da etkili oluyor. Dolayısıyla shrinkflation ile algı yönlendirilerek tercihlerin değişmemesi sağlanabiliyor. Birçok işletme shrinkflation yaptığı dönemlerle paketi de değiştirerek bu çalışmayı gizlemeyi tercih etmektedir. Dünyada shrinkflation örneklerinin en yoğun kullanıldığı ürünlerin tuvalet kağıdı, kağıt mendil, cips, çikolata gibi ürünler olduğu biliniyor (yüksekbilgili.com). Skimpflation kavramı; yine yüksek maliyetler nedeniyle satış kaybetmekten korkan işletmelerin, bir mal veya hizmetin kalitesini düşürdüğü uygulamadır. Burada ürün bileşiminde yer alan girdiler

değiştirilerek daha düşük maliyetle üretilen ürün, yine aynı fiyatla satılır ve tüketici ödediği bedelin karşılığında daha düşük bir değer satın alır. Özellikle yiyecek ve içecek sektöründe, sunulan hizmetin içeriğinin sürekli değiştirildiğine tanık olmaktadır. Havayolu şirketlerinde ikramların azaltılması ya da kaldırılması, restoranlarda sunulan hizmetlerin içeriğinde daha düşük kaliteli ürünler kullanılması gösterilebilir. (incturkiye.com).

Anahtar Kelimeler: Enflasyon, Shrinkflation ve Skimpflation

The New Face of Inflation: Shrinkflation and Skimpflation

Abstract

The Covid pandemic and the developments in the general course of the world have created a global inflationary environment. (immib.org.tr). This inflationary effect increases the prices of enterprises' input costs and production factors, and the inability of supply to meet demand, directly affecting the prices of final products and consumer products. Shrinkflation and skimpflation are widely used in the management of marketing mix elements in order to reduce the demand of consumers who are negatively affected by price increases in these products and to prevent them from switching to rival products or substitute rival products. (Erdoğan and Gürbüz, 2023:1). The concept of shrinkflation means that products reduce the amount in the package without reducing their prices, as living conditions become more difficult and the purchasing power of money decreases. Most research conducted in the field of marketing reveals that consumer purchasing preferences are based on product price, not product package size. Of course, the reason for this approach is that consumers do not have the habit of examining product package quantities. Therefore, by directing perception with shrinkflation, preferences can be prevented from changing. Many businesses prefer to hide this work by changing the packaging between shrinkflation periods. (yüksekbilgili.com). The concept of skimpflation is also a practice where businesses, afraid of losing sales due to high costs, reduce the quality of a good or service. Here, the product produced at a lower cost by changing the inputs in the product composition is sold at the same price and the consumer buys a lower value in return for the price he paid. Similarly, while there are companies that do this openly, the number of companies that deceive consumers is higher than expected. Especially in the food and beverage industry, you often witness that the content of the service offered is constantly changing. (incturkiye.com).

Keywords: Inflation, Shrinkflation ve Skimpflation

Fen Öğretmen Adaylarının Mikro Öğretim Puanlarının Duygusal Zekâ Düzeylerine Göre Değişiminin İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Mahmut Polat¹

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
*Corresponding author: Mahmut POLAT

Özet

Bu çalışmanın amacı, fen bilgisi öğretmen adaylarının mikro öğretim performans puanlarının sahip olunan duygusal zekâ puan düzeylerine göre değişimini ortaya koymaktır. Çalışma ilişkisel tarama yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmancının örneklemini; Nevşehir de bulunan üniversitelerden birinin Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi öğretmenliğinde öğrenimlerini sürdüren 71 (57 kadın, 14 erkek) öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veriler yaklaşık yedi- sekiz haftada toplanmıştır. Veri toplama araçları olarak Duygusal Zekâ Ölçeği - DZÖ (33 madde, 5li likert ölçek) ve Mikro Öğretim Performans Formu – MÖP (35 madde, üç seviyeli puanlama) kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının sunacakları ortaokul fen konuları araştırmacı tarafından dağıtılmıştır. Sunum öncesi kendilerine öğretim stratejileri ve konu alanına ilişkin kavram, ilke ve uygulamalara yönelik rehberlik sağlanmıştır. Öğretmen adaylarının yapmış oldukları görsel hazırlık ve materyal/araç gereç temininden sonra 15 dakikalık bir sürede öğretim performansı gerçekleştirmeleri sağlanmıştır. DZÖ, araştırma sürecinin hemen başında örnekleme uygulanırken MÖP formu ise, her bir aday mikro öğretim performansını gerçekleştirirken kullanılmıştır. Toplanan verilerin analizinde araştırmancının amacına uygun olarak uygun istatistiksel (betimsel istatistik, ilişkisiz t testi, korelasyon analizi) yöntemler kullanılmıştır. Analizler sonucunda elde edilen bulgulara göre Fen Öğretmen Adaylarının mikro öğretim performans puanlarının duygusal zekâ puanlarının düzeylerine göre istatistiksel olarak anlamlı sayılabilecek bir farklılık ($t_{69}=5,89$ - $p < 0,01$) gösterdiği görülmüştür. Bir başka ifadeyle duygusal zekâ puanları yüksek (85,33) olan öğretmen adaylarının sunum sırasında görece daha iyi bir performans gösterdikleri söylenebilir. Bu bulguyu destekleyen bir diğer sonuç ise duygusal zeka ile mikro öğretim puanları arasında ortaya çıkan orta düzeyde, pozitif ve anlamlı ($r = 0,675$ - $p < 0,01$) korelasyon katsayısı gösterilebilir. Ayrıca sunumların hazırlık aşamasında

araştırmacıyla etkileşim içerisinde bulunan örnekleme adaylarının göstermiş oldukları davranışlar, sergilemiş oldukları tutumlar da bu sonucu desteklemektedir. Zira duygusal olarak görece daha farkında olan ve olumlu tutumlara sahip olan adayların kendilerine olan güvenlerinin yüksek olduğu ve güzel bir sunum gerçekleştirebileceklerine yönelik beklentilerini sürekli dile getirdikleri gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Zekâ, Mikro Öğretim, Fen Öğretmenliği, Öğretmen Eğitimi

Investigation of the Change in Micro-Teaching Scores of Pre-Service Science Teachers According to the Emotional Intelligence Levels

Abstract

The aim of this study is to reveal the change in micro teaching performance scores of pre-service science teachers according to their emotional intelligence score levels. The sample of the research consists of 71 (57 female, 14 male) teacher candidates of the university in Nevşehir. Data were collected in seven to eight weeks. Emotional Intelligence Scale - DZÖ (33 items, 5-point Likert scale) and Micro Teaching Performance Form - MÖP (35 items, three-level scoring) were used as data collection tools. Before the presentation, the researcher provided them with guidance on teaching strategies and concepts, principles and practices related to the subject area. After the visual preparation and material/equipment procurement, the teacher candidates were allowed to perform their teaching performance in 15 minutes. While DZÖ was applied to the sample right at the beginning of the research process, the MÖP form was used while each candidate performed the microteaching performance. According to the findings obtained as a result of the analysis, it was seen that the micro teaching performance scores of the Science Teacher Candidates showed a statistically significant difference ($t_{69} = 5.89 - p < 0.01$) according to the levels of their emotional intelligence scores. In other words, it can be said that teacher candidates with high emotional intelligence scores (85.33) performed relatively better during the presentation. Another result supporting this finding is the moderate, positive and significant correlation coefficient ($r = 0.675 - p < 0.01$) between emotional intelligence and microteaching scores. In addition, the behaviours' and attitudes of the candidates in the sample who interacted with the researcher during the preparation phase of the presentations also support this result. It has been observed that candidates who are relatively more emotionally aware and have positive attitudes have high self-confidence and constantly express their expectations that they can make a good presentation.

Keywords: Emotional Intelligence, Micro Teaching, Science Teaching, Teacher Education

Fransızca Dil Sınıfında Alt Yazılı Video Aracılığıyla Sözcük Öğretimi

Arş.Gör. Mustafa Bükler¹ , Prof.Dr. Yaprak Türkan Taş¹

¹Marmara Üniversitesi

*Corresponding author: MUSTAFA BÜKER

Özet

Öğrencilerin hedef dili etkin bir biçimde kullanmaları doğru sözcükleri uygun bağlamda kullanmalarıyla mümkündür. Bunun için de yabancı dil öğrenenlerin hedef dilde sözcük hazinelerini geliştirmeleri gerekmektedir. Alt yazılı video kullanarak sözcük öğretiminin daha etkin olduğunu varsaymaktayız. Çalışmamızda Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Fransızca Öğretmenliği 2.sınıf öğrencileri ile 6 hafta süren bir araştırma yapılmıştır. Araştırmamızın amacı alt yazılı video içeren ders planı hazırlayarak alt yazılı video ile sözcük öğretiminin etkili olup olmadığını saptamaktır. Çalışmamızda nitel ve nicel araştırma yöntemleri olmak üzere karma yöntem kullanılmıştır. Fransızca dersinde kullanılan alt yazılı videolardan Fransızca hedef sözcükler belirlenmiş ve bu sözcüklerin ne derece öğrenildiğini belirlemek için ön test ve son test yapılmıştır. Araştırmamızın sonucunda elde edilen veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Öğrencilerden her hafta öğrenci günlüğü tutmaları istenmiş ve her hafta elde edilen veriler düzenli olarak Maxquda programı ile analiz edilmiştir. Öğrencilerden örnek ders hazırlamaları istenmiştir. Verilerden elde edilen bulgular doğrultusunda öğrencilerin alt yazılı video izleyerek hedef sözcüğü hem görüp hem de işiterek daha kalıcı hale getirdikleri gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Öğretimi, Sözcük Öğretimi, Alt Yazılı Video

Vocabulary Teaching in the French Language Class Through Video With Subtitles

Abstract

The effective use of the target language by learners is only possible with the the correct vocabulary in the appropriate context. To achieve this, foreign language learners should develop their vocabulary in the target language. We hypothesize that vocabulary teaching is more effective using subtitled videos. We conducted a 6-week study with 2nd year French Language Teaching students of Atatürk Faculty of Education, Marmara University. This study aims to determine the effectiveness of teaching vocabulary using subtitled video based on a lesson plan with subtitled video. In our study, mixed methods, including qualitative and quantitative research methods, were used. French target words were identified from the subtitled videos used in the French lesson, and pre-test and post-tests were conducted to determine the extent to which these words were learned. The resulting data were analyzed using the SPSS software. Students were instructed to keep a student diary every week, and the data obtained every week were regularly analyzed using the Maxqda software. Students were asked to prepare a sample lesson. In line with the results obtained through the data, it was observed that students are able to memorize the target word more permanently by both seeing and hearing the target word when watching videos with subtitles.

Keywords: Foreign Language Teaching, Vocabulary Teaching, Subtitled Video

Gelişim Yetersizliği Olan Öğrencilere Fen Bilimleri Dersi Kapsamında Destek ve Hareket Sistemi ile İlgili Kazanımların Öğretiminde Doğrudan Öğretim Uygulaması ile Yapılan Öğretimin Etkililiği

Murat Demir¹ , Dr. Öğretim Üyesi Orhan Aydın² , Prof.Dr. Recep Polat²

¹Milli Eğitim Bakanlığı

²Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

*Corresponding author: Orhan AYDIN

Özet

Gelişim yetersizliği olan öğrencilere yönelik fen öğretimine yönelik çalışmaların 1950'lerden itibaren hız kazandığı görülmektedir. 1950'lerin başı ve 1960'lı yıllarda özel gereksinimli öğrencilerin fen bilimleri kapsamında desteklemek için etkinlik temelli müfredat uygulamaları üzerinde durulmuştur. Bu uygulamalar arasında öğretimin oyunlaştırılması, deneyler aracılığı ile fen kavramlarının öğretimi gibi uygulamalar yer almaktadır. Bu çalışmalar ile fen bilimleri alanında sınırlı deneyime sahip gelişim yetersizliği olan öğrencilerin deneyim kazanmalarının sağlanması, somut öğretim etkinliklerinin kullanılması, problem çözme ve sorgulama becerilerinin geliştirilmesi, evren hakkında farkındalık oluşturulması ve gözlem becerilerinin geliştirilmesi sağlanmıştır. 21. yüzyıla uygun olarak bilimsel becerilerin kazandırılmasının hedeflendiği fen bilimleri dersinde yer alan beceri ve kazanımları, normal öğrencilere olduğu gibi, gelişim yetersizliği olan öğrencilere kazandırmak bağımsız yaşam becerilerini destekleyeceği için son derece önemlidir. Bu nedenle fen bilgisi dersi kapsamında öğretmenler dönem başında sınıflarında yer alan özel gereksinimli öğrencilere yönelik bireyselleştirilmiş eğitim planları (BEP) hazırlarken bu öğrencilerin gereksinimlerini göz önünde bulundurarak hazırlamaları gerekmektedir. Bu çalışmada hafif düzey zihin yetersizliği bulunan ve 8 sınıfta öğrenim gören üç öğrenciye BEP'lerindeki fen bilimleri dersi kapsamında yer alan destek ve hareket sistemi konusundaki çeşitli kazanımların doğrudan öğretim uygulaması ile öğretilmesinin etkililiğinin incelenmesi hedeflenmiştir. Bu etkililiği sınamak için tek denekli araştırma modellerinden beceriler arası çoklu başlama düzeyi modeli kullanılmıştır. Çalışma küçük grup öğretimi düzenlemesine göre tasarlanmış olup yaklaşık olarak 4 ay

sürmüştür. Doğrudan öğretim uygulama basamakları küçük grup öğretim düzenlemesine uygun olarak bir sınıf ortamında ve bir bağımsız gözlemci eşliğinde anlatılan konunun kazanımlarına göre akıllı tahta, çoktan seçmeli test, cansız model, poster ve gerekli uygulama planları eşliğinde sunulmuştur. Çalışmada öğrencilerin edinim, genelleme ve kalıcılık becerileri değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular, öğrencilerin tamamının hedeflenen fen bilimleri dersi kazanımlarını yüksek doğrulukta edindikleri, edindikleri bu kazanımları farklı sorulara genellemedikleri ve öğretim uygulaması bittikten 2 ve 4 hafta sonra da edindikleri ve genelledikleri becerileri kalıcı bir şekilde sürdürebildikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Özel Eğitim, Destek ve Hareket Sistemi, Gelişimsel Yetersizlik, Fen Bilimleri, Doğrudan Öğretim

Göçmen Topluluklarda Yaşlı Bakımı: İhtiyaçlar ve Çözüm Önerileri

Arş.Gör. Büşra Gürbüz¹

¹KTO Karatay Üniversitesi

*Corresponding author: BÜŞRA GÜRBÜZ

Özet

Yaşlılık tanımında ülke ve kültürlere göre farklılık görülebilse de genel olarak 65 yaş ve üzeri bireyler kastedilmektedir. Yaşlılıkla beraber kişide bedensel ve zihinsel değişimlerin belirgin hale geldiği bilinmektedir. Her ne kadar 65 yaş ve üzeri her birey bakıma muhtaç olmasa da, bireylerde meydana gelen bedensel ve zihinsel değişimler, bakıma ihtiyaç duyma olasılığını artırmaktadır. Yaşlılık süreci, kişisel özellikler, yaşam tarzı, kültür, genetik faktörler, sağlık durumu ve sosyo-ekonomik durum gibi farklı faktörlere göre değişiklik gösterdiğinden yaşlılık her birey için farklı algılanabilir. Özellikle göç olgusu, yaşlının yaşam kalitesini önemli ölçüde etkileyen bir yaşam deneyimi olarak kabul edilmektedir. Buradan hareketle bu çalışmanın amacı; göçmen topluluklarda yaşlı bakımının genel durumunu ortaya koymaktır. Çalışma literatür taramasına dayalı teorik bir derleme çalışmasıdır. Bu bağlamda çalışmanın anahtar kelimeleri kullanılarak çeşitli veri tabanlarında ulaşılabilen çalışmalar incelenmiştir. Yapılan çalışmalardan hareketle göçmen topluluklarda yaşlı bakımının genel durumu ortaya konulmaya çalışılmış ve konuya ilişkin birtakım öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Göçmen, Yaşlı, Göçmen Yaşlı, Yaşlı Bakımı.

Elderly Care in Immigrant Communities: Needs and Solution Suggestions

Abstract

Although there may be differences in the definition of old age according to countries and cultures, it generally refers to individuals aged 65 and over. It is known that physical and mental changes become evident with age. Although not every individual aged 65 and over is in need of care, physical and mental changes that occur in individuals increase the likelihood of needing care. Since the aging process varies according to different factors such as personal characteristics, lifestyle, culture, genetic factors, health status and socio-economic status, old age can be perceived differently for each individual. In particular, the phenomenon of migration is accepted as a life experience that significantly affects the quality of life of the elderly. Based on this, the aim of this study is; To reveal the general situation of elderly care in immigrant communities. The study is a theoretical compilation study based on literature review. In this context, studies that can be accessed in various databases were examined using the keywords of the study. Based on the studies carried out, the general situation of elderly care in immigrant communities has been tried to be revealed and some suggestions have been developed on the subject.

Keywords: Migration, Immigrant, Elderly, Immigrant Elderly, Elderly Care.

Göçmen Transferleri Çevresel Bozulma İlişkisi: Türkiye’den Ampirik Kanıtlar

Dr. Öğretim Üyesi Serhat Çamkaya¹ , Prof.Dr. Deniz Özyakışır¹

¹Kafkas Üniversitesi

*Corresponding author: Serhat ÇAMKAYA

Özet

Bu araştırma, çevresel Kuznets eğrisi (EKC) hipotezini bir çerçeve olarak kullanarak, 1974-2022 yılları arasında Türkiye’de CO2 emisyonları ve göçmen transferleri (işçi dövizleri) arasındaki ilişkiyi araştırmayı amaçlamaktadır. ARDL modeli kullanılarak zaman serisi verilerinin analizi yoluyla, değişkenler arasında uzun dönemli bir eşbütünleşme olduğu bulunmuştur. Sonuçlar, EKC hipotezinin Türkiye’de geçerli olduğunu, ancak mevcut gelir düzeylerinin çevresel kaliteyi artırmak için yetersiz olduğunu göstermektedir. Ayrıca çalışma, göçmen transferlerindeki artışın CO2 emisyonlarındaki artışla ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Bu sonuçlar, sağlamlık sınaması için yapılan FMOLS, DOLS ve CCR metodolojileri aracılığıyla elde edilen bulgularla uyumludur. Sonuç olarak bu çalışma, göçmen transferlerinin çevre dostu enerji kaynaklarına ve girişimlerine yönlendirilmesini ve aynı zamanda ekonomik büyümenin teşvik edilmesini önermektedir.

Anahtar Kelimeler: Ekc Hipotezi, Çevresel Bozulma, Göçmen Transferleri, Ardl, Türkiye

The Relationship Between Remittances and Environmental Degradation: Empirical Evidence From Türkiye

Abstract

Using the environmental Kuznets curve (EKC) hypothesis as a framework, this research aims to investigate the relationship between CO₂ emissions and migrant transfers (remittances) in Turkey between 1974 and 2022. Through the analysis of time series data using the ARDL model, it is found that there is a long-run cointegration between the variables. The results show that the EKC hypothesis is valid in Turkey, but current income levels are insufficient to improve environmental quality. Moreover, the study reveals that an increase in migrant transfers is associated with an increase in CO₂ emissions. These results are consistent with the findings obtained through FMOLS, DOLS and CCR methodologies for robustness checks. In conclusion, this study recommends that remittances should be directed towards environmentally friendly energy sources and initiatives, while at the same time promoting economic growth.

Keywords: Ekc Hypothesis, Environmental Degradation, Remittances, Ardl, Türkiye

İçsel Pazarlamanın Marka Kimliği Üzerindeki Etkileri: Otel Çalışanları Üzerine Bir Uygulama

Merve Fevziye Kılıç¹ , Doç.Dr. Özgür Davras¹

¹Süleyman Demirel Üniversitesi

*Corresponding author: Merve Fevziye Kılıç

Özet

İşletmeleri rakiplerinden ayırt etmede stratejik bir araç olarak görülen işveren marka kimliği, pazarlama ve insan kaynakları yönetiminin bir karışımı olarak kabul edilmektedir. Deneyimli ve kalifiye çalışanların bulunması ve elde tutulmasında kritik rol oynayan marka kimliği, emek-yoğun özellik gösteren otel işletmeleri için önem arz etmektedir. Başka bir ifadeyle otel işletmelerinin rakiplerine göre daha kaliteli hizmet sunarak rekabet avantajı sağlayabilmelerinin bir yolu da marka kimliğinin oluşturulmasıdır. Literatür marka kimliğinin oluşmasında çeşitli faktörlerin etkili olduğunu ortaya koymuştur. Bunlardan biri de içsel pazarlama faaliyetleridir. Etkili içsel pazarlama faaliyetleri, çalışanların iş memnuniyetlerini artırmasında, işletmeden ayrılma niyetlerini azaltmasında, işletmeye yönelik bağlılık yaratmasında ve dolayısıyla işletmeye yönelik olumlu düşünce ve davranış oluşturmada önemli rol oynamaktadır. Dolayısıyla bu çalışma otel işletmelerinde içsel pazarlama uygulamalarının çalışanların marka kimliği algıları üzerindeki etkilerini araştırmaktadır. Bodrum destinasyonunda faaliyet göstermekte olan zincir bir otel işletmesi çalışanlarından anket tekniği ile 133 tane veri elde edilmiştir. Gerçekleştirilen analiz sonuçları otel işletmesinde uygulanan içsel pazarlama uygulamalarının çalışanların otel işletmesine ilişkin marka kimliği algıları üzerinde etkisinin olduğunu göstermiştir. Bulgular hem konaklama sektörü yetkilileri için önemli yönetsel çıkarımlar hem de çalışan davranışlarıyla ilgili literatüre özgün teorik katkılar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Marka Kimliği, İçsel Pazarlama, Otel İşletmeleri, Otel Çalışanları

Impact of Internal Marketing On Brand Identity: A Study Among Hotel Employees

Abstract

Employer brand identity, which is seen as a strategic tool to distinguish businesses from their competitors, is considered a blend of marketing and human resources management. Brand identity, which plays a critical role in attracting and retaining experienced and qualified employees, is crucial for labor-intensive hotel businesses. In other words, establishing a strong brand identity is one of the key strategies for hotel businesses to gain a competitive advantage by offering superior quality service compared to their competitors. The literature has revealed that several factors contribute to the formation of brand identity, with internal marketing activities being one of them. Effective internal marketing activities play a crucial role in enhancing employees' job satisfaction, decreasing turnover intentions, fostering loyalty to the business, and consequently cultivating positive attitudes and behaviors toward the business. Therefore, this study aims to investigate the impact of internal marketing practices on employees' perceptions of brand identity within the hotel industry. A total of 133 data points were collected from employees of a chain hotel operating in the Bodrum destination through a survey technique. The results of the analysis indicate that the internal marketing practices implemented in the hotel business significantly influence employees' perceptions of the hotel's brand identity. These findings carry important managerial implications for officials in the hospitality industry and contribute original insights to the literature on employee behavior.

Keywords: Brand Identity, Internal Marketing, Hotel Businesses, Hotel Employees

Kapadokya Bölgesinde Geleneksel Mesleklerden Kilitçilik ve Yaşayan Bir Usta Mehmet Yuğuran

Dr. Öğretim Üyesi Ömer Kırmızı¹

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

*Corresponding author: Ömer KIRMIZI

Özet

Geleneksel meslekler; endüstriye dayalı seri üretimin dışında kalıp usta-çırak ilişkisi içerisinde öğrenilen, el emeğine dayanan, ustalık ve becerinin yanında bireysel yorumlamaya da imkân tanıyan mesleklerdir. Sanayi İnkılabından sonraki süreçte gerçekleşen değişim rüzgârından nasibini alan bu mesleklerin günümüzdeki toplumların ekonomik hayatlarında kapladığı alan daralmış ve bu mesleklerin misyonu değişmiştir. Bu çalışmada ele alınan kilit ustası/kilitçi Mehmet Yuğuran, kilitçilik mesleğini gelenekten tevarüs ederek usta-çırak ilişkisi içerisinde öğrenmiştir. Yarım yüzyıla yakın bir süredir bu mesleği sürdüren Yuğuran, geleneksel mesleklerin ekonomik hayattan yavaş yavaş çekilmesine tanık olmuş; yaşadığı yöredeki turizm faaliyetlerinin mahallî mimariye dayattığı “gelenek” vurgusu sayesinde mesleğinin pazar payının artmasını yaşamıştır. Geleneksel meslek erbabının günümüzde yaşadığı finansal problemler, çırak yetiştirme, pazarlama gibi sorunların tamamını kendi meslek hayatında da yaşayan Yuğuran, geleneksel meslekle uğraşan zanaat erbabının yaşadığı problemlerin bir örnekleme olması açısından da önem arz etmektedir. Çalışmada belirtildiği üzere geleneksel mesleklerin sürdürülebilir olmasının önündeki engeller zincirleme bir şekilde birbirine bağlıdır. Bu kapsamda çırak istihdamı, iş yeri ihtiyacının karşılanması, vergi muafiyetleriyle hibe, kredi vb. desteklerden yararlanamayan bir zanaatkârın mesleğini sürdürmesi mümkün değildir. Günümüz pazarlama stratejilerini bilmeyen, meslekî dayanışma örgütlerine üye olmayıp fuar, gezi gibi etkinliklerle deneyimlerini başkalarına aktaramayan bir zanaatkârın meslek bilgisinin körelmesi ve pazarının daralması mukadderdir. Bu itibarla çalışmamızda kilitçilik mesleği özelinde geleneksel mesleklerin günümüzde yaşadıkları problemler ve bunlara dair çözüm önerileri çalışmamızın sonunda sıralanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ahilik, Geleneksel Meslekler, Kapadokya, Kilitçilik

Locksmithing Being One of Traditional Professions in Cappadocia Region and Mehmet Yuğuran, a Living Master

Abstract

Traditional professions are occupations (crafts) that are learned within master-apprentice relationship, falling outside industry-based mass (serial) production; based on hand labour; and that enable individual interpretation as well as mastership (craftsmanship) and skill. In economic lives of today's societies, space which is taken by these professions that had their share from change wind during process after Industrial Revolution has become narrow, and their mission has changed. Mehmet Yuğuran, locksmith master/locksmith, whom was addressed in this study, learned his locksmith profession (craft) within master-apprentice relationship, inheriting from tradition. Yuğuran, who has sustained this profession for a while nearly half-century, has witnessed traditional professions to be faded from economic life; and has experienced to increase market share of his profession thanks to 'tradition' emphasis which tourism activities in the vicinity, where he is living, impose on local architecture. In his professional life, Yuğuran, who has also experienced all of problems such as apprentice training, marketing and financial troubles etc., which profession experts (masters) are having today, is of importance in terms of a sample to problems, faced by craft masters who are engaging in traditional profession, too. As is mentioned in the study, obstacles to being sustainable of traditional professions are interconnected in a chaining way. In this context, it is not possible for a craftsman to sustain his/her profession, who are unable to benefit from supports such as apprentice employment, satisfying the need of working place, grant and credit etc. It is destined for a craftsman's professional knowledge, who does not know today's marketing strategies, are unable to transfer his/her experiences to others through activities such as fair and trip etc., not becoming member of professional solidarity organizations (associations); to lie fallow,; and for his market to shrink. In this respect, in our study, in specific to the locksmithing profession, problems which are being encountered by traditional professions today and solution recommendations on these, were listed at final section of our study.

Keywords: Ahi-Order, Traditional Profession, Cappadocia, Locksmithing

Kavalalı Mehmed Ali'nin mısır Valiliğine Yükselişinde Arnavut Başbozukların Rolü

Mustafa Bedirhan Doğan¹

¹Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

*Corresponding author: Mustafa Bedirhan Doğan

Özet

Osmanlı İmparatorluğu bünyesinde askeri amaçlar üzere yüzyıllar boyunca kullanılmış Başbozuklar, ordunun gönüllülerden oluşan kısmını teşkil etmektedirler. 1877-1878 Osmanlı- Rus harbine kadar ordu içinde istihdam edilen Başbozuklar, zaman zaman Osmanlı Tarihinin seyrini değiştirecek hadiselerde yer almışlardır. Bu hadiselerin en önemlilerinden biri olan Kavalalı Mehmed Ali'nin Mısır'da hakimiyetini sağlamasında da Arnavut Başbozuklar büyük bir rol üstlenmişlerdir. Kavala'dan Mısır'a gönderilecek ordunun bir parçası olarak toplanan Başbozukların içinde yer alarak askeri kariyerine başlamış olan Kavalalı Mehmed Ali Paşa, zamanla bu askeri birliğin kumandanlığına yükselmiştir. Kavalalı Mehmed Ali, Serçeşme rütbesi ile sayıları dört bini bulan Arnavut Başbozukları Mısır Valiliğini ele geçirene değin aktif bir biçimde yönetmiş ve kendi siyasi çıkarları doğrultusunda kullanmıştır. 1805 yılında Mısır'a vali tayin edilen Mehmed Ali Paşa'nın başarısının arkasındaki sadık askeri güç Arnavut Başbozuklar olmuş ve Osmanlı tarihinde önemli bir iz bırakmışlardır.

Anahtar Kelimeler: Arnavut, Başbozuk, mısır, Kavalalı Mehmed Ali.

The Role of Albanian Bashibazouks in the Ascension of Mehmed Ali of Kavala to the Governorship of Egypt

Abstract

The Bashibazouks who have been used for military purposes within Ottoman Empire for centuries, constitute the voluntary part of the army. Employed within the army until the 1877-1878 Ottoman-Russian War, the Bashibazouks have occasionally played a role in events that would alter the course of Ottoman history. The Albanian Bashibazouks also played a significant role in establishing the dominance of Mehmed Ali of Kavala in Egypt, which was one of the most important events among these occurrences. Mehmed Ali Pasha of Kavala, who started his military career as part of Bashibazouk forces gathered to be sent from Kavala to Egypt, eventually rose the command of this military unit over time. The Major ranked Mehmed Ali of Kavala actively led and utilized the Albanian Bashibazouk forces, numbering around four thousand, until he seized the Governorship of Egypt, directing them in line with his own political interests. Finally, the loyal military force behind Mehmed Ali Pasha' achievement of the governorship he desired in 1805 was the Albanian Bashibazouks, securing an important place in our history and leaving behind many debates, including discussions about their ethnic origins, up the present day.

Keywords: Albanian, Bashibazouk, Egypt, Mehmed Ali of Kavala.

Kıbrıs Sorunu ve Müdahil Devletlerin Politikaları

Aysuhan Gürel¹

¹Süleyman Demirel Üniversitesi
*Corresponding author: Aysuhan GÜREL

Özet

Kıbrıs Akdeniz'deki üçüncü büyük adadır ve Akdeniz'in doğusunda yer almaktadır. Jeopolitik konumu nedeniyle tarihte birçok devletin ilgi odağı olmuştur. Ada 1878 yılında Osmanlı İmparatorluğu'nun hakimiyetinden çıkmış, İngiltere'nin idaresine girmiştir. Yunanlıların adanın tamamına hâkim olmak istemeleri ve Türk nüfusunu yok sayan politikaları adada çatışmaların çıkmasına neden olmuştur. Yunanistan'ın adadaki Rumları desteklemesi, Enosis ve Akritas hayallerinden dolayı adadaki Türklere soykırım uygulanmıştır. Çalışmanın sorusu, Kıbrıs Adasında Türklerin soykırıma uğraması ile sonuçlanan olayların, gerçeklerin modern çağın teorilerinden post yapısalcılık kapsamında açıklanmasının mümkün olup olmayacağıdır? Çalışma kapsamında Kıbrıs'ta yaşanan karmaşa, kamuoyuna yansımaları, genel kabul görmüş uluslararası teoriler ışığında açıklanmış ve post yapısalcı teori ile yaşananların yorumlanması amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda; post yapısalcı teorinin kuramlarına uygun bir şekilde gerçeklerin sorgulanabileceği, Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ekonomilerinin gelişmesi ile jeostratejik bakımdan uluslararası ilişkilerde hegemon güçlerin etkisinde kalmadan, yumuşak güç unsurlarını kullanarak söz sahibi olabilecekleri sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hegemonya, Kıbrıslı Türkler, Rum Kesimi, Soykırım, Politika.

The Cyprus Problem and the Policies of the Intervening States

Abstract

Cyprus is the third largest island in the Mediterranean and is located in the east of the Mediterranean. Due to its geopolitical location, it has been the focus of attention of many states in history. The island left the domination of the Ottoman Empire in 1878 and came under the administration of England. The Greeks' desire to dominate the entire island and their policies ignoring the Türkiyes population caused conflicts on the island. Genocide was committed against the Türkiyes on the island because of Greece's support for the Greeks on the island and their dreams of Enosis and Akritas. The question of the study is whether it is possible to explain the facts and events that resulted in the genocide of the Türkiyes on the island of Cyprus within the scope of post-structuralism, one of the theories of the modern age? Within the scope of the study, the chaos in Cyprus and its reflections on the public were explained in the light of generally accepted international theories, and it was aimed to interpret what happened with post-structuralist theory. In the results of working; It has been concluded that the facts can be questioned in accordance with the theories of post-structuralist theory, and that with the development of the economies of Türkiyes and the Türkiye Republic of Northern Cyprus, they can have a say in geostrategic international relations by using soft power elements, without being influenced by hegemonic powers.

Keywords: Hegemony, Türkiye Cypriots, Greek Cypriot Side, Genocide, Politics.

Kriz Süreçleri ve Finansal Risk Yönetimi: İnşaat Sektörü Üzerine Bir Araştırma

Sevdenur Başok¹ , Doç.Dr. Hakan Karabacak¹

¹Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
*Corresponding author: Sevdenur Başok

Özet

2018-2023 yılları arasında Türkiye ekonomisi için oldukça sancılı bir süreç yaşanmıştır. 2018 yılında kurda meydana gelen ani yükselişle ekonomik büyüme, enflasyon ve işsizlik oranları gibi makro-ekonomik göstergelerde bozulmalar meydana gelmiştir. 2019 yılında toparlanmaya başlayan Türkiye ekonomisi, 2020 yılında covid-19 salgınının tüm dünyaya yayılması ve küresel bir ekonomik krize dönüşmesi ile yeniden sıkıntılı bir sürece girmiştir. Covid-19 salgınının neden olduğu ekonomik durgunluk son bulmadan 2022 yılında Rusya-Ukrayna arasında kriz yaşanmış ve özellikle enerji ve emtia fiyatları üzerinde olumsuz etkilere neden olmuştur. Bu süreçten birçok sektör çeşitli şekillerde etkilenmiştir. Özellikle krizlere karşı kırılgan bir yapıya sahip olması ve Türkiye ekonomisindeki yeri nedeni ile inşaat sektörü bu süreçten ciddi şekilde etkilenmiştir. Bu çalışmada son beş yılda ekonomide meydana gelen değişimlerin inşaat sektörü üzerindeki etkisi incelenmiştir. Ayrıca inşaat sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin bu süreçte karşılaştıkları riskler ve finansal risk yönetimi uygulamalarının araştırılması amacıyla anket çalışması yapılmıştır. Yapılan sektör araştırması ve anket çalışması sonucunda elde edilen bulgular doğrultusunda öneriler getirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Finansal Risk Yönetimi

Kur'an'da Yerel İfadelerin Mekasidu'l-Kur'ân Açısından Değerlendirilmesi

Doç.Dr. Kutbettin Ekinci¹

¹Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi, Tefsir

*Corresponding author: Kutbettin Ekinci

Özet

ÖZ: Bu çalışmanın amacı Kur'ân'ın yerel ifadelerinin sağlıklı anlaşılması için bir katkı sunmaktır. Kur'ân'da geçen yerel ifadeleri genel olarak ikiye ayırabiliriz. Birincisi lafız olarak, ikincisi mana olarak yerel ifadeler. Bu iki kısmın detayları sunum esnasında verilecektir. Kur'an'da yerel ifadelerin bulunması, onun evrensel boyutuna engel değildir. Önem arz eden şey yerel ifadelerin yorumlanabilir bir özelliğe sahip olup olmadığını değerlendirmektir. Yerel ifadeler bir yana genel ifadeler içeren ayetler bile Kur'ân'ın muhatap olduğu toplumun dili ve kültürü ile bir bağ kurularak doğru anlaşılabilir. Kur'an ayetlerinin anlaşılması için toplumun içinde bulunduğu durum ve koşullara göre hitap ettiği gerçeğinden yola çıkarak onun ilk yorumsuz anlamı muhataplarının anladığı anlamdır diyebiliriz. Bizim anlamalarımız ise metin üzerinden olduğu için yorumsaldır. Ancak yorumlarımız muhatapların içinde bulunduğu koşulların gözetilmesi üzerinden gerçekleşmelidir. Kur'an ilimlerinin geniş bir konusu olan nüzul sebepleri de önemli bir katkı sunabilir ancak burada yetersiz kaldığı için nüzul döneminin toplumsal koşullarını gündeme getirdik. Çünkü Kur'ân ayetleri sadece özel nedenler ve sorular üzerine inmiş değildir. O indiği toplumun yanlışlarına karşı çıkmış mücadele etmiş, uyarmış ve alternatifler sunmuştur. Yerel ifadelerin bir kısmı günümüze aktarılamayacak nitelikteyken, diğerleri ancak ortak noktalar yoluyla günümüz için yorumlanma imkânına sahiptir. Bu imkân "mekasidu'l-Kur'ân" sayesinde gerçekleşebilir. Bu kavram Kur'an ayetlerinin ne dediğinden çok ne demek istediğini tespit etmekle ilgilidir. Sunumda örneklendirilerek "mekasidu'l-Kur'ân"ı anlamının mümkün yolları tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tefsir, Anlama, Yerel İfade, Lafız, Mana

The Evaluation of Local Expressions in the Qur'an in Terms of Maqasid Al-Qur'an

Abstract

The aim of this study is to make a contribution to a sound understanding of the local expressions of the Qur'an. We can generally divide the local expressions in the Qur'an into two categories. The first is local expressions in terms of wording and the second is local expressions in terms of meaning. The details of these two parts will be given during the presentation. The presence of local expressions in the Qur'an does not prevent its universal dimension. What is important is to evaluate whether local expressions have an interpretable characteristic. Even verses containing general expressions, let alone local expressions, can be understood correctly by establishing a connection with the language and culture of the society to which the Qur'an is addressed. Based on the fact that the Qur'anic verses are addressed according to the situation and conditions of the society in which they are understood, we can say that its first uninterpreted meaning is the meaning understood by its interlocutors. Our understanding is interpretive because it is based on the text. However, our interpretations should be based on the consideration of the conditions in which the interlocutors live. The reasons for the revelation of the Qur'an, which is a broad subject of Qur'anic sciences, can also make an important contribution, but since it is insufficient here, we have brought the social conditions of the period of revelation to the agenda. Because the verses of the Qur'an were not revealed only for special reasons and questions asked. It confronted the wrongs of the society in which it was revealed, struggled against them, warned them and offered alternatives. While some of the local expressions cannot be transferred to the present day, others can only be interpreted for the present day through common points. This possibility can be realized through "maqasid al-Qur'an". This concept is about determining what the Qur'anic verses mean rather than what they say. The presentation will discuss the possible ways of understanding "maqasid al-Qur'an" with examples.

Keywords: Tafsir, Understanding, Local Expression, Word, Meaning

Makale id= 25

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-0610-2126

Lise Öğrencilerinde Nomofobi ve Sosyal Medya Bağımlılığı İlişkisi

Dr. Sinan Bilici¹

¹Milli Eğitim Bakanlığı

*Corresponding author: Sinan BİLİCİ

Özet

Akıllı telefonların yoğun olarak kullanımı birçok alanda günlük yaşamı kolaylaştırırken bir yandan da farklı sağlık sorunlarına yol açmaktadır. Bu çalışmada bu sorunlardan ikisi olan nomofobi (telefondan uzak kalma korkusu) ve sosyal medya bağımlılığı değişkenleri ile aralarındaki ilişki incelenmiştir. Çalışma nicel araştırma yönteminde ilişkisel tarama modeli ile yürütülmüştür. Veriler ulaşılabilir örneklem yöntemiyle 5 farklı lisede 12.sınıfta okuyan toplam 572 öğrenciden elde edilmiştir. Veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu, nomofobi ölçeği ve sosyal medya bağımlılığı ölçeği kullanılmıştır. Normal dağılım gösteren veri setinde bağımsız örneklem t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve Pearson korelasyon testleri gerçekleştirilmiştir. Elde edilen başlıca sonuçlara göre, öğrencilerin genel nomofobi düzeyleri orta seviyede, sosyal medya bağımlılık düzeyleri ise düşük düzeyde çıkmıştır. Akıllı telefon ve sosyal medyada geçirilen süreler arttıkça hem nomofobi düzeylerinin hem de sosyal medya bağımlılık düzeylerinin arttığı görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin nomofobi düzeyleri ile sosyal medya bağımlılıkları arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda akıllı telefonlara ayrılan zamanın azaltılması konusunda öğrencilere bilinçlendirme eğitimi verilebilir, günün veya haftanın belli zaman dilimlerinde dijital detoks yapmaları önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Telefon, Bağımlılık, Nomofobi, Sosyal Medya

Matematik Eğitiminde Öz Düzenleme Becerileri Üzerine Çalışılan Tezlerin Doküman Analizi

Cansu Morgül¹ , Prof.Dr. Keziban Orbay¹

¹Amasya Üniversitesi

*Corresponding author: Cansu Morgül

Özet

Bu çalışmanın amacı; Türkiye’de yapılan, matematik eğitiminde öz düzenleme becerileri ile ilgili lisansüstü tezleri çeşitli açılardan incelemek ve öz düzenleme konusunun incelenen tezlerde nasıl bir eğilim gösterdiğini ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda YÖK Ulusal Tez Merkezinden amaçlı örnekleme yöntemiyle elde edilen 30 adet yüksek lisans ve doktora tezi incelenmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Elde edilen veriler “Tez İnceleme Formu” kullanılarak sınıflandırılmış olup betimsel içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırmalar yayın türü, yayın yılı, yazım dili, yapıldığı üniversite, örneklem büyüklüğü, araştırma yöntemi ve veri toplama aracı açısından incelenmiştir. Araştırmada, incelenen tezlerin büyük bölümünün yüksek lisans tezi olduğu, Türkçe yazılan tezlerin çoğunlukta olduğu, son yıllarda bu alanda yapılan tez sayısının artış gösterdiği, nicel araştırma yönteminin daha fazla kullanıldığı ve veri toplama aracı olarak en fazla ölçek kullanıldığı tespit edilmiştir. Matematik eğitiminde öz düzenleme becerileri ile ilgili yapılan çalışmaların arttırılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Doküman Analizi, Matematik Eğitimi, Öz Düzenleme

Document Analysis of Theses On Self-Regulation Skills in Mathematics Education

Abstract

The aim of this study is to examine the postgraduate theses on self-regulation skills in mathematics education in Turkey from various perspectives and to reveal how the subject of self-regulation shows a trend in the theses examined. For this purpose, 30 master's and doctoral theses obtained from Higher Education Council National Thesis Centre, by purposeful sampling method were examined. Document analysis, one of the qualitative research methods, was used in the study. The data obtained were classified using the "Thesis Review Form" and analyzed by descriptive content analysis method. The studies were analyzed in terms of publication type, publication year, language of writing, university, sample size, research method and data collection tool. In the study, it was determined that most of the theses examined were master's theses, the majority of the theses were written in Turkish, the number of theses in this field has increased in recent years, quantitative research method was used more, and scale was used most frequently as a data collection tool. It can be recommended to increase the number of studies on self-regulation skills in mathematics education.

Keywords: Document Analysis, Mathematics Education, Self-Regulation

Makale id= 10

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-3858-887X

Nevşehir Bölgesindeki Elevciklerin Halk Mimarisindeki Rolü: Tasarım, İşlev ve Kültürel Bağlam

Dr. Öğretim Üyesi Tugba Gönel Sönmez¹

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
*Corresponding author: Tugba GÖNEL SÖNMEZ

Özet

Mensup olduğu toplumun özgün kültürel dokusunu yansıtan, kolektif kimliği ile geniş bir yelpazede ve geleneksel bir düzlemde varlığını sürdüren halk mimarisi eserleri, insanın temel barınma ihtiyacının ötesinde organik yapılardır. Nitekim bu bakış açısıyla UNESCO tarafından önderlik edilen “Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi”nin, “Doğa ve Evrenle İlgili Bilgi ve Uygulamalar” başlığı altında Halk Mimarisi ürünleri ve bu ürünler etrafında nesilden nesile aktarılan bilgi ve deneyimlere yer verilmiştir. Çalışmada Nevşehir bölgesindeki tarımsal faaliyetlerin doğurduğu ihtiyaçlar doğrultusunda bir halk mimarisi ürünü olarak şekillenen "elevcikler" in tasarım, biçim, yapı ve işlev özellikleri ele alınmıştır. Bu kapsamda bölgenin halk mimarisi özelliklerine ilişkin bilgiler, literatür taraması ile desteklenerek bütüncül bir perspektifle, bağlam merkezli olarak incelenmiştir. Kültürel bağlamına göre değerlendirilen bu halk mimarisi ürünlerinin geleneksel bilginin nesilden nesile aktarılmasında somut bir bağlam işlevi üstlendiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Elevcik, Halk Mimarisi, Somut Olmayan Kültürel Miras, Nevşehir.

Role of Elevciks in Nevşehir Region in Folk Architecture: Design, Function and Cultural Context

Abstract

Folk architectural works, reflecting genuine cultural texture of society, and continuing its existence by collective memory, are organic structures beyond human's basic need for shelter. Folk architectural products, knowledge and experiences, handed down from generation to generation around these products, were included under subheading "knowledge and practices concerning nature and the universe" in "Convention for Safeguarding Intangible Cultural Heritage", guided by UNESCO. In the study, we addressed features of design, style, structure and function of "elevciks", shaped as a folk architectural product, caused by agricultural activities in Nevşehir. We examined knowledge for features of folk architecture through a context-centered holistic perspective, by supporting with literature review. We determined these folk architectural products took a concrete contextual function in handing down traditional knowledge from generation to generation.

Keywords: Elevcik, Folk Architecture, Intangible Cultural Heritage, Nevşehir.

Öğretmen ve Okul İdarecilerinin Bilgi Güvenliği Farkındalıklarının İncelenmesi

Dr. Sinan Bilici¹

¹Milli Eğitim Bakanlığı

*Corresponding author: Sinan BİLİCİ

Özet

Bilgiye erişimin gün geçtikçe kolaylaşması bilişim teknolojilerinin daha yoğun kullanılmasına ve dolaylı olarak bazı güvenlik sorunlarının ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Bu nedenle dijital saldırı türleri bilgi çağı güvenliğini bilgi toplumu için önemli bir endişe kaynağı haline getirmiştir. Öte yandan bilgi güvenliğinde en zayıf halkanın insan olduğu gerçeği bilgi güvenliği farkındalığını ön plana çıkarmaktadır. Bu doğrultuda bu çalışmada eğitim-öğretim süreçlerinde ve günlük yaşamda teknoloji ile sıkça etkileşime girmek durumunda kalan öğretmen ve idarecilerin bilgi güvenliği farkındalıklarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Nicel araştırma yönteminde tarama modeli ile yürütülen çalışmada veriler ulaşılabilir örneklem yöntemiyle toplanmıştır. Lise ve ilköğretimde görev yapan toplam 248 öğretmene ulaşılmıştır. Veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ve bilgi güvenliği farkındalık ölçeği kullanılmıştır. Normal dağılım gösteren veri setinde SPSS yazılımı ile betimsel analizler, bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü varyans analizleri (ANOVA) gerçekleştirilmiştir. Elde edilen başlıca sonuçlara göre, öğretmenlerin bilgi güvenliği farkındalıkları orta düzeydedir ve hizmet süresi arttıkça azalmaktadır. İdari görevi olan öğretmenlerde bilgi güvenliği farkındalığı daha düşük çıkmıştır. Bilgisayar kullanma becerisi arttıkça farkındalık düzeylerinin de arttığı tespit edilmiştir. Çalışmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda, idareciler ve hizmet süresi fazla olanlar başta olmak üzere öğretmenlere bilgi güvenliği farkındalıklarını arttırmaya yönelik hizmet içi eğitimler ve seminerler verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji, Bilgi Güvenliği, Siber Tehditler, Farkındalık

Öğretmenlik Uygulaması Değerlendirme Formuna Matematik Eğitimi Açısından Eleştirel Bir Bakış

Dr. Öğretim Üyesi Ozan Esendemir¹

¹Gaziantep Eğitim Fakültesi

*Corresponding author: Ozan Esendemir

Özet

Bu çalışmanın amacı Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yayınlanan öğretmenlik uygulaması ders gözlem formu ve öğretmenlik uygulaması genel değerlendirme formunun dünya çapında kullanılmakta olan Uluslararası Öğretmen Gözlemi ve Dönütü Aracı (ISTOF:The International System for Teacher Observation and Feedback) çerçevesinden değerlendirilmesidir. Araştırmanın yöntemi, her iki değerlendirme aracının karşılaştırmalı bir analizi yapılacağından, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi deseni işe koşulmuştur. Verilerin analizi sürecinde ise, MEB tarafından uygulanan değerlendirme aracında yer alan maddelerin ISTOF aracındaki maddeler ile ne düzeyde bir ilişkileri olduğu ortaya koyulmuştur. Araştırmanın sonuçlarına göre, MEB tarafından yayınlanan değerlendirme aracının etkili bir matematik öğretimi sürecini ölçmekten uzak olduğu görülmüştür. Konu alanı bilgisi ve alan eğitimi bilgisi, öğretim süreci, iletişim, sınıf yönetimi, ve değerlendirme hususları ISTOF aracında yer bulurken, öğretme öğrenme süreci içinde yer bulan planlama, diğer mesleki yeterlilikler ISTOF aracında yer almamaktadır. Dahası, öğrencilerin öğrenme sürecine etkin katılımı, matematik öğretimine özgü öğretim yöntemlerinin bulunması, öğrenci katılım haklarının gözetilmesi gibi konular ise MEB'in aracında yer bulmamıştır. Yapılan analizler sonucunda, MEB tarafından hazırlanan ve yayınlanan söz konusu aracın, alana özgü bir şekilde yeniden yapılandırılması ve eksik görülen kriterlerin eklenmesiyle daha verimli olacağı önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İlköğretim Matematik Eğitimi, Öğretmenlik Uygulaması, Etkili Matematik Öğretimi

Ortaokul Öğrencilerinin Doğal Afet Bilgi Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Adem Karaca¹ , Doç.Dr. Tefvik Palaz¹

¹Gazi Üniversitesi

*Corresponding author: Adem Karaca

Özet

Günümüzde sıkça rastlanan doğal afetler konusunda bilgi sahibi olunması ve doğal afetlere hazırlıklı olmak küçük yaşlardan itibaren üzerinde durulması gereken oldukça önemli bir konudur. Bu çalışmanın amacı ortaokul öğrencilerinin doğal afet bilgi düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre belirlenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu Bartın'da yer alan bir ortaokulda öğrenim gören 120 öğrenci oluşturmakta olup anketler öğrencilere 2023-2024 Bahar Döneminde, elden dağıtılıp toplanarak veriler elde edilmiştir. Elde edilen veriler ise SPSS 22.0 paket programında analiz edilmiştir. Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden evrenin özelliklerini var olduğu şekliyle inceleyen, tarama modeline dayanmaktadır. Öğrencilerin doğal afet bilgi düzeylerini belirlemek amacıyla uygulanan anket iki bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümünde öğrencilerin kişisel özelliklerine ve geçmiş yaşantılarına ait bilgileri belirlemeye yönelik 10 soru bulunmaktadır. İkinci bölümünde ise en yaygın doğal afet türlerinden olan sel, çığ, heyelan, deprem hakkındaki bilgi düzeylerini ölçmek amacıyla 34 sorudan oluşan bir başarı testi yer almaktadır. Testin güvenilirlik değeri (KR-20) .76 olarak ölçülmüştür. Araştırma sonuçlarına göre; ortaokul öğrencilerinin okudukları sınıflar, baba eğitim düzeyleri ile doğal afet bilgi düzeyleri arasında istatistiksel anlamda pozitif ve anlamlı bir etki görülmektedir. Ancak öğrencilerin cinsiyetleri, yaşları, anne eğitim düzeyinin yüksekliği, daha önce herhangi bir doğal afet yaşamış olma durumları, medyada doğal afet yaşamış insanları ya da yerleri görmeleri, aileleri tarafından bilgilendirilmeleri ve kendilerini koruyacak düzeyde bilgi sahibi oldukları düşüncesini taşımaları onların doğal afet bilgi düzeyleri ile anlamlı farklılık bulunmamaktadır

Anahtar Kelimeler: Doğal Afet, Orta Okul, Eğitim

Investigation of Secondary School Students' Natural Disaster Knowledge Levels in Terms of Various Variables

Abstract

Having knowledge about natural disasters, which are common today, and being prepared for natural disasters is a very important issue that should be emphasized from an early age. The aim of this study is to determine the natural disaster knowledge levels of secondary school students according to various variables. The study group of the research consists of 120 students studying in a secondary school in Bartın, and the questionnaires were distributed and collected to the students in the 2023-2024 Spring Semester and the data were obtained. The obtained data were analyzed in the SPSS 22.0 package program. The research is based on the survey model, which examines the properties of the universe as it exists, which is one of the quantitative research methods. The questionnaire, which was applied to determine the natural disaster knowledge levels of the students, consists of two parts. In the first part of the questionnaire, there are 10 questions to determine the information about the personal characteristics and past lives of the students. In the second part, there is an achievement test consisting of 34 questions in order to measure the level of knowledge about floods, avalanches, landslides and earthquakes, which are among the most common types of natural disasters. The reliability value of the test (KR-20) was measured as .76. According to the results of the research; There is a statistically positive and significant effect between the classes studied by secondary school students, their father's education levels and their natural disaster knowledge levels. However, there is no significant difference between the students' gender, age, high level of maternal education, having experienced any natural disaster before, seeing people or places that have experienced natural disasters in the media, being informed by their families and thinking that they have enough information to protect themselves.

Keywords: Natural Disaster, Middle School, Education

Osmanlı Yahudilerinde Eğitimin Modernleşmesi

Dr. Öğretim Üyesi Çağdaş Görücü¹

¹Adnan Menderes Üniversitesi

*Corresponding author: Çağdaş Görücü

Özet

Osmanlı Yahudi cemaatinde eğitimin modernleşmesi, Osmanlı toplumundaki batılılaşma eğilimlerinin yan ürünüdür ve 19. yüzyılın ortalarında belirginleşmeye başlamıştır. 1838’de Birleşik Krallık ile Osmanlı İmparatorluğu arasında imzalanan ve yerel pazarları Batının seri endüstrilerinin nihai mallarına açan Baltalimanı Ticaret Anlaşması’nın ardından Doğu Akdeniz’in liman şehirleri hızlı bir şekilde büyümüştür. Bu gelişme İstanbul ve İzmir’de ticaretle uğraşan Yahudi orta sınıfının, büyüyen yabancı ticaretle baş edebilmek için yabancı dilin de öğretildiği yeni eğitim kurumlarına ihtiyaç duymasına neden olmuştur. Bunun yanı sıra Fransız Devrimi ve Aydınlanmanın etkisiyle önemli bir kültürel dönüşüm yaşamış ve yurttaşlık hakları elde etmiş Fransa Yahudileri arasında da aynı dönemde Kuzey Afrika ve Yakındoğu’daki Yahudi cemaatlerini dönüştürerek yenileştirmeye dönük girişimler başlamıştır. Bunun sonucunda Osmanlı topraklarında Yahudiler için birçok modern okul kurulmuştur. 1860’ta Paris’te kurulan Alliance Israélite Universelle (Evrensel Yahudi İttifakı), eğitimin modernleştirilmesi çabalarında önemli bir rol oynamıştır. Kısaca Alliance olarak anılan bu kurum tarafından açılan okullarda temel amaçlardan biri Yahudi topluluklarının içinde buldukları toplumla bütünleşmesi olduğu için Fransızca’nın yanı sıra Türkçe de öğretiliyordu. Alliance liderliği yalnızca edebi ve teknik çalışmalara dayanan modern bir eğitimin Yahudi cemaatlerini sefalet ve gericilikten kurtarabileceğine inanıyordu. Sayıları kısa süre içerisinde artan bu okullar Yahudilerin sosyo-ekonomik koşullarının gelişmesine yardımcı oldular. Bununla birlikte zamanla Osmanlı Yahudilerinin değişen ihtiyaçlarına yeterince cevap veremez hale geldiler. Balkanlarda milliyetçiliğin giderek yükselmesi ve yeni ulus devletlerin kurulmasının yanı sıra Avrupa’da gelişen Siyonist hareketin faaliyetleri Osmanlı Yahudileri arasında da milliyetçi eğilimleri giderek güçlendirmiştir. Siyonistler, Alliance yönetiminin karşı çıkmasına rağmen giderek

etkinliklerini artırmışlardır. Bunun sonucunda 1. Dünya Savaşı arifesinde Osmanlı Yahudi topluluğu Siyonistler ve Anti-Siyonistler olarak ikiye bölünmüştür.

Anahtar Kelimeler: Modernleşme, Eğitim, Milliyetçilik, Alliance Israélite Universelle.

Modernization of Education in Ottoman Jews

Abstract

The modernization of education in the Ottoman Jewish community was a byproduct of westernizing tendencies in Ottoman society and began to become evident in the mid-nineteenth century. Following the Baltalimanı Trade Agreement signed between the United Kingdom and the Ottoman Empire in 1838, which opened local markets to the final goods of Western mass industries, the port cities of the Eastern Mediterranean grew rapidly. This development caused the Jewish middle class engaged in trade in Istanbul and Izmir to need new educational institutions where foreign languages were taught in order to cope with the growing foreign trade. Initiatives to transform Jewish communities in North Africa and Near East began among French Jews who underwent a significant cultural transformation under the influence of the French Revolution and Enlightenment and obtained citizenship rights. As a result, many modern schools were established for Jews in the Ottoman lands. The Alliance Israélite Universelle, founded in Paris in 1860, played a significant role to modernize education. In the schools opened by briefly known Alliance, one of the main objectives was to integrate Jewish communities into the society, so Turkish was taught alongside French. The Alliance leadership believed that only a modern education based on literary and technical studies could save Jewish communities from misery and reactionism. These schools, whose numbers increased in a short time, helped improve the socio-economic conditions of the Jews. However, they became unable to adequately meet the changing needs of Ottoman Jews. The rise of nationalism in the Balkans and the establishment of new nation-states, as well as the activities of the Zionist movement in Europe, have strengthened nationalist tendencies among Ottoman Jews. Zionists increased their effectiveness despite the opposition of Alliance. As a result, on the eve of World War I, the Jewish community was divided into Zionists and Anti-Zionists.

Keywords: Modernization, Education, Nationalism, Alliance Israélite Universelle.

Sözlü Sunum

ORCID ID: ORCID ID: 0000-0002-0251-9442 & 0000-0001-9322-051X

Psikologların Algıladıkları Ebeveyn Tutumları ve Erteleme Eğilimi Arasındaki İlişkide Dürtüsellik ve Yetersizliğin Aracılık Rolü

Araştırmacı Gülşah Hasańeıbi¹ , Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Gürsoy¹

¹İstanbul Arel Üniversitesi

*Corresponding author: gülşah hasańeıbi

Özet

Bu araştırmanın temel amacı psikologların algıladıkları ebeveyn tutumları ve erteleme eğilimi arasındaki ilişkide dürtüsellik ve yetersizliğin aracılık rolünü incelemektir. Cinsiyet, eğitim düzeyi, gelir düzeyi, yaş, medeni durum, çalışma durumu, çocuk sahibi olma durumu gibi sosyodemografik değişkenlere göre araştırma modelindeki değişkenlerin farklılaşma durumları da araştırmanın alt amacını oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama araçları olarak Demografik Bilgi Formu, Genel Erteleme Eğilimi Ölçeği, Yetersizlik Ölçeği, Barrat Dürtüsellik Ölçeği Kısa Formu ve Kısaltılmış Algılanan Ebeveyn Tutumları ölçeği kullanılmıştır. Araştırma 300 psikolog bireyi kapsamaktadır. Sosyodemografik değişkenlere göre farklılaşmayı ölçmek için SPSS aracılığıyla t testi uygulanmıştır. İlgili literatür incelendiğinde bu dört değişkeni aracı rol açısından kapsayan bir çalışma gözlenmemiştir bu açıdan literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Psikologların Algıladıkları Ebeveyn Tutumları ve Erteleme Eğilimi Arasındaki İlişkide Dürtüsellik ve Yetersizliğin aracı etkisi yapısal eşitlik modellemesi ile LISREL 8.80 programı kullanılarak test edilmiştir. Aracılık analizi sonuçlarına göre algılanan ebeveyn tutumu ile erteleme eğilimi arasındaki ilişkide dürtüsellik ve yetersizliğin aracılık etkisi anlamlılık göstermektedir. Ölçeklerin alt boyutları arasındaki ilişki Pearson korelasyon analizi ile incelenmiştir. Test edilen ölçüm modeli sonuçlarına göre algılanan ebeveyn tutumları ile dürtüsellik, yetersizlik duygusu ve erteleme eğilimi arasında pozitif yönlü ve anlamlı ilişki saptanmıştır. Oluşturulan model, dürtüsellikteki varyansın %23'ünü açıklarken, yetersizliklik duygusundaki varyansın %33'ünü, erteleme davranışı değişkenindeki varyansın ise %7'sini açıklamaktadır. Anahtar Sözcükler: Ebeveyn tutumları, Yetersizlik duygusu, Erteleme eğilimi, Dürtüsellik

Anahtar Kelimeler: Anahtar Sözcükler: Ebeveyn Tutumları, Yetersizlik Duygusu, Erteleme Eğilimi, Dürtüsellik

The Mediating Role of Impulsivity and Incompetence in the Relationship Between Parental Attitudes Perceived by Psychologists and Procrastination Tendency

Abstract

The main purpose of this study is to examine the mediating role of impulsivity and incompetence in the relationship between parental attitudes and procrastination as perceived by psychologists. The sub-objective of the research is the differentiation of the variables in the research model according to sociodemographic variables such as gender, education level, income level, age, marital status, employment status, and having children. Demographic Information Form, General Procrastination Tendency Scale, Disability Scale, Barrat Impulsivity Scale Short Form and Abbreviated Perceived Parental Attitudes Scale were used as data collection tools in the study. The research includes 300 psychologist individuals. A t test was applied via SPSS to measure differentiation according to sociodemographic variables. When the relevant literature was examined, no study was observed covering these four variables in terms of their mediating role. It is thought that it will contribute to the literature in this respect. The mediating effect of Impulsivity and Incompetence on the Relationship Between Parental Attitudes Perceived by Psychologists and Procrastination Tendency was tested using structural equation modeling and LISREL 8.80 program. According to the results of the mediation analysis, the mediating effect of impulsivity and incompetence in the relationship between perceived parental attitude and procrastination tendency is significant. The relationship between the dimensions of the scales was examined with Pearson correlation analysis. According to the results of the tested measurement model, a positive and significant relationship was found between perceived parental attitudes and impulsivity, feelings of inadequacy and procrastination tendency. The created model explains 23% of the variance in impulsivity, 33% of the variance in the feeling of inadequacy, and 7% of the variance in the procrastination behavior variable. Key Words: Parental attitudes, Feeling of inadequacy, Procrastination tendency, Impulsivity

Keywords: Key Words: Parental Attitudes, Feeling of Inadequacy, Procrastination Tendency, Impulsivity

Psikolojik Sermayenin Yaşam Doyumuna Etkisi: Z Kuşağı Üzerine Bir Araştırma

Hatice Astar¹ , Doç.Dr. Ahmet Yıldırım¹

¹Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İnsan Kaynakları Yönetimi Bölümü

*Corresponding author: Hatice Astar

Özet

Bu çalışmanın amacı, Z kuşağı öğrencilerinin psikolojik sermaye algıları ile yaşam doyumları arasındaki ilişkisinin incelenmesidir. Çalışmada kullanılan veriler, farklı yaş gruplarından, farklı sınıf ve bölümlerde öğrenim gören ve çeşitli sosyoekonomik altyapıya sahip öğrencilerden elde edilmiştir. Ulaşılan sonuçlar itibariyle psikolojik sermaye düzeyi ile yaşam doyumunu arasında pozitif bir ilişkinin varlığını ortaya koymuştur. Kişilerin psikolojik sermayeleri arttıkça yaşam doyumları da artmakta ve psikolojik sermayenin yaşam doyumunu üzerinde olumlu etkisinin olduğu görülmektedir. Bu bulgular, psikolojik sermayenin insanların daha tatmin edici ve memnuniyet seviyesi yüksek bir yaşam elde edebilmeleri için önemli bir faktör olduğunu göstermektedir. Psikolojik sermaye seviyesi yüksek düzeyde olan öğrenciler, daha yüksek yaşam doyumuna sahip olma eğilimindedirler. Bu sonuç, psikolojik sermayenin sadece kişisel gelişimde değil, aynı zamanda yaşam kalitesi açısından da önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Bu çalışmada nicel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Çalışmanın amacı doğrultusunda veri seti elde etmek üzere Diener vd. (1985) tarafından geliştirilen Yaşam Doyumu Ölçeği ile Atila ve Sönmez (2016)'in literatüre kazandırdığı Psikolojik Sermaye Algısı Ölçeği kullanılmıştır Psikolojik Sermayenin Öz Yeterlilik boyutu ile Yaşam Doyumu arasında ($r = .409, p < .01$), Psikolojik Sermayenin Umut boyutu ile Yaşam Doyumu arasında ($r = .489, p < .01$), Psikolojik Dayanıklılık - Yaşam Doyumu arasında ($r = .399, p < .01$), Psikolojik Sermayenin İyimserlik boyutu ile Yaşam Doyumu arasında ($r = .356, p < .01$) pozitif yönlü anlamlı ilişkiler vardır. Yapılan çalışmanın sonuçlarına göre umut değişkeninin, diğer değişkenlere oranla yaşam doyumunu üzerinde sadece onun etkisi olduğu görülmektedir. Umudun yaşam doyumunu üzerindeki etkisi, kişinin gelecekle ilgili olumlu beklentiler taşıması ve zor durumlar karşısında bile umudunu taze tutarak motive olmaya devam etmesiyle ilişkili olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Sermaye, yaşam Doyumu, z Kuşağı

The Effect of Psychological Capital On Life Satisfaction: A Research On Generation Z

Abstract

The purpose of this study is to examine the relationship between Generation Z students' psychological capital perceptions and life satisfaction. The data used in the study was obtained from students of different age groups, studying in different classes and departments, and with various socioeconomic backgrounds. The results obtained revealed the existence of a positive relationship between the level of psychological capital and life satisfaction. As people's psychological capital increases, their life satisfaction also increases, and it is seen that psychological capital has a positive effect on life satisfaction. These findings show that psychological capital is an important factor for people to live a more satisfying and high-satisfaction life. Students with high levels of psychological capital tend to have higher life satisfaction. This result shows that psychological capital plays an important role not only in personal development but also in terms of quality of life. Quantitative research methods were used in this study. To obtain a data set for the purpose of the study, Diener et al. (1985) and the Psychological Capital Perception Scale introduced to the literature by Atila and Sönmez (2016) were used. Between the Self-Efficacy dimension of Psychological Capital and Life Satisfaction ($r = .409, p < .01$), between the Hope dimension of Psychological Capital and Life Satisfaction ($r = .489, p < .01$), between Psychological Resilience and Life Satisfaction ($r = .399, p < .01$), there are positive significant relationships between the Optimism dimension of Psychological Capital and Life Satisfaction ($r = .356, p < .01$). According to the results of the study, it is seen that the hope variable has only an effect on life satisfaction compared to other variables. The effect of hope on life satisfaction is thought to be related to the person having positive expectations about the future and continuing to be motivated by keeping his hope fresh even in the face of difficult situations.

Keywords: Psychological Capital, Life Satisfaction, Generation Z

Makale id= 123

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0008-5920-4960

Sanal Influencer Stratejisi ve Dijital Pazarlamada Kullanımı: Alin Örneği

Esin Yılmaz¹

¹Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler enstitüsü

*Corresponding author: Esin Yılmaz

Özet

Dijital pazarlama stratejilerinden biri olan ve yaygın olarak sosyal medya üzerinden yürütülen marka ve influencer arasında işbirliği çalışmaları, markalar daha fazla hedef kitleye ulaşmasında önem arz etmektedir. Influencerların gerçek bireyler olması ve insani duygulara sahip olması, marka ve hedef tüketici kitle arasındaki bağlamın oluşturulmasında ortaya çıkan krizlerin yönetiminde zayıf kalmaktadır. Bu bağlamda hedef kitle ile marka arasında oluşabilecek krizlerin yönetilmesindeki muhtemel riskleri en aza indirmek noktasında sanal influencerlar popülerlik kazanmaya başlamıştır. Bu sayede markalar, ürünlerinin fütüristik çizgisini dijital marka iletişimi ile müşterilerine aktaran bu influencerları devreye sokma eğilimi göstermişlerdir. Bu çalışmada Ford markasının ürettiği otomobiller için geliştirmiş olduğu sanal influencer Alin'in Instagram hesabından paylaşılan görsel içeriklerin ve gönderilerde kullanılan metinsel içeriklerin incelenmesidir. Çalışmada yöntem olarak tarafından yazılan Ay (2021) tarafından yazılan yüksek lisans tezinde kullanılan içerik analizi ve Varol Şentürk ve Özdemir Çakır (2023) tarafından yazılan makalede de yöntem olarak kullanılan TEARS Modeli kullanılmıştır. Bu çalışmanın sonuçlarının dijital pazarlama alanının uzmanlarına ve bu alanda çalışma yapan akademisyenlere katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Pazarlama, Sanal Influencer, Sosyal Medya

Virtual Influencer Strategy and Its Use in Digital Marketing: Alin's Example

Abstract

Collaboration between brand and influencer, which is one of the digital marketing strategies and is widely used on social media, is important in reaching a larger target audience. It is a fact that being an ordinary person will be weak in crisis management due to the strong context between ordinary influencer individuals, the brand and the target consumer group. In this context, in order to minimize the risk in crisis management that may occur for the target audience and the brand, the virtual influencer phenomenon has evolved to become the popular brand face of recent times. In this study, the strategic balance of visual, social, branding and social media phenomena in digital marketing processes was investigated through the example of virtual influencer Alin. It has been emphasized that the popularity of virtual influencers has become more important in consumer and brand interaction in digital marketing processes compared to ordinary well-known people, and the importance of preference priority is emphasized based on the benefits of advertising brand preferences on a more manageable basis.

Keywords: Digital Marketing, Virtual Influencer, Social Media

Sinemayı Platonla Birlikte Tasavvur Etmek

Arş.Gör.Dr. Tezcan Kaplan¹

¹PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ, İLETİŞİM FAKÜLTESİ

*Corresponding author: TEZCAN KAPLAN

Özet

Felsefe tarihinin belki de en önemli alegorisi olan mağara alegorisine sinema aracılığıyla yaklaştığımızda ortaya çetrefilli bir konu çıkar. Bu konuyu şu sorularla açabiliriz: Mağaradaki ateşin önünde sıralanan, gerçek veya yapıntı şeylerin geçişini bir sanatçı yönetseydi ne olurdu? Onların duvardaki gölgelerinin birer yanılsama değil, doğrudan gölge olduklarına dair yapılan bir yönetme veya yönetmen işi, tam da mağara ve dışarı arasındaki ilişkiyi tersine çevirmez mi? Platon'un bölünmüş çizgi teorisine (horaton-noeton) göre en altta kalan imgeler (eikon) hakikatten (aletheia) uzak olmaları bakımından değil de ona ulaşmanın aracısı olarak değerlendirilebilir mi? Platon'un felsefe yapma tarzına ve felsefi yöntemine dikkat edersek bu mümkün gibi görünüyor. Platon'un sıklıkla başvurduğu alegorik ve metaforik anlatım (sahneleme ve mit) felsefesiyle iç içe geçmiştir. Bu felsefenin işleyişini sağlayan diyalektik yöntemde ise çizginin iki tarafı arasında bir geçiş ilişkisi söz konusudur. Taklidin taklidi olarak kabul edilen, duyulur alanın (horaton) alt basamağında yer alan imgeler olmaksızın idealara ulaşmak mümkün değildir. Platon felsefesinde genel kabul gören sanatın olumsuz niteliği, bu bakış altında farklı bir şekilde görünebilir. Bu farklılığı sinemayla birlikte düşündüğümüzde ise var olan resim tümüyle karmaşıklaşmaya başlar. İmgelerle çalışan sinema gerçekliğin taklidi değil onun yeniden üretimidir. Mağaradaki görüntülerden gerçekliğe dönme ve sonra oradan çıkarak düşünülür alana geçiş, tam da sinema salonundan çıkarak filmin uyandırdığı fikirlerle hemhal olmaya benzemektedir. Sinema hakikati kurgusal veya yalın gerçeklikle anlatan imgesel bir sanat olması itibarıyla, Platoncu diyalektik ilerleyişi onun felsefe yapma tarzıyla buluşturan estetik bir düzey sunar.

Anahtar Kelimeler: Sinema, Sanat, Platon, İmge, Mağara Alegorisi.

Envisioning Cinema Together With Plato

Abstract

When we approach the allegory of the cave, perhaps the most important allegory in the history of philosophy, through cinema, a complicated issue arises. We can open this issue with the following questions: What would happen if an artist directed the passage of things, real or constructed, lined up in front of the fire in the cave? Wouldn't a directing or director that their shadows on the wall are not illusions, but direct shadows, precisely invert the relationship between the cave and the outside? According to Plato's theory of the divided line (horaton-noeton), can the images at the bottom (eikon) be considered not as distant from the truth (aletheia) but as the means of reaching it? If we pay attention to Plato's way of doing philosophy and his philosophical method, this seems possible. The allegorical and metaphorical narrative (staging and myth) that Plato frequently employs is intertwined with his philosophy. In the dialectical method that enables this philosophy to function, there is a transitional relationship between the two sides of the line. It is not possible to reach ideas without images, which are considered to be the imitation of imitation and are located at the lower level of the sensible sphere (horaton). The negative quality of art, which is generally accepted in Plato's philosophy, may appear differently under this perspective. When we consider this difference together with cinema, the existing picture starts to get complicated. Working with images, cinema is not an imitation of reality but its reproduction. The return to reality from the images in the cave and then the transition from there to the realm of the contemplative is precisely like leaving the movie theater and engaging with the ideas evoked by the film. Since cinema is an imaginative art that tells the truth through fictional or pure reality, it offers an aesthetic level that combines the Platonic dialectical progression with his way of philosophizing.

Keywords: Cinema, Art, Plato, Image, Allegory of the Cave.

Sınıf, Matematik, Rehber Öğretmenlerin Diskalkuliye Yönelik Farkındalıklarının Belirlenmesi

Araştırmacı Pınar Tansel Günal¹

¹milli eğitim bakanlığı

*Corresponding author: pınar tansel günal

Özet

Özel eğitimin hassas konularından birinin öğrenme güçlükleri olduğu konusunda birçok araştırmacı hemfikirdir. Özel öğrenme güçlüğü'nün alan yazında ki tanımından da yola çıkılarak öğrenme güçlükleri 5 bölüme incelenmeye başlanmıştır. Bu bölümler içinde diskalkuli (Matematik Öğrenme Güçlüğü) ayrı bir başlık olarak yer almasına rağmen çoğu zaman öğretmenler tarafından diğer öğrenme güçlükleri içinde ele alındığı ifade edilmektedir. Bu araştırmanın amacı ilkokulun ilk yıllarından itibaren diskalkulisi olan veya olduğu düşünülen öğrencilerle birebir etkileşim içinde olan sınıf, matematik, rehber öğretmenlerin diskalkuliye yönelik farkındalıklarının ne düzeyde ve nasıl olduğunu belirlemektir. Araştırmada nicel araştırma türlerinden tarama modelinin "örnek Olay Tarama Modeli kullanılacaktır. Bu araştırmada farklı branşlardaki öğretmenlerin diskalkuli olgusuna yönelik farkındalıkları yapılacak görüşmelerle belirlenecektir. Uygulama sürecinde veri toplama aracı olarak öğretmenlerin diskalkuli farkındalığını belirlemeye yönelik Dias, Pereira ve Borsel (2013) tarafından geliştirilen ankette yer alan soruların açık uçlu formları kullanılacaktır. Bu görüşme formunda öğretmenlere çalışmanın amacı ve önemi belirtildikten sonra yüz yüze görüşmeler şeklinde uygulanacaktır. Görüşme formu birinci bölümde 7 adet genel soru (demografik bilgi); ikinci bölümde ise 15 adet diskalkuli farkındalıklarını belirlemeye yönelik soru olmak üzere toplam 23 soru bulunmaktadır. Görüşme formunda birinci bölümünde yer alan demografik bilgiler (öğretmenlik yaptığı süre, mesleğinde çalıştığı yıl vb.) bu çalışmanın bağımsız değişkenlerine uygun olarak düzenlenecektir. Görüşme formunun ikinci bölümünde, diskalkuli ile ilgili 15 adet açık uçlu soru yer almaktadır. Seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme ile Ankara ilinde bulunan ve araştırmacının kolay ulaşabileceği Etimesgut ve Çankaya

ilçelerinden seçilen ilkokul ve ortaokullarda görev yapan 21 tane sınıf, 24 tane matematik ve 10 tane rehber öğretmen çalışmaya dâhil edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Matematik Öğrenme Güçlüğü, Diskalkuli, Ortaokul Matematik Öğretmeni, Sınıf Öğretmeni, Rehber Öğretmeni.

Makale id= 46

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-5130-179X

Soru Tipolojisi Basamakları ve Piaget'in Soyut Operasyonel Dönem Basamaklarına Uygun Fen Bilimleri Soru Örnekleri

Kübra Duran¹ , Prof.Dr. Murat Gökdere¹

¹Amasya Üniversitesi

*Corresponding author: Kübra Duran

Özet

Bu araştırmada, 1998 yılından 2022 yılına kadar MEB tarafından uygulanmış olan liselere geçiş sınavlarında sorulan fen dersine ait sorular Soru Tipolojisi ve Piaget'in Soyut Operasyonel Basamaklarına göre incelenmiştir. Yapılan araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan Doküman İnceleme Analiz Yöntemi kullanılmıştır. Çalışma kapsamında toplam 615 soru, Soru Tipolojisi ve Piaget'in Soyut işlemler Basamaklarına göre incelenmiştir. Her bir soru basamağını en iyi temsil eden sorular seçilmiş ve gerekçeleri ile birlikte tablolar haline getirilerek sunulmuştur. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları sadece eksiklerin belirlenmesinde ya da sonuç değerlendirme olarak kullanılmamalıdır. Çocuklardan üst düzey düşünme basamaklarını kullanmalarını beklerken sorduğumuz her sorunun bu durumu destekleyeceğini de göz ardı etmemeliyiz. Bu nedenle soru sormak hatta doğru sorular sormak her evrede önem teşkil etmektedir. Bu çalışmanın özellikle üst düzey düşünme becerilerini ölçmeyi amaçlayan öğretmen ve öğretmen adaylarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fen Bilimleri, Merkezi Sınav, Soru, Soru Tipolojisi, Soyut Dönem

Question Typology Steps and Science Question Examples Suitable for Piaget's Abstract Operational Period Steps

Abstract

In this research, the science course questions asked in the high school transition exams implemented by the Ministry of National Education from 1998 to 2022 were examined and analyzed according to Question Typology and Piaget's Abstract Operational Steps. Document Review Analysis Method, one of the qualitative research methods, was used in the research. Within the scope of the study, a total of 615 questions were classified according to Question Typology and Piaget's Abstract Operational Steps, and sample questions suitable for the question steps were explained in detail and presented in the findings section. Measurement and evaluation studies should not only be used to identify deficiencies or as a result evaluation. While we expect children to use higher order thinking steps, we should not ignore that every question we ask will support this situation. For this reason, asking questions and even asking the right questions is important at every stage. It is thought that this study will contribute to both prospective teachers and teachers.

Keywords: Abstract Period, Central Exam, Question, Question Typology, Science.

Makale id= 53

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0009-5095-1588

Tarihsel Bağlamda Deterjan Reklamlarında Kadın Kullanımı

İrem Koca¹

¹Selçuk Üniversitesi

*Corresponding author: İrem Koca

Özet

Tarihsel bağlamda reklam kavramı, yalnızca ürün veya hizmetlerin tanıtımıyla sınırlı kalmayıp, semboller ve iletiler aracılığıyla toplumsal yapıları şekillendirme gücüne sahiptir. Özellikle, dönemin sosyal, kültürel ve ekonomik dinamiklerini yansıtarak, kadın sembolizasyonu reklam afişlerinde cinsiyet rollerinin anlamlandırılmasında belirleyici bir rol oynamaktadır. Bu çalışmada, 1970-1980 yılları arasında Türkiye'de faaliyet gösteren dört deterjan markasının reklam afişleri göstergebilim analiziyle incelenmiştir. Analiz sonuçları, reklam afişlerinde kadınlara atfedilen geleneksel cinsiyet rollerinin belirgin biçimde temsil edildiğini göstermektedir. Ancak, genellikle kadınlar güler yüzlü, neşeli ve ev işleriyle meşgul bir şekilde betimlenmiştir. Bu çalışma, kadınların toplumsal rollerini ve algılarını şekillendiren reklamların sembolizasyonunu ele almaktadır. Sonuç olarak, bu analiz, reklamların kadınları nasıl temsil ettiğine dair derinlemesine bir anlayış sunarak, günümüzde daha eşitlikçi bir reklam pratiğine yönelik farkındalığı artırabilir.

Anahtar Kelimeler: Deterjan Reklamı, Kadın, Konumlandırma, Feminist Göstergebilim Analizi, Feminist Reklamcılık

The Use of Women in Detergent Advertisements in a Historical Context

Abstract

In the historical context, the concept of advertising not only revolves around promoting products or services but also holds the power to shape societal structures through symbols and messages. Particularly, by reflecting the social, cultural, and economic dynamics of the era, the portrayal of women in advertising plays a pivotal role in the construction of gender roles in advertising posters. In this study, advertising posters of four detergent brands active in Turkey between 1970 and 1980 were analyzed through semiotic analysis. The findings reveal a distinct representation of traditional gender roles attributed to women in advertising posters. However, women are often depicted as cheerful, happy, and engaged in household chores. This study delves into the symbolism of advertisements that shape the societal roles and perceptions of women. Consequently, this analysis offers a profound understanding of how advertisements represent women, thereby fostering awareness towards a more equitable advertising practice.

Keywords: Keywords: Detergent Advertisement, Woman, Positioning, Feminist Semiotic Analysis, Femvertising

Toplumsal Cinsiyet ve Afetler: Kadınların ve Erkeklerin Farklılıkları

Arş.Gör. Büşra Gürbüz¹

¹KTO Karatay Üniversitesi

*Corresponding author: BÜŞRA GÜRBÜZ

Özet

Afetler, insan hayatını psikososyal ve sosyoekonomik yönden olumsuz etkileyen doğal veya insan kaynaklı olaylardır. Afet durumlarında kadınlar ve erkekler farklı sorunlarla karşılaşabilirler. Bu farklılıklar biyolojik özelliklerden doğabileceği gibi toplumsal özelliklerden de kaynaklanabilir. Toplumun temel unsurları olan kadın ve erkek, biyolojik açıdan farklı oldukları ve bu farklılıklara "cinsiyet" adı verildiği kabul edilmektedir. Ancak kadın veya erkek olmanın biyolojik ötesinde, sosyo-kültürel bir anlamı da bulunmaktadır. İngilizcede, cinsiyet kavramının toplumsal boyutuna denk gelen "gender" terimi kullanılırken; Türkçede buna karşılık "toplumsal cinsiyet" kavramı kullanılmaktadır. Bireyin toplumsal cinsiyeti, birçok faktör tarafından belirlenir ve hayatın her döneminde farklı şekillerde etkilenir. Bu durum, afet durumlarında da gözlemlenebilir ve toplumsal cinsiyet rolleri, afetin etkilerini nasıl deneyimlediğimizi belirleyebilir. Bu nedenle, afet yönetiminde cinsiyet duyarlılığına ve kadın-erkek farklılıklarını dikkate alan yaklaşımlara ihtiyaç vardır. Buradan hareketle bu çalışmanın amacı; afet olgusunu toplumsal cinsiyet perspektifiyle ele alarak kadın ve erkek cinsiyetleri arasındaki farklılıkları ortaya çıkarmaktır. Çalışma literatür taramasına dayalı teorik bir derleme çalışmasıdır. Bu bağlamda çalışmanın anahtar kelimeleri kullanılarak çeşitli veri tabanlarında ulaşılabilen çalışmalar incelenmiştir. İncelemeler sonucunda toplumun cinsiyetlere yüklenen farklı anlam ve sorumluluklardan kaynaklı kadınların kırılganlıkları ile baş etme yeteneklerinin farklı olması, sosyoekonomik bağımlılığının artması, fırsat eşitsizliğine, ayrımcılığa ve şiddete maruz kalma ihtimallerinin yüksek olması gibi nedenlerle kadınların afet durumundan daha olumsuz etkilenebileceği ortaya çıkmıştır. Buradan hareketle afet durumlarında alınacak önlemlere ilişkin birtakım öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Cinsiyet, Toplumsal Cinsiyet, Kadın, Afet.

Gender and Disasters: Differences Between Women and Men

Abstract

Disasters are natural or human-induced events that negatively affect human life in psychosocial and socioeconomic aspects. Women and men may face different problems in disaster situations. These differences may arise from biological characteristics or social characteristics. It is accepted that men and women, the basic elements of society, are biologically different and these differences are called "sex". However, being a woman or a man has a socio-cultural meaning beyond biological. While the term "gender" is used in English, which corresponds to the social dimension of the concept of gender; On the other hand, the concept of "gender" is used in Turkish. An individual's gender is determined by many factors and is affected in different ways at every stage of life. This can also be observed in disaster situations, and gender roles can determine how we experience the effects of disaster. Therefore, there is a need for gender sensitivity and approaches that take into account differences between men and women in disaster management. Based on this, the aim of this study is; To reveal the differences between male and female genders by addressing the disaster phenomenon from gender perspective. The study is a theoretical compilation study based on literature review. In this context, studies that can be accessed in various databases were examined using the keywords of the study. As a result of the investigations, it has been revealed that women may be more negatively affected by the disaster situation due to reasons such as women's different abilities to cope with their vulnerabilities due to the different meanings and responsibilities assigned to gender by society, their increased socioeconomic dependency, and their high probability of being exposed to inequality of opportunities, discrimination and violence. Based on this, some suggestions have been developed regarding the precautions to be taken in disaster situations.

Keywords: Sex, Gender, Woman, Disaster.

Türkçe Ders Kitaplarındaki Dil Bilgisi Etkinliklerinin Dil Bilgisi Öğretim Yaklaşımları Açısından İncelenmesi

Doç.Dr. Başak Karakoç Öztürk¹ , Aysel Merve Alyaprak²

¹Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı

²Diğer

*Corresponding author: Başak Karakoç Öztürk

Özet

Dil öğretiminde bir öğrenme alanı ve bilgi kolu olan dil bilgisine bakış açısının yıllar içinde değişmesi, dil bilgisi öğretiminde ön plana çıkan yaklaşımlara da yansımıştır. Söz konusu bakış açılarından biri dil bilgisi öğretiminin hayati öneme sahip olduğunu ve kuralların doğrudan öğretilmesi gerektiğini savunurken, bir diğeri dil bilgisi öğretiminin daha çok dil becerilerinin geliştirilmesi süreci içerisinde yer almasının doğru olacağı kanısında olmuştur. 1929 Orta Mektep Türkçe Programından 2019 Türkçe Öğretim Programına kadar gramer veya dil bilgisi olarak karşımıza çıkan bu alanın öğretim aşamasının nasıl olacağı konuları da tıpkı gerekliliği tartışması ve tanımlanması esnasındaki gibi çeşitli görüşleri barındırmaktadır. Ülkemizde 2005-2006 yıllarında yapılandırmacı anlayışın Türkçe Öğretim Programlarında egemen olmaya başlamasıyla birlikte ise dil bilgisi öğretiminin de bu doğrultuda yapılması gerektiği, tümevarımsal, etkileşimsel ve sezdirmeye dayalı öğretim yaklaşımları ile öğretmen rehberliğinde öğrencilerin dil kurallarına kendilerinin ulaşmaları hedeflenmiştir. Bu bağlamda yapılan araştırmanın amacı, ortaokul Türkçe ders kitaplarında yer alan dil bilgisi etkinliklerinin hangi dil bilgisi öğretim yaklaşımlarına dayanarak tasarlandığını derinlemesine incelemektir. Araştırmanın alt amaçlarını ise beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci sınıf Türkçe ders kitaplarındaki dil bilgisi etkinliklerinin ilişkili olduğu dil bilgisi öğretim yaklaşımlarını tespit etmek ve Türkçe Öğretim Programında benimsenen amaçla uygulama sürecindeki farklılığı veya benzerliği ortaya koymaktır. Araştırmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır ve bu kapsamda Adana ilindeki ortaokullarda kullanılan; beşinci sınıflarda Koza Yayınevi'nin, altıncı sınıflarda Anka Yayınevi'nin, yedinci sınıflarda Dörtel Yayınevi'nin ve sekizinci sınıflarda Ferman Yayınevi'nin hazırladığı Türkçe ders kitaplarındaki dil bilgisi etkinlikleri incelenmiştir.

Araştırma sonucunda Türkçe ders kitaplarındaki etkinliklerde yapılandırmacı yaklaşım ekseninde sezdirmeye dayalı ve tümevarımsal yaklaşımlarla kuralları sezdirme yoluna başvurulması beklenirken özellikle beşinci, yedinci ve sekizinci sınıflarda metin odaklı ancak tümdengelim yaklaşımının daha çok tercih edildiği saptanmıştır. Bu sonuç, dil bilgisi öğretimine dair günümüzde de tartışılmaya devam eden, teoride belirtilen amaçların ders kitapları yoluyla hayat bulan uygulamalara ne denli aktarılabildiğine dair sorunu yeniden gündeme getirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dil Bilgisi, Dil Bilgisi Öğretimi, Dil Bilgisi Öğretim Yaklaşımları, Etkinlikler, Türkçe Ders Kitapları.

Makale id= 41

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-3360-6602

Türkiye’de 2009-2023 Yılları Arasında Eğitim Yöneticilerinin Uzaktan Hizmet İçi Eğitim Yoluyla Yetiştirilmeleri ile İlgili Yapılan Çalışmaların Analizi

Araştırmacı Yeşim Bircan¹ , Doç.Dr. Ebru Albayrak¹

¹SAKARYA ÜNİVERSİTESİ

*Corresponding author: yeşim bircan

Özet

Eğitimde istenen başarı ve hedeflere ulaşmada en önemli görevlerden biri de eğitim yöneticilerindir. Hem bugünün hem de yarının gereklerini fark ederek kendini sürekli yenileyen ve geliştiren eğitim yöneticileri, eğitim kurumlarının etkililiğini artırır. Böylelikle eğitim sisteminin güçlenmesine, işlevselliğinin artmasına, öğrencilere sunulan eğitim ve öğretim hizmetlerinde kalite ve başarı oranının yükselişine katkı sağlar. Millî Eğitim Bakanlığının hizmet içi eğitim faaliyetleri, eğitim yöneticilerinin profesyonel gelişiminde ve yetiştirilmesinde oldukça etkili ve önemli bir hizmettir. Bakanlık bünyesinde görev yapmakta olan eğitim yöneticisi hedef kitlesinin büyüklüğü, hizmet içi eğitim faaliyetleri uygulamalarında yüz yüze eğitim modeli beraberinde uzaktan eğitim modelini de uygulamaya yöneltmiştir. Uzaktan eğitim modelinin sağladığı coğrafi mekân ve zamandan bağımsızlık, esneklik, kolay erişilebilirlik gibi faydalar ile hizmet içi eğitim uygulamaları da önemli bir değişim yaşamıştır. Bu değişimle beraber gözlenen başarı ve olumlu gelişmeler de uzaktan hizmet içi eğitim faaliyeti uygulamalarının verim ve kalitesini artırmak amacıyla yapılacak düzenleme ve çalışmaların da önünü açmaktadır. Bu çalışmanın amacı Türkiye’de 2009-2023 yılları arasında, eğitim yöneticilerinin uzaktan eğitim yöntemiyle verilen hizmet içi eğitim faaliyetleriyle yetiştirilmeleri konusunda yapılmış doktora, yüksek lisans tez ve makalelerin incelenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu, Türkiye’de 2009-2023 yılları arasında yayınlanmış, erişim iznine açık ve yayın dili Türkçe olan YÖK Ulusal Tez Dokümantasyon Sistemi’ne kayıtlı 13 tez ve Dergi park, Google Scholar, Tr dizin akademik veri tabanlarında kayıtlı, hakemli dergilerde yayınlanmış 12 makale oluşturmaktadır. Çalışmada toplanan veriler, nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Literatür taraması sonucu incelenen çalışmalar, konu, çalışma yılı, yayın türü, amaç, çalışma grubu, veri toplama araçları, veri analiz

yöntemi, bulgular, sonuç ve öneriler olmak üzere 10 değişken bakımından değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Yöneticisi, Uzaktan Hizmet İçi Eğitim, Lisansüstü Tez, Betimsel Analiz

Analysis of Studies Conducted in Turkey Between 2009 and 2023 On the Training of Educational Managers Through Distance In-Service Training

Abstract

In-service training activities of the Ministry of National Education are a very effective and important service in the professional development and training of education administrators. The size of the target group of education managers working within the Ministry has led them to apply the distance education model along with the face-to-face education model in in-service training activities. In-service training practices have also experienced a significant change with the benefits such as independence from geographical space and time, flexibility and easy accessibility provided by the distance education model. The success and positive developments observed with this change also pave the way for regulations and studies to be carried out in order to increase the efficiency and quality of distance in-service training activity practices. The purpose of this study is to examine doctoral, master's theses and articles on the training of educational administrators through in-service training activities provided through distance education in Turkey between 2009 and 2023. 13 theses, published in Turkey between 2009-2023, open to access permission and published in Turkish, registered in the YÖK National Thesis Documentation System, and 12 articles registered in Dergi park, Google Scholar, Tr dizin academic databases, published in peer-reviewed journals, the study of the research constitutes the group. The data collected in the study was analyzed using the descriptive analysis method, one of the qualitative research methods. The studies examined as a result of the literature review were evaluated in terms of 10 variables: subject, study year, publication type, purpose, study group, data collection tools, data analysis method, findings, conclusions and recommendations.

Keywords: Descriptive Analysis, Education Manager, Postgraduate Thesis, Distance In-Service Training

Türkiye’de 4857 Sayılı İş Kanunu Kapsamında Kıdem Tazminatının Mevcut Durumunun Değerlendirilmesi

Dilara Karadağ¹ , Doç.Dr. Seçil Gürün Karatepe¹

¹T.C. İstanbul Arel Üniversitesi

*Corresponding author: DİLARA KARADAĞ

Özet

Küreselleşmenin yaratmış olduğu etkiler işçilerin alacakları ve tazminatları konusunda yasal düzenlemeleri ortaya çıkarmıştır. Kıdem tazminatı da bu düzenlemeler ile ortaya çıkan alacakların başında yer almaktadır. Kıdem tazminatı 3008 Sayılı iş kanun ile 1936 yılında hukukumuzda girmiştir. Temeli iş kanunu çerçevesinde oluşturulan Kıdem Tazminatı, işçinin çalışma süresi ile doğru orantılı olarak en az bir yıl çalışması durumunda ve işçinin iş sözleşmesinin belirli şartlarda sona ermesi halinde işçiye veya mirasçısına işveren tarafından ödenen ücret hakkıdır. Kıdem tazminatının hukuki niteliğine ilişkin ücret olduğu görüşü, tazminat olduğu görüşü, iş güvencesi olduğu görüşü gibi birçok görüş ortaya çıkmışsa da temeli iş güvencesi ve işsizliğe dayanmaktadır. Günümüzde yürürlükte olan iş kanunu 4857 sayılı İş Kanunudur. Bu Kanununun 8. Maddesinde iş sözleşmesi ; “bir tarafın (işçi) bağımlı olarak iş görmeyi, diğer tarafın (işveren) da ücret ödemeyi üstlenmesinden oluşan sözleşmedir.” şeklinde tanımlanmaktadır. İş Mahkemeleri davalarında yüksek orana sahip olan kıdem tazminatı konusu, iş sözleşmelerinin sona erdiği durumda işçiler için ortaya çıkan en önemli sonuçların başında yer almaktadır. Kıdem tazminatı, hukuki nitelikleri olan işsizlik sigortası ve iş güvencesi kapsamının da değerlendirildiğinde sosyal devlet açısından gelir dağılımındaki adaleti sağlamaktadır. Diğer taraftan da Kıdem Tazminatı Fonu 1975 yılında 1927 sayılı Kanunla gündeme gelmiştir. Mevcut durumda kıdem tazminatı uygulaması işçiler tarafında işçinin yıpranmasının karşılığı hak olarak görülürken, işverenlerce mali bir yükümlülük ve istihdamın oluşmasında engel bir durum olarak görülmüştür. İşverenlerce 1962 yılında III. Çalışma Meclisinde kıdem tazminatı fonunun kurulmasına yönelik ilk talep oluşmuştur. 2002 yılında ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’na dokuz öğretim üyesinin oluşturduğu bilim kurulu ön tasarımı düzenleyen bir taslak sunulmuştur.

Tasarı, işverenlerin kıdem tazminatı yükümlülüğünü kaldırarak bu yükümlülüğü Kıdem Tazminatı Fonu'na aktarmayı amaçlamaktadır. Bu çalışmada 4857 sayılı İş Kanunu ve Yargıtay kararları çerçevesinde içerik analizine tabi tutularak araştırmanın yöntemi şekillendirilmiştir. Bu çalışmada 4857 sayılı İş Kanunu ve Yargıtay kararları çerçevesinde içerik analizine tabi tutularak araştırmanın yöntemi şekillendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kıdem Tazminatı, 4857 Sayılı İş Kanunu, Kıdem Tazminatı Fonu

Türkiye’de Okul Öncesi Eğitimde Kullanılan Yaratıcı Drama Yöntemi Üzerine Yapılmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi

Adem Şahin¹ , Doç.Dr. Aysel Tüfekçi²

¹MEB

²GAZİ ÜNİVERSİTESİ

*Corresponding author: Adem Şahin

Özet

Araştırmanın amacı Türkiye’de okul öncesi eğitimde kullanılan yaratıcı drama yöntemi üzerine yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesidir. Bu araştırma nitel araştırma yöntemiyle yapılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmaya dâhil edilen bütün tezler “Tez Sınıflama Formu” kullanılarak içerik analizinden faydalanılmıştır. Araştırmada okul öncesi yaratıcı drama alanında yazılan 79 lisansüstü teze ulaşılmıştır. Araştırmanın evrenini 2000-2023 yılları arasında hazırlanan Türkiye’de okul öncesi eğitimde “yaratıcı drama yöntemi” kullanımı konusu oluşturmuştur. Lisansüstü tezlerin türü, yazıldıkları yılları göre dağılımları, araştırma yöntemleri, üniversite türleri, örneklem seçimleri, veri toplama araçları, danışman unvanları ve üniversite dağılımları detaylı bir şekilde incelenmiştir. Araştırma bulgularından elde edilen sonuçlara göre lisansüstü tezlerden en fazla yüksek lisans tezlerinin yayımlandığı, en fazla tez sayısının 2019 yılında olduğu tespit edilmiştir. Bu tezlerde en fazla nicel yöntem tercih edilmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar göz önüne alınarak önerilerde bulunulmuştur. .

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Drama, Drama Etkinlikleri, Yaratıcı Drama, Yaratıcı Drama Etkinlikleri

Review of Graduate Thesis On the Creative Drama Method Used in Preschool Education in Turkey

Abstract

The aim of the research is to examine postgraduate theses on the creative drama method used in pre-school education in Turkey. This research was conducted with qualitative research method. All these included in the research were used in content analysis using the "Thesis Classification Form" as a data collection tool. In the research, 79 postgraduate theses written in the field of preschool creative drama were reached. The population of the research was the use of "creative drama method" in pre-school education in Turkey, which was prepared between 2000 and 2023. The types of postgraduate theses, their distribution according to the years they were written, research methods, university types, sample selections, data collection tools, advisor titles and university distributions were examined in detail. According to the results obtained from the research findings, it was determined that the highest number of postgraduate theses were published in 2019. In these theses, quantitative methods were mostly preferred. Suggestions were made considering the results obtained from the research.

Keywords: Preschool, Drama, Drama Activities, Creative Drama, Creative Drama Activities

Uluslararası İlişkiler ve Borsa

Doç.Dr. Latif Pınar¹ , Askar Achylov¹

¹Karabük Üniversitesi

*Corresponding author: Latif Pınar

Özet

Uluslararası ilişkiler alanında araştırılması gereken konulardan biri de borsadır. Bu çalışma, uluslararası ilişkiler ile borsa arasındaki bağlantıyı incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada, ulusal borsaların devletlerarası ilişkilere herhangi bir etkisinin olup olmadığı sorusuna cevap aranmaktadır. Çalışmanın hipotezi ise; “Ulusal borsaların devletler arası ilişkilere doğrudan ve dolaylı olarak çeşitli etkileri bulunmaktadır”, şeklinde formüle edilmiştir. Dile getirilen soruya tutarlı bir yanıt verebilmek amacıyla takip edilecek yol haritası şu şekilde olacaktır. Öncelikle devletlerarası ilişkilerin yirmi birinci yüzyıldaki genel seyri üzerinde kısaca durulacaktır. Ardından ulusal borsaların temel özellikleri ve işleyiş şekilleri genel hatlarıyla değerlendirilecektir. Daha sonra ulusal borsaların devletler arası ilişkilere olan etkileri ayrıntılı bir biçimde analiz edilecektir. Son olarak, tespit edilen bütün veriler sistematik bir konteks içerisinde gözler önüne serilecektir. Uluslararası ilişkiler literatüründe ulusal borsaların devletler arası münasebetlere olan etkilerine yönelik yeterli sayıda çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışma söz konusu eksikliğin giderilmesine katkı yapacaktır. Ayrıca bu çalışma, ulusal borsaların esas niteliklerine ve işleyiş şekillerine olan erişimi arttıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası İlişkiler, Uluslararası Siyaset, Uluslararası Ekonomi, Borsa

International Relations and Stock Exchange

Abstract

One of the subjects that need to be researched in the international relations field is the stock exchange. This study aims to examine the relation between international relations and stock exchange. The question that this study seeks an answer for is whether national stock exchanges has any effect on interstate relations. The hypothesis of the study is formulated as; "The national stock exchanges has several direct and indirect effects on the interstate relations". The roadmap that wants to be taken to provide a consistent answer to the aforementioned question will be like this. First of all, the general course of the interstate relations in 21st century will be briefed upon. Next the main features and operation types of national stock exchanges will be evaluated. Afterwards the effects of national stock exchanges on the interstate relations will be analysed in a detailed manner. Finally, all the determined findings will be highlighted in a systematic context. There aren't enough studies in international relations literature about the effects of national stock exchanges on the interstate connections. This study will contribute to the elimination of this deficiency. Furthermore, this study will increase the access to the main characteristics and operation types.

Keywords: International Relations, International Politics, International Economy, Stock Exchange

Van ve Erçek Gölleri Arası Alanın Akarsu En ve Boy Profilleri Analizi ile Fayların Tespiti

Gülfer Akşen¹ , Doç.Dr. Mustafa Murat Kale¹

¹Çankırı Karatekin Üniversitesi

*Corresponding author: Gülfer Akşen

Özet

Van ve Erçek gölleri arasında bulunan alan tektonizma açısından oldukça büyük bir öneme sahiptir. Özellikle 23 Ekim 2011 yılında meydana gelen 7,4 büyüklüğündeki deprem nedeniyle bu bölgede tektonizma ile ilişkili çalışmalar yoğunlaşmıştır. Araştırmalar sonucunda bu depreme sebep olan fayın ters fay olduğu ortaya çıkmıştır. Bu bölgede normal, yanal atımlı ve ters faylar bir arada bulunmaktadır. Bu fay türleri arasında ters fayların arazide tespiti daha zor olup akarsular bu ters fayların tespitinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışmada Van ve Erçek gölleri arasındaki bölgenin akarsu en - boy profilleri çıkarılarak ve akarsulardaki anomallikler dikkate alınarak bu bölgede bulunan faylar tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çerçevede çalışma alanındaki havzalarda fayla denetlenen yamaç ile fayla denetlenmeyen yamaçlar karşılaştırılmış ve bu anomalilikler tespit edilmiştir. Özellikle çalışma sahasındaki Van Fayı ve Alaköy Fayı üzerinde bulunan akarsu boy profillerinde fayın geçtiği yerlerde ani yükselmeler tespit edilmiştir. Bu bulgunun fayların tespiti ile ilişkisi ortaya konulmuştur. Bu çalışmayla akarsu en ve boy profilleri dikkate alınarak yeni faylar tespit edilip edilemeyeceği irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akarsu, Tektonizma, Deprem, Van

Detection of Faults by Analyzing Stream Width and Length Profiles of the Area Between Van and Erçek Lakes

Abstract

The region between Van and Erçek lakes is of great importance in terms of tectonism. Especially due to the 7.4 magnitude earthquake that occurred on October 23, 2011, technology-related studies have intensified in this region. As a result of the research, it was revealed that the fault that caused this earthquake was a reverse fault. Normal, lateral-slip and reverse faults coexist in this region. Among these fault types, reverse faults are more difficult to detect in the field, and rivers play an important role in detecting these reverse faults. In this study, the faults in this region were tried to be determined by extracting the stream width and length profiles of the region between Van and Erçek lakes and taking into account the anomalies in the streams. In this context, the slopes controlled by faults and the slopes not controlled by faults in the basins in the study area were compared and these anomalies were detected. Sudden rises were detected especially in the stream length profiles on the Van Fault and Alaköy Fault in the study area, where the fault passes. The relationship of this finding with the detection of faults has been demonstrated. In this study, it was examined whether new faults could be detected by taking into account the river width and length profiles.

Keywords: River, Tectonism, Earthquake, Van

Yaşlı Ayrımcılığının Psiko-Sosyal Sonuçları Üzerine Bir İnceleme

Arş.Gör. Büşra Gürbüz¹

¹KTO Karatay Üniversitesi

*Corresponding author: BÜŞRA GÜRBÜZ

Özet

Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerdeki tıbbi ve sosyal gelişmeler, insanların daha uzun yaşamalarını sağlamaktadır. Bu durum, yaşlı nüfusun sayısında ve nüfus genelindeki oranında bir artış anlamına gelmektedir. Nitekim Türkiye de, yaşlı nüfusu giderek artan bir ülke konumundadır. Yaşlı bireylerin yaşadığı sorunlar ele alındığında bu sorunların biyolojik, psikolojik, sosyal ve ekonomik gibi farklı boyutlarda olduğu görülmektedir. Günümüzde yaşlı ayrımcılığı, yaşlıların sıklıkla yaşadığı sorunlar arasında görülmekte olup bu sorun COVID-19 salgını sürecinde daha da belirgin hale gelmiştir. Toplumda yaşlı bireylere yönelik olumsuz davranış, tutumlar veya tüm ayrımcı uygulamalar anlamına gelen yaşlı ayrımcılığı, yaşlı bireylerin yaşam kalitesini önemli ölçüde olumsuz yönde etkilemektedir. Buradan yola çıkarak bu çalışmanın amacı; yaşlıların yaşadığı yaşlı ayrımcılığının psiko-sosyal sonuçlarını ortaya çıkarmaktır. Çalışma, literatür taramasına dayalı kuramsal bir derleme çalışmasıdır. Bu kapsamda çalışmanın anahtar kelimeleri kullanılarak çeşitli veri tabanlarında ulaşılabilen çalışmalar incelenmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda, yaşlı ayrımcılığının bir sonucu olarak ortaya çıkan stres, kaygı ve depresyon gibi psikolojik etkilerin yanı sıra söz konusu olumsuz tutum ve ayrımcı davranışların yaşlı bireylerin sağlık hizmetlerine erişimini de engelleyebileceğinden fiziksel sağlık üzerinde de etkili olduğu ortaya çıkmış olup konuya ilişkin birtakım öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı, Toplum, Yaşlı Ayrımcılığı, Sağlık, Psiko-Sosyal Sorun.

A Study On the Psycho-Social Consequences of Ageism

Abstract

Medical and social developments in developed and developing countries enable people to live longer. This means an increase in the number of the elderly population and its proportion in the general population. As a matter of fact, Türkiye is a country whose elderly population is increasing. When the problems experienced by elderly individuals are considered, it is seen that these problems have different dimensions such as biological, psychological, social and economic. Nowadays, ageism is among the problems that the elderly frequently experience, and this problem has become even more evident during the COVID-19 epidemic. Ageism, which means negative behavior, attitudes or all discriminatory practices towards elderly individuals in society, significantly negatively affects the quality of life of elderly individuals. Based on this, the aim of this study is; To reveal the psycho-social consequences of ageism experienced by the elderly. The study is a theoretical compilation based on literature review. In this context, studies that could be accessed in various databases were examined using the keywords of the study. As a result of the investigations, it has been revealed that in addition to the psychological effects such as stress, anxiety and depression that arise as a result of ageism, these negative attitudes and discriminatory behaviors also affect physical health, as they may prevent elderly individuals from accessing health services, and some suggestions have been developed on the subject.

Keywords: Elderly, Society, Ageism, Health, Psycho-Social Problem.

Yüksek Gerilim Laboratuvarı Kaygı Ölçeği Geliştirilmesi, Geçerlik ve Güvenirliği Çalışması

Dr. Zeliha Ozsoy Gunes¹ , Doç.Dr. Ibrahim Gunes²

¹Texas A&M University

²Istanbul University

*Corresponding author: Zeliha Ozsoy Gunes

Özet

Laboratuvar ortamının verimliliğini laboratuvara yönelik olumlu tutumlar pozitif yönde, kaygı gibi olumsuz tutumlar ise negatif yönde etkilemektedir. Bu nedenle öğrencilerin laboratuvara yönelik kaygılarının belirlenmesi ve ardından giderilmesi için önlemler alınması önem kazanmaktadır. Bu çalışmada; üniversite öğrencilerindeki Yüksek Gerilim Laboratuvarına yönelik kaygıyı belirlemek için likert tipi geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirilmesi amaçlanmaktadır Ölçeği geliştirme aşamasında mevcut çalışmalar incelenmiş, uzman görüşlerine başvurulmuş ve taslak ölçek oluşturulmuştur. Ölçeğin dil ve kapsam geçerliği uzman görüşleri alınarak sağlanmıştır. Ölçek 403 öğrenciye uygulanarak geçerlik ve güvenirlilik çalışmaları yapılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek için varimax dik döndürme ile temel bileşenler analizi kullanılarak açıklayıcı faktör analizi (AFA) yapılmıştır. Açıklayıcı faktör analizi sonuçları, ölçeğin 14 madde ve üç faktörden oluştuğunu göstermiştir. Üç faktörün açıkladığı toplam varyans %61 olarak saptanmıştır. Bu faktörler; "Laboratuvar ortamında çalışma ve malzemeleri kullanma", "İşbirliği ve veri kayıt" ve "Zaman yönetimi" şeklindedir. Doğrulayıcı faktör analizi sonuçları, üç faktörlü yapıyı doğrulamıştır ($\chi^2=123,30$; $df=71$, $p<0,01$; $\chi^2/df=1,74$; $RMSEA=0,076$; $CFI=0,97$; $GFI=0,88$). Ölçeğin güvenirlilik analizi sonucunda iç tutarlılık Cronbach Alfa katsayısı 0,89 ve alt boyutlar için sırasıyla 0,852, 0,856 ve 0,698 olduğu bulunmuştur. Geçerlik ve güvenirlilik çalışmalarından elde edilen sonuçlar göz önüne alındığında, Yüksek Gerilim Laboratuvarı Kaygı Ölçeğinin öğrencilerin kaygı düzeylerini belirlemek için kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ölçek Geliştirme, Kaygı, Laboratuvar, Yüksek Gerilim, Açımlayıcı Faktör Analizi, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Geçerlik, Güvenirlik

Development of High Voltage Laboratory Anxiety Scale, Study On Validity and Reliability

Abstract

The positive attitudes regarding the laboratory affect the productivity of laboratory environment positively whereas the negative attitudes such as anxiety affect it negatively. Therefore, it is important to take measures in order to identify the anxieties of the students towards laboratory and to terminate such anxieties. In this study, it has been aimed to develop a likert-type measuring tool that is valid and reliable in order to identify the anxieties of university students towards High Voltage Laboratory. The existing studies have been evaluated in the stage of developing the scale, the views of experts have been consulted and draft scale was composed. The language and scope validity of the scale has been prepared by receiving expert opinions. The scale has been implemented on 403 students and the studies on validity and reliability were conducted. In order to determine the construct validity of the scale, varimax perpendicular rotation method and principal components analysis have been used and the exploratory factor analysis was conducted. As a result of the exploratory factor analysis, it has been revealed that the scale is composed of 14 items and 3 factors. The total variance that was explained by three factors, has been identified as 61%. These factors are "Work and use of materials in the laboratory", "Collaboration and data recording" and "Time Management". The results of the confirmatory factor analysis verified three-factor structure ($\chi^2=123,30$; $df=71$, $p<0,01$; $\chi^2/df=1,74$; $RMSEA=0,076$; $CFI=0,97$; $GFI=0,88$). In consequence of reliability analysis of the scale, it has been identified that internal consistency Cronbach's Alpha coefficient is 0,89, and respectively 0,852, 0,856 and 0,698 for sub-dimensions. Having regard to the results that have been obtained in validity and reliability studies, it has been observed that the High Voltage Laboratory Anxiety Scale is a valid and reliable measuring tool that can be used in order to determine the anxiety levels of the students.

Keywords: Scale Development, Anxiety, High Voltage Laboratory, Exploratory Factor Analysis, Confirmatory Factor Analysis

3 Boyutlu Galile Uzayında Manyetik Akışlar

Dr. Öğretim Üyesi Esmâ Demir Çetin¹ , Yavuz Selim Genç¹

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
*Corresponding author: Esmâ Demir Çetin

Özet

Reel sayılar üzerinde ikinci dereceden bir grup olan özel doğrusal grup $SL_2(\mathbb{R})$, önemli bir matematiksel yapıdır. Bu grup, temel toplama formüllerinin birleşik bir şekilde yürütüldüğü bir platform sağlar. $SL_2(\mathbb{R})$, geometri alanında Poincare üst yarı düzlemine etki eden bir dizi izometridir. Böylece $SL_2(\mathbb{R})$ 'nin grup yapısında hiperbolik geometri ortaya çıkar. Örneğin, $SL_2(\mathbb{R})$ 'deki öğeler geodezikler kullanılarak sınıflandırılabilir. Bu çalışmanın temel amacı $SL_2(\mathbb{R})$ 'yi fizik ve manyetik alan açısından ele almaktır. Yarı-riemann yüzeyindeki bir manyetik alan, birim teğet küre demetinde bir akışa neden olur. Bu manyetik alana manyetik akış denir. Burada 3 boyutlu Galile uzayında manyetik akışlarla ilgili bazı tanımlar ve teoremler vereceğiz.

Anahtar Kelimeler: Galilean 3-Space, Magnetic Flows

Magnetic Flows in Galilean 3-Space

Abstract

Special linear group $SL_2(\mathbb{R})$, which is a group of degree two over real numbers, is an important mathematical structure. This group provides a platform where the fundamental addition formulas are executed in a unified manner. $SL_2(\mathbb{R})$ is a set of isometries acting on the Poincare upper half plane in the field of geometry. Thus, hyperbolic geometry appears in $SL_2(\mathbb{R})$'s group structure. For example, items in $SL_2(\mathbb{R})$ can be classified using geodesics. The main aim of this work is to take up $SL_2(\mathbb{R})$ from a viewpoint of physics, magnetic field. A magnetic field on a semi-riemannian

surface induces a flow on the unit tangent sphere bundle. This magnetic field is called magnetic flow. Here we provide some definitions and theorems about magnetic flows in Galilean 3-space.

Keywords: Galilean 3-Space, Magnetic Flows

Balık Yemi Boyutunun Azotlu Bileşiklerin Tatlı Suya Salınımı Üzerine Etkisi

Dr. Öğretim Üyesi Meryem Öz¹

¹Sinop Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi

*Corresponding author: Meryem Öz

Özet

Bu araştırmada yavru balık başlangıç yeminin boyut farklılıklarının, tatlı su yetiştiricilik sistemlerinde amonyum salınımına etkisi incelenmiştir. Araştırma 7 gün süre ile üç tekerrürlü üç grup ile yürütülmüştür. Denemede kullanılan aynı besin içeriğine sahip mikropartikül yem 3 farklı boyutta (100-500 mikron) kullanılmıştır. Yedi günlük deneme sonunda, 0.5 litre tatlı su ve 0.5 g farklı boyutlarda balık yemi bulunan K, O ve B grubunda ortalama amonyum değerleri sırasıyla; 16.38 ± 2.92 mg/l ve 12.98 ± 2.54 mg/l ve 8.11 ± 1.58 mg/l ($p > 0.05$) olarak bulunmuştur. Bu araştırma sonunda, balık yemi boyutunun, yemden azotlu bileşiklerin salınımı ile ilişkili olduğu ve boyut azaldıkça arttığı belirlenmiştir. Bu anlamda post larva aşamasında ağız açıklığına uygun boyutlarda yemin kullanılabilmesi için, kaliteli yem içeriğinin ve su kalite parametrelerinin korunmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Amonyum, Balık Yemi, Su Ürünleri Yetiştiriciliği, Yem Boyutu

Effect of Fish Feed Size On the Release of Nitrogenous Compounds Into Freshwater

Abstract

In this study, the effect of size differences of fry starter feed on ammonium release in freshwater aquaculture systems was examined. The research was conducted in three groups with three replications for 7 days. Microparticle feed with the same nutritional content used in the experiment was used in 3 different (100-500 micron) sizes. At the end of the seven-day trial, the average ammonium values in the S, M and L groups containing 0.5 liters of fresh water and 0.5 g of fish

food of different sizes were determined as 16.38 ± 2.92 mg/l, 12.98 ± 2.54 mg/l and 8.11 ± 1.58 mg/l ($p > 0.05$). At the end of this research, it was determined that fish feed size is related to the release of nitrogenous compounds from the feed and increases as the size decreases. In this context, it is thought that it is important to maintain quality feed content and water quality parameters in order to use feed in sizes suitable for mouth opening in the post larval stage.

Keywords: Ammonium, Fish Feed, Aquaculture, Fish Feed Size

Baraj Tesisleri ve İçme Suyu Hatlarının İncelenmesi

Yusuf Arkan¹ , Yusuf Alphan¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹istanbul medeniyet üniversitesi
*Corresponding author: yusuf arkan

Özet

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'na (AFAD) göre 06.02.2023 günü, merkez üssü Pazarcık (Kahramanmaraş) ve Elbistan (Kahramanmaraş) ilçeleri olan Mw 7.7 ve Mw 7.6 büyüklüğünde iki deprem meydana gelmiştir. Meydana gelen depremler sığ odaklı olup 7,7 büyüklüğündeki deprem yerin 8,6 km derinliğinde meydana gelirken 7,6 büyüklüğündeki deprem yerin 7 km derinliğinde meydana gelmiştir. 7,7 büyüklüğündeki depremin merkez üssüne en yakın yerleşim yeri Pazarcık/Akdemir (2,72 km) ve 7,6 büyüklüğündeki depremin merkez üssüne en yakın yerleşim yeri ise Elbistan/Gümüşdöven (1,70 km) olarak tespit edilmiştir. Bu veriler depremin oluşturabileceği hasar derecesinin büyüklüğü hakkında bilgi sahibi olmamıza olanak sağlıyor. Depremlerde 50.000'i aşan can kaybı olmuş ve 300.000'e yakın yapı, 700.000'i aşan bağımsız bölüm kullanılmaz hale gelmiş; ulaştırma, enerji, iletişim, tarımsal üretim ve şehirlerin altyapıları hasar görmüş, sanayi tesisleri ve ticari ünitelerdeki hasarlar üretimi ve tedarik zincirinde olumsuz etkiler oluşturmuştur. Baraj tesisleri tarih boyunca insanoğlunun suya olan gereksinimi onu suyun biriktirilmesine zorlamıştır. Başlangıçta taşkınlardan korunmak, içme ve sulama suyu elde etmek için inşa edilen barajlar, artan enerji gereksinimini karşılamak için elektrik enerjisi üretmek üzere tasarlanmaya başlanmış ve bu da daha yüksek barajların yapımını zorunlu kılmıştır. Yeni yapılacak barajlar için gittikçe daha az uygun yerlerin kalması, doğal olarak arazi bozuklukları ve insan hataları birleşerek büyük trajedilere neden olabilmektedir. Kahramanmaraş merkezli depremler barajlar üzerinde hasarlara sebep olmuştur. Bu amaçla deprem bölgesinde bulunan baraj tesislerinin yerinde yapılan incelemeler doğrultusunda elde edilen verilere dayanılarak ICOLD Yöntemi ve Bureau Yöntemi kullanılarak risk analizleri yapılmıştır. Mevcut deprem bölgesinde bulun içme suyu hatlarında meydana gelene hasarlar incelenmiş ve çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Baraj Tesisleri, İçme Suyu Hatları, Hasar Analizi, Kahramanmaraş Depremi.

Inspection of Dam Facilities and Drinking Water Lines

Abstract

According to Disaster and Emergency Management Presidency (AFAD), two earthquakes with magnitude Mw 7.7 and Mw 7.6 occurred on 06.02.2023 with epicenters in Pazarcık (Kahramanmaraş) and Elbistan (Kahramanmaraş) districts. The earthquakes were shallow focused and the magnitude 7.7 earthquake occurred at a depth of 8.6 km and the magnitude 7.6 earthquake occurred at a depth of 7 km. The closest settlement to the epicenter of the magnitude 7.7 earthquake was Pazarcık/Akdemir (2.72 km) and the closest settlement to the epicenter of the magnitude 7.6 earthquake was Elbistan/Gümüşdöven (1.70 km). These data provide us with information about the magnitude of the damage that the earthquake may cause. More than 50,000 lives were lost in the earthquakes, nearly 300,000 buildings and more than 700,000 independent units were rendered unusable, transportation, energy, communication, agricultural production and urban infrastructures were damaged, and damages to industrial facilities and commercial units negatively affected production and supply chains. Throughout history, humankind's need for water has forced dam facilities to accumulate water. Dams, which were initially built to protect against floods and to obtain drinking and irrigation water, began to be designed to produce electrical energy to meet the increasing energy need, which necessitated the construction of higher dams. The decreasing number of suitable places for the construction of new dams, natural land disturbances and human errors combine to cause great tragedies. The earthquake centered in Kahramanmaraş caused damage to dams. For this purpose, risk analyzes were carried out using the ICOLD Method and Bureau Method, based on the data obtained from the on-site examination of the dam facilities in the earthquake zone. Damages in drinking water lines in the current earthquake area were examined and solution suggestions were offered.

Keywords: Earthquake, Dam Facilities, Drinking Water Lines, Damage Analysis, Kahramanmaras Earthquake.

Betonarme Kirişlerde Donatı Yerleşimi ve Beton Örtüsünün Aderansa ve Kirişin Performansına Etkisi Üzerine Bir İnceleme

Berkay Çakır¹ , Prof.Dr. Orhan Doğan¹

¹Kırıkkale Üniversitesi

*Corresponding author: Berkay Çakır

Özet

Yarım asrı aşkındır inşaat sektöründe yapı malzemesi olarak kullanılan betonarme, ülkemizde yapı stoğunun %90'dan fazlasını oluşturmaktadır. Beton birçok avantajının yanı sıra basınç dayanımı yüksek, çekme dayanımı düşük ve gevrek bir malzeme olduğu için özellikle çekme bölgelerinde sünek bir malzeme olan çelik donatı ile desteklenmeye ihtiyaç duymaktadır. Beton ve demirin ısıl genleşme katsayılarının çok yakın olması nedeniyle birbirine sonsuz rijit olarak bağlandığını kabul ettiğimiz yapışma/aderans sayesinde yekpare çalışarak üzerine gelen yükleri birlikte karşıladığı bilinmektedir. Bu sebeple beton ile donatı arasındaki kenetlenmeyi sağlayan sıyrılma/kayma gerilmesi olan aderans, betonarmenin varoluş nedenidir. Bu derleme çalışmasında kirişlerin orta bölgesinde yer alan çekme donatılarının yerleşimine ve beton örtüsünün değişkenliğine bağlı olarak değişen aderansın kiriş performansına etkisini araştırmak amaçlı yapılan akademik çalışmalar incelenmiştir. Üç noktalı eğilme testi yaparak donatı yerleşimi ve beton örtüsünden kaynaklı aderansın kiriş performansına etkisi konusunda literatürde bir eksiklik olduğu tespit edilmiştir. Yapılan derleme çalışması sonucunda yetersiz beton örtüsünden ve çekme bölgesinde standartlara uygun olmayan donatı yerleşiminden kaynaklı aderans yetersizliğinin betonarme kirişlerde beklenmeyen aşırı sehim değerlerine ve erken eğilme çatlaklarına sebep olacağı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beton Örtüsü, Aderans, Donatı, Beton, Betonarme Kiriş Performansı

A Review On the Effect of Reinforcement Placement and Concrete Cover On Adhesion and Performance of the Beam in Reinforced Concrete Beams

Abstract

Reinforced concrete, which has been used as a building material in the construction industry for more than half a century, constitutes more than 90% of the building stock in our country. In addition to its many advantages, since concrete is a brittle material with high compressive strength and low tensile strength, it needs to be supported with steel reinforcement, which is a ductile material, especially in tensile zones. It is known that concrete and rebar are infinitely rigidly bonded to each other due to their very close coefficients of thermal expansion, and they work monolithically thanks to adhesion/adherence and meet the loads acting on them together. For this reason, adherence, which is the peeling/shear stress that provides the interlock between concrete and reinforcement, is the reason for the existence of reinforced concrete. In this review study, the academic studies carried out to investigate the effect of adherence on beam performance, which varies depending on the placement of tensile reinforcement in the centre region of the beams and the variability of concrete cover, were analysed. It was determined that there is a lack of literature on the effect of reinforcement placement and adherence due to concrete cover on beam performance by performing three-point bending test. As a result of the review study, it was concluded that the lack of adherence resulting from insufficient concrete cover and non-standard reinforcement placement in the tension zone will cause unexpected excessive deflection values and early bending cracks in reinforced concrete beams.

Keywords: Concrete Cover, Adherence, Reinforcement, Concrete, Reinforced Concrete Beam Performance

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-2619-3987> <https://orcid.org/0009-0009-6033-070X>
<https://orcid.org/0000-0001-5319-1048>

Binaların Güçlendirilmesi

Mustafa Karaer¹ , Şevval Özer¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹istanbul medeniyet üniversitesi
*Corresponding author: şevval özer

Özet

Özet Bina güçlendirmesi, mevcut yapıların dayanıklılığını artırmak amacıyla yapılan çeşitli tekniklerin uygulanmasıyla ilgilidir. Günümüzde, deprem riski yüksek bölgelerde bulunan eski ve/veya zayıf yapıların güçlendirilmesi giderek daha önemli hale gelmektedir. Tez, bina güçlendirmesinin temel prensiplerini, farklı yöntemleri ve bu yöntemlerin uygulanmasındaki avantajları ve dezavantajları incelemektedir. Ayrıca, bina güçlendirmesinin maliyet-etkinliği, yapısal entegrasyon ve çevresel etkiler gibi konular da ele alınmaktadır. Bu faktörler, güçlendirme işlemlerinin tasarımında ve uygulanmasında dikkate alınması gereken önemli unsurlardır. 6 Şubat Depremi, yer sarsıntısının neden olduğu zararlar ve kayıplarla sonuçlanan önemli bir doğal afettir. Bu deprem, binaların dayanıklılığı ve güvenliği konularında daha fazla farkındalık oluşturmuştur. 6 Şubat Depremi'nin ardından bina güçlendirme yapılarının önemini vurgulamakta ve bu yapıların etkin bir şekilde uygulanması için gereken adımları tartışmaktadır. Güçlendirme çalışmalarının etkinliğinin artırılması, gelecekteki depremlere karşı daha dayanıklı binaların inşa edilmesine katkı sağlayabilir ve bu şekilde can kayıpları ve maddi zararlar minimize edilebilir. Sonuç olarak, bu tez, bina güçlendirmesi alanında mevcut bilgiyi derinleştirmek ve bu alanda daha fazla araştırmanın teşvik edilmesine katkıda bulunmak amacıyla SAP2000 üzerinden modellenerek yapılmıştır. Güçlendirme tekniklerinin geliştirilmesi ve iyileştirilmesi, gelecekteki yapısal mühendislik projelerinde daha güvenli ve dayanıklı yapıların inşa edilmesine katkı sağlayabilir. Güçlendirme yapılarının tasarımı ve uygulanması sürecinde karşılaşılan zorluklar ve çözüm yolları da tezde detaylı bir şekilde ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Bina Güçlendirilmesi, 6 Şubat Depremi, 2018 Deprem Yönetmeliği, Sap2000.

Strengthening of Buildings

Abstract

Building retrofitting deals with the application of various techniques to improve the durability of existing structures. Nowadays, it is becoming increasingly important to retrofit old and/or weak structures located in areas with high earthquake risk. The thesis examines the basic principles of building retrofitting, the different methods and the advantages and disadvantages of their implementation. Furthermore, issues such as cost-effectiveness of building retrofitting, structural integration and environmental impacts are also addressed. These factors are important considerations in the design and implementation of retrofitting procedures. The February 6 Earthquake is a major natural disaster resulting in damages and losses caused by ground shaking. This earthquake has created more awareness on the durability and safety of buildings. Following the 6 February Earthquake, the report highlights the importance of building retrofit structures and discusses the steps needed for their effective implementation. Increasing the effectiveness of retrofitting can contribute to the construction of buildings that are more resilient to future earthquakes, thereby minimizing loss of life and material damages. Consequently, this thesis is modeled on SAP2000 in order to deepen the existing knowledge in the field of building retrofitting and contribute to stimulate further research in this field. The development and improvement of retrofitting techniques can contribute to the construction of safer and more durable structures in future structural engineering projects. The challenges and solutions encountered during the design and implementation of retrofitting structures are also discussed in detail in the thesis.

Keywords: : Earthquake, Building Strengthening, February 6 Earthquake, 2018 Turkish Earthquake Code, Sap2000.

Binaların Patlama Davranışı

Metin Güler¹ , Erdinç Mercan ¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹İstanbul Medeniyet Üniversitesi
*Corresponding author: metin güler

Özet

Tüm dünyada, patlamalara bağlı olarak meydana gelen hasarlar, yapıların tasarımında yapı yüklerinin etkilerinin dikkate alınmasını zorunlu kılmıştır. Bu çalışma, betonarme binaların patlama etkisi altındaki davranışını ve olası hasarlarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Mevcut literatürde, patlama kavramı, patlayıcılar, patlama şok dalgası, patlama etkileri, patlama sınıflandırması, patlama parametrelerinin hesaplanması, betonun davranışı, plastisite teorisi, sürekli hasar mekaniği ve CDP (Concrete Damaged Plasticity - Beton Hasarlı Plastisite) modeli gibi konular üzerinde çalışmalar bulunmaktadır. Betonarme yapıların modellenmesinde kullanılan yöntemleri belirlemek için, literatürde mevcut patlama yüküne maruz kalan betonarme döşemelerin sonlu eleman analizleri ve laboratuvar çalışmaları referans alınarak ABAQUS yazılımında sonlu eleman modeli incelenmiş ve analiz edilmiştir. Patlama güvenliğiyle ilgili çalışmalarda, tekil yapı elemanlarının performansının belirlenmesi, yapısal sistemlerde çökme analizlerinin yapılması ve yapıya dinamik patlama yüklerinin etkisi gibi çeşitli analiz yöntemleri kullanılmaktadır. Ayrıca, eleman bazlı ve tek serbestlik dereceli sistemlere dayalı analiz yapan RC-Blast yazılımında mevcut kolonun modellenmesi incelenerek kolon kapasiteleri araştırılmıştır. Yapıların patlama güvenliği için sismik taban yalıtımı uygulanması önerilmiş ve yalıtımlı ile yalıtımsız yapı durumları için kritik noktadaki kolonlardaki etki/kapasite oranları karşılaştırılmıştır. Yapıların patlama etkileri altındaki davranışı tam olarak bilinmemekle birlikte, farklı çözüm yöntemlerinin kullanılması çeşitli yaklaşımları beraberinde getirebilmektedir. Sonuç olarak, patlama analizlerinde eleman bazlı ve sistem bazlı yöntemlerin bir arada kullanılmasının daha verimli sonuçlar vereceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Patlama, Patlayıcılar, Patlama Şok Dalgası, Patlama Etkileri, Patlama Sınıflandırması, Patlama Parametrelerin Hesaplanması, Betonun Davranışı.

Explosive Behavior of Buildings

Abstract

Damages caused by explosions all over the world have made it necessary to take into account the effects of building loads in the design of buildings. This study aims to determine the behavior and possible damages of reinforced concrete buildings under the influence of explosion. In the current literature, the concept of explosion, explosives, explosion shock wave, explosion effects There are studies on topics such as explosion classification, calculation of explosion parameters, behavior of concrete, plasticity theory, continuous damage mechanics and CDP (Concrete Damaged Plasticity) model. In order to determine the methods used in the modeling of reinforced concrete structures, the finite element model was examined and analyzed in the ABAQUS software, with reference to the finite element analyzes and laboratory studies of reinforced concrete slabs exposed to blast loads available in the literature. In studies on explosion safety, various analysis methods are used, such as determining the performance of individual structural elements, performing collapse analyzes in structural systems and the effect of dynamic explosion loads on the structure. In addition, column capacities were investigated by examining the modeling of the existing column in the RC-Blast software, which performs analysis based on element-based and single-degree-of-freedom systems. It is recommended to apply seismic base insulation for explosion safety of buildings, and the effect/capacity ratios in columns at critical points for insulated and uninsulated building cases are compared. Although the behavior of structures under explosion effects is not fully known, the use of different solution methods can bring various approaches. As a result, it has been concluded that using element-based and system-based methods together in explosion analyzes will yield more efficient results

Keywords: : Explosion, Explosives, Explosion Shock Wave, Explosion Effects, Explosion Classification, Calculation of Explosion Parameters, Behavior of Concrete.

Bir Pedal Haritasının Araç Sarsıntısı Üzerindeki Etkilerinin Araştırılması

Batuhan Boduroglu¹ , Doç.Dr. Muzaffer Metin¹

¹Yıldız Teknik Üniversitesi

*Corresponding author: Batuhan Boduroğlu

Özet

Son yıllarda otoriteler tarafından emisyon düzenlemelerinin değişmesi ve farklı kaynak arayışları elektrikli araç üretiminin artmasına neden oldu. Elektrikli araçların gelişimi, zorlu bir endüstri yarattı ve yüksek teknolojik taleplerin olduğu bir ortamı teşvik etti. Bu gelişmelerden biri olan tek pedallı sürüşün uygulamaya konması, elektrikli araç endüstrisinde önemli bir ilerleme olarak değerlendiriliyor. Tek pedalla sürüş, sürücülerin hem hızlanmayı hem de yavaşlamayı tek bir pedalla kontrol etmesine olanak tanır, bu da onu geleneksel fren ve gaz pedalıyla sürüşe göre daha verimli ve pratik hale getirir. Ancak bu teknoloji, aracın sarsılmasına, araç hızlanırken veya yavaşlarken yolcuların ani ve rahatsız edici hareket etmesine neden olabilir. Bu nedenle, bu çalışmanın amacı tek pedallı haritalamanın araç sarsıntısı üzerindeki etkisini analiz etmek ve otomobil üreticilerinin bu sorunu hafifletmek için alabilecekleri yaklaşımları araştırmaktır. Mevcut literatürü gözden geçirerek ve AVL CRUISE M programı ile bir simülasyon analizi gerçekleştirilerek, bu çalışma, tek pedallı haritalamanın araç sarsıntısı üzerindeki etkisine ilişkin bir bakış açısı sunmakta ve elektrikli araç kullanıcılarının sürüş deneyimini iyileştirmek için potansiyel haritalama tasarımı çözümü önermektedir. Genel olarak bu çalışma, ağır hizmet tipi elektrikli araçlarda tek pedal kullanımının etkisini belirlemeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Araç Sistem Modeli,güç Aktarma Sistemleri Simulasyonu,tek Pedal Haritası,araç Sarsıntısı,optimizasyon,elektrikli Araçlar

Investigation of One Pedal Map Effect On Vehicle Jerk

Abstract

In recent years, the change in emission regulations by authorities and the search for different sources have led to an increase in electric vehicle production. The development of electrical vehicles has created challenged industry and fostered an environment with high technological demands. The implementation of one pedal driving, as one of these advancements, is regarded as a significant progression within the electrical vehicle industry. One-pedal driving allows drivers to control both acceleration and deceleration with just one pedal, making it more efficient and practical than traditional brake and accelerator pedal driving. However, this technology may cause vehicle jerk, which can lead to sudden and uncomfortable movement for passengers when the vehicle accelerates or decelerates. Therefore, the aim of this study is to analyze the effect of one-pedal mapping on vehicle jerk and explore approaches that car manufacturers can take to mitigate this issue. By reviewing the existing literature and conducting a simulation analysis with the AVL CRUISE M program, this study provides a perspective on the effect of one-pedal mapping on vehicle jerk and suggests potential mapping design solution to improve the driving experience for electric vehicle users. Overall, this study aims to determine the impact of the one pedal usage for heavy duty electrical vehicle.

Keywords: Vehicle System Model, Powertrain System Simulation, One Pedal Map, Vehicle Jerk, Optimization, Electrical Vehicles

Buca Metro Projesinin İstasyon Konum ve Sayılarının Optimizasyon Teknikleri ile Değerlendirilmesi

Şule Aksaya¹ , Prof.Dr. Kemal Mert Çubukçu¹

¹Dokuz Eylül Üniversitesi

*Corresponding author: Şule Aksaya

Özet

Toplu taşıma insanlara ulaşım kolaylığı ve olanağı sağlayan bir sistemdir. Dünyada ve ülkemizde kent içi ulaşımın büyük bir bölümü toplu taşımacılıkla gerçekleştirilmektedir. Bu nedenle kent içi ulaşımın düzenlenmesinde toplu taşıma sistemlerine öncelik vermek gerekmektedir. Kentler sürekli bir değişim içerisindedir ve ulaşım sistemlerinin bu değişime ayak uydurmaları gerekir.Kentlerde, yolculuk taleplerinde yüksek sayılara erişilmesine rağmen, kullanılmakta olan geleneksel ulaşım yaklaşımları yeni çözümsüzlükleri beraberinde getirmektedir. Yolculuk taleplerindeki artış, karayollarının kapasite sınırlarının yetersiz olması nedeniyle trafik tıkanıklarına sebep olmaktadır. Çözümsüzlüğün yok edilmesi için önemli önerilerinden biri raylı sistemler temellidir. Yolculuk için kullanıcıların harcadıkları zaman açısından, toplu taşıma duraklarının yer seçimi belirleyicidir.Bu çalışma, raylı sistemlerde yolcu süresini minimize etmek için metro istasyon sayı ve konumlarının, değişim sonuçlarını ortaya koyarak optimal değerleri belirlemek istenmektedir. Bu şekilde yolcular için daha iyi bir ulaşım planlamasının oluşturulması ve yolculuk talebinin karşılanması hedeflenmiştir. Çalışma kapsamında, Buca ilçesini içerisinde başlatılan 13.5 km güzergaha sahip 11 istasyondan oluşan mevcut metro projesinin, Buca il sınırlarında kalan istasyonlarının 1500 metre çaplı yürüme mesafesinin etki ettiği alan çalışma alanı olarak seçilmiştir. Projeye ilişkin veriler, imar planları, detaylı analizler, sayısal ortamda oluşturulan veriler baz alınmıştır.Yolculuk süresini (yolcuların istasyona yürüme, bekleme, metroda kalma süresi, varış noktasına yürüme süresi) minimize eden durak sayı ve konumları tespit edilmektedir. Sonuçlar, mevcut ve elde edilen veriler CBS ortamında analiz edilerek, istatistiksel modeller ile birlikte sabit aralıkta ve aralıklara eklemeli olarak iki farklı yöntem kullanılarak oluşturulan yinelemeler ile ortaya konmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Cbs, Kullanıcı Zamanı,optimizasyon, Raylı Sistem

the Evaluation of Station Locations and Numbers for the Buca Metro Project Using Optimization Techniques

Abstract

Public transportation is a system that provides convenience and opportunity for people to access transportation easily. A significant portion of urban transportation is carried out through public transportation both globally and in our country. Therefore, priority should be given to public transportation systems in the regulation of urban transportation. Cities are constantly evolving, and transportation systems need to adapt to this change. Despite high numbers of travel demands in cities, traditional transportation approaches being utilized bring about new problems. The increase in travel demands leads to traffic congestion due to insufficient capacity limits of highways. One of the important recommendations for eliminating these problems is based on rail systems. In terms of the time users spend on travel, the selection of locations for public transportation stops is crucial. This study aims to determine the optimal values of metro station numbers and locations by revealing the consequences of changes to minimize passenger travel time in rail systems. Thus, creating a better transportation plan for passengers and meeting travel demand is targeted. Within the scope of the study, the area affected by the 1500-meter walking distance of the stations remaining within the boundaries of Buca district, which consists of 11 stations with a 13.5 km route initiated, has been selected as the study area. Data related to the project, zoning plans, detailed analyses, and numerical data created in the digital environment have been taken into account. The number and locations of stops minimizing travel time (walking to the station, waiting, time on the metro, walking to the destination) are determined. The results are presented by analyzing existing and obtained data in a GIS environment, along with statistical models, using repetitions created at fixed intervals and incremental intervals with two different methods.

Keywords: Geographic Information System (Gis),user Time,optimization,rail System

Çelik Yapıların Depreme Dayanıklılığı: Tasarım ve Analizi

Berk Zenger¹ , Ömer Akgöl¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹İstanbul Medeniyet Üniversitesi
*Corresponding author: Berk Zenger

Özet

Depremlerin, yapılar üzerindeki yıkıcı etkileri düşünüldüğünde, yapıların depreme karşı dayanıklı tasarlanması ve depremden minimum derecede hasar alacak şekilde tasarlanması yapı için hayati derecede önemlidir. Çelik yapı sistemi, özellikle üstyapı ağırlıklarının önemli ölçüde azalmasına olanak vermesi sebebiyle özellikle deprem riskinin yüksek olduğu ülkemizde depreme dayanıklı yapı inşası alanında önemli bir sistem olmaktadır. Öz ağırlığının bu kadar düşük olmasına karşın, topladığı toplam yük çok daha fazladır. Bu da çeliğin çok önemli bir yapı malzemesi olmasına sebep olmaktadır. Deprem sırasında yapı malzemesinin en az derecede hasar alabilmesi için sünek davranış göstermesi gerekmektedir. Çelik, sünek davranış göstermesiyle deprem için dayanıklı bir yapı malzemesi olmaktadır. Bunun yanında çok katlı çelik yapıların depreme dayanıklı hale getirilmesi en önemli hususlardan birisidir. Tasarım ve analiz yapılarak dikkatle uygulanması gereken çeşitli aşamalar içerir. Bu aşamalar öncelikle yük analiziyle başlamalıdır. Çelik yapının yapılacağı bölgenin deprem riski gözetilerek ve bölgesel yapı yönetmelikleri incelenerek yapıya etki eden yükler belirlenmelidir. Bu statik ve dinamik analiz aşamasında belirlenen yükler altında yapının nasıl davranacağı ve ne derece performans göstereceği değerlendirilir. Deprem yükleri altında yapının güvenli ve ekonomik olması esas alınarak seçilen doğru temelin belirlenmesi, çelik malzeme ve bağlantı elemanlarının seçilmesi ile tasarım gerçekleştirilir. Bu çalışma, çelik yapıların depreme dayanıklılığı ve tasarımı konusunda detaylı bir inceleme sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çelik Yapı, Çelik Yapıların Analizi, Deprem, Sünek Davranış, Çelik Yapı Tasarımı

Steel Buildings' Resistance to Earthquakes: Design and Analysis

Abstract

Considering the destructive effects of earthquakes on structures, it is vitally important for the structure to be designed to be earthquake resistant and to receive minimum damage from the earthquake. The steel structure system is an important system in the field of earthquake-resistant building construction, especially in our country where the earthquake risk is high, as it allows the weight of the superstructure to be significantly reduced. Even though its own weight is so low, the total load it collects is much higher. This makes steel a very important building material. In order for the building material to receive minimal damage during an earthquake, it must exhibit ductile behavior. Steel is a resistant building material for earthquakes due to its ductile behavior. In addition, making multi-storey steel structures earthquake resistant is one of the most important issues. It includes various stages that must be carefully implemented through design and analysis. These stages should first start with load analysis. The loads affecting the structure should be determined by considering the earthquake risk of the region where the steel structure will be built and by examining regional building regulations. In this static and dynamic analysis phase, it is evaluated how the structure will behave and how well it will perform under the determined loads. Design is carried out by determining the correct foundation and selecting steel materials and fasteners, based on the safe and economical nature of the structure under earthquake loads. This study provides a detailed review of the earthquake resistance and design of steel structures.

Keywords: Steel Structure, Analysis of Steel Structures, Earthquake, Ductile Behavior, Steel Structure Design

Çevrimiçi Perakendecilikte Anlamsal Arama Tabanlı Üretken Yapay Zeka

Mert Alacan¹ , Tülin Çakmak Işıkkent¹

¹Boyner Büyük Mağazacılık A.Ş.

*Corresponding author: zeynep ünver

Özet

Boyner, hizmetlerinde müşteri memnuniyetini ön planda tutan bir şirkettir. Çalışma, geleneksel anahtar kelime tabanlı arama yapısının yanı sıra semantik arama özelliğini uygulayarak arama deneyimini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Buna ek olarak, çalışma, geleneksel e-ticaret sitelerinde yaygın olarak bulunmayan anlatı aramaları gerçekleştirme yeteneği de dahil olmak üzere e-ticaret arama motorlarına yenilikçi yaklaşımları keşfedecektir. İstenen ürüne ulaşmak için 50'den fazla ilgili özellikten oluşan bir veri kümesi toplandı. Bu özellikler arasında renk, ürün kategorisi, grup adı, desen, malzeme bilgisi, çanta bilgisi, ayakkabı modeli ve malzeme türü yer alıyordu. Veri kümesi bir Oracle veritabanı tablosunda saklandı ve her ürün için içerik oluşturma işlemi bu tablodaki veriler kullanılarak gerçekleştirildi. Ek içerik, mevcut ürün verileri kullanılarak hızlı mühendislik teknikleriyle birlikte Open AI'nın GPT modeli kullanılarak oluşturulmuştur. Her bir ürünün içeriği Ada gömme modeli kullanılarak vektörleştirildi ve açık kaynaklı bir ürün olan Milvus VectorDB'de saklandı. Milvus büyük veri setlerine ölçeklenebildiğinden, artan veri miktarını işlemek için uygundur. Milvus DB, vektörler arasındaki benzerliği hesaplamak için kosinüs benzerlik yöntemini kullanır ve en yakın vektörleri arama sonuçları olarak listeleterek hızlı ve doğru aramalara olanak sağlar. Sonuçlar incelendiğinde, ürün anahtar kelimesi ile birlikte tanımlayıcı kelimelerin girilmesinin istenen ve ilgili sonuçları verdiği görülmüştür. Sonuçların doğruluğuna ek olarak, kosinüs benzerliği 1500 uzunluğundaki vektörler için bile 0,5 saniyede tamamlanmaktadır. Ayrıca, geleneksel e-ticaret aramalarına kıyasla daha uzun ifadelerle arama yapmak büyük umut vaat ediyor.

Anahtar Kelimeler: Üretken Yapay Zeka, Anlamsal Arama

Semantic Search-Based Generative Ai in Online Retail

Abstract

Boyner is a company that prioritizes customer satisfaction in its services. The study aims to improve the search experience by implementing a semantic search feature alongside the traditional keyword-based search structure. In addition, the study will explore innovative approaches to e-commerce search engines, including the ability to perform narrative searches, which are not commonly found on traditional e-commerce sites. To achieve the desired product, a dataset of more than 50 relevant features were collected. These features included colour, product category, group name, pattern, material information, bag information, shoe model and material type. The dataset was stored in an Oracle database table and the content creation process for each product was performed using the data from this table. The additional content was generated using Open AI's GPT model, together with prompt engineering techniques, using the existing product data. The content of each product was vectorised using the Ada embedding model and stored in Milvus VectorDB, an open source product. Milvus is able to scale to large data sets, making it suitable for handling the growing amount of data. Milvus DB uses the cosine similarity method to calculate the similarity between vectors and lists the closest vectors as search results, enabling fast and accurate searches. When the results were examined, it was found that entering descriptive words along with the product keyword yielded the desired and relevant results. In addition to the accuracy of the results, cosine similarity is completed in 0.5 seconds even for vectors of length 1500. Furthermore, searching with longer phrases shows great promise when compared to traditional e-commerce searches.

Keywords: Generative Ai, Semantic Search

Cı Reaktive Red 195 ile Boyanmış Örme Kumaşın Ekolojik Renk Açma/söküm İşlemi

Ahmet Dağlı¹ , Prof.Dr. , Meliha Oktav Bulut²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi

²Süleyman Demirel Üniversitesi

*Corresponding author: Ahmet Dağlı

Özet

Tekstil yaş işlemlerde ekolojik iyileştirme dört ana bileşen kullanılarak yapılabilir. Bunlar işlem optimizasyonu (su miktarı, kimyasal/enerji ve süre optimizasyonu), ekolojik kimyasal kullanımı, suyu yeniden kullanma, ozon, plasma, UV gibi yeni teknolojiler kullanma, transfer baskı ve enzimatik işlemler olarak sayılabilir. Yaş işlemler içinde yer almasına karşın çoğu kez dikkate alınmayan ancak bir işletmenin verimliliğini ilgilendiren en önemli gösterge boya açma/söküm işlemidir. Boya açma/söküm yapılan boyanın farklı nedenlerden dolayı (boyarmadde, kimyasal madde kaynaklı, müşterinin onaylamaması) hatalı olarak üretilmiş/boyanmış materyalin (iplik, kumaş) düzeltilmesi amaçlı kullanılan bir işlemdir. Yöntemin esası tekstil materyali üzerinde renkliliği sağlayan boyarmaddeyi, bağlanma reaksiyonunun aksine lif yapısından uzaklaştırıp materyalin rengini açmak, yeniden boyamaya hazırlamaktır. Böylece materyal üzerindeki hata giderilmekte ve yeniden boyamaya hazır hale getirilecek üretime dâhil edilebilmektedir. Bu çalışmada CI Reaktive Red 195 boyarmadde sökümü ekolojik indirgen maddeler ve ileri oksidasyon yöntemi ile yapılmıştır. Geleneksel indirgen ve oksidasyon yönteminin yerini ekolojik üretim adımları almıştır. İşlem gören kumaşların renk koyuluk değerleri işlem görmemiş örnek referans alınarak karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ekolojik Boyarmadde Açma/söküm, Ekolojik İndirgen Madde, İleri Oksidasyon Yöntemi, Renk Koyuluğu Değerleri

Ecological Color Lightening/removal Process of Knitted Fabric Dyed With Ci Reactive Red 195

Abstract

Ecological improvement in textile wet processes can be achieved using four main components. These can be listed as process optimization (water amount, chemical/energy and time optimization), use of ecological chemicals, reusing water, using new technologies such as ozone, plasma, UV, transfer printing and enzymatic processes. Although it is among the wet processes, it is often ignored, but the most important indicator that concerns the efficiency of a business is the paint removal/removal process. It is a process used to correct the material (yarn, fabric) that has been produced/dyed incorrectly due to different reasons (dyes, chemical substances, customer disapproval). The essence of the method is to remove the dyestuff that provides color on the textile material from the fiber structure, as opposed to the binding reaction, to lighten the color of the material and prepare it for re-dyeing. Thus, the defect on the material is eliminated and it can be included in the production to be ready for repainting. In this study, CI Reactive Red 195 dye removal was carried out using ecological reducing agents and advanced oxidation method. The traditional reduction and oxidation method has been replaced by ecological production steps. The color darkness values of the treated fabrics were compared using the untreated sample as a reference.

Keywords: Ecological Dyestuff Lightening/removal, Ecological Reducing Agent, Advanced Oxidation Method, Color Darkness Values

Covid-19 Pandemi Sürecinde Ordu İlindeki Balık Tüketim Alışkanlıklarının Belirlenmesi

Doç.Dr. Serap Samsun¹ , Dr. Öğretim Üyesi Ebru Yılmaz¹

¹Ordu Üniversitesi

*Corresponding author: EBRU YILMAZ

Özet

Bu araştırma, Covid-19 pandemi döneminin, Ordu ili'nde yaşayan kişilerin balık tüketim alışkanlıkları ve tercihlerini ne derecede etkilediğinin ortaya konulması amacıyla yapılmıştır. 2022 yılı içerisinde gerçekleştirilen çalışmada, online alan araştırması sonucunda elde edilen bilgi ve bulgular, özellikle bölgede daha önceden yapılan çalışmalarla karşılaştırma yapılarak değerlendirilmeye tabi tutulmuştur. Balık tüketim nedeni olarak balığın sağlıklı besin olmasının ifade edilmesi, pandemi döneminde oransal olarak bir artış göstermekle birlikte, en çok tüketilen balık türü olarak hamsi ve balık tüketim şekli olarak ise tavada pişirme yönteminin tercih edildiği belirlenmiştir. Katılımcıların %40,8'i kırmızı et, %40'ı tavuk eti tüketirken sadece %19,2'si ise balık etini tercih etmektedir. Ayrıca, satın alırken balık satış dükkanlarının tercih edilmesinde daha taze ürün temin edilebilmesinin ön plana çıktığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, Balık Tüketimi, Tüketim Alışkanlığı, Ordu.

Determination of the Fish Consumption Habits of Ordu Province During the Covid-19 Pandemic Period

Abstract

This study was conducted to determine to what extent the Covid-19 pandemic period affected the fish consumption habits and preferences of people living in Ordu province. In the study conducted

in 2022, the information and findings obtained as a result of online field research were subjected to evaluation, especially by comparing with previous studies conducted in the region. Although the expression of fish as a healthy food as a reason for fish consumption increased proportionally during the pandemic period, it was determined that anchovy was the most consumed fish type and the method of cooking in a pan was preferred as the method of fish consumption. While 40.8% of the participants consumed red meat and 40% consumed chicken meat, only 19.2% preferred fish meat. In addition, it was determined that the ability to obtain fresher products came to the forefront in the preference of fish sales shops.

Keywords: Covid-19, Fish Consumption, Habit of Consumption, Ordu.

Deprem Bölgesi Altyapı Sistemlerinin İncelenmesi

Özgür Akdemir¹ , Yusuf Arkan¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ

*Corresponding author: özgür akdemir

Özet

Yaşam alanlarındaki yapılar, en genel ölçekte üstyapılar ve altyapılar olarak sınıflandırılabilir. Konutlar, hastaneler, kamu binaları, ticarethaneler, alışveriş merkezleri vb. bina türü yapılar genel olarak üstyapılar olarak adlandırılırken, insanların bu üstyapılarda temel ihtiyaçlarını giderebilmesi için gerekli olan içme suyu temin ve dağıtım, kanalizasyon, yağmur suyu ve doğalgaz şebekeleri, karayolları, köprüler, demiryolları, liman yapıları vb. ulaşım ağları ile telekomünikasyon, internet, elektrik vb. şebekeler ise altyapılar olarak adlandırılmaktadır.6 Şubat 2023 tarihinde ülkemizin doğusunda gerçekleşen ve toplam on ilimizi etkileyen deprem felaketi hepimizi derinden etkiledi. Depremün üst yapıda verdiği zararlar hemen fark edilebilirken altyapıda meydana gelebilecek hasarlar depremden birkaç gün sonra hayati tehlike oluşturmaya başlayabilmektedir. Bu nedenle, deprem afeti sonrasında su ve atıksu altyapısının güvende olup olmadığı mutlaka kontrol edilmelidir. Bu proje kapsamında deprem bölgesinin altyapı sistemleri ile ilgili birtakım araştırmalar yapıldı. Su dağıtım şebekeleri insanların yaşamı, sağlığı ve refahı için gerekli olan sistemlerden, tesislerden, teknolojilerden ve hizmetlerden oluşan kritik bir altyapıdır. Bir su temin sisteminin temel işlevi, suyu kaynaklardan kullanıcıya ulaştırmaktır. Su, kaynaklardan kullanıcılara boru hatları, pompalar, vanalar ve diğer donanımlardan oluşan bir ağ aracılığıyla iletilmektedir. Ayrıca değişen kullanım oranları veya yangından korunma nedeniyle talepteki dalgalanmaları karşılamak için tanklarda ve rezervuarlarda depolanmaktadır. Alt yapı sisteminin bir diğer bileşeni olan viyadük, karayolları, vb. deprem sonrasında hasar alması deprem sırasında ve sonrasında kurtarma çabalarını da kesintiye uğratır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Altyapı, İçme Suyu Borusu, Kanalizasyon

Examination of Infrastructure Systems in Earthquake Zones

Abstract

Structures in living spaces can be classified broadly as superstructures and infrastructures. While residential buildings, hospitals, public buildings, commercial establishments, shopping centers, etc., are generally referred to as superstructures, the infrastructure includes water supply and distribution, sewage, rainwater and natural gas networks, roads, bridges, railways, port structures, etc., along with transportation networks such as telecommunications, internet, electricity, etc., necessary for people to meet their basic needs in these superstructures. The earthquake disaster that occurred in the eastern part of our country on February 6, 2023, affecting a total of ten provinces, deeply affected us all. While the damages caused by the earthquake in the superstructure are immediately noticeable, damages that may occur in the infrastructure can pose vital dangers a few days after the earthquake. Therefore, after the earthquake disaster, it is essential to check whether the water and wastewater infrastructure is intact. As part of this project, we conducted some research on the infrastructure systems of the earthquake-affected region. Water distribution networks are critical infrastructure consisting of systems, facilities, technologies, and services necessary for people's lives, health, and welfare. The primary function of a water supply system is to convey water from sources to users. Water is conveyed through a network consisting of pipelines, pumps, valves, and other equipment from sources to users. Additionally, it is stored in tanks and reservoirs to meet fluctuations in demand due to changing usage rates or for fire protection purposes. Another component of the infrastructure system, viaducts, highways, etc., being damaged after an earthquake, disrupts rescue efforts during and after the earthquake.

Keywords: Earthquake, Infrastructure, Drinking Water Pipeline, Sewage

Depremde Dolgu Duvarların Davranış Etkisinin İncelenmesi

Anıl Ceylan¹ , Nurdagül Akça¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹İstanbul Medeniyet Üniversitesi
*Corresponding author: Anıl Ceylan

Özet

Dünya genelinde depremler, toplumu etkileyen en önemli doğal afetlerin başında gelmektedir. Özellikle deprem kuşağında bulunan ülkelerde olası depremin etkileri dikkate alınmadığı durumlarda ciddi zararlara neden olabilmektedir. Dünya üzerindeki konumu gereği ülkemiz de bu deprem kuşağının içerisinde yer alan ülkelerin başında gelmektedir. Ülkemizde son yıllarda yaşanmış olan özellikle Kahramanmaraş merkezli depremler göz önüne alındığında yapıların depreme dayanıklı olması önem arz etmektedir. Yapılan hasar tespit çalışmaları sonucunda depremin büyüklüğünün etkisi altında yapıların deprem esnasında hasar görmesinde etkili olan birçok faktör bulunmaktadır. Bu faktörler arasında, yapıda kullanılan malzemelerin kalitesi, yapılan işçilik ve yapı yönetmeliklerine uygunluk gibi genel etkenlerin yanı sıra, yapı elemanlarının davranışı da oldukça önemlidir. Tüm bunlar göz önüne alındığında özellikle dolgu duvarların davranışı yapıların depreme karşı dayanıklılığı üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Bu çalışma kapsamında yapıların deprem performansını belirleyen faktörlerden biri olan dolgu duvarların davranışını daha detaylı bir şekilde incelemeyi hedeflemektedir. Yapıya olumlu veya olumsuz etkilerini araştırmak için 3 tip yapı modellenmiştir. 1.tip olarak dolgu duvarlı çerçeve, 2.tip olarak zemin katı dolgu duvarsız çerçeve ve 3.tip olarak dolgu duvarsız çerçeve olarak modellenmiştir. Bu bağlamda, farklı yapı tiplerindeki dolgu duvarların deprem etkilerine karşı nasıl davrandığını anlamak için farklı tasarlanmış olan bina modellerinin analizi yapılmıştır. Bu binaların yumuşak kat düzensizliği, burulma düzensizliği ve yer değiştirme değerleri karşılaştırılmış elde edilen sonuçlar, dolgu duvarların yapıların deprem dayanıklılığı üzerindeki önemini ön plana çıkarmıştır. Bu analizler sunucunda dolgu duvarların yapının dayanımını ve rijitliğine önemli katkıları olduğu sonucunu doğurmuştur. Bu

çalışma ışığında dolgu duvarların doğru bir şekilde analizi ve tasarlanması, yapıların deprem esnasında daha az hasar almasının sağlayabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Dolgu Duvarlar, Yapı Tasarımı, Deprem Performansı, Yapı Dayanıklılığı

Examination of the Behavior Effect of Infill Walls in Earthquakes

Abstract

Earthquakes are among the most significant natural disasters affecting communities worldwide. Especially in countries located within earthquake-prone zones, the effects of potential earthquakes can lead to serious damages when not adequately considered. Due to its location on the globe, our country is among the countries situated within this earthquake zone. Considering the earthquakes, particularly those centered in Kahramanmaraş in recent years, it is crucial for structures to be earthquake-resistant. Various factors contribute to the susceptibility of structures to damage during earthquakes, as revealed by damage assessment studies. Among these factors, the quality of materials used in construction, workmanship, compliance with building codes, and the behavior of structural elements are paramount. In light of all these considerations, the behavior of infill walls, especially, significantly influences the seismic resistance of structures. This study aims to examine the behavior of infill walls, which is one of the factors determining the seismic performance of structures, in more detail. Three types of structures were modeled to investigate their positive or negative effects: 1. frame structure with infill walls, 2. frame structure without infill walls on the ground floor, and 3. frame structure without infill walls. Accordingly, the analysis of differently designed building models was conducted to understand how infill walls in different types of structures respond to seismic effects. The soft-story irregularity, torsional irregularity, and displacement values of these buildings were compared. The results highlighted the importance of infill walls in the seismic resistance of structures. Through this analysis, it was concluded that infill walls significantly contribute to the strength and stiffness of structures. Consequently, it is inferred that the proper analysis and design of infill walls, as demonstrated in this study, can lead to reduced structural damage during earthquakes.

Keywords: Earthquake, Infill Walls, Structural Design, Seismic Performance, Structural Resilience

Depremde Düzensiz Yapıların İncelenmesi

İsmail Kapıcı¹, Eyüp Özdemir¹, Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
*Corresponding author: İSMAİL KAPICI

Özet

Depremler dünya genelinde toplumu etkileyen en önemli doğal afetlerin başında gelmektedir. Türkiye'nin deprem kuşağında yer almasından dolayı yapıların depreme dayanıklı inşa edilmesi çok kıymetlidir. Yapıların depreme maruz kaldığında hasar görmesinde birçok etken mevcuttur. Yapılarda kullanılan malzemelerin kalitesi, binalardaki işçilik, mevcut yönetmenliğe göre inşası binaların kalitesini etkiler. Yapının inşa edileceği bölgenin şartları da göz önüne alındığında; düzensiz yapıların inşası, zemin koşulları, çevre şartları ve yönetmelikteki kurallar göz önüne alınarak tasarlanması şarttır. Düzensiz yapılar deprem yükleri altında en fazla hasar gören ve etkilenen yapıların başında gelir. Sahada yapının tüm aşamalarını dikkatli bir biçimde takip edilmeli, mühendisler ve kurumlar tarafından dikkatli bir şekilde kontrol edilmelidir. Yeterli kontroller yapılmadığı ve dikkate alınmadığında yıkıcı sonuçlar meydana gelir. Diğer depremler gibi 6 Şubat 2023' te Kahramanmaraş depremlerin de hasarlı yapılar ihmal ve kusurları ihtiva etmiştir. Yaşanan bu depremde yapılardaki hasarın aynı kusurlardan meydana geldiğini ortaya çıkarmıştır. Bu çalışmada düzensiz binaların burulma etkisi altındaki davranışını incelenmiştir. Burulma analizi için 4 tip yapı seçilerek burulma etkilerinin karşılaştırılması yapılmıştır. 1.tip bina simetrik çerçeve sistem, 2. tip bina Y yönünde asimetric karma sistem (çerçeve+ perde), 3.tip bina X yönünde asimetric karma sistem, 4.tip bina hem X hem Y yönünde asimetric seçilmiştir. Seçilen bu bina tiplerinin burulma düzensizliği incelenmiş ve sonuçları paylaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Düzensiz Yapılar, Yapı Hasarı, Burulma, 2018 Deprem Yönetmenliği.

Investigation of Irregular Buildings in Earthquake

Abstract

Earthquakes are one of the most important natural disasters affecting society worldwide. Due to the fact that Turkey is located in the earthquake zone, it is very valuable to build earthquake-resistant buildings. There are many factors in the damage of buildings when exposed to earthquakes. The quality of the materials used in the buildings, the workmanship in the buildings, and the construction according to the current regulation affect the quality of the buildings. Considering the conditions of the region where the building will be built; The construction of irregular buildings must be designed by taking into account the ground conditions, environmental conditions and the rules in the regulation. Irregular structures are one of the most damaged and affected structures under earthquake loads. All stages of the construction in the field should be carefully monitored and carefully controlled by engineers and institutions. When adequate controls are not carried out and taken into account, devastating consequences occur. Like other earthquakes, February 6, 2023 Kahramanmaraş earthquakes, the damage buildings involve structural negligence and defects. It has been revealed that the damage to the buildings in this earthquake is caused by the same defects. In this study, the behavior of irregular buildings under the effect of torsion was examined. In order to torsional analysis, 4 types of structures were selected and torsional effects were compared. The 1st type building is symmetrical frame system, the 2nd type building is asymmetrical mixed system (frame + shear wall) in the Y direction, the 3rd type building is asymmetrical mixed system in the X direction, and the 4th type building is asymmetrical in both X and Y directions. The torsional irregularity of the selected types of buildings were investigated and the results shared.

Keywords: Earthquake, Irregular Buildings, Structural Damage, Torsion, 2018 Turkish Earthquake Code.

Depremlerin Yıkım ve Maliyet Analizi

İbrahim Ağaçkaya¹ , Ceyhun Günay¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹İstanbul Medeniyet Üniversitesi
*Corresponding author: Ceyhun Günay

Özet

Doğal afetler, insanlığın karşılaştığı en ciddi sorunlardan biridir. Günlük hayatta meydana gelen afetler, can ve mal kayıplarının yanı sıra psikolojik sorunlara, ekonomik zorluklara, sosyal yaşamda kayıplara ve kaynaklarda kıtlık gibi pek çok soruna neden olabilir. Özellikle depremler, yıkıcı etkileriyle bilinir. Can ve mal kayıplarının yanı sıra, depremler ülkelerin alt yapılarına ciddi zararlar verir. Bu zararlar, üretim, hizmetler ve istihdam yapısını olumsuz yönde etkiler ve bu da büyük ekonomik kayıpların yanı sıra sosyal ve çevresel etkilere neden olur. Bu nedenle, doğal afetlerin etkileri sadece maddi kayıplarla sınırlı kalmaz, aynı zamanda ekonomik istikrarı ve çevresel dengeyi de ciddi şekilde etkiler. Ayrıca, deprem sonrasında hükümetin aldığı finansal mali tedbirler incelenmiş ve depremin neden olduğu etkileri hafifletmek için atılan adımların bütçe üzerindeki etkisi değerlendirilmiştir. Bu çerçevede, hükümetin aldığı önlemlerin bütçe üzerindeki yükü ve etkinliği analiz edilmiştir. Son olarak, depremin neden olduğu sosyal ve çevresel etkiler bütünsel bir bakış açısıyla ele alınarak detaylı bir analiz yapılmıştır. Bu analiz, depremin toplumun genel yapısına ve çevresel dengelere olan etkisini anlamak ve gelecekte benzer felaketlerle başa çıkmak için stratejiler geliştirmek adına önemli bir adımdır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Depremlerin Maliyeti, Depremlerin Ekonomik Etkileri

Destruction of Earthquakes and Cost Analysis

Abstract

Natural disasters are one of the most serious challenges humanity faces. Daily disasters result not only in loss of life and property, but also in psychological issues, economic hardships, social disruptions, and resource scarcity. Earthquakes, especially, are known for their destructive impacts. In addition to loss of life and property, earthquakes cause significant damage to a country's infrastructure. These damages negatively affect production, services, and employment structures, leading to major economic losses as well as social and environmental impacts. Therefore, the effects of natural disasters are not limited to material losses alone; they also seriously affect economic stability and environmental balance. Furthermore, the financial measures taken by the government after earthquakes have been examined, and the budgetary impact of the steps taken to mitigate the effects of the earthquake has been evaluated. In this context, the burden and effectiveness of the measures taken by the government on the budget have been analyzed. Finally, the social and environmental impacts of the earthquake have been comprehensively analyzed from a holistic perspective. This analysis is an important step in understanding the earthquake's impact on the general structure of society and environmental balances, and in developing strategies to cope with similar disasters in the future.

Keywords: Earthquake, Cost of Earthquakes, Economic Impacts of Earthquakes

Enkazların Depolanması ve Çevresel Etkileri

Ahmet Emir Aktaş¹ , Ali Kerem Öztürk¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹İstanbul Medeniyet Üniversitesi
*Corresponding author: Ahmet Emir AKTAŞ

Özet

Ülkemizde 6 Şubat 2023 yılında Kahramanmaraş merkezli 7,8 ve 7,6 büyüklüğündeki depremlerde 11 ilimizde yaklaşık 14 milyon insanın etkilendiği büyük hasarlar ve kayıplar meydana gelmiştir. Depremler sonucunda 140 milyon ile 170 milyon ton arasında inşaat ve yıkıntı atığının (İYA) oluşacağı tahmin edilmektedir. Enkaz kaldırma çalışmaları kapsamında ortaya çıkan enkaz ve atıkların insan sağlığına ve çevreye birçok zararlı etkisi vardır. Bu atıklar sonucunda ortaya çıkan zararlı etkiyi minimuma indirmek, çevrenin korunması, deprem atıklarından geri kazanılabilecek maddelerin tespit edilmesi (demir, çelik, ahşap, bakır, vb.) ve ayrıştırılarak ekonomik anlamda fayda sağlanabilmesi için iyi bir planlama ve etkili bir atık yönetimi yapılmalıdır. Bu nedenle 6 Şubat depremleri sonucunda İYA yönetiminin kritik bir rol üstlendiği görülmektedir. Depremde zarar gören 11 il ve çevresindeki illerde 20 bin adet gerek atıl durumda olan gerekse işletmesi durmuş açık maden sahaları olduğu tespit edilmiştir. Enkaz kaldırma çalışmaları neticesinde 10 ilde %100 oranında Hatay ilinde ise %95 oranında tamamlanmış ve sahalara nakledilmiştir. Döküm sahalarının yanlış seçimi neticesinde asbest tehlikesi, yer altı ve yer üstü sularının kirlenmesi, tarım toprağının zehirlenmesi gibi olumsuz etkilerle karşı karşıya kalınabilir. Sonuç olarak depolama alanlarının geçirimsiz tabakalar oluşturularak, su havzalarından, tarım alanlarından ve yerleşim alanlarından uzak noktalara konumlandırılması çok önemlidir. Bu çalışmada enkazın depolama alanları, asbest ve buna benzer insan sağlığını önemli ölçüde tehlikeye sokan çevresel etkiler, atıkların bertaraf edilme yöntemleri, atıklardan ekonomik anlamda fayda sağlama metodları ve bunların avantaj ve dezavantajları incelenmiş olup karşılaştırma sonuçları paylaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Enkazın Depolanması, Atık Yönetimi, Asbest, Çevresel Etkiler, Sağlık

The Storage of Debris and Environmental Impacts

Abstract

In our country, earthquakes of magnitude 7.8 and 7.6, centred in Kahramanmaraş on February 6, 2023 caused major damages and losses in 11 provinces, affecting approximately 14 million people. It is estimated that 140 million to 170 million tonnes of construction and demolition waste (CDW) will be generated as a result of earthquakes. Debris and wastes generated within the scope of debris removal activities have many harmful effects on human health and the environment. In order to minimise the harmful effects of these wastes, to protect the environment, to identify the materials that can be recovered from earthquake wastes (iron, steel, wood, copper, etc.) and to provide economic benefits by separating them, a good planning and effective waste management should be carried out. For this reason, as a result of the February 6, earthquakes, it is seen that CDW management has assumed a critical role. In the 11 provinces and surrounding provinces damaged by the earthquake, it has been determined that there are 20 thousand open mining sites that are either idle or have ceased to operate. As a result of the debris removal works, they were completed 100% in 10 provinces and 95% in Hatay province and transferred to the sites. As a result of the wrong selection of dumping sites, negative effects such as asbestos hazard, pollution of underground and surface waters, poisoning of agricultural soil may be faced. As a result, it is very important that landfills are located away from water basins, agricultural areas and residential areas by creating impermeable layers. In this study, debris storage areas, asbestos and similar environmental effects that significantly endanger human health, waste disposal methods, methods of economic benefit from wastes and their advantages and disadvantages are examined and comparison results are shared.

Keywords: Earthquake, Storage of Debris, Waste Management, Asbestos, Environmental Impacts, Health

Envanter Dağıtımının Pekiştirmeli Öğrenme Algoritmaları ile Gerçekleştirilmesine Yönelik Kavramsal Bir Yaklaşım

Selin Aysalar¹ , Prof.Dr. Alev Taşkın¹

¹Yıldız Teknik Üniversitesi

*Corresponding author: Selin Aysalar

Özet

Bu çalışmada, envanter yönetimi süreçlerinde karşılaşılan zorlukların üstesinden gelmek için Pekiştirmeli Öğrenme (Reinforcement Learning) tekniklerinin nasıl kullanılabileceğine dair kapsamlı bir inceleme sunulmaktadır. Envanter yönetimi, özellikle stok dağıtımlarını optimize ederken ve talep tahminlerinde bulunurken karmaşık karar verme gerektiren bir alan olarak bilinir. Bu bildiri, özellikle Q-learning ve Deep Q Networks (DQN) olmak üzere pekiştirmeli öğrenme modellerinin bu tür karar verme süreçlerinde nasıl etkili bir şekilde kullanılabileceğini detaylandırmaktadır. Ayrıca, gerçek dünya envanter yönetimi senaryolarında bu yöntemlerin uygulanabilirliği üzerine örnek olaylar sunulmaktadır. Sonuçlar, pekiştirmeli öğrenmenin envanter dağıtımı ve envanter seviyelerini dinamik bir şekilde ayarlayarak maliyetleri düşürme ve hizmet kalitesini artırma potansiyeline işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pekiştirmeli Öğrenme, Envanter Yönetimi, Q Öğrenme, Derin Q Ağları, Stok Optimizasyonu

a Conceptual Approach for Inventory Distribution With Reinforcement Learning Algorithms

Abstract

This study presents a comprehensive review on how Reinforcement Learning techniques can be utilized to overcome the challenges faced in inventory management processes. Inventory management is known as a complex decision-making area, especially when optimizing stock distributions and making demand forecasts. This paper details how reinforcement learning models, particularly Q-learning and Deep Q Networks (DQN), can be effectively used in such decision-making processes. Additionally, it presents case studies on the applicability of these methods in real-world inventory management scenarios. The results indicate that reinforcement learning has the potential to reduce costs and improve service quality by dynamically adjusting inventory distribution and inventory levels.

Keywords: Reinforcement Learning, Inventory Management, Q Learning, Deep Q Networks, Inventory Optimization

Farklı Oranlarda Leblebi ve mısır Unuyla Zenginleştirilmiş Atıştırılmalık Balık Cipslerinin Üretimi ve Kalite Karakteristiklerinin Belirlenmesi

Dr. Orhan Özünlü¹

¹Pamukkale Üniversitesi
*Corresponding author: ORHAN ÖZÜNLÜ

Özet

Bu çalışmada, balık cipslerinin üretiminde alabalık balık kıyması (%81), mısır nişastası (%3), tuz (%1) ve farklı oranlarda leblebi-mısır unu kullanımının ürün kalitesi üzerine etkisi incelenmiştir. Bu bağlamda, farklı oranlarda leblebi-mısır unu (LM-1: %10-5; LM-2: %7,5-7,5; LM-3: %5-10) ile zenginleştirilmiş 3 farklı balık cipsleri üretilmiştir. Ayrıca, depolama boyunca (oda sıcaklığında, 60 gün) balık cipslerinin fizikokimyasal özelliklerinde (pH, TBARS, karbonil içeriği ve sertlik değeri) meydana gelen değişiklikler araştırılmıştır. Farklı oranlarda leblebi ve mısır unu ile zenginleştirilmiş balık cipslerinde mısır unu miktarının artışıyla nem ve protein miktarlarında azalışlar görülürken, yağ miktarında ise önemli artışlar gözlenmiştir ($P<0,05$). Balık cipslerinin kül miktarı %1,98 ile 2,05 arasında değişkenlik göstermiş ve gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($P>0,05$). 0. günde, balık cipslerinin pH değerlerinde anlamlı bir farklılık görülmezken ($P>0,05$), depolamanın 15. gününden itibaren örneklerin pH değerlerinde önemli artışlar tespit edilmiştir ($P<0,05$). Balık cipslerindeki TBARS değerleri 0,30 ile 0,84 mg malondialdehit/kg seviyelerinde değişkenlik göstermiştir. En yüksek TBARS değerlerine depolamanın sonunda ulaşılmıştır. Çeşitli araştırmacılar tarafından farklı et ürünleri için TBARS eşik değerinin 1,0-2,0 mg MA/kg seviyelerinde olduğu belirtilmiştir. Bu bağlamda, depolamanın sonunda balık cipslerindeki TBARS değerlerinin eşik sınırın altında kaldığı görülmüştür. Her bir depolama periyodunda, LM-3 kodlu örnek en yüksek karbonil içeriğine sahiptir. Depolamanın 0., 30. ve 60. günlerinde, LM-1 ile LM-2 kodlu örneklerdeki karbonil içeriği sonuçları istatistiksel açıdan benzer bulunmuştur ($P>0,05$). Sertlik değerleri göz önüne alındığında, mısır unu miktarının artışına bağlı olarak cipslerdeki sertlik değerlerinin arttığı tespit edilmiştir. Depolama

boyunca balık cipslerinin sertlik değerlerinde azalışlar görülmesine rağmen istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır ($P>0,05$).

Anahtar Kelimeler: Alabalık, Kıyma, Cips, Paketleme, Fizikokimyasal Özellikler

Production and Quality Characteristics of Snack Fish Chips Enriched With Different Ratios of Chickpeas and Corn Flour

Abstract

In this study, the effect of using trout fish mince (81%), corn starch (3%), salt (1%) and different levels of chickpea-corn flour on product quality in the production of fish chips was investigated. In this context, 3 different fish chips enriched with different proportions of chickpea-corn flour (LM-1: 10-5%; LM-2: 7.5-7.5%; LM-3: 5-10%) were produced. In addition, changes in the physicochemical properties (pH, TBARS, carbonyl content and hardness value) of fish chips during storage (60 days at room temperature) were investigated. In fish chips enriched with different levels of chickpeas and corn flour, moisture and protein amounts decreased with the increasing levels of corn flour, while significant increases were observed in the fat amount ($P<0.05$). The ash content of the fish chips varied between 1.98% and 2.05%, there was no statistically significant difference among the samples ($P>0.05$). While there was no significant difference in the pH values of the fish chips on day 0 ($P>0.05$), the pH values were significantly increased after the 15th day of storage ($P<0.05$). TBARS values in fish chips varied between 0.30 and 0.84 mg malondialdehyde/kg. It has been reported by various researchers that the TBARS threshold value for different meat products is between 1.0-2.0 mg MA/kg. In this context, it was observed that TBARS values in fish chips remained below the threshold limit at the end of storage. In each storage period, the LM-3 sample had the highest carbonyl content. At 0, 30 and 60 days of storage, there were statistically found similar between LM-1 and LM-2 samples ($P>0.05$) for carbonyl content. Considering the hardness values, it was determined that the hardness values of the chips increased with the increasing levels of corn flour. Although there was a decrease in the hardness values of fish chips during storage, it was not statistically significant.

Keywords: Trout, Mince, Chips, Packaging, Physicochemical Properties

Fiber Optik Haberleşme Sistemlerinde Farklı Dalga Boylarının Sistem Performansı Üzerindeki Etkisi

Arş.Gör.Dr. Andaç İmak¹

¹Munzur Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü

*Corresponding author: Andaç İMAK

Özet

Haberleşme teknolojileri gün geçtikçe gelişmekte ve bu da haberleşme sistemleri alanında yapılan çalışmaların artmasına sebep olmaktadır. Haberleşme teknolojilerinin gelişmesi aynı zamanda birtakım problemleri de beraberinde getirmektedir. Bu problemlerin başında uzun mesafe iletişimde yaşanan olumsuz etkiler yer almaktadır. Bu etkileri gidermek amacıyla iletimde farklı dalga boylarında ışık kullanılabilir. Bu çalışmada Optisystem simülasyon programı kullanılarak bir fiber optik haberleşme sistemi tasarlanmıştır. Sistem 850 nm, 1577 nm, 1650 nm olacak şekilde üç farklı dalga boyunda çalıştırılarak veri iletimi sağlanmıştır. Her bir dalga boyu için 120 km, 125 km, 130 km, 135 km, 140 km, 145 km, 150 km, 155 km, 160 km ve 165 km kanal uzunluklarında Q faktör ve minimum BER değerleri elde edilmiştir. Q faktör değeri optik haberleşme sistemlerinde iletilen sinyallerin kalitesini değerlendirmek amacıyla kullanılırken, BER analizi ise bu sistemlerde kullanılan sayısal verilerin iletimi esnasında ortaya çıkan Bit Hata Oranını (BER) ifade etmektedir. Bu bağlamda çalışmadan elde edilen bu veriler karşılaştırılmış ve sistemin performans değerlendirilmesi yapılmıştır. Elde edilen sonuçlar iletimde kanal uzunluğu arttıkça iletilen sinyal kalitesinin azaldığını göstermektedir. Aynı zamanda sistemde kullanılan dalga boyunun artışı iletimi olumlu yönde etkilemiştir. Sistemde en başarılı iletim 1650 nm dalga boyunda gerçekleşmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fiber Optik, Q Faktör, Bit Hata Oranı (Ber), Veri İletimi

The Effect of Different Wavelengths On System Performance in Fiber Optic Communication Systems

Abstract

Communication technologies are developing day by day, and this causes an increase in studies in the field of communication systems. The development of communication technologies also brings with it some problems. The most important of these problems are the negative effects experienced in long distance communication. In order to eliminate these effects, light of different wavelengths can be used in transmission. In this study, a fiber optic communication system was designed using the Optisystem simulation program. Transferring of data was achieved by operating the system at three different wavelengths: 850 nm, 1577 nm, 1650 nm. For each wavelength, Q factor and minimum BER values were obtained for channel lengths of 120 km, 125 km, 130 km, 135 km, 140 km, 145 km, 150 km, 155 km, 160 km and 165 km. While the Q factor value is used to evaluate the quality of the signals transmitted in optical communication systems, BER analysis refers to the Bit Error Rate (BER) that occurs during the transmission of digital data used in these systems. In this context, these data obtained from the study were compared and the performance of the system was evaluated. The results obtained show that as the channel length increases in transmission, the transmitted signal quality decreases. At the same time, the increase in the wavelength used in the system positively affected the transmission. The most successful transmission in the system occurred at 1650 nm wavelength.

Keywords: Fiber Optic, Q Factor, Bit Error Rate (Ber), Transferring of Data

Fiber Optik Haberleşme Sistemlerinde Hibrit RoF/wdm Tasarımının Yükselteç Etkisi Altındaki Güç ve Kalite Performansının İncelenmesi

Arş.Gör.Dr. Andaç İmak¹

¹Munzur Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü

*Corresponding author: Andaç İMAK

Özet

Son yıllarda fiber optik haberleşme teknolojisi oldukça ilerleme kaydetmiştir ve bu ilerleme kullanıcıların bant genişliği talebinin artmasına sebep olmaktadır. Bu talebi karşılamak amacıyla her geçen gün farklı çözüm yöntemleri üretilmektedir. Bu yöntemlerden biri fiber üzerinden Radyo Frekansı (RoF) sistemlerinin kullanımudur. Geleneksel Radyo Frekans (RF) sistemlerine göre uzun mesafe iletiminde daha verimli bir iletim sağladığı ortaya konulan RoF ile ilgili geliştirme çalışmaları da devam etmektedir. Bu çalışmada Dalga Boyu Bölmeli Çoğullama (WDM) yöntemi kullanılarak hibrit bir RoF/WDM sistemi tasarlanmıştır. Sistemde WDM kullanılmasının sebebi, farklı dalga boyuna sahip sinyallerin aynı anda iletiminin tek bir fiber üzerinden sağlanmasına olanak tanımasıdır. Bu şekilde WDM ile kanal kapasitesi de artırılmaktadır. Avantajlarına rağmen hibrit WDM/RoF sistemlerinin uzun mesafe iletiminde güç kaybı ve sinyal bozulmalarına maruz kaldığı bilinilmektedir. Yapılan bu çalışmada yükselteç kullanılarak sistemin verimi artırılmaya çalışılmıştır. Yükselteç olarak Erbium Katkılı Fiber Yükselteç (EDFA) kullanılmıştır. Çalışmada tasarlanan hibrit WDM/RoF sistemi Optisystem programında simüle edilmiştir. Optik spektrum analizörü ve BER analizörü ile sistemin performansı irdelenmiştir. 20 km,40 km ve 60 km kanal uzunluklarında yükselteçli ve yükselteçsiz şekilde çalıştırılan sistemden güç, minimum BER ve Q faktörü verileri elde edilmiştir. Bit Hata Oranı (BER) değeri sistemlerde iletilen verinin hatalı bit sayısını gösterirken, Q faktör değeri ise sistemin kalitesini ifade etmektedir. Çalışma sonucunda elde edilen veriler, yükselteç kullanılarak tasarlanan sistemde daha verimli iletim gerçekleştiğini ve iletilen sinyalin gücünde iyileşme olduğunu göstermektedir. Aynı zamanda EDFA kullanılarak tasarlanan sistemde en iyi iletim kanal uzunluğunun 20 km olduğu durumda gerçekleşmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dalga Boyu Bölmeli Çoğullama (Wdm), Radyo Üzerinden Fiber (Rof), Fiber Optik Haberleşme, Erbiyum Katkılı Fiber Yükselteç (Edfa)

Investigation of Power and Quality Performance of Hybrid Rof/wdm Design Under Amplifier Effect in Fiber Optic Communication Systems

Abstract

In recent years, fiber optic communication technology has made great progress, and this progress causes users' demand for bandwidth to increase. Different solution methods are being produced every day in order to meet this demand. One of these methods is the use of Radio Frequency (RoF) systems over fiber. Development work on RoF, which has been shown to provide more efficient long-distance transmission compared to traditional Radio Frequency (RF) systems, continues. In this study, a hybrid RoF/WDM system was designed using the Wavelength Division Multiplexing (WDM) method. The reason for using WDM in the system is that it allows simultaneous transmission of signals with different wavelengths over a single fiber. In this way, channel capacity is also increased with WDM. Despite their advantages, hybrid WDM/RoF systems are known to be subject to power loss and signal degradation in long-distance transmission. In this study, an attempt was made to increase the efficiency of the system by using an amplifier. Erbium Doped Fiber Amplifier (EDFA) was used as an amplifier. The hybrid WDM/RoF system designed in the study was simulated in the Optisystem program. The performance of the system was examined with the optical spectrum analyzer and BER analyzer. Power, minimum BER and Q factor data were obtained from the system operated with and without amplifiers in channel lengths of 20 km, 40 km and 60 km. While the Bit Error Rate (BER) value shows the number of erroneous bits of the data transmitted in the systems, the Q factor value expresses the quality of the system. The data obtained as a result of the study show that the system designed using the amplifier provides more efficient transmission and an improvement in the power of the transmitted signal. At the same time, in the system designed using EDFA, the best transmission was achieved when the channel length was 20 km.

Keywords: Wavelength Division Multiplexing (Wdm), Fiber Over Radio (Rof), Fiber Optic Communication, Erbium Doped Fiber Amplifier (Edfa)

Fotovoltaik Cihazlarda Altıgen ve Kare Tipte Nanoçubuk Örgüleri

Dr. Öğretim Üyesi Turgut Tut¹

¹Abdullah Gül Üniversitesi

*Corresponding author: Turgut Tut

Özet

Bu çalışmada, fotovoltaik cihazların silikon yüzeyinden optik yansımayı en aza indirmek için altıgen ve kare tip nanopillar dizilerinin ve silikon alt tabaka üzerine ince film dielektrik SiO₂ kaplamanın geometrik optimizasyonu araştırılmıştır. Nano sütunların yüksekliği, eğim açısı, çapı, nanotüp çapı parametreleri sırasıyla optimize edilmiştir. Tam alan Sonlu Fark Zaman Alanı (FDTD) yöntemi, EM alanlarını simüle etmek ve modifiye edilmiş nano yapıları alt tabaka yüzeylerinden optik yansımayı belirlemek için kullanılır ve fotovoltaik cihazların silikon aktif katmanındaki emilim 400nm-1100nm spektral aralığında hesaplanır. Nanopillar yapı için simülasyon optimizasyonu tarifleri açıkça sunulmuştur ve genel olarak fotonik cihazlar için faydalı genel uygulamalarda düzenli nano-pillar dizileri için kullanışlıdır.

Anahtar Kelimeler: Nano Sütunlar, Kuantum Verimliliği, Düşük Yansıma, Yüksek Soğurma, İnce Filmler, Nano Yapılar, Fotovoltaik.

Hexagonal and Square Type Arrays of Nanopillars in Photovoltaic Devices

Abstract

In this study, geometrical optimization of hexagonal and square types of nanopillar arrays and thin film dielectric SiO₂ coating on silicon substrate has been investigated in order to minimize the optical reflection from the silicon surface of photovoltaic devices. Nano pillars height, inclination angle, diameter, nanotube diameter parameters are optimized respectively. Full field Finite Difference Time Domain (FDTD) method is employed to simulate EM fields and determine the

optical reflection from the modified nanostructured substrate surfaces and absorption in the silicon active layer of the photovoltaic devices are calculated in 400nm-1100nm spectral range. Simulation optimization recipe for the nanopillar structure is clearly presented and it is useful for regular arrays of nano-pillars in general applications useful for photonic devices in general.

Keywords: Nano-Pillars, Quantum Efficiency, Low Reflection, High Absorption, Thin Films, Nanostructures, Photovoltaics.

Geçirimli Yüzey Kaplamalarında Yağış-Akış İlişkisinin İncelenmesi

Araştırmacı Ensar Kesikbaş¹

¹Yıldız Teknik Üniversitesi

*Corresponding author: Ensar KESİKBAŞ

Özet

Altıgen şekle sahip çim taşları ulaşım yolları, şehir içi parklar ve otoyol kenarları gibi pek çok alanda kullanılan bir Sürdürülebilir Kentsel Drenaj Sistemleri (SKDS) uygulamasıdır. Zemin ile bütünlük sağlayarak herhangi bir bordür gerektirmeden imal edilebilen bu yapılar estetik görünümünün yanı sıra ağırlığa dayanıklı yapısı, dolgu malzemesi olarak çim, çakıl gibi farklı türde malzemelerin kullanılmasına olanak vermesi ve yüksek miktarlarda suyun yer altına sızmasını sağlaması sebebiyle sıklıkla tercih edilmektedir. Bu çalışmada; farklı tabaka kalınlıkları ve farklı dolgu malzemeleri (çim ve kum) birlikte kullanılarak çim taşlarının yağış-akış yönünden performansları incelenmiştir. İlk olarak, 5 dakikalık zaman aralıklı tasarım hiyetografları seçilmiş ve bu hiyetograflardaki yağışlar 1.3x1.5x0.7m boyutlarındaki yağış simülatöründe simüle edilmiştir. Yapılan deneyler sonucunda farklı kombinasyonlar için yüzeysel akış hidrografları, horton denklemine göre yüzeysel akış katsayıları, sızma hızları, yüzeysel akış ve sızma oranları belirlenmiştir. Deneyde kullanılan 60 dakikalık 100 mm/saat sabit şiddetteki yağış altında zemin içeriği %20'si 0.2mm dane çapına sahip kum ve %80'i 0.5mm dane çapına sahip olan kum karışımının akış katsayısı 0.66 olarak bulunmuştur ve geçirimsiz kaplamadan yaklaşık olarak %34 daha az yüzey akışı olduğu görülmüştür. Ayrıca; ilk 20 dakikası 75 mm/saat sonraki 20 dakikası 100 mm/saat ve son 20 dakikası 50mm/saat olan değişken şiddetteki yağış ve aynı zemin koşullarına sahip sistemin akış katsayısı 0.70 olarak bulunmuştur ve geçirimsiz kaplamadan yaklaşık %30 daha az yüzey akışı olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir Kentsel Drenaj Sistemleri, Yağış-Akış İlişkisi, Sızma, Çim Taşı

Review of the Rainfall-Runoff Relationship of Permeable Surface Coatings

Abstract

The aim of this study is to reveal the effect of precipitation-induced runoff on the runoff coefficient using permeable surface coatings. Grass stones with hexagonal shape are an Sustainable Urban Drainage Systems (SUDS) application used in many areas such as transportation roads, urban parks and highway sides. These structures, which can be manufactured without requiring any curbs by providing integrity with the ground, are frequently preferred due to their aesthetic appearance, as well as their weight-resistant structure, allowing the use of different types of materials such as grass and gravel as filling materials, and allowing high amounts of water to leak underground. In this study, the performance of grass stones in terms of rainfall and runoff was examined when used with different thicknesses and different filling materials (grass and sand). Design hyetographs with 5-minute time intervals will be obtained and the rainfall in these hyetographs will be simulated in a rainfall simulator with dimensions of 1.3x1.5x0.7m. As a result of the experiments, surface flow hydrographs, surface flow coefficients according to the Horton equation, infiltration rates, surface flow and infiltration percentages were determined for different mechanisms. The flow coefficient of the mixture of soil containing 20% sand with 0.2 mm grain diameter and 80% sand with 0.5 mm grain diameter under 60 minutes of 100 mm/hour constant rainfall used in the experiment was found to be 0.66 and it was approximately 34% less flow than the impermeable coating. On the other hand, the flow coefficient of the system used in the experiment with variable rainfall and the same ground conditions, with 75mm/h for the first 20 minutes, 100mm/h for the next 20 minutes and 50mm/hour for the last 20 minutes, was found to be 0.70, and it was observed that there was approximately 30% less flow than the impermeable pavement.

Keywords: Sustainable Urban Drainage Systems, Rainfall-Runoff Relationship, Infiltration, Grass Stone

Gıda Takviyesi Olarak Kullanımı Tavsiye Edilen Bitkisel İçerikli Şurupların Antibakteriyel Aktivitelerinin Belirlenmesi

Dr. Öğretim Üyesi İpek Ada Alver¹ , Dr. Öğretim Üyesi Cansu Vatansever¹

¹Altınbaş Üniversitesi

*Corresponding author: İpek ADA ALVER

Özet

Günümüzde enfeksiyon hastalıklarının tedavisinde kullanılan antibiyotiklere karşı gelişen direnç, antibakteriyel aktivitelere sahip çeşitli ürünlerin alternatif olarak kullanılmasına yol açmıştır. Bu amaçla kullanılan en önemli ürünler bitkisel içeriklere sahip farmasötik ürünlerdir. Çalışmada eczanelerde gıda takviyesi olarak satılan bitkisel içerikli şurupların çeşitli Gram pozitif ve Gram negatif bakteriler üzerindeki antibakteriyel aktivitelerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışma iki grup olarak gerçekleştirilmiş olup ilk grupta yetişkinlerde gıda takviyesi olarak kullanımı tavsiye edilen 3 farklı bitkisel şurup kullanılırken, ikinci grupta 4-11 yaş arası çocuklarda gıda takviyesi olarak kullanımı tavsiye edilen 3 farklı bitkisel şurup kullanılmıştır. Bitkisel içerikli şurupların antibakteriyel aktivitelerinin belirlenmesinde kuyu difüzyon ve broth mikrodilüsyon yöntemleri kullanılmıştır. Çalışmada, yetişkinlerde kullanımı tavsiye edilen bitkisel içerikli şurupların Escherichia coli ATCC 25922, Klebsiella pneumoniae ATCC 700603, Staphylococcus aureus ATCC 29213 ve Bacillus cereus 14579 bakterileri üzerindeki antibakteriyel aktiviteleri incelenirken, çocuklarda kullanımı tavsiye edilen bitkisel içerikli şurupların ise Escherichia coli ATCC 25922, Salmonella typhimurium ATCC 14028, Staphylococcus aureus ATCC 29213 ve Enterococcus faecalis ATCC 29212 bakterileri üzerindeki antibakteriyel aktiviteleri incelenmiştir. Çalışma sonuçlarına göre yetişkinlerde kullanımı tavsiye edilen bitkisel içerikli şurupların her üçünün de çalışmada kullanılan bakteriler üzerinde antibakteriyel aktiviteye sahip olduğu tespit edilmiştir. Çocuklarda kullanımı tavsiye edilen bitkisel şuruplardan ise yalnızca bir tanesinin çalışmada kullanılan bakteriler üzerinde antibakteriyel aktiviteye sahip olduğu tespit edilmiştir. Çalışmada antibakteriyel aktivitenin belirlenmesinde kullanılan yöntemlerden elde edilen veriler karşılaştırıldığında kuyu difüzyon yöntemi ile antimikrobiyal aktivite tespit edilemezken

broth mikrodilüsyon yöntemi ile farklı bitkisel içerikli şurupların farklı bakteriler üzerinde çeşitli sulandırılmalarda antibakteriyel aktiviteye sahip oldukları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Antibakteriyel Aktivite, Bitkisel İçerikli Gıda Takviyeleri, Kuyu Difüzyon Yöntemi, Broth Mikrodilüsyon Yöntemi

Determination of the Antibacterial Activities of Herbal Syrups Recommended As Dietary Supplements

Abstract

The emergence of resistance to antibiotics has led to the use of various products with antibacterial activities as alternatives. The most important products used for this purpose are pharmaceutical products containing herbal ingredients. The study aimed to determine the antibacterial activities of herbal syrups sold as dietary supplements in pharmacies on various Gram-positive and Gram-negative bacteria. The study was carried out in two groups. In the first group, 3 different herbal syrups recommended for use as dietary supplements in adults were used, while in the second group, 3 different herbal syrups recommended for use as dietary supplements in children between the ages of 4-11 were used. Well diffusion and broth microdilution methods were used to determine the antibacterial activities of herbal syrups. In the study, the antibacterial activities of herbal syrups recommended for use in adults were examined against *Escherichia coli* ATCC 25922, *Klebsiella pneumoniae* ATCC 700603, *Staphylococcus aureus* ATCC 29213 and *Bacillus cereus* 14579, while the herbal syrups recommended for use in children were examined against *Escherichia coli* ATCC 25922, *Salmonella typhimurium* ATCC 14028, *Staphylococcus aureus* ATCC 29213 and *Enterococcus faecalis* ATCC 29212. According to the results of the study, all three of the herbal syrups recommended for adults exhibited antibacterial activity against the bacteria used in the study. However, only one of the herbal syrups recommended for children showed antibacterial activity against the bacteria used in the study. When the data obtained from the methods used to determine antibacterial activity in the study were compared, it was determined that antimicrobial activity could not be detected with the well diffusion method, while syrups containing different herbal ingredients had antibacterial activity in various dilutions on different bacteria with the broth microdilution method.

Keywords: Antibacterial Activity, Herbal Dietary Supplements, Well Diffusion Method, Broth Microdilution Method

Hastanelerin Depremde Davranışı

Araştırmacı Emine Defne Parlak¹ , Araştırmacı Burak Mert Varol¹ , Dr. Öğretim Üyesi Cengiz İpek¹

¹İstanbul Medeniyet Üniversitesi
*Corresponding author: Emine Defne

Özet

Burak Mert Varol¹, Defne Parlak², Cengiz İpek³ 1İnşaat Müh. Adayı, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, bmertv@gmail.com , <https://orcid.org/0009-0006-4693-7001> 2İnşaat Müh. Adayı, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, parlakdefne215@gmail.com , <https://orcid.org/0009-0001-0137-8502> 3Doç. Dr, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, cengiz.ipek@medeniyet.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0001-5319-1048> Özet Yapı inşalarında deprem bölgesi adı altında bulunan coğrafi konumlarda olan veya olmayan durumlarda oluşturulan güvenli, bölgede kalmak vasıtasıyla yönetmeliklerle birlikte günümüzdeki birçok yapı uzun ömürlü olması amacı ile yapılar tasarlanmış ve uygulanmıştır. Afetler meydana geldiğinde hastaneler gibi sağlık tesisleri, toplumun yaşamını ve refahını koruyabilmelidirler. Bu yüzden afetlerde yıkılmayan ve hizmet vermeye devam eden güvenli hastanelere ihtiyaç vardır. Fakat yönetmeliğe göre güvenli bölgenin bazı durumlarda yetersiz olmasıyla birlikte daha resmi ve halka yaptığı hizmeti sürdürebilmesi gereken yapılar için bu yapıları daha kaliteli, güvenli ve sağlıklı duruma getirebilmek için birçok çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmaların bir başlık adı ise deprem performansına göre hastanelerin güçlendirilmesi ve işlevini kaybetmemek amacıyla iyileştirmeye gidilmiştir. Yapılarda bu deprem performansını sismik izolasyon teknolojisi ile sağlamak mümkündür. Yapının uzayan periyodu sayesinde kat ivmelerinin ve etkin deprem kuvvetlerinin azaltıldığı, deprem enerjisinin bir kısmının da izolasyon seviyesinde sönmüldüğü sismik izolasyon sistemleri hem içindekileri hem de yapının kendisini depremin zararlı etkilerinden koruyabilmektedir. Yaptığımız bu araştırma ise hastanelerin üzerinde yapılan çalışmalar ve iyileştirme prensibi üzerinde inceleme yapılmıştır. Yaptığımız bu projede 720 m² inşaat alanı üzerine 8 katlı bir hastane binasının tasarımı yapılarak

modellemesi programa aktarılmıştır. Yapılan modelleme üzerinden binanın depreme karşı davranışı incelenmiştir. Bilindiği üzere 6 Şubat Kahramanmaraş depremi devamında birçok hastane kullanılamaz hale gelmiştir. Ancak binalarda kullanılan sismik izalatörler sayesinde yapının deprem ile uyumlu yay hareketi ile yapının deplasman almasını engelleyerek hasarı en düşük seviyede tutmuştur. Bu bağlamda yapılan veri ve hesaplar ışığında yapının deprem sonrası da hizmete devam edebilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Hastaneler, Yapısal Tasarım, Sismik İzalatör

Abstract

parlakdefne215@gmail.com , <https://orcid.org/0009-0001-0137-8502> 3Assoc. Professor, Istanbul Medeniyet University, Civil Engineering Department, cengiz.ipek@medeniyet.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0001-5319-1048> Abstract In the construction of buildings, many structures today have been designed and implemented with the aim of having a long life, together with the regulations created in situations that are in geographical locations that are under the name of earthquake zone or not, by staying in the safe, zone. When disasters occur, health facilities such as hospitals should be able to protect the life and well-being of the community. That is why there is a need for safe hospitals that do not collapse in disasters and continue to provide services. But according to the regulation, many studies have been carried out to make these structures more insulated, safe and healthy for the structures that should be able to maintain their official and public service, with the inadequacy of the safe zone in some cases. One of the title of these studies is to strengthen hospitals according to earthquake performance and to improve them in order not to lose their function. It is possible to provide this earthquake performance in structures with seismic isolation technology. Due to the extended period of the structure, seismic isolation systems, in which floor accelerations and effective earthquake forces are reduced, and some of the earthquake energy is damped at the isolation level, can protect both the contents and the structure itself from the harmful effects of the earthquake. This research we have done, on the other hand, has been conducted on the studies conducted on hospitals and the improvement principle. In this project we have made, the design of an 8-storey hospital building on a construction area of 720 m² has been made and its modeling has been transferred to the program. The earthquake-resistant behavior of the building was examined through the modeling. As it is known, many hospitals became unusable during the 6 February Kahramanmaraş earthquake. However, thanks to the seismic isolators used in the buildings, it has kept the damage to the lowest level by preventing the structure from being displaced by the spring movement compatible with the earthquake. In the light of the data and calculations made in this context, it is aimed that the structure can continue to serve after the earthquake.

Keywords: Earthquake, Hospitals, Structural Design, Seismic Isolators

Havacılık Endüstrisinde Ti64 İçin Kaplama Seçimi

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Masum Tünçay¹

¹Marmara Üniversitesi

*Corresponding author: Mehmet Masum Tünçay

Özet

Titanyum ve alaşımları, yüksek dayanım-ağırlık oranları ve korozyona karşı yüksek dirençleri nedeniyle uçak uygulamaları için son derece uygundur. Ti6Al4V alaşımı havacılık uygulamalarında yaygın olarak kullanılmaktadır. Ancak havacılık sektörü, nispeten düşük aşınma direnci ve sertliği nedeniyle Ti6Al4V kullanımı söz konusu olduğunda bazı kısıtlamalarla karşı karşıya kalmaktadır. Titanyum yüzeyinde bir oksit tabakasının oluşması, statik ortamlarda korozyona karşı olağanüstü bir direnç sağlar. Ancak, yüksek sıcaklıklarda bu oksidasyon malzemenin özelliklerini olumsuz yönde etkiler. Bu olguyu hafifletmek için malzemeye çeşitli yüzey işlemleri uygulanabilir. Bu çalışmanın amacı, Ti6Al4V alaşımının havacılık ve uzay sektöründe kullanımıyla ilgili sınırlamaları çeşitli kaplama işlemleriyle hafifletmektir. Ti6Al4V alaşımları, sınırlarını azaltmak için TiN, TiCN ve AlTiN ile kaplanmıştır. Optik mikroskop kullanılarak her bir numune için bir kesit görüntüsü alınmıştır. Kesitin inceliği nedeniyle, mikro sertlik ölçümü yüzeyle sınırlıdır. Daha sonra, kaplanmamış ve kaplanmış sonuçlar arasında karşılaştırma yapılmıştır. Kaplamalar X-ışınları kırınım paternleri ile analiz edilmiş ve en yüksek mikro sertliğe TiCN kaplamalar ve ardından AlTiN ve TiN ince film kaplamalar kullanılarak ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ti6Al4V, Kaplama, Havacılık

Coating Selection for Ti64 in Aerospace Industry

Abstract

Titanium and its alloys are highly suitable for aircraft applications due to their exceptional strength-to-weight ratio and remarkable resistance to corrosion. The Ti6Al4V alloy is widely used in aeronautical applications. However, the aerospace sector faces certain restrictions when it comes to the utilization of Ti6Al4V due to its relatively low wear resistance and hardness. The formation of an oxide layer on the surface of titanium offers exceptional resistance to corrosion in static settings. However, at elevated temperatures, this oxidation adversely impacts the material's characteristics. In order to mitigate this phenomena, several surface treatments might be applied to the material. The objective of this study is to mitigate the limitations associated with the utilization of Ti6Al4V alloy in the aerospace sector through various coating treatments. Ti6Al4V alloys are coated with TiN, TiCN, and AlTiN in order to reduce their limits. A cross-sectional image was captured for each specimen using an optical microscope. Due of the thinness of the cross section, the measurement of micro hardness is limited to the surface. Then, the comparison is made between the uncoated and coated outcomes. X-rays diffraction patterns were analyzed and the highest micro hardness was reached by use of TiCN coatings followed by AlTiN and TiN thin film coatings.

Keywords: Ti6al4v, Coating, Aerospace

Havacılık Sektöründe Uçak Yüzeyindeki Hataların Makine Öğrenmesi ile Tespitine Yönelik Kavramsal Bir Yaklaşım

SümeYra Yılmaz¹ , Prof.Dr. Alev Taşkın¹

¹YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

*Corresponding author: SÜMEYRA YILMAZ

Özet

Havacılık sektöründe bakıma alınan uçakların yüzeYlerinde hasarlar olabilir. Bu hasarların tespit edilebilmesi için teknisyen el feneri, mercek, ayna ile uçak etrafında dolaşarak uçak yüzeyini kontrol eder. Uçak yüzeyindeki hataların tespiti ve onarımının yapılması uçuş güvenliği için son derece önemlidir. Literatürde havacılık alanında makine öğrenmesi teknikleri kullanılan yayınlar incelenmiştir. Özetle, COVID19 salgınının havacılık sektörü üzerindeki mali etkisinin değerlendirmesi, havacılıkta güvenlik önlemlerine yönelik çalışmalar, hava taksii talep tahminleme çalışması, havacılık kazaları risk tahminleme çalışması, havacılık kazaları sınıflandırması, aşırı yağmur ve aşırı rüzgar hızının tahminleme çalışması, türbülans yoğunluğu tahminleme çalışması, yüksek güç modlarında karışık akışlı turbofan motorun emisyon parametrelerini tahminleme çalışması, makine öğrenmesi kullanılarak uçak performansı iyileştirme çalışması, makine öğrenimi yoluyla yüksek mukavemetli havacılık alüminyum alaşımlarının bilgiye dayalı tasarımı çalışması, derin ormana dayalı uçak kablo yalıtım katmanı için kusur tespiti ve tanımlanması çalışması, uçak yüzey kusurlarının tespiti için biyolojik görsel dikkat evrişimli sinir ağı çalışması, uçak NDT verilerinden kusurların öğrenilmesi gibi çalışmalar literatürde yer almaktadır. Bu bildiride, uçak yüzeyinde hata tespit sürecini daha verimli hale getirmek için makine öğrenmesi modelleri temelinde literatürü dikkate alan kavramsal bir yaklaşım sunulması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Makine Öğrenmesi, Derin Öğrenme, Nesne Tanıma, Uçak Yüzeyi, Havacılık, Hata Tespiti

Heterohalkalı Bileşiklerin Enzimler ve Mikrobiyal Hücreler Katalizörlüğünde Kemoenzimatik Reaksiyonları

Araştırmacı Merve Aydın¹

¹Yıldız Teknik Üniversitesi

*Corresponding author: Merve Aydın

Özet

İndol ve benzofuran iskelet yapıları ilaç endüstrisinde sıkça kullanılan hetero halkalı organik moleküllerdir. İskelet yapılarında buldukları N ve O atomu sayesinde terapötik ajan olarak kullanılmaktadır. Piyasada bulunan birçok ilaç etken maddesinde yer alan bu moleküller, genellikle kimyasal sentez yoluyla üretilmektedir. Araştırmamızda indol ve benzofuran türevi bileşiklerin enantiosaf üretimi için kimyasal sentezden farklı olarak, enzimatik ve mikrobiyal biyotransformasyon ile kemoenzimatik sentez yöntemi tercih edilmiştir. Daha az toksik ürün çıkarması, ılımlı tepkime koşulları ile daha az enerji harcanarak sentezin gerçekleşmesi, enzimler ve mikroorganizmalar aracılığıyla enantiosaf bileşiklerin elde edilmesi gibi nedenler bu yöntem üzerinde durmamızı sağlamıştır. Kimyasal sentez ile indol ve benzofuran türevi bileşikler üretilmiş, saflaştırılmış ve biyotransformasyona uygun hale getirilmiştir. Araştırmamızda ticari olarak satın alınan lipaz enzimleri ve Aspergillus türleri kullanılarak enzimatik ve mikrobiyal biyotransformasyon yapılarak enantiosaf etken maddelerin elde edilmesi amaçlanmıştır. Biyotransformasyon sonucu elde edilen bileşikler çeşitli yapı tayin analizleri ile yapısı aydınlatılacaktır

Anahtar Kelimeler: Kemoenzimatik Sentez, Biyotransformasyon, İndol, Benzofuran, Yeşil Kimya

Chemoenzymatic Reactions of Heterocyclic Compounds Catalyzed by Enzymes and Microbial Cells

Abstract

Indole and benzofuran are heterocyclic organic molecules commonly used in the pharmaceutical industry, thanks to the therapeutic agents they contain due to the presence of nitrogen and oxygen atoms in their skeletal structures. Unlike chemical synthesis, in our research, enzymatic and microbial biotransformation with chemoenzymatic synthesis methods were preferred for the enantioselective production of indole and benzofuran derivative compounds. Factors such as producing less toxic products, consuming less energy with moderate reaction conditions, and obtaining enantiomerically pure compounds through enzymes and microorganisms have led us to focus on this method. Indole and benzofuran derivative compounds were synthesized chemically, purified, and made suitable for biotransformation. In our study, commercially available lipase enzymes and *Aspergillus* species were used for enzymatic and microbial biotransformation to obtain enantiopure active ingredients. The compounds obtained through biotransformation will be elucidated through various structure determination analyses.

Keywords: Chemoenzymatic Synthesis, Biotransformation, Indole, Benzofuran, Green Chemistry

Hidrazid-Hidrazon Ligandlarından Hareketle Bakır(I) Komplekslerinin Sentezi ve Yapısal Karakterizasyonu

Araştırmacı Sude Saral Çakmak¹ , Doç.Dr. Sevgi Karakuş²

¹Marmara Üniversitesi

²İstanbul Aydın Üniversitesi

*Corresponding author: Sude Saral Çakmak

Özet

Hidrazid-hidrazonlar inorganik, analitik ve farmasötik kimyada yaygın olarak kullanılan önemli bileşiklerdir (Belskaya, Dehaen, & Bakulev, 2010; Sutradhar, Alegria, Guedes Da Silva, Martins, & Pombeiro, 2016). Genel olarak hidrazin yapılı bileşiklerin karbonil grubu taşıyan bileşikler ile kondenzasyon reaksiyonları sonucunda elde edillirler. Metal atomları ile birden fazla donör atomu aracılığıyla koordinasyon yapabilirler (Iliev et al., 2019). Hidrazid-hidrazonlar ve metal kompleksleri antikanser, antimikrobia, antimalarya, antidiyabetik, antioksidan ve anti-HIV gibi geniş bir biyolojik aktiviteye sahiptirler (Nagender vd., 2016; Patil, Kuman, Palvai, Sengupta, & Basu, 2018; Polović vd., 2019). Bu araştırmada bir seri yeni hidrazid-hidrazon bileşiği ve bunlardan hareketle Cu(II) kompleksleri, sentez edilmiştir. Sentezlenen bileşiklerin saflıkları elementel analiz yanında IR, ¹H-NMR, ¹³C-NMR ve MALDI-MS ile karakterize edilmiştir. Cu(II) kompleksleri içerisinde o-hidroksi sübstitüentli ligandlar haricindeki diğer tüm bileşiklerde metal/ligand oranı 1:2 olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Cu(I) Kompleksi, Hidrazid-Hidrazon, Karakterizasyon, Sentez

Synthesis and Structural Characterization of Copper(II) Complexes With Hydrazone-Hydrazone Ligands

Abstract

Inorganic, analytical, and pharmaceutical chemistry widely utilize hydrazone-hydrazones as important compounds (Belskaya et al., 2010; Sutradhar et al., 2016). Typically, they are obtained through condensation reactions between compounds bearing hydrazine structures and those containing carbonyl group. These compounds have the capability to coordinate with metal atoms through multiple donor atoms (Iliev et al., 2019). Hydrazone-hydrazones and their metal complexes exhibit a broad range of biological activities, including anticancer, antimicrobial, antidiabetic, antioxidant, antimalarial, and anti-HIV properties (Nagender vd., 2016; Patil, Kuman, Palvai, Sengupta, & Basu, 2018; Polović vd., 2019). In this study, a series of new hydrazone-hydrazone compounds were synthesized, followed by the preparation of Cu(II) complexes from these compounds. The purity of the synthesized compounds was characterized not only through elemental analysis but also via IR, ¹H-NMR, ¹³C-NMR, and MALDI-MS analyses. It was determined that, except for ligands containing o-hydroxy substituents, the metal/ligand ratio in all Cu(II) complexes was 1:2.

Keywords: Cu(II) Complex, Hydrazone-Hydrazone, Characterization, Synthesis

Hidrotermal Yöntemle Kimyasal Aşındırmanın Cam Yüzeylerde Bor Nitrür Film Oluşumuna Etkisi

Arş.Gör. Süleyman Can¹ , Dr. Öğretim Üyesi Duygu Kuru¹ , Pınar Emir¹

¹Bilecik Seyh Edebali University

*Corresponding author: Süleyman CAN

Özet

Bu çalışmada, ilk kez cam yüzeylerde düşük sıcaklıkta hidrotermal sentez yöntemi kullanılarak bor nitrür (BN) filmleri üretildi. Yüzey aşındırma, cam yüzeylerde homojen bir film oluşturmak için kritik konulardan biridir. Burada cam yüzeyler hidroflorik asit (HF) solüsyonunda farklı sürelerde (90 ve 150 saniye) bekletildikten sonra kaplamalar oluşturuldu. Kimyasal aşındırmanın yüzeyde bor nitrür filmi oluşumuna etkisi çeşitli karakterizasyon teknikleriyle belirlendi. Kaplamanın morfolojik özellikleri Taramalı Elektron Mikroskopu (SEM) ile belirlendi. Filmlerin geçirgenliği UV-Vis spektrofotometrisi ile belirlendi ve yüzeydeki bor nitrürlerin varlığı X-Işını Difraktometresi (XRD) ve Fourier Transform Kızılötesi Spektroskopisi (FT-IR) ile doğrulandı. IR ve XRD spektrumları, 150 saniyelik aşındırılmış yüzey üzerinde bor nitrür filminin oluşumunu doğrulamaktadır. Optik sonuçlar, BN ile kaplanmış cam yüzeylerin UV bölgesini emdiğini ve geçirgenliğin %30 civarında olduğunu göstermektedir. SEM sonuçları, kimyasal aşındırmanın etkili olduğunu ve başarılı kimyasal aşındırma sonucunda BN'nin cam yüzeyinde dikey olarak büyüdüğünü göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kimyasal Aşındırma, Kaplama, Cam Yüzey, Bor Nitrür, Hidrotermal Sentez

Effect of Chemical Etching On Boron Nitride Film Formation On Glass Surfaces by Hydrothermal Method

Abstract

In this study, boron nitride (BN) films were produced on glass surfaces for the first time at low temperature using the hydrothermal synthesis method. Surface etching is one of the critical issue to form a homogeneous film on glass surfaces. Herein, the coatings were formed after the glass surfaces were kept in hydrofluoric acid (HF) solution for different periods of time (90 and 150 seconds). The effects of chemical etching on boron nitride film formation on the surface were determined by various characterization techniques. Morphological features of the coating were determined by Scanning Electron Microscope (SEM). The transmittance of the films was determined by UV-Vis spectrophotometry and the presence of boron nitrides on the surface was confirmed by X-Ray Diffractometer (XRD) and Fourier Transform Infrared Spectroscopy (FT-IR). IR and XRD spectra confirm the formation of boron nitride film on the 150 s etched surface. Optical results show that glass surfaces coated with BN absorb the UV region and the transmittance is around 30%. SEM results show that chemical etching is effective and BN grows vertically on the glass surface as a result of successful chemical etching.

Keywords: Chemical Etching, Coating, Glass Surface, Boron Nitride, Hydrothermal Synthesis

İnşaat Mühendisliğinde Etik ve Yetkin Mühendislik

Ufuk Kerem Kelleci¹ , Faruk Geyve¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹İstanbul Medeniyet Üniversitesi
*Corresponding author: Ufuk Kerem Kelleci

Özet

İnşaat mühendisliğinde etik ve yetkin mühendislik kavramları, mühendislerin mesleki uygulamalarında sorumluluk, dürüstlük, şeffaflık ve toplumun çıkarlarını gözetme gibi temel değerleri içerir. İnşaat mühendisliğine ait çalışmalarda etik ve yetkin mühendislik konuları mesleki açıdan olması gereken seviyede yerine getirilememektedir. İnşaat mühendisler, mesleklerini icra ederken üstesinden gelmek zorunda kalacakları çeşitli etik ve yetkin mühendislik bilgisi gerektiren sorunlarla karşı karşıya kalabilmektedirler. Mühendislik etiği ve yetkin mühendislik kuralları ve ilkelerince, mühendisler görevlerini yerine getirirken işlerini doğru ve etik bir şekilde yürütmelerini sağlayarak, inşaat projelerinde güvenlik, kalite, çevresel sürdürülebilirlik ve toplum sağlığı gibi faktörleri ön planda tutmalarını amaçlar. Çalışmada mühendislerin, etik sorunlar karşısında karar verme mekanizmalarını etkileyen faktörler arasında; işten çıkarılma korkusunun %23.7, işvereni uğratacağı maliyetin %18.3, Müdür ve iş arkadaşlarına karşı ispiyoncu olarak gözükme durumunun %16.7 ve %42'lik kısmın ise tüm bu durumların etkin faktör olduğu sonucuna varılmıştır. Bu bulgulara göre, kamu ve özel sektörlerinde yönetim/idare/mühendis rollerini üstlenecek olan adayların, uygulama sahalarında teknik anlamda yeterli bilgi ve beceriye sahip olsalar da etik anlamda bir çözüm süreci uygulayamayacaklardır. Bu çalışmada inşaat mühendisliği alanında etik ve yetkin mühendislik kurallarının önemi örnek vaka senaryoları incelenerek, etik bir değerlendirme yapabilmek ve inşaat mühendislerinin etik ve yetkin mühendislik sorunlara karşı nasıl davranması gerektiğine dair öneriler sunulmuştur.

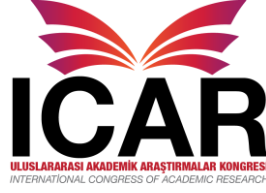
Anahtar Kelimeler: Mühendislikte Etik, İnşaat Mühendisliğinde Etik, Yetkin Mühendislik, Etik İkilemler

Ethics and Competent Engineering in Civil Engineering

Abstract

The concepts of ethics and competent engineering in civil engineering encompass fundamental values such as responsibility, honesty, transparency, and consideration for the interests of society. However, in professional practice, these principles are sometimes not adequately addressed. Civil engineers may encounter various ethical and competence-related challenges while carrying out their duties. According to engineering ethics and competence principles, engineers are expected to execute their duties in a correct and ethical manner, prioritizing factors such as safety, quality, environmental sustainability, and public health in construction projects. Factors influencing engineers' decision-making mechanisms in the face of ethical issues include fear of dismissal (23.7%), concern about the cost to the employer (18.3%), fear of being seen as an informant by managers and colleagues (16.7%), and the collective impact of these factors (42%). This study concludes that candidates aspiring to managerial/engineering roles in both public and private sectors may possess sufficient technical knowledge and skills but may lack the ability to implement an ethical resolution process. Therefore, the importance of ethical and competent engineering principles in civil engineering is highlighted through the examination of example case scenarios, aiming to conduct an ethical evaluation and provide recommendations on how civil engineers should address ethical and competent engineering issues.

Keywords: Ethics in Engineering, Ethics in Civil Engineering, Competent Engineering, Ethical Dilemmas

Makale id= 145

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0003-8787-181X

Istanbul İlinde Çeşitli Deprem ve Zemin Sınıflarına Göre Yatay Deprem Kuvvetlerinin Analizi

Araştırmacı Mustafa Avcı¹

¹Istanbul Nişantaşı Üniversitesi

*Corresponding author: Mustafa Avcı

Özet

Bu çalışma kapsamında İstanbul ili merkezinde yatay deprem kuvvetleri analiz edilmiştir. Fatih ilçesinde yer alan valilik binasının koordinatları temel alınarak ZA, ZB, ZC, ZD ve ZE yerel zemin sınıfları ve DD-1, DD-2, DD-3 ve DD-4 deprem yer hareket düzeyine göre AFAD Türkiye deprem tehlike haritaları üzerinden (Ta) ve (Tb) yatay elastik tasarım ivme spektrumu köşe periyotları tespit edilmiştir. Her bir zemin sınıfı ve deprem yer hareket düzeyine göre yatay deprem spektrum katsayısı $S_{ae}(T)$ ve titreşim periyodu (T) hesaplanmıştır. Çalışmada İstanbul ilinin 5 zemin sınıfı ve 4 deprem yer hareket düzeyine göre 20 farklı senaryoda tek perde kolonlu örnek bir yapı üzerinden deprem kuvvetleri (FD) hesaplanmıştır. Aynı yapının 2, 3 ve 4 perde kolonlu olarak deprem kuvvetleri hesaplanmış ve 4 farklı yapıya göre deprem kuvvetleri tablolar ile grafiklerle analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Titreşim Periyodu, Yatay Deprem Kuvveti, Yatay Deprem Spektrum Katsayısı.

Various Earthquakes and Earthquakes in Istanbul Province According to Floor Classes Analysis of Horizontal Earthquake Forces

Abstract

In this study, horizontal earthquake forces in the center of Istanbul province were analyzed. Based on the coordinates of the governorship building located in Fatih district, horizontal elastic design acceleration spectrum corner periods (T_a) and (T_b) were determined for local soil classes ZA, ZB, ZC, ZD and ZE and earthquake ground motion levels DD-1, DD-2, DD-3 and DD-4 from AFAD Turkey earthquake hazard maps. Horizontal earthquake spectrum coefficient $S_{ae}(T)$ and vibration period (T) were calculated for each soil class and earthquake ground motion level. In the study, earthquake forces (F_D) were calculated for a sample structure with a single shear column in 20 different scenarios according to 5 soil classes and 4 earthquake ground motion levels of Istanbul province. The earthquake forces of the same structure with 2, 3 and 4 shear columns were calculated and the earthquake forces according to 4 different structures were analyzed with tables and graphs.

Keywords: Vibration Period, Horizontal Earthquake Force, Horizontal Earthquake Spectrum Coefficient.

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-4474-2949> <https://orcid.org/0009-0003-7035-6520>
<https://orcid.org/0000-0001-5319-1048>

Kahramanmaraş Depreminde Baraj Tesislerinin ve İçme Suyu Hatlarının İncelenmesi

Emirhan Altıntaş¹ , Yusuf Alphan¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ

*Corresponding author: Emirhan Altıntaş

Özet

06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş ili Pazarcık (Mw7.7) ve Elbistan (Mw7.6) merkezli oluşan ve dokuz saat ara ile meydana gelen depremlerde, çok büyük can kaybımız oluşmuş ve bölgedeki alt yapı tesislerimiz ile önemli mühendislik yapılarında yoğun hasarlar oluşmuştur. Bu depremler sırasında en büyük hasar, bir kayma zonu şeklinde olan ve içinden aktif fay geçen yerleşim yerlerinde oluşmuştur. Deprem bölgesinde Atatürk Barajı, Kartalkaya Barajı, Büyükkaraçay Barajı gibi depolama hacmi büyük barajların yanı sıra nispeten küçük barajlar da yer almaktadır. Bölgede bu depremler sırasında ciddi hasar alan ve yakın kaynak zonu etkisinde bulunan barajlarımız (Akcadağ-Sultansuyu, Doğanşehir-Sürgü, Çelikhan-Çat, Pazarcık-Kartalkaya, Bahçe-Arıklıkaş, Bahçe-Kalecik, Antakya-Yarseli) bulunmaktadır. Bu barajların dışında yakın kaynak etkisi altında başka barajlarımız yoktur. Buna rağmen, ilave bazı barajlarımızda da hasarlar oluşmuş ve acil bazı işletme önlemleri alınarak sorunların büyümesi önlenmiştir. Deprem bölgesinde içme suyu temini bu barajlardan, kaynaklardan veya yeraltı su kuyularından sağlanmaktadır. Kaynaklardan yerleşim yerlerine nüfusun büyüklüğüne göre çeşitli çaplarda ve su kaynağının uzaklığına göre çeşitli uzunluklarda isale hatlarıyla su iletilmektedir. İletilen su yerleşim yerinin coğrafi yapısına göre yerleri belirlenmiş depolar ve pompa istasyonları aracılığıyla su şebekesine verilmektedir. İhtiyaç duyulan yerlerde çeşitli kapasitelerde içme suyu arıtma tesisleri yer almaktadır. Depremden etkilenen 11 ilde nüfusun tamamına yakınına kanalizasyon hizmeti sağlanmaktadır. Yerleşim yerlerine içme ve kullanma suyunun temininden sorumlu kuruluş olan Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü tarafından yapılan çalışmaya göre deprem bölgesinde 169 km uzunluğundaki içme suyu isale hattı, 135.000 m³/gün kapasiteli içme suyu arıtma tesisi, 10.000 m³ depolama hacmine sahip su deposu hasar görmüştür. Bu raporda hem ülke

ekonomisini hem kamu güvenliğini etkileyen ve belli bir süre hizmet dışı kalması halinde bile bölge insanının yaşam kalitesini çok önemli ölçüde etkileyecek olan bu barajlarımız ve içme suyu hatlarımız incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kahramanmaraş Depremi, Baraj, Hasarlı Baraj, İçme Suyu Hattı

Investigation of Dam Facilities and Drinking Water Lines During the Kahramanmaraş Earthquake

Abstract

in the earthquakes that occurred on Dec.06.02.2023 in the Kahramanmaraş province of Pazarcık (Mw7.7) and Elbistan (Mw7.6) and occurred nine hours apart, we suffered a very great loss of life and extensive damage was caused to our infrastructure facilities and important engineering structures in the region. The greatest damage during these earthquakes occurred in settlements that are in the form of a slip zone and through which an active fault passes. In addition to dams with a large storage volume, such as the Ataturk Dam, Kartalkaya Dam, Büyükkaraçay Dam, relatively small dams are located in the earthquake zone. There are dams in the region (Akcadağ-Sultansuyu, Doğanşehir-Slider, Çelikhan-Çat, Pazarcık-Kartalkaya, Bahçe-Arıklıkaş, Bahçe-Kalecik, Antakya-Yarseli) that suffered serious damage during these earthquakes and were affected by a nearby source zone. Apart from these dams, we do not have any other dams under the influence of close welding. Despite this, damage has also occurred to some of our additional dams and the growth of problems has been prevented by taking some urgent operational measures. Drinking water supply in the earthquake zone is provided from these dams, springs or underground water wells Jul. Water is transmitted from sources to settlements by transmission lines of various diameters according to the size of the population and various lengths according to the distance of the water source. The transmitted water is supplied to the water network through warehouses and pumping stations whose locations are determined according to the geographical structure of the settlement. Drinking water treatment plants of various capacities are located in the places where they are needed. Sewage service is provided to almost the entire population in the 11 provinces affected by the earthquake. According to the study conducted by the General Directorate of State Hydraulic Works (DSİ), the organization responsible for supplying drinking and utility water to settlements, a 169 km long drinking water transmission line, a drinking water treatment plant with a capacity of 135,000 m³/day, a water tank with a storage volume of 10,000 m³ were damaged in the earthquake zone. In this report, these dams and drinking water lines, which affect both the national economy and public safety and will affect the quality of life of the people of the region very significantly even if they are out of service for a certain period of time, have been examined.

Keywords: Kahramanmaraş Earthquake, Dam, the Damaged Dam, Drinking Water Line

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-6784-906X> <https://orcid.org/0009-0008-1968-2079>
<https://orcid.org/0000-0001-5319-1048>

Kahramanmaraş Depreminde Hastanelerin İncelenmesi

Mert Emir Arslan¹ , Enes Parasyay² , Doç.Dr. Cengiz İpek²

¹Medeniyet Üniversitesi

²Medeniyet Üniversitesi

*Corresponding author: Mert emir arslan

Özet

Kahramanmaraş Depremi, 24 Ocak 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelmiştir . 6,8 büyüklüğünde ve oldukça geniş bir alanı etkilemiştir. Bu depremin ardından, bölgedeki hastanelerin incelenmesi önemli bir konu haline gelmiştir. İncelenen hastaneler arasında yapısal dayanıklılığı, bina güvenliği, acil durum hazırlıkları, personel yetkinliği, tıbbi ekipman ve ilaç stokları, iletişim altyapısı, enerji kaynakları ve su temini gibi bir dizi faktör değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler, yerel yönetimler, sağlık kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve ulusal düzeydeki sağlık yetkilileri tarafından titizlikle yürütülmüştür. Yapılan incelemeler sonucunda, bazı hastanelerin depreme dayanıklı oldukları ve operasyonlarına kısa sürede devam edebilecek durumda oldukları belirlenmiştir. Ancak, bazı hastanelerde yapısal zayıflıklar, malzeme eksiklikleri ve acil durum ekipmanlarının yetersizliği gibi sorunlar tespit edilmiştir. Bu gibi sıkıntıların tekrardan yaşanmaması için sağlık alanında birçok çalışma başlatılmalı. Bu çalışmalara örnek olarak her hastanenin malzeme konusunda potansiyel eksiklikleri dahil olmak üzere bir liste çıkartılıp acilen giderilmesi, yapı olarak dayanımı düşük olan binalara güçlendirme veya yapı denetim kararı perde beton uygulaması yapılmalıdır. Kahramanmaraş depreminde hastanelerin az etkilenme sebepleri çeşitli faktörlere bağlı olabilir. Yapısal Dayanıklılık: Modern hastaneler genellikle sıkı yapı standartlarına uygun olarak inşa edilirler. Deprem dayanıklılığı için tasarlanmış yapılar, deprem sırasında daha az hasar alır ve işlevlerini sürdürebilirler. Deprem Öncesi Planlama: Kahramanmaraş gibi deprem riski olan bölgelerdeki hastaneler, deprem öncesi planlama ve hazırlık süreçlerini ciddiye alabilirler. Bu planlar, deprem sırasında hızlı ve etkili müdahale için gereken kaynakların hazır olmasını sağlayabilir. Acil Durum Hazırlığı: Hastaneler, deprem gibi acil durumlar için

hazırlık ekipleri ve planları oluşturabilirler. Bu ekipler, deprem anında hastane personelinin ve hastaların güvenliğini sağlamak için gerekli adımları hızlıca atabilirler. Yer Seçimi ve Zemin Koşulları: Hastaneler genellikle deprem riskini minimize etmek için uygun yer seçimi yaparlar. Ayrıca, sağlam zeminlerde inşa edilmiş hastaneler, deprem sırasında daha az hasar görme eğilimindedir. Düzenli Bakım ve Güçlendirme: Hastane altyapısı düzenli olarak bakım ve güçlendirme çalışmalarına tabi tutulursa, depremde meydana gelebilecek hasar azalabilir

Anahtar Kelimeler: Deprem, Hastaneler, Depreme Dayanıklı Yapı 2018 Deprem Yönetmeliği.

Investigation of Hospitals During Kahramanmaraş Earthquake <https://orcid.org/0009-0008-1968-2079>

Abstract

Kahramanmaraş Earthquake occurred in Kahramanmaraş on January 24, 2023. It had a magnitude of 6.8 . Following this earthquake, examining hospitals in the region has become an important issue. A number of factors were evaluated among the hospitals examined, including structural durability, building safety, emergency preparedness, staff competence, stocks of medical equipment and medicines, communications infrastructure, energy resources and water supply. These evaluations were meticulously carried out by local governments, health institutions, non-governmental organizations and national health authorities. As a result of the examinations, it was determined that some hospitals were earthquake resistant and were able to continue their operations in a short time. However, problems such as structural weaknesses, material deficiencies and inadequacy of emergency equipment have been identified in some hospitals. Many studies should be initiated in the field of health to prevent such problems from occurring again. As examples of these studies, a list should be made for each hospital, including potential deficiencies in materials, and these should be resolved immediately, and buildings with low structural strength should be reinforced or curtain concrete should be applied as per building inspection decision. The reasons why hospitals were less affected by the Kahramanmaraş earthquake may be due to various factors. Structural Strength: Modern hospitals are generally built to strict building standards. Structures designed for earthquake resistance receive less damage during an earthquake and can continue their functions. Pre-Earthquake Planning: Hospitals in earthquake-prone regions such as Kahramanmaraş can take pre-earthquake planning and preparation processes seriously. These plans can ensure that the resources needed for rapid and effective response during an earthquake are available. Emergency Preparedness: Hospitals can create preparedness teams and plans for emergencies such as earthquakes. These teams can quickly take the necessary steps to ensure the safety of hospital staff and patients in the event of an earthquake.

Keywords: Earthquake, Hospitals, Earthquake Resistant Building 2018 Earthquake Directive.

Kahramanmaraş Depreminde Okul Yapılarının İncelenmesi

Muhammed Ali Kaya¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹İstanbul Medeniyet Üniversitesi

*Corresponding author: Muhammed Ali Kaya

Özet

Depremler dünyanın varlığından bu yana süregelen, insanlık tarihinde her zaman can ve mal kaybına sebebiyet vererek toplumlar için büyük sarsıntılara yol açan doğal afetlerdir. Yüzyıllar boyunca bu doğal afetler, milyonlarca insanın yaşamını yitirmesinin yanında birçok kadim şehrin ve medeniyetlerin de yok olmasına yol açmıştır. Depremlerin yıkıcı etkisinden kaynaklı kaybedilen yapıların büyük çoğunluğunu konutların oluşturmasıyla beraber, insanların toplumsal işleyişlerini oluşturan ve toplumsal düzenin ana kaynağı olan kamu binaları da bu etkiden kaynaklı büyük zararlar görmüştür. Kamu binalarının önemli bir bölümünü oluşturan, nesillerin yetişmesinde ve medeniyetlerin gelişiminde önemli bir faktör olan okullar, kimi zaman depremlerden kaynaklı eğitim ve öğretimin durma noktasına gelmesine sebep olmuştur. Ülkemizin yaşamış olduğu ve asrın felaketi olarak da adlandırılan 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremi de insanlar için derin acılar yaşatan bir vakıa olarak tarihe adını yazdırmıştır. 6 Şubat depreminin oluşturduğu yapılardaki hasarlar göz önüne alındığında, yapıların oluşumunda göz ardı edilen ve küçük gibi görülen ihmallerin büyük sorunlara sebebiyet verdiği gözlemlenmiştir. Bu durumla beraber düzensiz yapılaşma, göz ardı edilen zemin etütleri ve gerek statik gerekse dinamik açıdan bina deprem yönetmeliğine uygun olmayan yapıların oluşturulması da depremin yıkıcı etkisine maruz kalmasında büyük etki oluşturmuştur. Bu çalışmada 6 Şubat'ta yaşanan bu acı tecrübenin yıkıcı ve hasar verici etkisine maruz kalmış okul binalarının analizleri yapılmış olup, bundan sonraki yapılacak olan okul binalarında nelere dikkat edilmesi gerektiği ve ne gibi önlemlerin alınması gerektiği hususunda değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Okullar, Deprem Yönetmeliği, Hasarlı Okul Yapıları.

Investigation of School Buildings in Kahramanmaraş Earthquake

Abstract

Earthquakes are natural disasters that have been going on since the existence of the world and have always caused great tremors for societies by causing loss of life and property in human history. Over the centuries, these natural disasters have caused millions of people to lose their lives, as well as the destruction of many ancient cities and civilizations. While the majority of the structures lost due to the destructive effects of earthquakes are residential buildings, public buildings, which constitute the social functioning of people and are the main source of social order, have also suffered great damage due to this effect. Schools, which constitute an important part of public buildings and are an important factor in the upbringing of generations and the development of civilizations, have sometimes caused education and training to come to a standstill due to earthquakes. The February 6, 2023 Kahramanmaraş earthquake, which is also called the disaster of the century, has also written its name in history as a case that caused deep suffering for people. Considering the damage to the buildings caused by the February 6 earthquake, it has been observed that negligence in the formation of the buildings, which are ignored and seen as small, cause big problems. Along with this situation, irregular construction, ignored ground surveys and the creation of structures that are not in compliance with the building earthquake regulations in terms of both static and dynamic aspects have also had a great impact on the exposure to the destructive effect of the earthquake. In this study, the school buildings that were exposed to the destructive and damaging effects of this painful experience on February 6 were analyzed and evaluations were made on what should be considered and what measures should be taken in the school buildings to be built in the future.

Keywords: Earthquake, Schools, Earthquake Regulations, Damaged School Buildings.

Kahramanmaraş Depremlerinde Afet Yönetimi

Fatma Tüfekci¹ , Elif Dilara Şanlıer¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹istanbul medeniyet üniversitesi
*Corresponding author: elif dilara şanlıer

Özet

Türkiye’de meydana gelen Kahramanmaraş merkezli 6 Şubat depremleri son yılların en yıkıcı doğal afetlerinden birisidir. Meydana gelen depremler çok sayıda can kaybına, yaralanmalara ve ağır hasarlara sebep olmuştur. Yaşanan bu afetlerle mücadelede çözüm için birçok model ortaya konulmuştur. Genelde kabul gören ana model sırasıyla; risk ve zarar azaltma, hazırlık, müdahale, iyileştirme ve yeniden yapılanmadır. Afet yönetimi, doğal veya beşeri afetlerin öncesinde, anında ve sonrasında riskleri azaltmak ve etkilerini en aza indirmek için yapılan tüm çalışmaları kapsayan bir disiplindir. Türkiye, afetler konusunda acı tecrübelere sahip ülkelerdendir. 6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen ve yüzyılın felaketi olarak adlandırılan Kahramanmaraş Pazarcık ve Elbistan Depremleri afet yönetim süreçlerinin önemini bir kez daha göstermiştir. Türkiye’de 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş Depremleri 11 ilde etkili olmuş, 50 binden fazla can kaybı yaşanmış ve birçok yerleşim alanında büyük yıkımlar yaşanmıştır. Afet yönetimi, doğal veya beşeri afetlerin öncesinde, anında ve sonrasında riskleri azaltmak ve etkilerini en aza indirmek için yapılan tüm çalışmaları kapsayan bir disiplindir. Bu çalışmanın amacı, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş ili Pazarcık merkezli 7,7 ve Elbistan merkezli 7,6 büyüklüğünde meydana gelen iki depremin ardından ilk 72 saat içerisinde yaşananları, Afet Yönetimi bakış açısı ile değerlendirmektir. 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş depremleri afet yönetimi açısından incelenmiş olup, modern afet yönetimi sistemi açısından değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Afet Yönetimi, Doğal Afet, Kahramanmaraş Depremleri, Risk

Disaster Management in Kahramanmaraş Earthquakes

Abstract

The February 6 earthquakes, centered in Kahramanmaraş in Turkey, are one of the most devastating natural disasters of recent years. The earthquakes caused many deaths, injuries and severe damage. Many models have been put forward to combat these disasters. The generally accepted main models are; risk and harm reduction, preparedness, response, recovery and reconstruction. Disaster management is a discipline that covers all studies carried out to reduce risks and minimize the effects of natural or human-made disasters before, during and after. Türkiye is one of the countries with bitter experiences regarding disasters. The Kahramanmaraş Pazarcık and Elbistan Earthquakes, which took place on February 6, 2023 and were called the disaster of the century, once again showed the importance of disaster management processes. The Kahramanmaraş Earthquakes, which occurred in Turkey on February 6, 2023, were effective in 11 provinces, caused more than 50 thousand deaths and caused great destruction in many residential areas. Disaster management is a discipline that covers all studies carried out to reduce risks and minimize the effects of natural or human-made disasters before, during and after. The purpose of this study is to evaluate what happened in the first 72 hours after the two earthquakes of 7.7 magnitude centered in Pazarcık and 7.6 magnitude earthquake centered in Elbistan, Kahramanmaraş province, on February 6, 2023, from a Disaster Management perspective. The Kahramanmaraş earthquakes that occurred on February 6, 2023 were examined in terms of disaster management and evaluated in terms of modern disaster management system.

Keywords: Earthquake, Disaster Management, Natural Disaster, Kahramanmaraş Earthquakes, Risk

Kalay Katkılı Hidroksiapatit Nano Çubukların Yapısal Karakterizasyonu

Dr. Öğretim Üyesi İsmail Seçkin Çardaklı¹

¹Atatürk Üniversitesi, Metalurji ve Malzeme Mühendisliği

*Corresponding author: İsmail Seçkin Çardaklı

Özet

Bu çalışma, geri akış sistemi ile birleştirilmiş ıslak çökeltme yöntemi kullanılarak sentezlenen kalay katkılı hidroksiapatit (Sn-HA) nano çubukların kapsamlı bir yapısal karakterizasyonunu sunmaktadır. Araştırma, hidroksiapatit (HA) kafesindeki kalsiyum iyonlarını kalay ile değiştirerek kalay katkılamanın hidroksiapatitin (HA) özellikleri üzerindeki etkisini anlamayı amaçladı. X-ışını kırınımı (XRD) analizi, saf hidroksiapatit (HA) ile karşılaştırıldığında kalay katkılı hidroksiapatitdeki (Sn-HA) tepe noktalarında genişleme ve hafif bir kayma olduğunu ortaya çıkardı; bu, kalay iyonlarının hidroksiapatit (HA) kafesine başarılı bir şekilde dahil edildiğini ve potansiyel olarak malzemenin kristallliğini, çözünürlüğünü, termal stabilitesini, mekanik mukavemetini ve biyolojik aktivitesini değiştirdiğini gösterir.. Alan emisyon taramalı elektron mikroskobu (FESEM) görüntüleri, kalay katılımının, tipik küresel veya küresel hidroksiapatit (HA) parçacıklarından çubuk benzeri bir morfolojiye geçişle sonuçlandığını ve tekdüze bir en boy oranını koruduğunu gösterdi. Enerji dağılımlı X-ışını spektroskopisi (EDX), kalayın homojen dağılımını ve katkılama işlemine bağlı önemli bileşim değişikliklerini doğruladı. Bu bulgular, kalay ilavesinin sadece hidroksiapatitin (HA) yapısal özelliklerini değiştirmekle kalmayıp, aynı zamanda mekanik ve antibakteriyel özelliklerini de geliştirebileceğini, ortopedik uygulamalara uygunluğunu artırabileceğini ve sağlık uygulamaları için özel biyomateryallerin geliştirilmesinin önünü açabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Nano Çubuklar; Hidroksiapatit; Kalay; Yapısal Karakterizasyon

Structural Characterization of Tin-Doped Hydroxyapatite Nano Whiskers

Abstract

This study presents a comprehensive structural characterization of tin-doped hydroxyapatite (Sn-HA) nano-whiskers, synthesized using a wet precipitation method coupled with a refluxing system. The research aimed to understand the impact of tin doping on the properties of HA by substituting calcium ions in the HA lattice with tin. X-ray diffraction (XRD) analysis revealed a broadening and slight shifting of peaks in Sn-HA compared to pure HA, indicating successful incorporation of tin ions into the HA lattice, potentially altering the material's crystallinity, solubility, thermal stability, mechanical strength, and biological activity. Field emission scanning electron microscopy (FESEM) images demonstrated that tin incorporation resulted in a transition from the typical spherical or globular HA particles to a rod-like morphology, maintaining a uniform aspect ratio. Energy-dispersive X-ray spectroscopy (EDX) confirmed the homogeneous distribution of tin and significant compositional changes due to the doping process. These findings suggest that the addition of tin not only modifies the structural characteristics of HA but may also improve its mechanical and antibacterial properties, enhancing its suitability for orthopedic applications and paving the way for the development of specialized biomaterials for healthcare applications.

Keywords: : Nano-Whiskers; Hydroxyapatite; Tin; Structural Characterization

Kamu Binalarının Değerlendirilmesi

Emrecan Bakır¹ , İbrahim Surur¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek²

¹İSTANBUL MEDENİYET UNIVERSİTESİ

²İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ

*Corresponding author: emrecan bakır

Özet

Türkiye'nin hemen hemen her bölgesinde depremler meydana gelmektedir. Ancak bazı noktalarda deprem riski, Türkiye'nin diğer bölgelerine göre çok daha yüksektir. Bu nedenle ülkenin genelinde tasarlanacak olan binalar üzerinde depreme dayanıklı yapı tasarımının önemi büyük ölçüde artmaktadır. Depremlerin yapılar üzerindeki etkileri genellikle depremin şiddeti, yapıların dayanıklılığı ve yapısal özellikleri gibi faktörlere bağlı olarak değişebilir. Şiddetli depremler, yapıların çökmesine veya ciddi hasar almasına neden olabilir. Bu durum, binaların çok ciddi bakım ve güçlendirme gerektiren hasarlarla karşı karşıya kalmasına yol açabilir. Hasar genellikle binaların taşıyıcı elemanları üzerinde yoğunlaşır. Özellikle duvarlar, sütunlar, kirişler ve temeller deprem etkisi altında zarar görebilir. Tarihten bugüne bakıldığında 1940 yılında ilk yayınlanan deprem yönetmeliğinden 2018 yılındaki en son Türkiye bina deprem yönetmeliğine kadar yayınlanan tüm yönetmeliklerinin amacı yapıların ve can güvenliğinin korunmasını en yüksek düzeyde hedeflemiştir. Depremlerin yapılar üzerindeki etkilerini azaltmak için yapısal dayanıklılığı artırmak, güvenlik standartlarını yükseltmek, düzenli bakım ve denetim yapmak gibi önlemler alınmalıdır. 6 Şubat Kahramanmaraş depreminde meydana gelen deprem öncesinde güçlendirmeler yapılan üç bloklu belediye kooperatif evlerinden iki evin güçlendirmeleri yapılmış ve bir evin güçlendirmesi yapılmamış olup deprem sonrasında sergilediği performansı incelenmiştir. Ayrıca Manisa Demirci belediye binasının depreme dayanıklı yapısal analizi yapılmıştır. Bu doğrultuda yapılan çalışmamızın amacı mevcut eski kamu binaların ve depremden hasar alan kamu binalarının depreme karşı dayanımının artırılması ve bunun 2018 Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği'ne göre uygunluğu kontrol edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Deprem, Kamu Yapıları, Hasar Analizi, 2018 Deprem Yönetmeliği.

Evaluation of Public Buildings

Abstract

Earthquakes occur in almost every region of Turkey. However, at some points the earthquake risk is much higher than in other parts of Turkey. For this reason, the importance of earthquake-resistant building design on buildings to be designed throughout the country is greatly increasing. The effects of earthquakes on structures can generally vary depending on factors such as the intensity of the earthquake, the durability of the structures and their structural properties. Severe earthquakes can cause structures to collapse or suffer serious damage. This may cause buildings to face damage that requires serious maintenance and reinforcement. Damage usually focuses on the load-bearing elements of buildings. Especially walls, columns, beams and foundations can be damaged under the influence of an earthquake. Looking from history to today, the aim of all regulations published from the first earthquake regulation published in 1940 to the latest Turkish building earthquake regulation in 2018 has aimed to protect structures and life safety at the highest level. In order to reduce the effects of earthquakes on structures, measures such as increasing structural durability, raising safety standards, and regular maintenance and inspection should be taken. Among the three-block municipal cooperative houses that were strengthened before the February 6 Kahramanmaraş earthquake, two houses were strengthened and one house was not strengthened and its performance after the earthquake was examined. Additionally, an earthquake-resistant structural analysis of Manisa Demirci municipality building was carried out. The aim of our study carried out in this direction is to increase the earthquake resistance of existing old public buildings and public buildings damaged by earthquakes and to check their compliance with the 2018 Turkey building earthquake regulation.

Keywords: Earthquake, Public Buildings, Damage Analysis, 2018 Earthquake Regulation.

Keratin/ Kantaron Bazlı Karboksimetil Selüloz Mikro Boncukları Üzerine İmmobilize Edilmiş Gümüş Nanopartiküllerin Sentezi, Karakterizasyonu, Sitotoksitesisi ve Antioksidan Özelliklerinin Araştırılması

Eda Turna¹ , Doç.Dr. Nuray Yılmaz Baran² , Dr. Öğretim Üyesi Emel Çakmak²

¹AKSARAY ÜNİVERSİYESİ

²AKSARAY ÜNİVERSİTESİ

*Corresponding author: eda turna

Özet

Metal nanopartiküller sahip oldukları üstün optik, fiziksel ve biyolojik aktivitelerinden dolayı, kimya, biyoloji ve malzeme bilimi gibi birçok alanda yaygın olarak kullanılmaktadır. Özellikle, son yıllarda, metal nanopartiküllerin, sahip oldukları antibakterial, antifungal ve biyo uyumluluk özelliklerinden dolayı biyomedikal uygulamalarda kullanımına olan ilgi artmıştır. Bununla birlikte, sentez sırasında gümüş nanopartiküller yığılma/topaklanma eğilimindedirler, bu da onların aktiviteleri üzerinde olumsuz bir etki oluşturmaktadır. Bu problem, yüzey alanı geniş ve metaller ile güçlü etkileşim yapabilecek ideal katı destekler üzerinde gümüş nanopartiküllerin biriktirilmesi ile aşılabilir. Bunun için ideal katı destek malzemelerinin geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Önerilen projede, gümüş nanopartiküllerin yığılma/topaklanma problemlerini ortadan kaldıracak, karboksimetil selüloz/keratin/kantaron bazlı mikro küreler destek materyali olarak ilk kez sentezlenecektir. Daha sonra gümüş nanopartiküller, sentezlenecek destek üzerinde biriktirilerek karakterizasyonu (FTIR, SEM, XRD ve TEM), antioksidan ve sitotoksitite özellikleri araştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ag Nanopartiküller; İndirgeme; Antioksidan; Mikro Boncuklar; Keratin; Hypericum Triquetrifolium

Synthesis, Characterization, Cytotoxicity and Antioxidant Properties of Silver Nanoparticles Immobilized On Keratin/ Hypericum Triquetrifolium Based Carboxymethyl Cellulose Microbeads

Abstract

Metal nanoparticles are widely used in many fields such as chemistry, biology and materials science due to their superior optical, physical and biological activities. In particular, in recent years, there has been an increased interest in the use of metal nanoparticles in biomedical applications due to their antibacterial, antifungal and biocompatibility properties. However, silver nanoparticles tend to agglomerate during synthesis, which has a negative impact on their activity. This problem can be overcome by depositing silver nanoparticles on ideal solid supports with large surface area and strong interaction with metals. For this, there is a need to develop ideal solid support materials. In the proposed project, carboxymethyl cellulose/keratin/ Hypericum triquetrifolium -based microspheres will be synthesized for the first time as support materials to eliminate the agglomeration/agglomeration problems of silver nanoparticles. Then, silver nanoparticles will be deposited on the synthesized support and their characterization (FTIR, SEM, XRD and TEM), antioxidant and cytotoxicity properties will be investigated.

Keywords: Ag Nanoparticles; Reduction; Antioxidant; Micro Beads; Keratin; Hypericum Triquetrifolium

Kuantum Verimliliğini Artırmak İçin Görüntü Sensörlerinde Mikro-Nano Sütunların Kullanımı

Dr. Öğretim Üyesi Turgut Tut¹

¹Abdullah Gül Üniversitesi

*Corresponding author: Turgut Tut

Özet

Görüntü sensörlerinde piksel yoğunluklarının artırılmasına yönelik mevcut eğilim, piksel alanındaki eşzamanlı azalma nedeniyle karışma ve verimlilikle ilgili zorlukları beraberinde getirmektedir. Buna karşılık, görüntü sensörü pikselleri içinde dalga kılavuzlarının kullanılması önerisi umut verici bir çözüm olarak ortaya çıkmaktadır. Ancak bu çaba karmaşıklıklarla karşı karşıyadır. Entegre optiklerde kullanılan geleneksel dalga kılavuzları, önerilen sensör konfigürasyonu için gerekli dikey yönelimin aksine tipik olarak yatay bir yönelim benimser. Ayrıca, silikon fotodetektörlerle sorunsuz entegrasyon, titiz üretim süreçleri gerektirmektedir. Bu çalışma, silikon fotodetektörlerle birleştirilmiş dikey silikon nitrür sütunlar için bir üretim metodolojisi tanımlamaktadır. Silikon dioksit katmanlarına gömülü silikon nitrür dalga kılavuzlarının gerçekleştirilmesi için gerekli olan aşındırma, biriktirme ve düzleştirme tekniklerinin karmaşıklıklarının aydınlatılmasına vurgu yapılmaktadır. Ek olarak, silikon fotodetektörler için mikro-fabrikasyon yöntemleri kullanılmakta ve ışığa duyarlı bölgelerinin geleneksel görüntü sensörü fotodetektörleriyle orantılı olmasını sağlamak için alınan önlemler vurgulanmaktadır. Neredeyse dikey yan duvarlara sahip silikon nitrür sütunların, aşındırma gazlarının akış hızları arasındaki oranın ince ayarlanmasıyla elde edilebileceğini gösteriyoruz. Ayrıca bu silikon nitrür sütunların PECVD ve ardından basit bir CMP işlemi ile SiO₂ içinde kapsüllenebileceğini gösteriyoruz. Işık borularının silikon fotodetektörlerle nihai entegrasyonu, fotodetektörlerin ışığa duyarlı bölgesinin uzamsal boyutunda iyi tanımlanmasını sağlayan yeni bir teknik kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu, merkezinde tanımlanmış bir açıklık bulunan bir ışık engelleyici katmanın (Al-Cr) biriktirilmesini içerir. Tamamlanmış ışık borulu ve ışık borusuz cihazları karakterize etmek için akım-voltaj ve tarama foto-akım ölçümleri gerçekleştirdik. Sonuncusu, ışık boruları tarafından

mümkün kılınan iyileştirmeleri açıkça göstermektedir ve ışın izleme modellemesi ile tutarlı olduğu bulunmuştur. Bu nedenle, ışık borularının CMOS görüntü sensörlerine dahil edilmesinin önemli ölçüde artan verimlilik ve azalan karışma ile sonuçlanmasını bekliyoruz.

Anahtar Kelimeler: Fotodedektörler, Görüntü Sensörleri, Mikro Çubuklar, Kuantum Verimi

Micro-Nano Pillars Usage in Image Sensors to Enhance the Quantum Efficiency

Abstract

The current trend towards increasing pixel densities in image sensors precipitates consequential challenges pertaining to crosstalk and efficiency, owing to the concomitant reduction in pixel area. In response, the proposition of utilizing waveguides within image sensor pixels emerges as a promising remedy. However, this endeavor is faced with complexities. Traditional waveguides employed in integrated optics typically adopt a horizontal orientation, contrasting with the requisite vertical orientation for the proposed sensor configuration. Furthermore, seamless integration with silicon photodetectors necessitates meticulous fabrication processes. The present study delineates a fabrication methodology for vertical silicon nitride pillars conjoined with silicon photodetectors. Emphasis is placed on elucidating the intricacies of etching, deposition, and planarization techniques essential for realizing silicon nitride waveguides embedded within silicon dioxide layers. Additionally, the micro-fabrication methods for silicon photodetectors is employed, highlighting measures to ensure commensurability of their photosensitive regions with those of conventional image sensor photodetectors. We show that silicon nitride pillars with near-vertical sidewalls can be achieved by fine-tuning the ratio between the flow rates of the etch gases. We also show that these silicon nitride pillars can be encapsulated in SiO₂ by PECVD, followed by a simple CMP process. The final integration of the light pipes with silicon photodetectors is realized, using a new technique that allows the photosensitive region of the photodetectors to be well defined in its spatial extent. This involves the deposition of a light-blocking layer (Al-Cr) with a defined opening in its centre. To characterise the finished lightpipe and lightpipe-free devices, we perform current-voltage and scanning photocurrent measurements. The latter clearly demonstrate the improvements made possible by the light pipes and are found to be consistent with ray-tracing modelling. We therefore expect that the incorporation of light pipes into CMOS image sensors would result in significantly increased efficiency and reduced crosstalk.

Keywords: Photodetectors, Image Sensors, Micro Pillars, Quantum Efficiency

Kuvarsın Piston Pres Kullanılarak Aey ile Modellenmesi

Arş.Gör. Sevgi Karaca¹ , Prof.Dr. Ali Uçar¹

¹Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
*Corresponding author: sevgi karaca

Özet

Bilgisayar teknolojilerinin ve yazılımlarının gelişmesine bağlı olarak birçok alanda olduğu gibi öğütme endüstrisinde de modelleme çalışmaları yapılmaktadır. Bu çalışmada, öğütme teknolojisinde kullanılması gittikçe yaygınlaşan yüksek basınçlı öğütme sistemlerinin (YBÖS) modellenmesinde kullanılan kırılma dağılım fonksiyonunun, yüksek basınçlı test preslerinin (piston presler) AEY (Ayrık Elemanlar Yöntemi) ile modellenerek belirlenmesi amaçlanmıştır. Modelleme çalışmalarını gerçekleştirmek için, AEY'nin desteklediği ticari bir yazılım olan EDEM akademik yazılımı kullanılmış ve model simulasyonu yapılmıştır. Bunun yanı sıra API (Uygulama Programlama Arabirimi) ile programa fabrikalar tanıtılmıştır. Modelleme işlemlerinde AEY'nin tane kırılma modellerinden olan Bonded-Particle Model (BPM) tercih edilmiştir. Modeli sınamak için yapılan deneysel çalışmalarda kuvars kullanılmıştır. Malzeme ilk önce -9,5+8 mm boyut aralığında sınıflandırılmıştır. Deneysel çalışmalar esnasında bu boyut aralığındaki malzemeler ile bir tane yatağı oluşturulmuş ve piston pres altında malzemeler 100, 500 ve 1200 kN seviyesine kadar ayrı ayrı sıkıştırılmıştır. Pistonun yer değiştirmesi ile ufalanan malzemelerin elek analizi yapılarak ürün boyut dağılımı eğrileri elde edilmiştir. Simülasyon çalışmalarında, nominal tane boyutu 8,72 mm olan beslemenin, nominal boyutun 1/4-1/16 oranındaki (2,18 ve 0.55 mm) log-normal dağılıma sahip 546 tane kullanılmıştır. Temas yarıçapı tanenin %20-30 oranında arttırılması ile belirlenmiştir. Yavaş sıkıştırma testlerinde uygulanan maksimum sıkıştırma kuvvetinin bir fonksiyonu olarak BPM kullanılarak yapılan simülasyonların ve deneysel sonuçlarının karşılaştırılmasında elde edilen sonuçların birbiriyle uyumlu olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Aey, Bpm, Piston Pres, Simülasyon, Tane Kırılması

The Modeling of Quartz With Dem Using a Piston Die Press

Abstract

Modeling studies are carried out in the grinding industry as well as in many other fields depending on the development of computer technologies and software. In this study, it is aimed to determine the breakage distribution function used in the modeling of high-pressure grinding systems (HPGS), which are increasingly being used in grinding technology, by modeling high-pressure test presses (piston press) with DEM (Discrete Element Method). In order to perform the modeling studies, EDEM academic software, which is a commercial software supported by DEM, was used and model simulation was performed. In addition, factories were introduced to the program with API (Application Programming Interface). Bonded-Particle Model (BPM), one of the particle breakage models of DEM, was preferred in the modeling process. Quartz was used in the experimental studies to test the model. The material was first classified in the size range of $-9.5+8$ mm. In the experimental studies, a particle bed was formed with materials in this size range and the materials were compressed separately up to 100, 500 and 1200 kN under a piston press. Sieve analysis of the materials crushed by the displacement of the piston was performed and product size distribution curves were obtained. In the simulation studies, 546 particles with a log-normal distribution of $1/4-1/16$ of the nominal size (2.18 and 0.55 mm) of the feed with a nominal particle size of 8.72 mm were used. The contact radius was determined by increasing the particle size by 20-30%. Comparison of simulations and experimental results using BPM as a function of the maximum compressive force applied in slow compression tests showed that the results obtained were consistent with each other.

Keywords: Dem, Bpm, Piston Press, Simulation, Particle Breakage

Limanlar ve Kıyı Tesislerinin Deprem Açısından Değerlendirilmesi

Yusuf Çiftçi¹, Ertuğrul Kahveci¹, Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹İstanbul Medeniyet Üniversitesi
*Corresponding author: Ertuğrul Kahveci

Özet

Türkiye gibi deprem kuşağında yer alan ülkelerdeki limanlar ve kıyı tesislerinin doğru mühendislik tasarımı ve yönetimi, bu yapıların dayanıklılığını ve güvenliğini sağlamak için büyük öneme sahiptir. Deprem, özellikle limanlar ve kıyı tesisleri gibi deniz kenarındaki yapılar için büyük riskler oluşturabilir. Özellikle tsunami riski, kıyı tesislerinin depreme karşı hassasiyetini artırır. Deprem dalgaları, limanlarda gemilerin ve rıhtımların, kıyı tesislerinde ise binaların hasar görmesine neden olabilir. Ayrıca toprak kaymaları ve zemin sıvılaşması gibi etkiler de kıyı tesislerinde hasarlara yol açabilir. Bu nedenle limanlar ve kıyı tesislerinin depreme karşı dayanıklılığı kritik bir öneme sahiptir. Doğru tasarım, doğru malzeme kullanımı ve mühendislik prensipleri, bu tesislerin depremden en az hasarla etkilenmesi için önemli faktörlerdir. Tasarımın yanı sıra, acil durum planları ve erken uyarı sistemleri gibi hazırlık önlemleri de büyük önem taşır. Bu önlemler, deprem anında hızlı müdahale imkanı sağlayarak zararın en aza indirilmesine yardımcı olabilir. Bu çalışmada dünyada ve ülkemizde bulunan limanlar ve kıyı tesislerinin genel ve mühendislik özellikleri, deprem riskinin limanlar ve kıyı tesislerine olan etkileri, depreme dayanıklı tasarım ve mühendislik prensipleri, yapısal güçlendirme yöntemleri gibi konular ele alınmıştır. Ayrıca bu çalışma, liman ve kıyı tesislerinin tasarım sürecinde mühendislik ve planlama alanında bir kaynak oluşturmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dayanıklılık, Deprem, Hasar, Limanlar ve Kıyı Tesisleri, Mühendislik Tasarımı.

Assessment of Ports and Coastal Facilities in Terms of Earthquakes

Abstract

In countries like Turkey, located in seismic zones, correct engineering design and management of ports and coastal facilities are of great importance to ensure their durability and safety. Earthquakes can pose significant risks, especially for structures along the coastline such as ports and coastal facilities. The risk of tsunamis, in particular, increases the sensitivity of coastal facilities to earthquakes. Earthquake waves can cause damage to ships and docks in ports and to buildings in coastal facilities. Additionally, effects like soil liquefaction and landslides can also lead to damage in coastal facilities. Therefore, the seismic resilience of ports and coastal facilities is of critical importance. Correct design, proper material usage, and engineering principles are significant factors in minimizing the impact of earthquakes on these facilities. In addition to design, preparation measures such as emergency plans and early warning systems are also of great importance. These measures can facilitate rapid intervention during earthquakes, thus minimizing damage. This study addresses topics such as the general and engineering characteristics of ports and coastal facilities worldwide and in our country, the impact of earthquake risk on ports and coastal facilities, earthquake-resistant design and engineering principles, and structural strengthening methods. Furthermore, this study aims to serve as a resource in the engineering and planning fields during the design process of ports and coastal facilities.

Keywords: Durability, Earthquake, Damage, Ports and Coastal Facilities, Engineering Design.

Mikrodalga Gücünün Çilek Yapraklarının Kuruma Kinetiği Üzerindeki Etkisi

Prof.Dr. Elçin Demirhan¹ , Ezgi Çetinkaya¹

¹Yildiz Technical University

*Corresponding author: Ezgi Çetinkaya

Özet

'Kurutma' kelimesi genellikle bir maddeden suyun uzaklaştırıldığı herhangi bir işlemi tanımlamak için kullanılır. Gıda kurutmada, gıdaların nem içeriğini düşük bir seviyeye indirerek raf ömrünü uzatmak için gıdalara bir veya daha fazla enerji formu verilir. Çoğu zaman gıdaya sıcak hava yoluyla ısı verilir ve bu da gıdadaki nemi giderir. Gıdanın kurutulması sırasında kütle ve ısı aynı anda gıda ve gıdaya enerji aktarımı için kullanılan ortam içinde aktarılır. Hemen hemen her gıda, hazırlanması sırasında en az bir kez kurutulur. Kuru bir gıda bakteri, küf ve böceklerin oluşması nedeniyle bozulmaya daha az duyarlıdır. Gıda veya yemlerin birçok faydalı özelliği ve besin değeri kurutma ile iyileştirilebilir [1-3]. Çilek yaprakları salatalarda, smoothie'lerde, çayda kullanılmaktadır ve güçlü bir aromaya sahiptir. Bu çalışmada, mikrodalga çıkış güçlerinin çilek yapraklarının nem içeriği, nem oranı ve kuruma süresi üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Kurutma deneyleri için ev tipi bir mikrodalga fırın kullanılmıştır. Deneyler, çilek yaprakları için kuruma süresinin mikrodalga çıkış güçleri ile orantılı olduğunu göstermiştir. Proses koşullarına bağlı olarak matematiksel modeller geliştirilmiştir. REFERANSLAR [1] R.B.Keey, Drying: Principles and Practice, 1, 373 (2013). [2] Slihab Solchansanj, Digvir S. Jayas, Drying of Foodstuffs, Handbook of Industrial Drying, 1, 37 (1995). [3] Digvir S. Jayas, Food Dehydration, (2016).

Anahtar Kelimeler: Çilek Yaprakları, Mikrodalga Kurutma, Kurutma Kinetiği, Modelleme

Effect of Microwave Output Power On Drying Kinetics of Strawberry Leaves

Abstract

The word 'drying' is commonly used to describe any process in which water is removed from a substance. In food drying, the moisture content of foods is reduced to a low level in order to extend their shelf life by supplying one or more forms of energy to the foods. Most often, heat is supplied to food by hot air, which removes moisture from food. During the drying of food, mass and heat are simultaneously transferred within the food and the medium used for energy transfer to the food. Almost every food is dried at least once during its preparation. A dry food is less susceptible to spoilage due to the growth of bacteria, mold and insects. Many beneficial properties and nutritional values of food or feed can be improved by drying [1-3]. Strawberry leaves have been used in salads, smoothies, tea and have strong flavor. In the present study, the effects of microwave output powers on moisture content, moisture ratio and drying time of strawberry leaves were investigated. A domestic microwave oven was used for the drying experiments. Experiments showed that drying time was proportional to microwave output powers for strawberry leaves. The mathematical models depending on process conditions were also developed. REFERENCES [1] R.B.Keey, Drying: Principles and Practice, 1, 373 (2013). [2] Slihab Solchansanj, Digvir S. Jayas, Drying of Foodstuffs, Handbook of Industrial Drying, 1, 37 (1995). [3] Digvir S. Jayas, Food Dehydration, (2016).

Keywords: Strawberry Leaves, Microwave Drying, Drying Kinetics, Modelling

Minarelerin Deprem ve Rüzgar Etkisi Altındaki Davranışlarının İncelenmesi

İrem Edis¹ , Ahmet Talha Uca¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹İstanbul Medeniyet Üniversitesi
*Corresponding author: İrem Edis

Özet

İslam kültüründe önemli bir unsur olan camilerin en büyük sembollerinden olan minareler, cami mimarisinde belirleyici bir unsur olarak yer alır. Ait oldukları döneme ait izler taşıdıklarından kültürel miras açısından da önem arz ederler. Minareler genellikle yükseklikleri ile dikkat çeken ince ve uzun yapılar olarak tasarlandığından bu yapısal özellikler minarenin deprem ve rüzgâr etkisi altında davranışını belirler. Bu sebeple çalışmada minarelerin elemanları, minarelere etkiyen yükler, hesap ve tasarım yöntemleri incelenmiştir. Çalışma Kahramanmaraş, Van, Kocaeli, Adıyaman, Malatya, Şanlıurfa ,Elazığ illerinde yaşanan deprem felaketleri ve şiddetli rüzgâr etkileri baz alınarak hazırlanmıştır. Sonraki aşamalarda deprem ve rüzgâr yükleri için elde edilen sonuçlar karşılaştırılmış ve çıkan sonuçlardan önerilere yer verilmiştir. Çalışma sonucunda oluşan hasarların şerefe küp ve petek kısımlarında daha fazla meydana geldiği gözlemlenmiştir. Minarelerdeki yük etkilerine bakıldığında ise yığılmaların en fazla geçiş yerlerinin üzerinde ve kapı boşluklarında olduğu belirlenmiştir. Çalışmada deprem etkisinin şiddetli rüzgâr etkisine göre minarelere daha fazla zarar verdiği de belirlenmiştir. Doğru tasarım ve hesaplamalarla minarelerin yapısal bütünlüğünün ve güvenliğinin sağlanabileceği böylece bu değerli yapıların uzun yıllar boyunca ayakta kalabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Minare,şiddetli Rüzgar ,deprem ,hasar

Study of the Behavior of Minarets Under Earthquake and Wind Effects

Abstract

Minarets, which are one of the biggest symbols of mosques and an important element in Islamic culture, are a determining element in mosque architecture. They are also important in terms of cultural heritage as they bear traces of the period to which they belong. Since minarets are generally designed as thin and tall structures that attract attention with their height, these structural features determine the behavior of the minaret under the influence of earthquakes and wind. For this reason, in the study, the elements of the minarets, the loads acting on the minarets, calculation and design methods were examined. The study was prepared based on the earthquake disasters and strong wind effects experienced in the provinces of Kahramanmaraş, Van, Kocaeli, Adıyaman, Malatya, Şanlıurfa and Elazığ. In the next stages, the results obtained for earthquake and wind loads were compared and suggestions were made from the results. As a result of the work, it was observed that the damages occurred more in the balcony cube and honeycomb parts. When looking at the load effects on the minarets, it was determined that the most accumulations were on the transition points and in the doorways. In the study, it was also determined that the earthquake effect caused more damage to the minarets than the strong wind effect. It has been concluded that with correct design and calculations, the structural integrity and safety of minarets can be ensured, so that these valuable structures can survive for many years.

Keywords: Minaret, Severe Wind, Earthquake, Damage.

Mxene ile Bazik Red (46) Boyanın Adsorpsiyonu

Umay Halisdemir¹ , Arş.Gör.Dr. Yunus Aksoy¹ , Yusuf Köse¹ , Prof.Dr. Halil Hasar¹

¹Fırat Üniversitesi

*Corresponding author: Umay HALİSDEMİR

Özet

Son yıllarda MXene'ler mükemmel mekanik, elektronik, manyetik ve kimyasal özellikleri sebebiyle çevresel alanlarda birçok bilim insanı ve araştırmacının ilgisini çekmiştir. MXene'ler inorganik ve iki boyutlu yapıya sahip bileşiklerdir. MXene'leri sentezlemek için, ana öncü malzeme olarak MAX fazları kullanılır. Bu çalışmada Ti₃AlC₂ (MAX fazı), HF aşındırma yöntemiyle üretilen Ti₃C₂T_x (Titanyum Karbit MXene) ve HCl+LIF yöntemiyle elde edilen Ti₃C₂T_x (Titanyum Karbit MXene) ile sulu çözeltilerden boyar madde olan basic red (46)'nın adsorpsiyonla giderim performansı incelenmiştir. Bu MXenelerin karakterizasyonu SEM gibi analizler yardımıyla değerlendirilmiştir. Deney sonunda 100 ppm, 50 mL basic red(46) içeren sulu çözelti 90 dakikada HF aşındırma yöntemiyle üretilen Ti₃C₂T_x de %66,4 giderim verimine ulaşırken, HCl+LIF yöntemiyle elde edilen Ti₃C₂T_x de %99,9 giderim verimine ulaşmıştır. Sonuç olarak basic red (46) içeren tekstil endüstrisi atıksularının arıtımında bu MXene'ler etkin bir adsorbent olarak önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Mxene, Basic Red(46) Boyar Madde, Adsorpsiyon

Adsorption of Basic Red (46) Dye With Mxene

Abstract

In recent years, MXenes have attracted the attention of many scientists and researchers in environmental fields due to their excellent mechanical, electronic, magnetic and chemical

properties. MXenes are compounds with inorganic and two-dimensional structure. To synthesize MXenes, MAX phases are used as the main precursor material. In this study, the adsorption performance of the dyestuff basic red (46) from aqueous solutions was examined with the Ti₃AlC₂ (MAX phase), Ti₃C₂T_x (Titanium Carbide MXene) produced by the HF etching method and Ti₃C₂T_x (Titanium Carbide MXene) obtained by the HCl+LIF method. The characterization of these MXenes was evaluated with the help of analyzes such as SEM. At the end of the experiment, the aqueous solution containing 100 ppm, 50 mL basic red(46) reached 66.4% removal efficiency in Ti₃C₂T_x produced by the HF etching method in 90 minutes, while Ti₃C₂T_x obtained by the HCl+LIF method reached 99.9% removal efficiency. As a result, these MXenes can be recommended as an effective adsorbent in the treatment of textile industry wastewater containing basic red (46).

Keywords: Mxene, Basic Red(46), Adsorption

Mxene ve Max ile Metilen Mavisin'in Adsorbsiyonu

Mustafa Yegin¹ , Doç.Dr. Aytekin Çelik¹ , Prof.Dr. Özge Hanay¹ , Prof.Dr. Halil Hasar¹

¹Fırat Üniversitesi

*Corresponding author: Mustafa YEGIN

Özet

2004 yılında başarılı ve etkili bir şekilde sentezlenen grafen sonrasında etkin özelliklere sahip iki boyutlu (2d) nano malzemeler membran üretimi, atık su arıtım teknolojileri gibi pek çok çevresel çalışma alanda ön plana çıkmıştır. Bu 2d malzemeler arasında MXeneler yüksek yüzey alanı ve değiştirilebilir yüzeysel fonksiyonel grupları, fotokatalitik özellikleri ve hidrofiliklik gibi birçok özelliği ile ön plana çıkmıştır. Yaptığımız çalışmada MAX fazı olarak kullanılan Ti₃AlC₂ Hidroflorik asit ile aşındırarak MXene sentezlenmiş sentezlenen bu MXene'in karakterizasyonu için SEM, XRD, Temas açısı ve XPS verileri verilmiştir. Bir çok endüstriyel alanda boyar madde olarak kullanılan Metilen mavisini' in kirletici olarak sentetik bir atıksu ortamında adsorbsiyonu ile giderimi üzerine çalışma yapılmıştır. Optimum adsorbsiyon şartlarında MAX (Ti₃AlC₂), MXene (Ti₃C₂T_x), adsorbent performansları değerlendirmiştir. Adsorbent olarak kullanılan MAX fazında giderim istenilen düzeyde olmamıştır (yaklaşık %40) fakat MAX fazından sentezlenen MXene ile 200ppm 50 ml metilen mavisini içeren sentetik atıksuda 2 saatte %99.5 lik bir boyar madde giderimi sağlanmıştır. Sonuç olarak sentezlenen MXene etkin bir şekilde Metilen Mavisini sentetik atıksudan giderimini sağlanmıştır. MXene'ler etkin yüzey alanı ve anyonik yüzey grupları gibi üstün özellikleri sayesinde birçok kirleticinin giderimi ve çevresel alanda kullanımında gelecek vaat etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Metilen Mavisini, Adsorbsiyon, Mxene, Max, 2 Boyutlu Nano Malzemeler

Adsorption of Methylene Blue With Mxene and Max

Abstract

After graphene was successfully and effectively synthesized in 2004, two-dimensional (2D) nanomaterials with effective properties have come to the fore in many environmental studies such as membrane production and wastewater treatment technologies. Among these 2D materials, MXenes have come to the fore with their high surface area and many properties such as switchable superficial functional groups, photocatalytic properties and hydrophilicity. In our study, MXene was synthesized by etching Ti_3AlC_2 , which was used as the MAX phase, with Hydrofluoric acid. SEM, XRD, Contact angle and XPS data are given for the characterization of this synthesized MXene. A study was conducted on the removal of methylene blue, which is used as a dye in many industrial areas, as a pollutant by adsorption in a synthetic wastewater environment. MAX (Ti_3AlC_2), MXene (Ti_3C_2Tx) adsorbent performances were evaluated under optimum adsorption conditions. The removal in the MAX phase used as adsorbent was not at the desired level (approximately 40%), but with MXene synthesized from the MAX phase, a dye removal of 99.5% was achieved in 2 hours in synthetic wastewater containing 200 ppm and 50 ml methylene blue. As a result, the synthesized MXene effectively removed Methylene Blue from synthetic wastewater. MXenes are promising in the removal of many pollutants and their use in the environmental field, thanks to their superior properties such as effective surface area and anionic surface groups.

Keywords: Methylene Blue, Adsorbtion, Mxene, Max, 2d Nano Materials

Nootropik İlaç Pirasetam'ın Tablet Formülasyonunda Yeni Bir Yeşil Hplc Yöntemi ile Analizi'

Ülkünur Tunçbaş¹

¹Yıldız Teknik Üniversitesi

*Corresponding author: Ülkünur Tunçbaş

Özet

Pirasetam (PIR) bilişsel bozukluklar, vertigo, kortikal miyoklonus, disleksi ve orak hücreli anemi tedavisinde kullanılan bir ilaçtır. Kimyasal adı 2-okso-1-pirolidin asetamid olan rasetam grubundadır. İlaçlardaki PIR'ın tek başına veya diğer ilaçlarla birlikte analizi için birçok HPLC tekniği bildirilmiş olsa da, çevre ve insan sağlığı için daha küçük hacimlerde ve daha az toksik çözücüler kullanan sıvı kromatografi yöntemlerine ihtiyaç vardır. Bu çalışmada, Pirasetam etken maddesinin kantitatif analizi için yeşil bir yüksek performanslı sıvı kromatografisi (HPLC) yöntemi optimize edilmiştir. HPLC yönteminin optimum koşulları Box-Behnken tasarımı ile 3 seviyede 15 deneyle belirlenmiştir. Deney tasarımındaki bağımsız değişkenler mobil fazın pH değeri, akış hızı ve mobil fazdaki etanol oranı olarak seçilmiştir. Cevap değişkenleri pirasetamın alıkonma süresi, teorik plaka sayısı ve pik alanı olarak seçilmiş ve tüm cevaplar Derringer istenebilirlik fonksiyonu kullanılarak eş zamanlı olarak optimize edilmiştir. Optimizasyon basamağında, alıkonma süresinin minimum olması hedeflenirken, teorik plaka sayısı ve pik alanının maksimum olması hedeflenmiştir. Optimum koşullar pH 5.0, akış hızı 1.0 mL/dak ve mobil fazda etanol oranı % 4 olarak belirlenmiştir. Yeni geliştirilen yöntem, çevre dostu, hassas ve güvenilir bir yüksek performanslı sıvı kromatografi yöntemi olarak PIR tayini için iyi bir alternatif sunmaktadır. Optimize edilmiş HPLC yönteminin analitik yöntem validasyonu için doğrusalılık, tekrarlanabilirlik, doğruluk, tanıma limiti ve tayin limiti gibi parametreler incelenmiştir. Elde edilen sonuçlar kabul edilebilir sınırlar içinde kalmıştır.

Anahtar Kelimeler: Pirasetam, Yeşil Hplc, Box-Behnken Tasarımı, Tablet Analizi

Determination of the Nootropic Drug; Piracetam Analysis in Tablet Formulation by a Novel Green Hplc Method

Abstract

Piracetam (PIR) is a drug used to treat cognitive disorders, vertigo, cortical myoclonus, dyslexia and sickle cell anaemia. It is in the group of racetams whose chemical name is 2-oxo-1-pyrrolidine acetamide. Although many HPLC techniques have been reported for the analysis of PIR in drugs alone or in combination with other drugs, there is a need for liquid chromatography methods using smaller volumes and less toxic solvents for the environment and human health. In this study, a green high performance liquid chromatography (HPLC) method was optimised for the quantitative analysis of the active substance Piracetam. The optimum conditions of the HPLC method were established by Box-Behnken design with 15 experiments in 3 levels. The independent variables in the experimental design were chosen as pH value of the mobile phase, flow rate and ethanol ratio in the mobile phase. The response variables were selected as retention time of piracetam, theoretical plate number and peak area and all responses were optimised simultaneously using Derringer desirability function. In the optimisation step, the retention time was targeted to be the minimum, while the theoretical plate number and peak area were targeted to be the maximum. The optimum conditions were pH 5.0, flow rate of 1.0 mL/min and 4% ethanol in the mobile phase. The newly developed method offers a good alternative for PIR determination as an environmentally friendly, sensitive and reliable high performance liquid chromatography method. For the analytical method validation of the optimized HPLC method, parameters such as linearity, repeatability, accuracy, limit of detection and limit of quantification were examined. The obtained results have been within acceptable limits.

Keywords: Piracetam, Green Hplc, Box-Behnken Design, Tablet Analysis

Orman Okulları ve Pedagojisi ‘‘kentsel Boyutta Ulusal ve Uluslararası Orman Okullarının Karşılaştırılması’’

Araştırmacı Meryem Karadağ¹, Dr. Öğretim Üyesi Ayça Yeşim Çağlayan¹

¹İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa
*Corresponding author: Meryem Karadağ

Özet

İnsanlar tarih boyunca doğada hayatta kalabilmek için bir araya gelerek toplumlari oluşturmuştur. İlerleyen teknoloji ile toplumlar gelişmiş, ancak doğadan kopuşla sonuçlanan bu süreçte doğayla bütünleşmeyi sağlayabilecek birliktelik kurulamamıştır (Geçtan, 2019). Hatta yaşam kalitesinin ve değerlerinin daha yüksek olduğu düşüncesiyle nüfusun çoğunluğunun kırsalda yaşadığı zamanlara duyulan özlem, günümüze yaklaştıkça daha da kuvvetlenmiştir (Gilchrist vd.,2016). Doğal bir ortamda, uygulamalı deneyimler yoluyla öğrenimi temel alan orman okulu yaklaşımı, duygusal bir yaklaşım olmanın ötesinde doğadan kopuşun önüne geçebilecek hayatta kalma becerilerini gerçekçi pratiklerle destekleyen bir eğitim modeli olarak fırsat oluşturmaktadır. Bu çalışma, ulusal ve uluslararası düzeyde orman okullarının karşılaştırılması üzerine bir inceleme sunmaktadır. Yapılan literatür taraması sonucu elde edilen veriler ışığında orman okullarının temel standartları ortaya konmuştur. Ulusal ve uluslararası düzeydeki orman okulları arasında yapılan karşılaştırmada okulun eğitim programı, öğretim kadrosu, altyapı, araştırma olanakları, öğrenci profili ve mezunların iş bulma başarısı gibi faktörler incelenmiştir. Karşılaştırmada kolaylık sağlaması açısından iki ana kavram, Yabanılık ve konfor, temel kriterlerin esasını oluşturmuştur. Ulusal düzeyde gerçekleştirilen orman okulu eğitimlerinde özellikle uluslararası standart ve kriterlerin yol gösterici olarak seçildiği, çalışmaların bu kapsamda kurgulandığı, özellikle doğada yapılan ve doğal materyallerin kullanıldığı eğitimlerin ön plana çıktığı gözlemlenmiştir. Yerel politikalar ve uygulamalar üzerine odaklanan, genellikle yerel ekosistemler konusunda müfredatı geliştirilen ulusal orman okullarının müfredatının, tümü ülkemize entegre edilmese de uluslararası kriterler temel alınarak geliştirildiği gözlemlenmiştir. Özellikle küresel ölçekte yaşanan doğal afetler, giderek artan besin ve su kıtlığı riski gibi etkenler, toplumun hayatta kalma

becerilerinin geliştirilme gerekliliğine dikkati çekmektedir. Bu durum, yabancılık kavramının hayatımıza entegre edilmesini sağlayan doğa temelli eğitim modeli olan orman okullarının günümüz eğitim yaklaşımlarının içeriğini şekillendirmesi gerektiği düşüncesinin de altını çizmektedir. Bu kapsamda, yeni nesil eğitim müfredatlarının kurgulanmasında Orman okulu yaklaşımı potansiyel bir altlık oluşturmaktadır..

Anahtar Kelimeler: Orman Okulu, Pedagoji, Doğa Temelli Öğrenme

Forest Schools and Pedagogy "Comparison of National and International Forest Schools At the Urban Dimension

Abstract

Throughout history, people have come together to form societies in order to survive in nature. In each period, as societies developed, technology developed, they became increasingly disconnected from nature and could not find a new unity that could share the loneliness that this brought (Geçtan, 2019). Therefore, throughout history, there is a tradition of longing for times when people were more rural and therefore thought to be "better" (Gilchrist et al., 2016). This study provides a review on the comparison of forest schools at international and national levels. According to the data obtained as a result of the literature review, the basic standards of forest schools have been reached. According to previous studies, trainings conducted in nature and using natural materials stand out. It has been determined that international standards and criteria have been chosen as a guide and studies have been carried out in this context. To make a comparison between international and national forest schools, we can consider several different criteria. These criteria may include factors such as the school's educational program, faculty, infrastructure, research opportunities, student profile and graduates' success in finding employment. However, names and details of specific schools are needed to make a general comparison. The two concepts that form the main pillar of the basic criteria provide convenience in comparisons. The concepts of wildness and comfort are at the top of the basic headings and form the basis. In conclusion; Even if all international criteria are not integrated into our country, they meet on a common ground. In the future, international criteria and education models will emerge, taking more part in our lives as a non-formal education model around the world.

Keywords: Forest School, Pedagogy, Nature-Based Learning

Perde Duvarın Betonarme Yapı Davranışına Etkisi

Odai Alkaleh¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹İstanbul Medeniyet Üniversitesi
*Corresponding author: ODAİ ALKALEH

Özet

Türkiye'nin önemli ve öncelikli sorunlarından biri de depreme dayanıklı olmayan bina stokudur. Depreme dayanıklı olmayan yapılar özellikle 06 Şubat 2023 Kahramanmaraş depreminde ciddi hasara ve can kaybına neden oldu. En büyük can kaybı depreme karşı koruma açısından yetersiz olan betonarme binalarda yaşandı. Bu sorunun çözülebilmesi için depreme dayanıksız yapıların belirlenmesi ve bu yapıların güçlendirilmesi olmak üzere iki temel konuda ciddi çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Betonarme binalarda deprem etkisine karşı perde duvar kullanımının önemi büyüktür. Tasarım aşamasında uygulamacı mühendisler, planda yerleştirilecek olan perde duvar miktarına ve yerleşimine karar verir. Bunun için öncelikle, perde duvar miktarı ve yerleşimi parametrelerinin, bina davranışı ve deprem güvenliği üzerindeki etkilerinin anlaşılması gerekmektedir. Bu araştırmada Türkiye'de inşa edilebilecek 4 katlı betonarme konut binaları için deprem yönetmeliğinde önerilen ve minimum şartları sağlayan taşıyıcı sistem karşılaştırmalı bir şekilde incelenmiştir. Yüksek süneklik sahip olan salt çerçevesel, ve yüksek süneklik kolunlu perdeli karma taşıyıcı sistem iki farklı model olarak tasarlanmıştır. plandaki perdeler her bir doğrultuda iki adet sünekliği yüksek perdeler tasarlanmıştır. Türk Deprem Yönetmeliği'nde belirtilen tasarım yaklaşımına göre doğrusal analizler yapılmıştır. Modeller üzerindeki perdelerin etkisi kıyaslayabilmek için iki modelin arasındaki birinci doğal periyot, bina taban kesme kuvveti ve tepe deplasmanı dağılımları karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Tbdy 2018, Taşıyıcı Sistem, Bina Doğal Periyodu, Taban Kesme Kuvveti, Çatı Kat Deplasmanı

Effect of Shear Wall On An Rc Structure Behavior

Abstract

One of Turkey's significant and prioritized issues is the non-seismic-resistant building stock. Non-seismically-resistant structures, particularly in the 06 February 2023 Kahramanmaraş earthquake, caused significant damage and loss of life. The most substantial loss of life occurred in reinforced concrete buildings with inadequate earthquake protection. To address this issue, serious efforts are needed in two main areas: identifying non-seismically-resistant structures and retrofitting them. The use of shear walls in reinforced concrete buildings is crucial in mitigating the effects of earthquakes. During the design phase, practicing engineers decide on the quantity and placement of shear walls on the plan. To do this effectively, it's essential to understand the impact of shear wall quantity and placement parameters on building behavior and earthquake safety. In this study, two different structural systems, namely pure moment-resisting frames with high ductility and mixed systems with high ductility columns and shear walls, were comparatively analyzed for 4-story reinforced concrete residential buildings that could be constructed in Turkey, meeting the recommendations and minimum requirements of the earthquake code. Shear walls with high ductility were designed in each direction as per the plan. Linear analyses were conducted based on the design approach specified in the Turkish Earthquake code. To compare the effects of the shear walls on the models, the first natural period, base shear force distribution, and roof displacement between the two models were compared

Keywords: Earthquake, Tec 2018 (Turkish Earthquake Code), Period, Base Shear, Roof Story Displacement

Perspectives of Companies On Industrial Metrology Services in Türkiye

Dr. Can Ekici¹

¹Türk Standardları Enstitüsü
*Corresponding author: Can Ekici

Özet

Ölçümler, üretim süreçlerinin çıktı kalitesini belirlemede hayati bir rol oynar. Endüstri, doğru ölçümlere ve detaylı test prosedürlerine dayanır; kalibrasyon, hassasiyetin sağlanmasında önemli bir yol olarak ortaya çıkar. Bu ölçümlerin küresel standartlara uygun olması elzemdir. Bu araştırma, kalibrasyon uygulamaları hakkındaki Türk şirketlerinin bakış açılarını incelemektedir. Özellikle, müşterilerin kalibrasyon hizmetlerini ve bunun sonuçlarını nasıl algıladıklarını incelemektedir. Çalışma, yasal düzenlemelerin, zorunlu gereksinimlerin, kalibrasyon maliyetlerinin ve hizmet verimliliğinin alıcılar üzerindeki etkilerini araştırmaktadır. Bir kalibrasyon laboratuvarında kalibre edilen cihazların sayısına ilişkin nicel veriler verilmiştir. Müşteriler arasında yapılan anketler, müşteri görüşlerini toplamak için yüz yüze görüşmelerle desteklenmiştir. Endüstriyel metroloji alanında faaliyet gösteren laboratuvar, çeşitli sektörlerle yayılan geniş bir müşteri portföyüne sahiptir. Bu müşteri portföyünün analizi, endüstrideki önemli konuları aydınlatmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kalibrasyon; Ölçüm Bilimi; Endüstriyel Ölçüm; Ölçüm

Perspectives of Companies On Industrial Metrology Services in Türkiye

Abstract

Measurements play a crucial role in determining the output quality of production processes. The industry heavily relies on accurate measurements and thorough testing procedures, with calibration

emerging as a pivotal aspect of achieving precision. It is imperative that these measurements adhere to global standards. This research delves into the perspectives of Turkish companies regarding calibration practices. Specifically, it examines how customers perceive calibration services and its implications. The study investigates the impact of legal regulations, mandatory requirements, calibration costs, and service efficiency on purchasers. Quantitative data on the number of devices calibrated at a calibration laboratory are provided. Surveys were conducted among purchasers, supplemented by face-to-face interviews to gather customer insights. Operating within the realm of industrial metrology, the laboratory boasts a vast clientele spanning diverse sectors. An analysis of the customer portfolio sheds light on pertinent issues within the industry.

Keywords: Calibration; Metrology; Industrial Metrology; Measurement

Plastik Enjeksiyon Kalıp Çeliği Olarak Gaz Nitasyonu Sonrası 1.2083 ve 1.2738 Çeliklerin Performansı ve Seçimi

Fuatcan Özmert¹ , Enes Kutay Karakaş¹ , Arş.Gör.Dr. Burcu Nilgün Çetiner¹

¹Marmara Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Metalurji ve Malzeme Mühendisliği
*Corresponding author: Burcu Nilgün Çetiner

Özet

Mühendislik plastiklerine olan talep, polimer enjeksiyonlu kalıplama için ucuz, yüksek performanslı kalıp çeliklerine olan ihtiyacı artırmaktadır. Çelik seçimi, işleme koşulları ve sertleştirme enjeksiyon kalıbı performansını etkiler. Bu çalışmada, ısıl difüzyonlu yüzey sertleştirme işlemi olarak gaz nitasyon işlemi, 500 oC'de 6 saat süreyle 1.2083 ve 1.2738 çelik altlıklara uygulanmak üzere seçilmiştir. Daha sonra optik mikroskopî değerlendirilmesi, SEM-EDS analizi ve ardından mikrosertlik analizi gibi kaplama katmanlarının karakterizasyonu yapılmıştır. Optik mikroskop analizi, iki çelik tipinin (martenitik paslanmaz çelik ve plastik kalıp çeliği) farklı bileşimlerinden kaynaklanan mikroyapılardaki açık farklılıkları göstermektedir. 1.2083 çeliği altığında, nitasyon katmanı iki farklı yapıdan oluşur ve etkilenen toplam bölge (nitasyon katmanı ve geçiş katmanı dahil) 1.2738 çeliğine kıyasla daha kalındır. 1.2083 çeliğinin nitasyon tabakası, 1.2738 çeliğin nitasyon tabakasının neredeyse iki katı kalınlığındadır. 1.2738 ve 1.2083 çelikler üzerindeki nitasyon katmanlarının toplam kaplama kalınlığı, geçiş alanı ile birlikte, sırasıyla 13-60 µm'dir. SEM-EDS analizi ve mikrogörüntüleri optik mikroskop değerlendirmesiyle tutarlıdır. 1.2083 çeliğindeki nitasyon tabakasının mikro sertlik değerleri 1.2738 çeliğine göre daha yüksektir. Bu, 1.2083 çeliğinde önemli ölçüde daha kalın bir ε-Fe₂-3N katmanının varlığına bağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Gaz Nitasyon, 1.2083 Çeliği, 1.2738 Çeliği, Plastic Enjeksiyon Kalıpları.

Performance and Selection of 1.2083 and 1.2738 Steels After Gas Nitriding As Plastic Injection Mold Steel

Abstract

Demand for engineering plastics drives the need for cheap, high-performance mold steels for polymer injection molding. Steel choice, processing conditions, and hardening affect injection mold performance. In this study gas nitriding process was selected as thermal diffusional surface hardening process to apply on 1.2083 and 1.2738 steel substrates at 500 oC for 6 hours. Then, the characterization of the coating layers was carried out such as the optical microscopy evaluation, SEM-EDS analysis, then the microhardness analysis. The optical microscope analysis demonstrates clear differences in microstructures caused by the different compositions of two steel types.: martensitic stainless steel and plastic mold steel. Concerning 1.2083 steel, the nitrided layer is composed of two distinct structures, and the total affected region (including the nitride layer and transitional layer) is thicker compared to that of 1.2738 steel. The nitride layer of 1.2083 steel is almost twice the thickness of the nitride layer of 1.2738 steel. The total coating thickness of all nitriding layers including transition areas on 1.2738 and 1.2083 steels is 13-60 μm , respectively. The SEM-EDS analysis and micrographs are consistent with the optical microscopy evaluation. The micro hardness values of the nitriding layer on the 1.2083 steel are greater than those on the 1.2738 steel. This can be attributed to the presence of a significantly thicker $\epsilon\text{-Fe}_2\text{-3N}$ layer in the 1.2083 steel.

Keywords: Gas Nitriding, 1.2083 Steel, 1.2738 Steel, Plastic Injection Molds.

Poli(Akrilik Asit)-Poli(Stiren-Glisidil Metakrilat) Hibrit Hidrojel Sentezi ve Çeşitli Uygulamalarda Lateks Etkisinin İncelenmesi

Doç.Dr. Cansel Tuncer¹

¹Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
*Corresponding author: Cansel

Özet

Emülsiyon polimerizasyonu teknolojik, ticari ve bilimsel açıdan polimer parçacıklarının sentezinde kullanılan önemli bir polimerizasyon yöntemidir. Emülsiyon polimerizasyonu ile hazırlanan polimerik parçacıklar son yıllarda kapsamlı bir şekilde araştırılmış ve ilaç dağıtım sistemleri, yapıştırıcılar, boya, tekstil ve kağıt kaplama gibi birçok alanda kullanılmaktadır [1, 2]. Hidrojeller; çapraz bağlanmış, üç boyutlu yapıyı koruyan, suyla şişen polimerik malzemelerdir. İnsan vücudunda kullanılmak üzere tasarlanan ilk biyomateryallerdir [3]. Genellikle biyouyumlu, biyolojik olarak parçalanabilir ve su emme özellikleri, kontrollü salım sağlayan taşıyıcılar veya doku mühendisliği iskeleleri gibi biyomedikal uygulamalarda kullanım için önemli özelliklerdir [4]. Ayrıca hidrojellere farklı özellikler kazandırmak için çeşitli maddeler katılarak hibrit hidrojeller de elde edilebilmektedir. Bu çalışmada ilk olarak emülsiyon polimerizasyonu yöntemiyle poli(stiren-glisidil metakrilat) (PSGMA) lateksi sentezlenmiştir. Ardından akrilik asit monomeri kullanılarak poli(akrilik asit) (PAA) hidrojeli ve son olarak ise hidrojel sentezi sırasında reaksiyon ortamına PSGMA lateksi de ilave edilerek PAA-PSGMA hibrit hidrojeli sentezlenmiştir. Sentezlenen PAA hidrojeli ve PAA-PSGMA hibrit hidrojelinin üç farklı pH değerinde (3, 7, 11) suda şişme çalışması yapılmış ve hidrojellerin yüzde şişme (%S) değerleri hesaplanmıştır. Bu aşamada hidrojellerin %S değerleri üzerine PSGMA lateksin etkisi incelenmiştir. Aynı zamanda bu hidrojeller kullanılarak metilen mavisi ile boya adsorpsiyon çalışması ve model ilaç olarak meloksikam ile de ilaç yükleme çalışması yapılmış ve bu çalışmalar sonucunda PSGMA lateksin etkinliği ortaya konulmaya çalışılmıştır. Sentezlenen PSGMA lateksinin partikül boyutları DLS ve SEM analizleri ile aydınlatılmaya çalışılmıştır. Boya adsorpsiyon ve ilaç yükleme çalışmalarında ise UV-Vis spektrofotometresi kullanılarak spektrumlar elde edilmiş ve bu spektrumların yardımı ile gerekli hesaplamalar

yapılmıştır. Kaynaklar: 1. Yamak H.B., In: Polymer science, IntechOpen, 2013. 2. Mahdavian A.R., Ashjari M., Makoo A.B., European Polymer Journal, 2007, 43, 336-344. 3. Kopeček J., Yang J., Polym Int, 2007, 56, 1078-1098. 4. El-Tahlawy K., Hudson, S.M.J. Appl. Polym. Sci., 2001, 82, 683.

Anahtar Kelimeler: Hidrojel, Lateks, Emülsiyon Polimerizasyonu, Boya Adsorpsiyonu, İlaç Yükleme

Poly(Acrylic Acid)-Poly(Styrene-Glycidyl Methacrylate) Hybrid Hydrogel Synthesis and Investigation of Latex Effect in Various Applications

Abstract

Emulsion polymerization is an important polymerization method used in the synthesis of polymer particles in technological, commercial and scientific terms. Polymeric particles prepared by emulsion polymerization have been extensively researched in recent years and are used in many fields such as drug delivery systems, adhesives, paint, textile and paper coating [1, 2]. Hydrogels; They are cross-linked, water-swelling polymeric materials that preserve the three-dimensional structure. They are the first biomaterials designed for use in the human body [3]. Generally, biocompatible, biodegradable and water absorbing properties are important properties for use in biomedical applications such as controlled-release carriers or tissue engineering scaffolds [4]. In addition, hybrid hydrogels can be obtained by adding various substances to give different properties to hydrogels. In this study, firstly, poly(styrene-glycidyl methacrylate) (PSGMA) latex was synthesized by the emulsion polymerization method. Then, poly(acrylic acid) (PAA) hydrogel was synthesized using acrylic acid monomer, and finally, PAA-PSGMA hybrid hydrogel was synthesized by adding PSGMA latex to the reaction medium during hydrogel synthesis. Swelling studies of the synthesized PAA hydrogel and PAA-PSGMA hybrid hydrogel were performed in water at three different pH values (3, 7, 11) and the percentage swelling (%S) values of the hydrogels were calculated. At this stage, the effect of PSGMA latex on the %S values of hydrogels was examined. At the same time, dye adsorption studies with methylene blue and drug loading studies with meloxicam as a model drug were carried out using these hydrogels, and as a result of these studies, the effectiveness of PSGMA latex was tried to be revealed. The particle sizes of the synthesized PSGMA latex were tried to be elucidated by DLS and SEM analyses. In dye adsorption and drug loading studies, spectra were obtained using UV-Vis spectrophotometer and necessary calculations were made with the help of these spectra. 1. Yamak H.B., In: Polymer science, IntechOpen, 2013. 2. Mahdavian A.R., Ashjari M., Makoo A.B., European Polymer Journal, 2007, 43, 336-344. 3. Kopeček J., Yang J., Polym Int, 2007, 56, 1078-1098. 4. El-Tahlawy K., Hudson, S.M.J. Appl. Polym. Sci., 2001, 82, 683.

Keywords: Hydrogel, Latex, Emulsion Polymerization, Dye Adsorption, Drug Loading

**Proses Güvenliği İçin Risk Analiz Metotları – Tehlike ve İşletilebilirlik Analizi (Hazop)
ve Koruma Katmanı Analizi (Lopa)**

Songül Açar¹ , Doç.Dr. Yasemen Kalpaklı²

¹SZUTEST Uygunluk Değerlendirme A.Ş.

²YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

*Corresponding author: SONGÜL AÇAR

Özet

Büyük endüstriyel kazalar ağır çevresel, sosyal ve ekonomik olumsuzluklara yol açmaktadır. 1976 yılındaki İtalya'daki Seveso kazasının ardından, Avrupa Birliği (AB), tehlikeli maddeler içeren büyük kazaların önlenmesi ve kazaların insan ve çevre üzerindeki etkilerinin sınırlandırılması amaçlayan ilk Seveso Direktifi'ni kabul etmiştir. Zaman içerisinde içerikleri genişletilerek revize edilmiştir. Endüstri 5.0 ile hedeflenen daha dayanıklı, verimli ve sürdürülebilir endüstriyel üretimdir. Kuruluşlar, insan odaklılık ve sürdürülebilirlik gibi ilkeleri uygulamaya koyarken, proses güvenliğini ön planda tutmaktadır. Bu direktif sayesinde, kazaların yönetimi için uygun araçların tanımı yapılırken, büyük kazaların etkilerini önlemeye ve azaltmaya yönelik güvenlik prosedürlerinin uygulanması tanımlanmaktadır. Büyük endüstriyel kazalara neden olabilecek tehlikeli maddeleri bulunduran kuruluşlar, bu direktif kapsamındadır. Türkiye'de ise, Seveso II'ye göre 2013 yılında "Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkındaki Yönetmelik" mevzuat olarak uygulamaya koyulmuştur. Bu yönetmelik, Türkiye'de Büyük Endüstriyel Kaza Risklerinin Azaltılması (BEKRA) Mevzuatı olarak bilinmektedir. BEKRA mevzuatı, risk değerlendirmesini zorunlu kılarken, kuruluşlar, risk değerlendirmesine göre belirlediği tehlikeli ekipmanlar için, senaryo edilmiş olan her bir büyük kazanın her türlü sonucunun meydana gelme frekansını mevzuatla belirlenmiş olan seviyeye veya daha alt bir seviyeye indirmek zorundadır. Büyük kaza senaryoları ve mevcut korunma yöntemlerinin analizi, geniş kapsamlı Tehlike ve İşletilebilirlik Analizi (HAZOP) veya benzer sistematik risk analiz metotları yardımıyla yapılabilmektedir. Bir beyin fırtınası tekniği olan, Tehlike ve İşletilebilirlik Analizi (HAZOP)'nin tüm dünyada proses tehlike analiz metodu olarak kullanılırken, Koruma Katmanı Analizi (LOPA) ile de birlikte kullanılabilir. Bu

analiz ise, proseste mevcut bulunan koruma katmanlarının bağımsızlık, çeşitlilik, denetlenebilirlik vb. açılardan araştırılmasıdır. Kuruluşun belirlediği ekip tarafından, öncelikle prosesin veya operasyon adımının bir değişkeni seçilir, kılavuz kelimeler kullanılarak, anlamlı tehlikeli sapmayı belirler. Tanımlanan sapma için neden araştırması ve paralel olarak sonuç araştırması yapılır. Sunulan çalışma içeriğinde, BEKRA Mevzuatına göre kuruluşun yükümlülüklerini yerine getirirken kullanabileceği Tehlike ve İşletilebilirlik Analizi (HAZOP) ve Koruma Katmanı Analizi (LOPA) metodolojisi anlatılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Proses Güvenliği, Hazop, Lopa, Bekra, Seveso

Rüzgâr Türbinlerinin Karşılaştırılması: Neden Mikro Rüzgâr Türbini'

Dr. Öğretim Üyesi Yasin İçel'

¹Adıyaman Üniversitesi, TBMYO, Elektrik ve Enerji Bölümü

*Corresponding author: Yasin İÇEL

Özet

Günümüzde insanoğlunun enerji ihtiyacının giderek artması ve buna karşılık fosil kökenli enerji kaynaklarının sınırlı olması “enerji sorununu” gündeme getirmiştir. Küreselleşen ve teknolojik olarak hızla gelişen dünyada artan nüfus ve üretim miktarları, enerji arzında artışa neden olmuştur. Ülkenin ekonomik rekabet gücünü korumak, üretimin sürekliliğini sağlamak için sanayinin temel girdisi olan enerjinin zamanında ve yeterli miktarda temin etmek zorunda olan ülkeler yenilenebilir enerji kullanımına başvurmuşlardır. Özellikle de yenilenebilir enerji kaynaklarından olan rüzgâr enerjisi kullanımı son yıllarda hızlı bir artış göstermektedir. Ancak kurulum ve bakım maliyetlerinin yüksek olması, gürültü ve ışık kirliliği gibi etkenler nedeniyle bu enerji kaynaklarından istenildiği kadar yararlanılamamaktadır. Mikro rüzgâr türbinleri bu olumsuz etkileri minimize etmesi ve yerleşim alanlarında insan oğlunun yaşamanın her alanında yeterli elektrik enerjisi üretmek için alternatif bir uygulama alanı sunmaktadır. Özellikle çok düşük gürültü özelliğinden dolayı mikro rüzgâr türbinleri yerleşim alanlarında geniş bir kullanım imkânı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Enerji Üretimi, Mikro Rüzgâr Türbinleri, Yenilenebilir Enerji Kaynakları

Comparison of Wind Turbines: Why Micro Wind Turbine'

Abstract

Today, the increasing energy needs of human beings and the limited availability of fossil-based energy resources have brought the "energy problem" to the agenda. Increasing population and production amounts in the globalizing and technologically rapidly developing world have led to an increase in energy supply. In order to maintain the economic competitiveness of the country and ensure the continuity of production, countries that have to supply energy, which is the basic input of the industry, on time and in sufficient quantities, have resorted to the use of renewable energy. In particular, the use of wind energy, one of the renewable energy sources, has increased rapidly in recent years. However, due to factors such as high installation and maintenance costs, noise and light pollution, these energy sources cannot be utilized as much as desired. Micro wind turbines offer an alternative application area to minimize these negative effects and produce sufficient electrical energy in all areas of human life in residential areas. Especially due to their very low noise feature, micro wind turbines offer a wide range of usage opportunities in residential areas.

Keywords: Power Generation, Micro Wind Turbines, Renewable Energy Sources.

Rüzgar Türbinlerinin Sismik Yük Altında Davranışının İncelenmesi

Ceren Gökmen¹ , Resul Konukcu¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹İstanbul Medeniyet Üniversitesi
*Corresponding author: Ceren Gökmen

Özet

Yenilenebilir enerji kaynaklarının, dünya nüfusunun hızla artması ve hali hazırda kullanılan enerji kaynaklarının yetersizliği ile birlikte günümüzdeki önemi artmıştır. Rüzgar enerjisi, dünyada yenilenebilir enerji üretimi ve kullanımı açısından en gözde kaynaklardan birisidir. Rüzgar türbinlerinin denizde, karada ve kıyı kesimlerde inşa edilebilir olması Türkiye'nin bu alanda gelişmesine olanak sağlamaktadır. Rüzgar santrali Türkiye'de ilk olarak İzmir'de kurulmuştur. Ege ve Marmara kıyıları rüzgar enerji potansiyeli en fazla olan bölgelerdir. Ege bölgesi 2019 yılı verilerine göre %33,72 bir payla Türkiye'de en fazla rüzgar enerji kurulumu olan bölge olmuştur. Ülkemizde rüzgar enerjisinden elektrik üretimi 2021 yılı son verilerine göre 3868 adet rüzgar enerji türbini ile 10580 MW kurulum gücüne ulaşarak enerji üretiminin %9,22'sini karşılamaktadır. Elde edilen 2024 Aralık verilerine göre kurulu türbin sayısı 4198'e yükselerek rüzgar enerjisi kurulum gücü 11944 MW seviyesine ulaşmıştır. Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği(TÜREB) 2023 faaliyet raporunda birincil yenilebilir enerji kaynaklarının tüketimi içinde %16,72'lik bir oranda olan yenilebilir enerji kaynaklarının 2035 yılı itibarıyla %23,7 seviyesine çıkması ve rüzgar kurulu gücünde 29600MW'lık rüzgar enerji kapasitesine ulaşılması hedeflenmektedir. Rüzgar enerjisi santrallerinin kurulduğu bölgelerde depremler gibi tesisin sürekliliğini tehdit eden dinamik etkiler bulunmaktadır. Bu etkiler göz önüne alındığında rüzgar türbinlerinin deprem etkilerine dayanıklı bir şekilde tasarlanması gerekmektedir. Türkiye'de rüzgar enerji potansiyeli çoğunlukla sismik faaliyetlerin fazla olduğu bölgelerde bulunmaktadır. Bu çalışmada Ulusal Yenilenebilir Enerji Laboratuvarı (NREL) tarafından tasarımı yapılan 5 MW enerji üretim kapasitesine sahip yatay eksenli karasal rüzgar türbini örnek alınarak bir modelleme yapılmıştır. Model tasarımında yaklaşım olarak rüzgar türbinleri çubuk eleman olarak tanımlanarak modellemenin yeterliliği çelik kule türbinler ile de

mukayese edilecektir. Tasarımda, ülkemizde meydana gelen ve ülkemizi derinden etkeleyen 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremlerin sismik verileri kullanılarak modele etki ettirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Rüzgar Türbini, Sismik Analiz, Çelik Kule, Deprem, Kahramanmaraş Depremleri

Investigation of Behavior of Wind Turbines Under Seismic Load

Abstract

The significance of renewable energy sources has surged in today's world due to rapid population growth and the inadequacy of current energy resources. Wind energy stands out as one of the most prominent sources for renewable energy production and utilization globally. The ability to construct wind turbines offshore, onshore, and in coastal areas provides Turkey with opportunities for advancement in this field. The first wind farm in Turkey was established in Izmir. The Aegean and Marmara coasts are regions with the highest wind energy potential. According to 2019 data, the Aegean region accounted for 33.72% of Turkey's total wind energy installations. Electricity generation from wind energy in our country reached 10,580 MW of installed capacity with 3,868 wind turbines, covering 9.22% of energy production according to end-of-2021 data. As of December 2024, the number of installed turbines has risen to 4,198, reaching a wind energy installation capacity of 11,944 MW. TÜREB aims, as stated in its 2023 activity report, for the share of renewable energy sources within primary renewable energy consumption to increase from 16.72% to 23.7% by 2035, with a wind installed capacity target of 29,600 MW. Wind energy plants face dynamic threats such as earthquakes that jeopardize their continuity. Considering these effects, wind turbines must be designed to withstand seismic impacts. Turkey's wind energy potential is mostly located in regions prone to seismic activity. In this study, a model was developed based on a 5 MW horizontal axis onshore wind turbine designed by the NREL. Wind turbines were defined as beam elements in the modeling approach, and the adequacy of the modeling will be compared with steel tower turbines. The seismic data from the earthquakes, notably the February 6, 2023 earthquake centered in Kahramanmaraş, which deeply affected our country, were incorporated into the model design.

Keywords: Wind Turbine, Seismic Analysis, Steel Tower, Earthquake, Kahramanmaraş Earthquake

Makale id= 135

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0002-6643-4744

Şen Yöntemi Kullanılarak Akarçay Havzasının Yağış Verilerinin Trend Analizlerinin Yapılması

Berkay Temizer¹

¹Okan Üniversitesi

*Corresponding author: Berkay Temizer

Özet

Özet Küresel iklim değişikliğinin dünyada ve ülkemizdeki etkisini son zamanlarda yapılan çalışmalarla birlikte daha iyi görülmektedir. Çünkü küresel ısınmanın sebep olduğu iklim değişikliği hidroloji ve meteoroloji değişkenlerine önemli etkisi vardır. Özellikle üzere birçok yağış-akış zaman dizilerinde azalan (negatif) veya artan (pozitif) eğilimleri (trendleri) görmemiz mümkündür. Bu çalışmada iklim değişikliğinin etkisinde meydana gelen anlık yüksek akımların eğilim yapılmıştır. Bilindik eğilim tespit yöntemlerinden Mann-Kendall, Spearman's rho ve doğrusal regresyon yaklaşımı yerine modern Şen'in 1:1 Doğru (45o) yöntemiyle eğilimler belirlenip görselleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akarçay Havzası, Trend Analizi, Şen Yöntemi

Conducting Trend Analysis of Precipitation Data of the Akarçay Basin Using the Sen Method

Abstract

The impact of global climate change in the world and in our country is better seen with recent studies. Because climate change caused by global warming has a significant impact on hydrology and meteorological variables. It is possible that we see decreasing (negative) or increasing (positive) trends (trends), especially in many precipitation-flow time sequences. In this study, the trend of instantaneous high currents occurring under the influence of climate change was made. Trends were determined and visualized using modern Sen's 1:1 Accurate (45o) method instead of

Mann-Kendall, Spearman's rho and linear regression approach, which are known trend detection methods.

Keywords: Akarcay Basin, Trend Analysis, Sen's Method

Şerit Tespiti Yapan Bir Sürücü Güvenlik Destek Sisteminin Çevresel Koşullar Altında Performans İncelemesi

Muhammed Doruk Çapraz¹ , Doç.Dr. Ersen Yılmaz¹

¹Bursa Uludağ Üniversitesi

*Corresponding author: Muhammed Doruk Çapraz

Özet

Trafikte aktif olarak kullanılan araç sayısının artışı ile trafik kazalarında da önemli ölçüde bir artış gerçekleşmiştir. Bu kazaların alt sebepleri incelendiğinde şerit ihlali kaynaklı kazaların oranının yüksek olduğu dikkat çekmektedir. Trafik kazalarının önlenmesi için akademide ve sanayide çeşitli çalışmalar yapılmaktadır ve uygulayıcı kuruluşlar da bu önleyici sistemleri araçlarda bulundurmaya zorunlu hale getirmektedirler. Bu sistemlerden biri de şerit tespit sistemidir. Bu çalışma kapsamında SGDS (Sürücü Güvenlik Destek Sistemleri)'den biri olan araç içi kamera kullanılarak bir şerit tespit sistemi geliştirilmiştir. Bu sistemlerin önemli dezavantajlarından biri yolda meydana gelen bozulmalar ve çevresel etmenlerin yola etkisinin sistemleri yanıltmasıdır. Bazı durumlarda araç sürüş esnasında meydana gelen hatalı algılamaları neticesinde sürüşe müdahale ederek trafik güvenliğini riske atabilmektedir. Araç içi kameradan alınan veriler Hollanda ve Almanya otoyollarından toplanmıştır. Bu çalışmada gri tonlamalı geçiş, Canny kenar algılama ve Hough dönüşümü gibi görüntü işleme teknikleri incelenmiş ve uygulama detaylarından bahsedilmiştir. Uygulanan algoritmalar sonucunda alınan yol verileri ile sistemin performans ölçümleri gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında uygulanan görüntü işleme tekniklerinin performansı günün farklı zaman dilimlerinde ve hava koşullarında test edilerek ölçülmüştür. Bu sonuçlar ışığında sistemin hangi koşullarda daha başarılı olduğuna dair çıkarımda bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Görüntü İşleme, Kenar Tespiti, Sürücü Güvenlik Destek Sistemi.

Performance Examination of a Lane Detection Driver Safety Assistance System Under Environmental Conditions

Abstract

The increase in the number of vehicles actively used in traffic has led to a significant rise in traffic accidents. When examining the underlying causes of these accidents, it is noteworthy that accidents resulting from lane violations constitute a high proportion. Various studies are being conducted in academia and industry to prevent traffic accidents, and regulatory authorities requiring that vehicles incorporate accident prevention systems. One of these systems is the lane departure warning system. In this study, a lane departure detection system has been developed using an in-vehicle camera, which is one of the Advanced Driver Assistance Systems (ADAS). One of the significant disadvantages of these systems is their susceptibility to be misled by road disruptions and environmental factors. In some cases, erroneous perceptions during vehicle operation may result in interventions that compromise traffic safety. Data from in-vehicle cameras were collected from highways in the Netherlands and Germany for this study. In this work, image processing techniques such as grayscale transition, Canny edge detection, and Hough transformation were examined, and application details were discussed. Performance measurements of the system were conducted with the road data obtained from the applied algorithms. The performance of the image processing techniques applied in the study was tested and measured in different time periods of the day and weather conditions. In light of these results, inferences were made regarding under which conditions the system performs more effectively.

Keywords: Driver Safety Support System, Edge Detection, Image Processing.

Sismik İzalatörlerin Deprem Üzerindeki Etkisi ve Bir Betonarme Binada Sismik İzolatör Kullanımının Bina Davranışına Etkisinin İncelenmesi

İrem Kızıltaş¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹İstanbul Medeniyet Üniversitesi
*Corresponding author: İrem Kızıltaş

Özet

Yapılar, deprem yüklerini azaltacak kadar esnek olmalı, ancak aynı zamanda taşıyıcı ve sağlam yani rijit olmalıdır. Rijitliği zayıf olan yapılarda depremler sırasında ağır hasarlar oluşmaktadır. Bu tür yapılar, deprem sırasında titremeye ve yer değiştirmeye daha yatkın olduğu için, deprem etkisi altında ağır hasarlar görebilirler. Bu nedenle, yapısal mühendislikte, depreme dayanıklı yapılar tasarlanması ve inşa edilmesi büyük önem taşır. Bu, güvenli ve sağlam bir yapı stoku oluşturarak deprem risklerini azaltmaya yardımcı olur. Bu kapsamda Sismik İzalatör kullanımı mümkündür. Sismik izalatörler bir yapıyı deprem sırasında yer hareketlerinden izole etmek için kullanılan bir yapısal mühendislik çözümdür. Sismik izolatörler, bir deprem sırasında oluşabilecek yer hareketlerini emebilir veya azaltabilir. Bu sayede, ana yapıya gelen yükleri azaltarak binaların daha az hasar almasını sağlarlar. Sismik izolatörlerin kullanımı, özellikle de yoğun deprem bölgelerinde, binaların daha güvenli ve dayanıklı hale getirilmesine yardımcı olabilir. Bu çalışmada SAP2000 programında tasarlanmış iki bina modelinden birine sismik izalatör yerleştirilmiş ve deprem etkisi altında davranışları incelenmiştir. Yapısal çözümlerden elde edilen bulgular sismik izolatörlü bina modellerinin deprem tehlikesinin yüksek olduğu bölgelerde inşa edilecek betonarme binaların emniyeti ve deprem performansı bakımından sismik izolatörlerin alternatif olarak kullanılabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Betonarme Yapılar, Sismik İzalatörler, Deprem, Rijitlik

The Effect of Seismic Isolators On Earthquake and Investigation of the Effect of the Use of Seismic Isolators in a Reinforced Concrete Building On Building Behavior

Abstract

Structures should be flexible enough to reduce earthquake loads, yet rigid and robust enough to carry them. Structures with weak rigidity experience severe damage during earthquakes. Such structures are more prone to shaking and displacement during earthquakes, which can result in significant damage. Therefore, in structural engineering, designing and constructing earthquake-resistant structures is of paramount importance. This helps to reduce earthquake risks by establishing a safe and sturdy building stock. In this context, the use of seismic isolators is possible. Seismic isolators are a structural engineering solution used to isolate a structure from ground movements during an earthquake. Seismic isolators can absorb or reduce ground movements that may occur during an earthquake. As a result, they reduce the loads transferred to the main structure, enabling buildings to sustain less damage. The use of seismic isolators can help make buildings safer and more resilient, especially in highly seismic areas. In this study, seismic isolators were placed in one of the two building models designed in the SAP2000 program, and their behaviors under earthquake effects were examined. The findings obtained from structural analyses indicate that buildings with seismic isolators can be used as an alternative in terms of safety and earthquake performance for reinforced concrete buildings to be constructed in areas with high earthquake hazards.

Keywords: Reinforced Concrete Structureseismic İsolators, Earthquake, Rigidity

Tarihi Yapıların Dinamik Olarak İncelenmesi

Nazif Ekinci¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹İstanbul Medeniyet Üniversitesi
*Corresponding author: Nazif Ekinci

Özet

Bu çalışmada; Tarihi yapılarla ilgili olarak son zamanlarda hazırlanan restorasyon projeleri ile gerçekleştirilen onarım ve güçlendirme çalışmaları, inşaat mühendislerinin, bu özel konuya yaklaşımındaki yetersizliklerini ortaya çıkarmıştır. İnşaat Mühendisliği Lisans ve Lisansüstü eğitiminde “kargir yapı tasarımı ve koruma ilkeleri” kapsamlı bir konunun yer almaması ve eğitimin ötesinde bu bilincin gelişmemesi, mühendislerin anıt niteliğindeki bir yapıya, 50 yıllık sürede geliştirilen tasarım kriterlerini uygulamaya çalışması ile sonuçlanmaktadır. Tarihi yapılara ne şekilde yaklaşılması gerektiği, gerçekte çok disiplinli, kapsamlı bir çalışmayı gerektirmekte olup, tek ölçüt var olan deprem tehlikesi nedeniyle “ne olursa olsun yapı güvenliği” değildir. Bölge Kültür ve Tabiat Varlıkları Kurullarınca tescil edilmiş yapılara “eski eser”, “tescilli yapılar” ya da “tarihi yapılar” denilmektedir. Bu tür yapılarda bir restorasyon projesi kapsamında yapılacak olan her türlü onarım ve güçlendirme işlemi için ilgili Kültür ve Tabiat Varlıkları Kurulu’na bir proje ile başvurarak izin almak gerektiği açıktır. Tarihi Süleymaniye Camii’nin yapısal sisteminin tanımlanması, deprem davranışı ve performansının belirlenmesine yönelik araştırma projesinin ilk adımı olarak, hem çevrel titreşim deneyleri ile ve hem de üç boyutlu sonlu elemanlar analiz ile yapının doğal titreşim frekansları ve modları elde edilmiştir. Aynı dinamik özellikler, camiye yerleştirilen dokuz adet kuvvetli yer hareketi kaydedicisi tarafından 1994 yılında kaydedilen küçük şiddetli bir depremin kayıtlarından yararlanılarak tekrar bulunmuştur. Deneysel ve analitik olarak elde edilen sonuçlar arasında oldukça iyi bir uyum olduğu görülmektedir. Mostar Köprüsü gerek mühendisliğiyle gerek coğrafi konumuyla gerekse de hikayesiyle günümüzde ihtişamlı bir yapı olarak karşımıza çıkmaktadır. Biz de bu yazımızda bu tarihi yapının teknik ve mimari özelliklerinden bahsedeceğiz. Atalarımız nehirler ayırır, köprüler birleştirir demişlerdir. Osmanlı Devleti de bu ilkeyi benimseyerek üç kıtadaki nehirlerin üstüne köprüler yaparak oradaki halklar arasında

gönül köprüleri kurmaya çabalamıştır ki bu çabalamasında nispeten başarılıda olmuş, nehirlerin ayırdığı şehirlerde bu köprüler sayesinde dostluk ve kardeşlik bağlarının güçlenmesine vesile olmuştur. Rumeli coğrafyasındaki Neretva Nehri üzerine yapılan Mostar Köprüsü de bu köprülerden birisidir.

Anahtar Kelimeler: Süleymaniye Camii, Mostar Köprüsü, Dinamik, Tarihi Yapıların Dinamik Etkileri

Dynamic Examination of Historical Buildings

Abstract

How to approach historical buildings actually requires a multi-disciplinary, comprehensive study, and the only criterion is not "building safety no matter what" due to the earthquake hazard. Buildings registered by the Regional Cultural and Natural Heritage Boards are called "old works", "registered buildings" or "historical buildings". It is clear that for any repair and reinforcement work to be carried out within the scope of a restoration project in such structures, it is necessary to obtain permission by applying to the relevant Cultural and Natural Heritage Board with a project. As the first step of the research project aimed at defining the structural system of the historical Suleymaniye Mosque and determining its earthquake behavior and performance, the natural vibration frequencies and modes of the structure were obtained by both environmental vibration experiments and three-dimensional finite element analysis. The same dynamic properties were found again using records of a minor earthquake recorded in 1994 by nine strong motion recorders installed in the mosque. It can be seen that there is a very good agreement between the experimental and analytical results. Mostar Bridge appears as a magnificent structure today, with its engineering, geographical location and story. In this article, we will talk about the technical and architectural features of this historical building. Our ancestors said that rivers separate, bridges unite. Adopting this principle, the Ottoman Empire tried to build bridges of love between the people there by building bridges over the rivers on three continents, and it was relatively successful in this effort, and thanks to these bridges, the bonds of friendship and brotherhood were strengthened in the cities separated by the rivers. Mostar Bridge, built on the Neretva River in Rumelia geography, is one of these bridges.

Keywords: Suleymaniye Mosque, Mostar Bridge, Dynamic, Dynamic Effects of Historical Buildings

Tbdy 2018'e Göre Dolgu Duvarların İncelenmesi

Mohammad Edris Jouaneh¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹İstanbul medeniyet üniversitesi

*Corresponding author: Mohammad EDRIS JOUANEH

Özet

2018'de yayınlayan deprem yönetmeliğine göre dolgu duvarlar, yapısal mukavemeti artırmak ve binanın deprem etkilerine karşı direncini artırmak için önemli bir rol oynamaktadır. TBDY 2018'in yürürlüğe girmesiyle birlikte dolgu duvarlar için görelî kat ötelemeleri sınırlandırılmıştır ve uygulamada yenilikler getirilmiştir. Bu duvarlar, betonarme binalarda kolon ve kiriş gibi ana yapısal elemanlarla birlikte kullanılarak binanın genel performansını artırır. Deprem kuvvetlerine karşı direnç göstererek binanın hasarını minimize eder. Deprem öncesinde ve sonrasında yapılan çalışmalar yardımıyla yapılan incelemeler ile dolgu duvarların yapının yapısal davranışını önemli ölçüde etkilediğini göstermektedir. Özellikle, zemin kat seviyesindeki duvarların eksikliği, binanın depreme karşı direncini azaltabilir ve yapıya zarar verebilir. Dolgu duvarların düzgün bir şekilde yerleştirilmesi ve yapı sistemine entegre edilmesi binanın depreme karşı daha sağlam hale getirilmesine yardımcı olabilir. Bu nedenle yapı mühendislerinin dolgu duvarların etkilerini anlamaları ve yapı tasarımında doğru bir şekilde uygulamaları gerekmektedir. Bu çalışmada dolgu duvarlarının yapı direncini nasıl artırdığını ve binaların depreme karşı daha güvenli hale getirilmesine yardımcı olduğunu amaçlamıştır. Bu çalışmada SAP2000 analiz ile karşılaştırmalar yapılarak değerlendirmeler yapılmıştır. İki adet 3 katlı yapı üzerinden karşılaştırmalar yapılmıştır. 1. yapıda duvar olması halinde yapının deprem davranışı incelendi. 2. yapıda ise duvar olmaması durumunda binada ne gibi davranışların olacağı incelenmiştir. Dolgu duvarların 2018 yönetmeliğine göre tasarlanması ve uygulanması binaların deprem etkilerine karşı daha sağlam hale getirilmesi için önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Dolgu Duvarlar , Depreme Dayanıklı Yapı Tasarımı , 2018 Yönetmeliğine Tasarım , Duvar Rijitiği , Dolgu Duvarlarının Güçlendirilmesi

Investigation of Infill Walls According to Tbdy 2018

Abstract

According to the 2018 earthquake regulations, infill walls play an important role in increasing the structural strength and resistance of buildings against seismic effects. With the implementation of the 2018 Turkish Building Earthquake Code (TBDY), relative storey drifts for infill walls have been restricted, and innovations have been introduced in practice. These walls, when used in conjunction with main structural elements such as columns and beams in reinforced concrete buildings, enhance the overall performance of the structure. They resist seismic forces, minimizing damage to the building. Studies conducted before and after earthquakes show that infill walls significantly influence the structural behavior of buildings. Particularly, the absence of walls at ground floor levels can reduce the building's resistance to earthquakes and cause damage to the structure. Proper installation and integration of infill walls into the building system can make the structure more resilient to earthquakes. Therefore, it's essential for structural engineers to understand the effects of infill walls and implement them correctly in structural design. This study aims to demonstrate how infill walls enhance structural resistance and contribute to making buildings safer against earthquakes. Through SAP2000 analysis, comparisons were made and evaluations were conducted using two 3-storey buildings: one with walls to examine seismic behavior and one without walls to assess the behavior in their absence. Designing and implementing infill walls according to the 2018 regulations are crucial for making buildings more resilient against earthquake effects.

Keywords: Infill Walls, Earthquake-Resistant Building Design, Design According to 2018 Regulations, Wall Rigidity, Strengthening of Infill Walls

Türkiye'de Ticari Olarak Üretilen İnek Sütü Yemlerinde Yağ Asidi Düzeylerinin Tespiti

Doç.Dr. Ahmet Ozkaya¹ , Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Güçlü Suçak²

¹Adıyaman Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Kimya ve kimyasal İşleme Teknolojileri Bölümü, Adıyaman/

²Adıyaman Üniversitesi, Kahta Meslek Yüksekokulu, Veterinerlik Bölümü, Adıyaman/

*Corresponding author: Ahmet Ozkaya

Özet

Bu çalışma, Türkiye’de ticari amaçla üretilen inek sütü yemlerinde yağ asit düzeyleri tespiti amaçlanmıştır. İneklerden elde edilen sütler insan beslenmesinde önemli olduğu kadar, ineklerin laktasyon dönemlerinde buzağuların beslenmesinde de önemlidir. Bu amaçla üreticiler ineklere bu dönemde besin olarak ticari süt yemlerini ineklere ek besin olarak vermektedirler. Türkiye’de bu amaçla birçok fabrikada çeşitli besin içerikli süt yemleri üretmektedirler. Çalışmamızda, 6 adet farklı ticari süt yemi yem satış noktalarından temin edildi. Yem içeriğindeki total yağlar elde edildikten sonra, yağ asitleri metil esterleşme işlemi ile yağ asitleri elde edildi. Gaz kromatografi cihazı ile yağ asitleri düzeyleri tespiti yapıldı. Sonuçlarımızda, tüm yem örneklerinde palmitik asit (16:0), oleik asit (18:1n9c) ve linoleik asit (18:2n6c) majör yağ asitleri olarak ön planda olduğu gözlemlendi. 6 farklı süt yemlerindeki 16:0 % düzeyleri sırasıyla 21.29, 11.83, 14.97, 15.43, 14.24, 15.33, 18:1n9c % düzeyleri sırasıyla 19.06, 37.08, 21.50, 22.94, 26.10, 23.23, 18:2n6c % düzeyleri sırasıyla 48.45, 43.63, 50.03, 53.11, 49.40 ve 54.59 düzeylerinde tespit edildi. Ancak, 6 markanın yağ asit cins sayılarının farklı olduğu gözlemlendi. Markaların yağ asit cins sayılarının 13-20 arasında olduğu tespit edildi. Yağ asitlerinin hayvan metabolizmasında önemli olduğu bilinmektedir. Yapılan literatür araştırmalarında süt yemlerinin yağ asit düzeyleri tespiti çalışmalarının olmadığı tespit edilirken bu araştırmanın ileri araştırmalarda öncü bir çalışma olduğunu düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Süt Yemi, Yağ Asitleri

Detection of Fat Acid Levels in Commercially Produced Cow Milk Feeds in Turkey

Abstract

This study aimed to determine the levels of fatty acids in commercially produced cow milk feeds in Turkey. Milk obtained from cows is important not only for human nutrition but also for the feeding of calves during the lactation periods of cows. For this purpose, producers provide commercial milk feeds to cows as additional nutrition during this period. Many factories in Turkey produce milk feeds with various nutrient contents for this purpose. In our study, 6 different commercial milk feeds were obtained from feed sales points. After obtaining the total fats in the feed content, fatty acids were obtained through the process of methylation. Fatty acid levels were determined using a gas chromatography device. In our results, it was observed that palmitic acid (16:0), oleic acid (18:1n9c), and linoleic acid (18:2n6c) were the major fatty acids in all feed samples. The levels of 16:0 in the 6 different milk feeds were determined to be 21.29, 11.83, 14.97, 15.43, 14.24, and 15.33%, respectively, while the levels of 18:1n9c were determined to be 19.06, 37.08, 21.50, 22.94, 26.10, and 23.23%, respectively, and the levels of 18:2n6c were determined to be 48.45, 43.63, 50.03, 53.11, 49.40, and 54.59%, respectively. However, it was observed that the types of fatty acids of the 6 brands were different. The types of fatty acids in the brands were found to be between 13 and 20. It is known that fatty acids are important in animal metabolism. While it was found in the literature research that there were no studies on the determination of fatty acid levels in milk feeds, we believe that this study is a pioneering study for future research.

Keywords: Dairy Feed, Fatty Acids

Uçuş Satın Alımlarında Sigorta Kullanımı Suistimal Tespiti

Ali Nihat Uzunaliöğlü¹ , Mahsun Altın¹ , Behçet Mutlu¹ , Prof.Dr. Deniz Kılıncı²

¹Wingie Enuygun Group

²İzmir Bakırçay Üniversitesi

*Corresponding author: Ali Nihat Uzunaliöğlü

Özet

Enuygun platformu üzerinden yapılan bilet satışlarında, satın alma sonrasında çeşitli nedenlerden dolayı iptaller yaşanabilmekte ve iptal oranı yüksek olmaktadır. Bu durum, müşterilerin sigorta kapsamında iade talep etmelerinin bir sonucudur. Bu çalışma, yüksek iptal oranlarına ve dolayısıyla yüksek sigorta hasarlarına neden olan müşteri segmentlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bunu başarmak için, bilet fiyatlandırmasının bu segmentlere göre dinamik olarak ayarlanması hedeflenmektedir. Çalışmada kullanılan veri seti, sigortalı bilet satışları ve ilgili müşteri işlemleri hakkında ayrıntılı bilgiler içermektedir. Bu özellikler arasında uçuş kalkış tarihi, rota tipi, havayolu şirketi, tam uçuş rotası, aktarma bilgileri, bilet paketi detayları ve toplam ödeme tutarı yer almaktadır. Ön işleme ve veri keşfi, çalışmanın ilk adımlarını oluşturmuştur. Özellikler arasındaki ilişkiler araştırılmış ve bilet satın alan veya iptal edenlerle almayanlar arasındaki farkları, özellikle de değerler açısından analiz etmek için görselleştirme teknikleri kullanılmıştır. Başlangıçta kümeleme algoritması olarak K-Means kullanılmış ve dirsek değeri 4 olarak elde edilmiştir. Model karmaşıklığını artırmak için Variational AutoEncoder model mimarisi kullanılarak testler yapılmıştır. Ardından bilet satın alan müşteriler için iptal sigortası kapsamında kampanya ya da dinamik fiyatlandırma gibi aksiyonları mümkün kılacak üç farklı model geliştirildi. İki algoritma ağaç tabanlı, özellikle XGBoost ve LightGBM, üçüncüsü ise tam bağlı bir sinir ağıydı. Üç farklı model geliştirildi ve XGBoost modeli en yüksek başarı oranını elde etti. Bu model, iptal sigortası satın alan bir kişinin biletini iptal edip etmediğini %83 başarı oranıyla doğru bir şekilde tahmin etti.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Müşteri Segmentasyonu, Anomali Tespiti

Insurance Usage Abuse Detection in Flight Purchases

Abstract

Ticket sales made through the Enuygun platform may result in cancellations for various reasons after purchase, resulting in a high cancellation rate. This situation results in customers requesting a refund within the scope of insurance. This study aims to identify customer segments that result in high cancellation rates and, consequently, high insurance damages. To achieve this, ticket pricing is aimed at dynamically adjusting for these segments. The dataset used in the study contains detailed information on insured ticket sales and related customer transactions. The features include the flight departure date, route type, airline company, full flight route, stopover information, ticket package details, and total payment amount. Pre-processing and data exploration were the first steps in the study. The relationships between the features were explored and visualization techniques were used to analyze the differences between those who bought or canceled tickets and those who did not, particularly regarding values. Initially, K-Means was used as the clustering algorithm, resulting in an elbow value of 4. Tests were conducted using the Variational AutoEncoder model architecture to increase the model complexity. Then three different models were developed to enable actions such as campaigns or dynamic pricing within the scope of cancellation insurance for customers purchasing tickets. Two algorithms were tree-based, specifically XGBoost and LightGBM, while the third was a fully connected neural network. Three different models were developed and the XGBoost model achieved the highest success rate. This model accurately predicted whether a person who purchased cancellation insurance canceled their ticket with an 83% success rate.

Keywords: Artificial Intelligence, Customer Segmentation, Anomaly Detection

Yapıların Spektrum Davranışının İncelenmesi

Fadime Kuru¹ , Elif Akel¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ

*Corresponding author: fadime kuru

Özet

Özet Dünyanın oluşumundan beri, sismik yönden aktif bulunan bölgelerde depremlerin ardışık olarak oluştuğu ve sonucundan da milyonlarca insanın ve barınakların yok olduğu bilinmektedir. Bilindiği gibi Türkiye dünyanın en etkin deprem kuşaklarından birinin üzerinde bulunmaktadır. Geçmişte yurdumuzda birçok yıkıcı depremler olduğu gibi, gelecekte de sık sık oluşacak depremlerle büyük can ve mal kaybına uğrayacağımız bir gerçektir. Deprem Bölgeleri Haritasına göre, ülkemizin %92'sinin deprem bölgeleri içerisinde bulunmaktadır. Son 60 yıl içerisinde depremlerden, binlerce vatandaşımız hayatını kaybetmiş, yaklaşık olarak beş yüz bin bina yıkılmış veya ağır hasar görmüştür. Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği ve Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelik koşulları dikkate alınarak tasarlanmış bir yapı modeli için, spektrum tanımındaki değişime bağlı olarak yapıların durumu incelenmiştir. Depreme dayanıklı yapı tasarımında ekonomik ve güvenilir sonuçlara ulaşılabilmesi için yapıların depremlere karşı elastik sınırların ötesinde sünek davranış göstermesi istenir. Hem dinamik hem de elastik olmayan yapı davranışı oldukça karmaşıktır ve bu davranışı hesaplamak amacıyla geliştirilmiş analiz yöntemleri son derece zahmetlidir. Tasarıma yönelik olarak geliştirilen spektrum kavramı uygulamada önemli kolaylıklar sağlamıştır. Bu çalışmada tasarım spektrumu kavramı tanıtılmış, elastik olmayan yapı davranışı, süneklik ve tasarım spektrumu arasındaki ilişkiler irdelenmiştir. Tasarımın spektrum esaslı analizi ve tasarım yönteminin, İstanbul'da yapılmakta olan bir yüksek binada uygulama esasları ve önemli sonuçları sunulmuştur. Bu çalışmada deprem yükü altında, yapıda oluşan yer değiştirmeler, spektrumlar yardımıyla incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Spektrum, Deprem, Yapı Hasarı, Deprem Kuşağı, Yapı Davranışı, Süneklik, 2018 Deprem Yönetmenliği.

Investigation of the Spectrum Behavior of Structures

Abstract

Abstract Since the formation of the world, it is known that earthquakes have occurred consecutively in seismically active regions, and as a result, millions of people and shelters have been destroyed. As it is known, Turkey is located on one of the most active earthquake belts in the world. As there have been many destructive earthquakes in our country in the past, it is a fact that we will suffer great loss of life and property with earthquakes that will occur frequently in the future. According to the Earthquake Zones Map, 92% of our country is located in earthquake zones. Thousands of our citizens have lost their lives from earthquakes in the last 60 years, approximately five hundred thousand buildings have been destroyed or severely damaged. For a building model designed taking into account the conditions of the Turkish Building Earthquake Regulation and the Regulation on Buildings to be Built in Earthquake Zones, the condition of the structures was examined depending on the change in the definition of the spectrum. In order to achieve economical and reliable results in earthquake resistant structure design, it is requested that the structures show ductile behavior beyond the elastic limits against earthquakes. Both dynamic and inelastic structure behavior is quite complex, and the analysis methods developed to calculate this behavior are extremely laborious. The concept of spectrum developed for design has provided important convenience in practice. In this study, the concept of design spectrum was introduced, the relationships between inelastic Deceleration behavior, ductility and design spectrum were examined. The spectrum-based analysis of the design and the application principles and important results of the design method in a high-rise building being constructed in Istanbul are presented. In this study, the displacements formed in the structure under the earthquake load were examined with the help of spectra.

Keywords: Spectrum, Earthquake, Structure Damage, Earthquake Belt, Structure Behavior, Ductility, 2018 Earthquake Management

Yapısal Olmayan Elemanların İncelenmesi

Özgür Aslan¹ , Metin Karamahmutoğlu¹ , Doç.Dr. Cengiz İpek¹

¹İstanbul Medeniyet Üniversitesi
*Corresponding author: Özgür Aslan

Özet

YAPISAL OLMAYAN ELEMANLARIN İNCELENMESİ Özgür ASLAN 1, Metin KARAMAHMUTOĞLU2, Cengiz İPEK3 1İnşaat Müh. Adayı, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, aslanozgur.2534@gmail.com , <https://orcid.org/0009-0009-1240-8912> 1İnşaat Müh. Adayı, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, metinkaramahmutoğlu@hotmail.com , <https://orcid.org/0009-0004-8579-7801> 3Doç. Dr, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, cengiz.ipek@medeniyet.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0001-5319-1048> ÖZET Bu çalışma duvarlar, mimari elemanlar, mekanik ve elektrik tesisatı elemanları, mobilya ve sabit eşya gibi yapısal olmayan elemanların deprem durumunda yani dinamik etki anında gösterdikleri davranışı, deprem sonunda oluşan hasarlarda yapısal olmayan elemanların etkisi, bu hasarlardan kaçınmanın yollarını vb. durumların detaylı incelemesini kapsamaktadır. Proje kapsamında 6 Şubat depremleri sonrası yayımlanan hasar tespit çalışmaları incelenmiş ve bu raporlar doğrultusunda yapısal olmayan elemanların deprem anındaki davranışları hakkında fikir sahibi olunmuştur. Tez sonunda edinilen bilgiler ışığında yapılması gerekenler hakkında bilgi verilmiş olup, proje boyunca faydalanılan kaynaklar kaynakça kısmında belirtilmiştir. Anahtar kelimeler: Deprem, düzensiz yapılar, yapı hasarı, yapısal olmayan elemanların davranışı, 6 şubat depremleri, 2018 deprem yönetmenliği.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Düzensiz Yapılar, Yapı Hasarı, Yapısal Olmayan Elemanların Davranışı, 6 Şubat Depremleri, 2018 Deprem Yönetmenliği.

Behavior of Non Structural Elements

Abstract

BEHAVIOR OF NON STRUCTURAL ELEMENTS Özgür ASLAN 1, Metin KARAMAHMUTOĞLU2, Cengiz İPEK3 İnşaat Müh. Adayı, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, aslanozgur.2534@gmail.com , <https://orcid.org/0009-0009-1240-8912> İnşaat Müh. Adayı, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, metinkaramahmutoğlu@hotmail.com , <https://orcid.org/0009-0004-8579-7801> 3Doç. Dr, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, cengiz.ipek@medeniyet.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0001-5319-1048>
Abstract This study covers the behavior of non-structural elements such as walls, architectural elements, mechanical and electrical installation elements, mabilya and fixed goods in the event of an earthquake, that is, at the time of dynamic effect, the effect of non-structural elements on the damages that occur at the end of the earthquake, the ways to avoid these Within the scope of the project, damage assessment studies published after the February 6 earthquakes were examined and in line with these reports, an idea was obtained about the behavior of non-structural elements at the time of the earthquake. In the light of the information obtained at the end of the thesis, information is given about what needs to be done, and the sources used throughout the project are stated in the bibliography section. Keywords: Earthquake, irregular buildings, structural damage, behavior non structural elements, 2018 Turkish earthquake code.

Keywords: Earthquake, Irregular Buildings, Structural Damage, Behavior Non Structural Elements, 2018 Turkish Earthquake Code.

Yönlendirilmiş Yongalevha Üretiminde Karakavak (Populus Nigra L.) Odununun Kullanımı: Fiziksel Özelliklerin İncelenmesi

Öğr.Gör. İzham Kılınç¹ , Öğr.Gör. Abdülkadir Yıldız² , Prof.Dr. Şeref Kurt³ , Dr. Öğretim Üyesi Çağlar Altay⁴

¹Batman Üniversitesi

²Dicle Üniversitesi

³Kastamonu Üniversitesi

⁴Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

*Corresponding author: İzham

Özet

Bu araştırmada, yönlendirilmiş yongalevha ürünlerinin çeşitli fiziksel özellikler üzerine üretim parametrelerinin etkileri incelenmiştir. Karakavak (Populus nigra L) odunundan elde edilen yongalar, literatürde belirtilen ölçüler göz önünde bulundurularak ortalama 80x20x0,6 mm ebatlarında kesilmiştir. Yapıştırma işlemi için, fenol formaldehit bazlı yapıştırıcı %3, %6, %9 ve %12 oranlarında kuru yonga ağırlığına göre kullanılmıştır. Üretim sürecinde, presleme zamanı 3, 6 ve 9 dakika, presleme sıcaklığı 175°C, 185°C ve 195°C, presleme basıncı sabit olarak 40 kg/cm² olacak şekilde belirlenmiştir. Deneme levhaları üzerinde yapılan ölçümler sonucunda, hava kuru yoğunluk, denge rutubet miktarı, kalınlıkça artış ve 24 saatlik su alma ile termal iletkenlik katsayıları tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar göstermiştir ki, denge rutubet miktarı ortalama %6,79, yoğunluk değerleri 0,59 ile 0,70 gr/cm³ arasında, ağırlık artışı %43,81 ile %92,86 arasında, kalınlık artışı %11,50 ile %44,62 arasında ve termal iletkenlik katsayıları ise 0,179 W/mK ile 0,260 W/mK arasında değiştiği belirlenmiştir. Pres süresi ve sıcaklığının artırılmasının levhaların performansını iyileştirdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fenol Formaldehit, Fiziksel Özellikler, Karakavak (Populus Nigra L.), Yönlendirilmiş Yongalevha (Os).

The Use of Black Poplar (*Populus nigra* L.) Wood in the Production of Oriented Strandboard: Investigation of Physical Properties

Abstract

This study was designed to investigate the effects of production conditions on some physical properties of Oriented strandboard (OSB). The chips size used in production were obtained from black poplar (*Populus nigra* L.) wood, with an average thickness of 80x20x0.6 mm, taking into account the literature. A 47% phenol formaldehyde adhesive solution was employed as the adhesive, applied at varying rates of 3%, 6%, 9%, and 12% relative to the dry weight of the chips. Furthermore, in production, the press time was 3, 6, and 9 minutes, the press temperature was 175 °C, 185 °C, and 195°C and the press pressure was 40 kg/cm². The air-dry density, equilibrium moisture content, thickness swelling, water absorption for 24 hours and thermal conductivity coefficient values of the produced trial boards were determined. As a results of indicated that the boards' average equilibrium moisture content was 6.79%, density values ranged from 0.59 to 0.70 g/cm³, weight gain from water absorption varied from 43.81 to 92.86%, thickness swelling from 11.50 to 44.62%, and thermal conductivity from 0.179 to 0.260 W/mK. It was observed that especially increasing press time and press temperature had an improving effect on the properties of the plates.

Keywords: Phenol Formaldehyde, Physical Properties, Black Poplar (*Populus nigra* L.), Oriented Strand Board (Osb).

Yunus Çiklit (Cyrtocara Moorii Boulenger, 1902) Balıklarının Erkek Bal Arısı Larvası (Apilarnil) ile Beslemenin Yumurta Verimi ve Larval Gelişime Etkisinin Araştırılması

Dr. Öğretim Üyesi Ebru Yılmaz¹ , Mukaddes Maral Beşlioğlu¹

¹Ordu Üniversitesi

*Corresponding author: EBRU YILMAZ

Özet

Bu araştırmada yunus çiklit balıklarının (Cyrtocara moorii Boulenger, 1902) erkek bal arısı larvası (apilarnil) ile beslenmesinin yumurta verimi ve larval gelişim üzerine etkileri araştırılmıştır. İki aşamalı olarak planlanan araştırmada; birinci aşama 1 ay, ikinci aşama ise 2 ay sürmüştür. Araştırmanın birinci aşaması biri kontrol grubu olmak üzere toplam 4 grupta üç tekerrürlü olarak tasarlanmıştır (KD=kontrol dişi, KE= kontrol erkek, AD=apilarnil dişi, AE=apilarnil erkek). Dişi ve erkek balıklar akvaryumlara ayrı ayrı yerleştirilmiştir. KD ve KE grubu günde üç kez kuru pelet yemle, AD ve AE grupları da iki öğün kuru yem yanısında üçüncü öğün olarak apilarnil ile beslenmiştir. Araştırmanın ikinci aşamasında gruplardaki balıklar farklı kombinasyonlarda bir araya getirilmiştir (KD+KE, KD+AE, AD+KE, AD+AE). İkinci aşama süresince tüm gruplar sadece kuru yem ile beslenmiştir. Araştırmanın sonucunda; yaşama oranı bakımından hem dişi hem erkek apilarnil ile beslenen grubun (AD+AE), diğer gruplardan daha yüksek yaşama oranına sahip olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca erkek arı larvası ile beslenen yunus çiklit yumurta ve larvalarında yaşama gücü en düşük %91.67 oranı ile KD+KE grubunda gözlenirken, diğer gruplarda yaşama gücü %100 oranında gerçekleşmiştir. Denemede yumurta ve larvalarda yaşama oranını apilarnilin pozitif yönde etkilediği görülmüştür. Denemenin sonunda toplam canlı sayıları incelendiğinde ilk sırada KD+AE grubunun (131) yer aldığı, onu sırasıyla AD+KE (125), AD+AE (111) ve KD+KE (88) gruplarının izlediği tespit edilmiş olup, özellikle erkek arı larvası ile beslenen erkek yunus çiklit balıklarında, apilarnilin üreme kapasitesini pozitif yönde etkilediği gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Apilarnil, Erkek Bal Arısı Larvası, Cyrtocara Moorii, Yunus Çiklit Balığı, Yumurta Verimi, Larval Gelişim

Investigation of the Effect of Feeding Dolphin Cichlid (*Cyrtocara Moorii* Boulenger, 1902) Fish With Drone Larva (Apilarnil) On Egg Production and Larval Development

Abstract

This study shows the effects of feeding dolphin cichlid fish (*Cyrtocara moorii* Boulenger, 1902) with drone larvae (apilarnil) on egg production and larval development were investigated. The study was planned in two stages; the first stage lasted one month, and the second stage lasted two months. The first stage of the study was designed as three replications in 4 groups, one of which was the control group (CF=control female, CM=control male, AF=apilarnil female, AM=apilarnil male). Female and male fish are placed in aquariums separately. The CF and CM groups were fed with dry pellets three times a day, and the AF and AM groups were fed with apilarnil as the third meal in addition to two meals of dry feed. In the second stage of the study, the fish in the groups were brought together in different combinations (CF+CM, CF+AM, AF+CM, AF+AM). During the second stage, all groups were fed only dry food. As a result of the research, it was determined that the group fed with both female and male apilarnil (AF+AM) had a higher survival rate than the other groups. In addition, dolphin cichlid eggs and larvae fed with drone larvae had the lowest survival rate of 91.67% in the CF+CM group, while the survival rate was 100% in other groups. In the experiment, it was seen that apilarnil affected the survival rate of eggs and larvae positively. When the total number of living things was examined at the end of the experiment, it was determined that the CF+AM group (131) took the first place, followed by the AF+CM (125), AD+AE (111) and CF+CM (88) groups. It has been observed that apilarnil positively affects the reproductive capacity of male dolphin cichlid fish fed with especially drone larvae.

Keywords: Apilarnil, Drone Larva, *Cyrtocara Moorii*, Dolphin Cichlid Fish, Egg Production, Larval Development

Makale id= 17

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-5048-5718

Sanatsal Araştırma Aracı Olarak: Ağ Oluşturma ve Haritalama

Dr. Merve Mepa¹

¹Altınbaş Üniversitesi

*Corresponding author: Merve Mepa

Özet

"Araştırma olarak sanat pratiği", deneyimsel ve yapılandırmacı bir öğrenme süreci olarak sorgulama için kullanılan sanat yapımı olarak tanımlanabilir. Bu süreçte, haritalama veya ağ oluşturma, bilim ve sanatta yeni anlayışlar için kritik öneme sahiptir; rastgele ve kafa karıştırıcı bir bilgi seli gibi görünen şeylere tutarlılık ve somutlaştırma sağlar, aynı zamanda bilgiyi inşa etmek için kullanılan yaratıcı sentez ve yaratıcı imge oluşturma ile yeni yaratıcı kavramları ortaya çıkarmak ve üretmek için mantık sınırlarını aşar. Bu çalışma, yeni kavrayışlar üretmek ve algıları dönüştürmek için görsel imgelerin ve haritalamanın yaratılması yoluyla sanat yapımının nasıl araştırma işlevi gördüğünü keşfetmeyi amaçlamaktadır. Zihinde kavramsallaştırmaya aracılık etmeye ve sosyal ve tarihsel alanda düşüncüyü şekillendirmeye yönelik disiplinler arası bir yaklaşımı araştırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: As Way of Artistic Research: Netting and Mapping

As Way of Artistic Research: Weaving, Netting and Mapping

Abstract

"Art practice as research" can be defined as art-making used for inquiry, as a process of experiential and constructivist learning. Through this process, mapping or netting is critical to new understandings in science and art, providing coherence and embodiment to what would appear to be a random and confusing flood of information, but also breaking through the boundaries of logic to reveal and generate new imaginative concepts, with imaginative synthesis and creative image-

making being used to construct knowledge. This study aims to explore how art-making functions as research through the creation of visual imagery and mapping to generate new insights and transform perceptions. It explores an interdisciplinary approach to mediating conceptualisation in the mind and shaping thought in the social and historical realm.

Keywords: Artistic Research, Mapping, Artistic Methodology

1950'li Yıllar ve Sonrası Modernleşme Sürecinde Mobilya'nın Gelişimi: Dünya ve Türkiye'deki Yansımaları

Merve Safa Bekler¹

¹Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
*Corresponding author: Merve Safa Bekler

Özet

Bu çalışma kapsamında 1950'li yıllar ve sonrası Türkiye'nin modernleşme sürecinde Türk ailesinin yaşam alanı konut ve bu mekânları oluşturan ve mekan olarak değerlendirilmesinde önemli unsur olan mobilyaların tipolojisinin değişimi incelenmiştir. Bu değişim modernleşme sürecini meydana getiren dinamikler göz önüne alınarak irdelenmiştir. Bu dinamikler başta dünyada sonra Türkiye'de iç mekân ve mobilya ilişkisi Türkiye'de modernleşme sürecinde gündelik hayat ilişkilerinden, siyasi, ekonomik, teknolojik ve toplumsal bazı olaylardan yola çıkarak çözümlenmiştir. Yapılan araştırmalar mobilyanın Türkiye Cumhuriyeti'nin modernleşme sürecinin önemli bir tanığı olduğunu, bu temsilin her 10 yılda farklı biçimlerde karşımıza çıktığını ortaya koymuştur. Bu anlamda mobilyanın bu temsil sürecinde kurduğu ilişkilerde konut kavramının öne çıktığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mobilya, Mobilya'nın Gelişimi, Modernleşme Süreci.

The Development of Furniture During the Modernization Process in the 1950s and After: Its Reflections On the World and Turkey

Abstract

Within the scope of this study, the living space of the Turkish family in the modernization process of Turkey in the 1950s and onwards, and the change in the typology of the furniture that constitutes

these spaces and is an important element in their evaluation as a space, were examined. This change has been examined by taking into account the dynamics that create the modernization process. These dynamics, the relationship between interior space and furniture, first in the world and then in Turkey, were analyzed based on daily life relations, political, economic, technological and social events during the modernization process in Turkey. Research has revealed that furniture is an important witness of the modernization process of the Republic of Turkey, and that this representation appears in different forms every 10 years. In this sense, it has been determined that the concept of housing comes to the fore in the relationships that furniture establishes in this representation process.

Keywords: Furniture, Development of Furniture, Modernization Process.

30 Ekim 2020 Ege Denizi Depremi Sonrası Bayraklı İlçesi Yapı Hasar Durumlarının Kentsel Gelişim Biçimi Üzerinden Değerlendirilmesi

Araştırmacı Sultan Boz¹ , Prof.Dr. Hayat Zengin Çelik¹

¹Dokuz Eylül Üniversitesi

*Corresponding author: Sultan Boz

Özet

İzmir kenti, tarihsel süreç içerisinde gerçekleşen nüfus artışı, göç, kaçak yapılaşmalar ve izlenen yanlış kentsel politikalar temelinde afetler ve özellikle de deprem açısından önemli risklerle karşı karşıya gelmiştir. 30 ekim 2020 Ege Denizi depremi ile kentin pek çok ilçesi ciddi biçimde hasar alırken, bu durum kentin yerleşimi ve yapılaşma özelliklerinin sorunlu içeriğini ortaya koymuştur. Veriler Ege denizi depreminden en çok etkilenen ilçenin Bayraklı ilçesi olduğunu göstermiştir. Deprem sonrası yapılan hasar tespit çalışmalarında en yüksek hasarı Bayraklı İlçesi almıştır. Bayraklı ilçesinin mekânsal gelişme sürecinde göç ve gecekondulaşma önemli bir yer tutmaktadır. Bayraklı'nın gecekondu ile özdeşleşen dokusunun önüne geçebilmek amacı ile 1980 yılı sonrası yapılan imar planları ile kooperatifleşme teşvik edilmiştir. Böylece süreç içerisinde ilçenin kuzey ve güney çeperlerinde site ve blok yapılaşmalar yoğunluk kazanmıştır. Sonrasında yeni kent merkezinin bu bölgeye taşınması ile yapılaşma düzeni ve yoğunluğu farklı bir boyut kazanmıştır. Hasar tespit verileri incelendiğinde hasarın yoğunlaştığı bölgelerin Bayraklı'da planlı yapılaşma alanı olarak nitelendirilebilecek ruhsatlı, çok katlı, site-blok yapılaşmasının olduğu bölgelerde yoğunlaşması dikkat çekicidir. Bu noktadan hareketle çalışmanın amacı hasar verileri ile yerleşmenin mekânsal gelişme süreci arasında ilişki kurarak, yapılaşma özelliklerinin deprem hasarlarındaki etkisini tartışmaya açmaktır. Bu doğrultuda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın kayıtlarındaki hasar verileri ve mevcut yapısal veriler CBS ortamında mekansallaştırılarak ilişkiyel değerlendirmeler ve analizler gerçekleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: 30 Ekim Ege Denizi Depremi, Yapı Hasar Durumu, Mekansal Gelişme Süreci, Yapılaşma Özellikleri, Bayraklı İlçesi

Bulanık Mantık ile Mimari Tasarım Çözümü Üretme Yaklaşımları

Dr. Öğretim Üyesi Onur Kılıç¹

¹ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

*Corresponding author: ONUR

Özet

İç mimari tasarımda çok sayıda değişkenin etkilerinin değerlendirilmesi, yorumlanması yenilikçi bir yaklaşım ortaya konulabilmesi açısından belirleyicidir. Tasarımın doğası gereği sayısal veya kesin yargılarla tasarım sorunlarına çözüm üretmek çoğu zaman mümkün olmamaktadır. Bu noktada ise bulanık mantık, kesin olamayacak girdilerin kesin sayılabilecek sonuçlara dönüşmesinde devreye girebilmektedir. Bulanık mantığın sağladığı geçişkenlik ve esneklik herhangi bir soruna çözüm üretmede otomatikleştirilmiş ancak mekanik olmayan cevapların bulunmasını sağlayabilmektedir. Bu özelliği ile bulanık mantık iç mimari veya mimari tasarımda istenilen cevapları ortaya çıkarma noktasında yardımcı olabilmektedir. Çözümsüz görünen problemler için altyapı oluşturabilmektedir. Bu çalışmada iç mimaride ve mimaride bulanık mantıktan yararlanılarak yapılmış çalışmalar incelenerek sonuçları tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bulanık Mantık, İç Mimari Tasarım, Tasarım

Approaches to Producing Architectural Design Solutions With Fuzzy Logic

Abstract

Evaluating and interpreting the effects of many variables in interior architectural design is decisive in terms of coming up with an innovative approach. Due to the nature of design, it is often not possible to find solutions to design problems with numerical or precise judgments. At this point,

fuzzy logic can come into play in transforming inputs that cannot be precise into results that can be considered certain. The permeability and flexibility provided by fuzzy logic can enable automated but non-mechanical answers to be found in finding solutions to any problem. With this feature, fuzzy logic can help reveal the desired answers in interior architecture or architectural design. It can create infrastructure for seemingly unsolvable problems. In this study, studies made using fuzzy logic in interior architecture and architecture were examined and their results were discussed.

Keywords: Fuzzy Logic, Interior Design, Design

Cumhuriyet Öncesi Yakın Dönemden Günümüze Kadar Kentsel Değişim ve Dönüşümün Türkiye’deki Gelişimi Üzerine

Beyza Gökkaya¹ , Doç.Dr. Erdal Onur Diktaş²

¹Dokuz Eylül Üniversitesi, Bornova Belediyesi

²Dokuz Eylül Üniversitesi

*Corresponding author: beyza gökkaya

Özet

Kentler, sosyal, kültürel, politik, ekonomik ve çevresel çok boyutlu faktörlerin bir araya gelmesiyle ortaya çıkan dinamik ve karmaşık mekânlardır. Kentin karakterini oluşturan ideolojik ve morfolojik bileşenlerde yaşanan değişimler kent mimarisini doğrudan etkilemektedir. Kentte meydana gelen bu değişim ve dönüşümler kimi zaman yaşam kalitesini arttıracak mekânsal iyileşmelere sebep olurken kimi zaman da sosyal ya da fiziksel bozulmaların yaşanmasına yol açmaktadırlar. Kentsel dönüşüm pratiği ise gerek dünyada gerekse Türkiye’de işlevini kaybetmiş kent mekânlarının yeniden işlevsel hale getirilmesi, kentte meydana gelen bozulmaların giderilmesi, kentin hızla büyüyen dokusunda meydana gelen sorunlara ve ihtiyaçlara göre kent parçalarının yeniden geliştirilmesi ve daha iyi hale getirilmesi amacıyla başvurulmuş bir araçtır. Kentlerin fiziksel yapısı ve toplumsal sorunları arasında ilişki kurulmasını sağlayan dönüşüm uygulamaları kapsamlı ve bütünlük strateji ve eylemlerin bütünü oluştururken kentlerin mimari dokusu, kimliği, coğrafyası, kültürü ve tarihi, güncel gelişmeleri ile her toplumda farklı şekilde cereyan etmektedir. Bu çalışmada ise kentsel dönüşümün kavramsal ve kuramsal değerlendirilmesi yapılarak Türkiye’deki gelişim süreci dönemsel olarak incelenmiş olup kent mimarisi üzerine etkileri ve uygulama pratikleri konusunda izlenen yol irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kent Mimarisi, Kentsel Dönüşüm, Tarihsel Gelişim

the Development of Urban Transformation in Turkey From the Pre- Republic Period to the Present and the Path It Follows

Abstract

Cities are dynamic and complex spaces that emerge from the combination of social, cultural, political, economic and environmental multidimensional factors. Changes in the ideological and morphological components that make up the character of the city directly affect the urban architecture. While these changes and transformations occurring in the city sometimes cause spatial improvements that will increase the quality of life, sometimes they lead to social or physical deterioration. Urban transformation practice is a tool used to re-function urban spaces that have lost their functions both in the world and in Turkey, to eliminate the deteriorations occurring in the city, and to redevelop and improve city parts according to the problems and needs occurring in the rapidly growing texture of the city. While transformation practices that enable the establishment of a relationship between the physical structure of cities and their social problems constitute a comprehensive and integrated set of strategies and actions, the architectural texture, identity, geography, culture and history of cities, along with their current developments, occur differently in every society. In this study, the conceptual and theoretical evaluation of urban transformation was made, the development process in Turkey was examined periodically, and the path followed regarding its effects on urban architecture and implementation practices were examined.

Keywords: Urban Architecture, Urban Transformation, Historical Development Process

Makale id= 23

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-8420-3822

Depremın Ekosistem Hizmetlerine Etkilerine İlişkin Bilimsel Değerlendirmeler

Araştırmacı Ecrin Kar¹ , Prof.Dr. Aybike Ayfer Karadağ¹

¹DÜZCE ÜNİVERSİTESİ

*Corresponding author: ECRİN KAR

Özet

Yazarlar: Ecrin KAR, Prof. Dr. Aybike Ayfer KARADAĞ Deprem günümüzde dünyayı en çok etkileyen afetlerden biridir. Son 20 yılda gerçekleşen depremlerde küresel bağlamda 125 milyondan fazla insanın etkilendiği ve 750.000'den fazla can kaybının 1 milyondan fazla insanın evsiz kaldığı kayıtlara geçmiştir (WHO, 2022). Bunun yanı sıra depremlerden doğal kaynaklar da olumsuz yönde etkilenmektedir. Depremın doğal alanlara olan etkisi ekosistem hizmetleri çerçevesinde incelenen bir konudur. Bu çalışmada ise depremin ekosistem hizmetlerine etkileri incelenmiştir. Bu kapsamda “deprem- ekosistem hizmetleri” anahtar kelimeleri temelinde sistematik derleme yapılmıştır. Bu derleme kapsamında Web Of Science, Scopus, EBSCO, Nature, Science Direct veri tabanları incelenmiştir. Bulgular; 1990 ve 2024 yılları arasında depremin ekosistem hizmetlerine olan etkilerine yönelik nicel ve nitel yöntemlerle elde edilen somut sonuçlar olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Doğal Afetler, Deprem, Ekosistem Hizmetleri

İç Mimaride Yapay Zekanın Kullanım Olanaklarının Ulaştığı Seviyeye Bir Bakış

Dr. Öğretim Üyesi Onur Kılıç¹

¹ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

*Corresponding author: ONUR

Özet

Bilgi çağının getirdiği hızlı dijitalleşme, çok sayıda sektörü etkilemektedir. Dijitalleşme bir yönüyle de insanın düşünme, hayal etme ve beceri fonksiyonlarını taklit edebilen, algoritmalara bağlı olarak davranış geliştirebilen yapay zeka olarak karşımıza çıkmaktadır. Algoritmaların yanısıra gelişmiş ve karmaşık yapay sinir ağı yapısı insana benzer veya insandan daha hızlı ve alternatifli düşünme- karar verme yetisini ortaya çıkarmaktadır. Öte yandan yapay zekanın, insanın yerine geçerek çok sayıda mesleğin kaybolmasına neden olması riski de bir gerçektir. Tasarım ise tüm yönüyle insana has bir yeti olarak düşünülse gelişmiş yapay zekanın mimari tasarım açısından insanı devre dışı bırakma ihtimali her geçen gün artmaktadır. Bu çalışmada yapay zekanın günümüzde geldiği nokta iç mimari ve mimari tasarımda kullanım örnekleri üzerinden değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İç Mimari Tasarım, Yapay Zeka, Algoritma

A Look At the Level Reached by the Use of Artificial Intelligence in Interior Architecture

Abstract

The rapid digitalization brought by the information age affects many sectors. In one aspect, digitalization appears as artificial intelligence that can imitate human thinking, imagination and skill functions and develop behavior based on algorithms. In addition to algorithms, the advanced and complex artificial neural network structure reveals human-like or faster and alternative thinking-decision-making abilities. On the other hand, the risk that artificial intelligence will replace humans

and cause the disappearance of many professions is also a reality. Although design is considered to be a human ability in every aspect, the possibility of advanced artificial intelligence to disable humans in terms of architectural design is increasing day by day. In this study, the current state of artificial intelligence is evaluated through examples of use in interior architecture and architectural design.

Keywords: Interior Design, Artificial Intelligence, Algorithm

**Istasyonlar ile İlişkili Meydanların Mekânsal Değişimine Yönelik Bir İrdeleme:
İstanbul'da Sirkeci-Yedikule Raylı Sistem Hattı İstasyonları**

Nilay Dağlar Özcan¹ , Doç.Dr. Cenk Hamamcıoğlu²

¹Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Kentsel Mekân Organizasyonu ve Tasarımı
Yüksek Lisans Programı

²Yıldız Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

*Corresponding author: Nilay Dağlar Özcan

Özet

İstasyon yapıları ile ilişkili meydanlar mekânı, kamusal kullanımı ve sosyal yaşantıyı şekillendirici unsurlar olarak mahallelerin ve yer aldıkları bölgelerin kimliğinde büyük öneme sahiptir. Tarihsel süreç içinde çeşitli nedenlerle bazı meydanların gerek istasyonlar gerekse yer aldıkları mahalleler ile ilişkileri ve mekânsal bütünlükleri zedelenmiştir. Günümüzde yeniden işlev kazanmaya başlayan tarihi raylı sistem hatları bağlamında istasyonlarla ilişkili meydanların mekânsal sürdürülebilirliğin sağlanması ve kamusal yaşama geri kazandırılması konusunda bakış açısı ve stratejiler geliştirilmesine ihtiyaç vardır. Bu bağlamda, bildirinin amacı, öncelikle kavramsal açıdan istasyon ve meydan ilişkisinin anlaşılması ve bu ilişkide etkili unsurların ortaya konulması, ardından mekânsal değişimin nedenleriyle birlikte araştırılması önem arz etmektedir. Bu bildiri kapsamında örnek çalışma alanı olarak, geçmişte Sirkeci-Halkalı banliyösünün bir parçası olan ve bugün ise Sirkeci-Kazlıçeşme tramvay hattı üzerinde bulunan Cankurtaran, Kumkapı, Kocamustafapaşa, Yedikule istasyonları ile ilişkili meydanlara / açık alanlara işaret edilerek değişen yapısı tarihi haritalardan yararlanılarak ve günümüz hava fotoğrafları ile karşılaştırılarak analiz edilmiş, değişimin ardında yatan nedenler ve günümüzdeki kullanımları ile irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İstasyon Meydanları, Mekânsal Değişim, Sirkeci-Kazlıçeşme Raylı Sistem Hattı, İstanbul Tarihi Yarımada

An Analysis of the Spatial Changes of Squares Associated With Stations: Sirkeci-Yedikule Rail System Line Stations in Istanbul

Abstract

The squares associated with station buildings have a great importance in the identity of the neighborhoods and regions where they are located, as elements that shape the space, public use and social life. In the historical process, for various reasons, the relationship and spatial integrity of some squares with both the stations and the neighborhoods in which they are located have been damaged. There is a need to develop perspectives and strategies to ensure the spatial sustainability of the squares associated with the stations, in the context of the historic railway lines that are now beginning to recover their function, and to bring them back into public life. In this context, the aim of this paper is, firstly, to understand the relationship between the station and the square from a conceptual point of view and to identify the effective elements in this relationship, and then to investigate the reasons for the spatial change. Within the scope of this paper, as a case study area, the squares/open spaces associated with Cankurtaran, Kumkapı, Kocamustafapaşa and Yedikule railway stations, which used to be part of the Sirkeci-Halkalı suburb and are now located on the Sirkeci-Kazlıçeşme tram line, are identified and their changing structure is analysed by using historical maps and overlapping with today's aerial photographs, and the reasons behind the change and their current uses are examined.

Keywords: Station Squares, Spatial Change, Sirkeci-Kazlıçeşme Railway Line, Istanbul Historical Peninsula

Kent Hakkı Kavramının Peyzaj Mimarlığı Bağlamında Değerlendirilmesi'

Araştırmacı Beyza Ece Emeksiz¹ , Dr. Öğretim Üyesi Ayça Yeşim Çağlayan¹

¹İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

*Corresponding author: Beyza Ece Emeksiz

Özet

Bu çalışma, kentlerde yaşayan bireylerin “kent hakkı” kavramı çerçevesinde eşit katılım, sağlıklı çevrede yaşama hakkı ve kamusal alanlara erişim haklarına odaklanarak sürdürülebilir kentleşme hedeflerine katkı sağlamaktadır. Peyzaj mimarlığı özelinde yapılabilecek çalışmalarla ilgili literatür çalışması yapılarak; yerel yönetimlerin stratejik kalkınma planları, uluslararası sözleşmeler ve iklim değişikliği ile ilgili kaynaklar incelenmiştir. Bu bağlamda kent hakkı kavramının sürdürülebilir kalkınma ve sürdürülebilir kentleşme kavramlarıyla ilişkisi kurularak peyzaj mimarlığı kapsamında incelenmiştir. Çalışma, kentlerde yaşayan her bireyin kent hakkına, sağlıklı çevrede yaşama hakkına ve kamusal alanlardan faydalanma hakkına eşit şekilde sahip olması gerekliliğini vurgulamaktadır. Bu noktada peyzaj mimarlarının kentsel politikalara öncülük etmeleri, katkı sağlamaları ve kentsel stratejiler geliştirme konusunda önemli rollere sahip olmaları gerektiği belirtilmiştir. Çalışmada, belediyelerin stratejik kalkınma planları hazırlanırken peyzaj mimarları ile iş birliği yapılması, yeşil alan ve kamusal alan zorunluluklarının belirlenmesi, farklı meslek disiplinlerinin ortak karar mekanizmaları oluşturması, sosyal adaletin sağlanması ve erişilebilirlik ilkelerinin kentsel alanlarda zorunlu kılınması gibi öneriler yer almaktadır. Bu amaçla sürdürülebilir kent modellerinin ortaya konulması gerekmektedir. Bu modelleri geliştirecek olan da yine farklı meslek disiplinleriyle işbirliği içinde çalışacak olan peyzaj mimarlarıdır. Sonuç olarak, peyzaj mimarlarının sürdürülebilir kent politikalarının oluşturulmasında etkin rol alabileceği ve kent hakkı kavramının peyzaj mimarlığı bağlamında değerlendirilmesinin toplumsal refahın artırılması ve sürdürülebilir kentleşme hedeflerine katkı sağlayabileceği vurgulanmaktadır. Peyzaj mimarlarının kentsel alanların planlanması ve tasarlanmasında pek çok rol üstlenerek sağlıklı ve sürdürülebilir çevrelerin oluşturulmasında önemli bir aktör olabilecekleri vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kent Hakkı, Sürdürülebilir Kalkınma, Sürdürülebilir Kentleşme, Peyzaj Mimarlığı

Evaluation of the Concept of Urban Right in the Context of Landscape Architecture

Abstract

The aim of this study is to contribute to sustainable urbanization goals by focusing on the rights of individuals living in cities to equal participation, the right to live in a healthy environment and access to public spaces within the framework of the concept of "right to the city". By conducting a literature research on the studies that can be carried out in the field of landscape architecture, the strategic development plans of local governments, international conventions and sources related to climate change were examined. In this context, the relationship between the concept of the right to the city and the concepts of sustainable development and sustainable urbanization was established and examined within the scope of landscape architecture. The study emphasizes that every individual living in cities should equally have the right to the city, the right to live in a healthy environment and the right to benefit from public spaces. At this point, it is stated that landscape architects should lead and contribute to urban policies and have important roles in developing urban strategies. In the study, there are suggestions such as cooperating with landscape architects while preparing strategic development plans of municipalities, determining green space and public space requirements, creating joint decision mechanisms of different professional disciplines, ensuring social justice and making accessibility principles mandatory in urban areas. For this purpose, sustainable city models need to be put forward. It is the landscape architects who will develop these models in cooperation with different professional disciplines. In summary, it is emphasized that landscape architects can play an active role in the creation of sustainable urban policies and that the evaluation of the concept of the right to the city in the context of landscape architecture can contribute to the goals of increasing social welfare and sustainable urbanization. It is emphasized that landscape architects can be an important actor in the creation of healthy and sustainable environments by assuming many roles in the planning and design of urban areas.

Keywords: Right to the City, Sustainable Development, Sustainable Urbanization, Landscape Architecture

Mekân – Strüktür İlişkisinin Tarihsel Süreçteki Gelişiminin İncelenmesi

Canberk Özcan¹ , Prof.Dr. Muzaffer Tolga Akbulut²

¹Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimari Tasarım Yüksek Lisans Programı

²Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü

*Corresponding author: Canberk Özcan

Özet

Mekân ve strüktür arasındaki ilişki hem yapısal hem de algısal açıdan önemli etkileşimleri içerir. Yapının taşıyıcı unsurlarını tanımlayan strüktürün, teknolojiye bağlı olarak gelişen ve değişen koşullarda mekân üzerindeki etkisi ve rolü farklılaşmıştır. İlk örneklerinde mekânda yalnızca taşıyıcılık görevi üstlenen bir öge olarak yer alırken, tarihsel süreç içinde sistemin formunu ve organizasyonunu da şekillendiren kritik bir öge haline gelmiştir. Tarihsel perspektifte mekânı doğrudan etkileyen strüktürel gelişimlerin ortaya konulması, değişen strüktür – mekân ilişkisinin yapısını anlamak konusunda önem arz etmektedir. Bu bildiri kapsamında, mekân üzerinde etkisi olduğu düşünülen strüktürel gelişmeler göz önünde bulundurularak; tarihi öncesi dönem, Antik Yunan, Antik Roma, endüstrileşme, modernizm ve çağdaş dönem olmak üzere altı periyot altında strüktür ve mekân ilişkisini irdeleyen bir inceleme sunulmuştur. Sonuç bölümünde, tarihsel süreçte strüktürün mekândaki rolü ve etkisinin dönemsel karşılaştırılmasının bir değerlendirmesi yapılmakta ve varılan sonuçlar ortaya konulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mekân, Mekânın Değişimi, Strüktür, Strüktürel Gelişim

Examining the Development of Space-Structure Relationship in the Historical Process

Abstract

The relationship between space and structure involves important interactions both structurally and perceptually. The effect and role of the structure, which defines the load-bearing elements of the building, on the space has differentiated under developing and changing conditions depending on technology. While in the first examples it was only a carrier element in the space, in the historical process it has become a critical element that shapes the form and organization of the system. Revealing the structural developments that directly affect the space in historical perspective is important in understanding the nature of the changing structure-space relationship. Within the scope of this declaration, considering the structural developments that are thought to have an impact on the space; An analysis examining the relationship between structure and space is presented under six periods: prehistoric period, Ancient Greece, Ancient Rome, industrialization, modernism and the contemporary period. In the conclusion section, an evaluation is made of the periodic comparison of the role and impact of the structure on the space throughout the historical process and the conclusions are presented.

Keywords: Space, Change of Space, Structure, Structural Development

Mimari Tasarımda Doğal Işık: Velux Daylight Visualizer Programı ile Simülasyon

Doç.Dr. Tuğçe Çelik¹

¹Ostim Teknik Üniversitesi

*Corresponding author: Tuğçe Çelik

Özet

Mimari tasarımın önemli unsurlarından biri, iç mekana alınan doğal ışığın optimal düzeyde sağlanmasıdır. Doğal ışık, kullanıcıların konforunu artırırken enerji maliyetlerini azaltmakta ve mimari yapıya estetik katmaktadır. Bu bağlamda, mimarlar ve tasarımcılar, doğal ışığın en iyi şekilde kullanılmasını sağlamak için yapım aşamasından önce tasarım aşamasında simülasyon programlarını kullanmalıdır. Binalarda doğal aydınlatmanın varlığını ve niteliğini etkileyen çeşitli faktörler bulunmaktadır. İklim, coğrafi konum, ve yapı geometrisi gibi etkenler, iç mekanlardaki doğal ışık seviyesi ve dağılımı üzerinde belirleyici bir rol oynamaktadır. Velux Daylight Visualizer gibi gün ışığı simülasyon araçları, bu karmaşıklık düzeyini etkin bir biçimde ele alabilmekte ve bir yapının doğal ışık performansını önceden ve doğru bir şekilde tahmin edebilmektedir. Program ile kullanıcıların iç mekanlardaki gün ışığı seviyelerini doğru bir şekilde simüle edilebilmekte, ölçümler bilgisayar ortamında yapılabilmektedir. Doğal ışık dağılım analizinin tasarım sürecinin erken tasarım sürecinde yapılması ile doğal ışığın etkisi ile yapının formu, yerleşimi, malzemeleri gibi bir çok parametre etkilenecek ve mimarın en iyi tasarım kararını verme süreci desteklenecektir. Bu çalışmanın çıkış noktası, mimarlar ve inşaat profesyonelleri için doğal ışık analizinin önemini vurgulamak ve bu analizin adımlarını açıklayarak etkili bir araç sunmaktır. Sonuç olarak, doğal ışık analizine tasarımın erken süreçlerinde önem verilmesi ve VELUX Daylight Visualizer gibi simülasyon araçlarının kullanılması ile mimari tasarımda kaliteli ve sürdürülebilir iç mekanlar oluşturmak için bir kaynak oluşturmak amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mimari Tasarım, Doğal Işık, Doğal Işık Dağılım Analizi, Doğal Işık Simülasyonu, Velux Daylight Visualizer

Natural Light in Architectural Design: Simulation With Velux Daylight Visualizer Program

Abstract

One of the pivotal aspects in architectural design is ensuring the provision of natural light within interior spaces at an optimal level. Natural light not only enhances user comfort but also mitigates energy costs and contributes aesthetically to architectural structures. In this context, architects and designers ought to employ simulation programs during the design phase, prior to construction, to ensure the best utilization of natural light. Various factors influence the presence and quality of natural lighting in buildings. Climatic conditions, geographical location, and architectural geometry play pivotal roles in determining the level and distribution of natural light within interior spaces. Simulation tools such as the Velux Daylight Visualizer adeptly address this complexity and enable accurate prediction of a structure's natural light performance beforehand. Through this program, users can accurately simulate natural light levels within interior spaces, and measurements can be conducted within a computerized environment. Conducting natural light distribution analysis during the early stages of the design process will influence various parameters such as the form, orientation, and materials of the structure, thereby supporting architects in making informed design decisions. The premise of this study is to underscore the significance of natural light analysis for architects and construction professionals while elucidating the steps involved in this analysis to provide an effective tool. Consequently, emphasizing the importance of natural light analysis in the early stages of design and utilizing simulation tools like the VELUX Daylight Visualizer aim to serve as a resource for creating high-quality and sustainable interior spaces in architectural design.

Keywords: Architectural Design, Natural Light, Natural Light Distribution Analysis, Natural Light Simulation, Velux Daylight Visualizer

Orman Okulu Eğitim Modelinde Oyun Algısı: Düzce Hayalimiz Orman Anaokulu Örneği

Araştırmacı Helin Saraç¹ , Prof.Dr. Aybike Ayfer Karadağ¹

¹Düzce Üniversitesi

*Corresponding author: Helin Saraç

Özet

Okul öncesi dönemde oyun alanlarının eğitimin bir parçası olması çocuklarda başarısını artırmaktadır. Bu dönem, çocukların en hızlı geliştiği ve büyüdüğü, çocuk gelişimi açısından yeterli düzeye ulaştığı süreçtir. Doğa ile iç içe yapılan etkinliklerin ve oyunların okul öncesi dönem çocuklarının bütünsel gelişimine olumlu etkisi olduğu bilinmektedir. Doğa temelli bir eğitim modeli olan orman okulu yaklaşımı, dünyada son zamanlarda ilgi odağı haline gelmiş ve eğitim modellerinin arasında alternatif bir yaklaşım olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu yaklaşıma göre; eğitim merkezi bitki örtüsü bakımından zengin, ağaç oranı daha baskın bir alanda olmalıdır. Orman okulları, orman alanında etkin bilgiye sahip eğitimcilerin bulunduğu bir eğitim merkezi olup çocukların gelişimini bütüncül olarak ele alır. Orman okulu eğitim modelinin doğa temelli bir prensip ile hareket etmesi, bu eğitim modeli ile çalışan okullarda doğanın kendisinin bir yansıması olan oyun alanlarının bulunması gerekliliğini doğurmuştur. Bu çalışmada “oyun, orman okulları eğitim modelinde en etkili eğitim aracıdır” düşüncesi ile yola çıkılmıştır. Çalışmanın yöntemi olarak nitel araştırma yapılacak, yapılanmış-yarı yapılanmış değerlendirme soruları ile Düzce kent merkezinde yer alan Düzce Hayalimiz Orman Anaokulu eğitimcileri ile sözlü görüşmeler yapılacaktır. Dolayısıyla orman okulu eğitim modeli açıklanarak bu modelin okul öncesi dönemde olan çocukların gelişimlerine katkısının neler olduğu açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Oyun, Orman Okulu, Okul Öncesi Dönem Çocuk, Çocuk Gelişimi.

Sözlü Sunum

ORCID ID: Bülent BİLİR: 0000-0003-2112-4056 Betül EKİZ BİLİR: 0000-0002-4598-1418 İbrahim YILMAZ: 0000-0003-2003-6337 Mehmet Ali KAHRAMAN: 0009-0005-3819-654X Numan KARAARSLAN: 0000-0001-5590-0637

Adenozin Monofosfat ile Aktive Edilmiş Protein Kinaz ve Sirtuinlere Ait Sinyal Yolaklarının Manipulasyonu Sayesinde Diyabetik Nöropati Tedavi Edilebilir Mi'

Doç.Dr. Bülent Bilir¹ , Doç.Dr. Betül Ekiz Bilir² , Doç.Dr. İbrahim Yılmaz³ , Arş.Gör.Dr. Mehmet Ali Kahraman⁴ , Doç.Dr. Numan Karaarslan⁵

¹Namık Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Tekirdağ, Türkiye

²T.C. Sağlık Bakanlığı, Dr. İsmail Fehmi Cumaloğlu Şehir Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Tekirdağ, Türkiye

³İstanbul Rumeli Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, İstanbul, Türkiye. - T.C. Sağlık Bakanlığı, Dr. İsmail Fehmi Cumaloğlu Şehir Hastanesi, Farmakovijilans Birimi, Tekirdağ, Türkiye.

⁴İstanbul Göztepe Prof. Dr. Süleyman Yalçın Şehir Hastanesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Kliniği, İstanbul, Türkiye.

⁵İstanbul Medeniyet Üniversitesi Tıp Fakültesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye.

*Corresponding author: Numan KARAARSLAN

Özet

Amaç: Dünya çapında diyabet hastalarının neredeyse yarısı, hiperglisemi, oksidatif stres, enflamatuvar yanıtlar ve nöronal hücre ölümü gibi birçok faktörü içeren ve nörodejeneratif bir hastalık olan diyabetik periferik nöropatiden (DPN)'den mustarıptir. DPN patogenezinin altında, periferik sinir sisteminin yüksek enerji gereksinimi olan 5'-adenozin monofosfat ile aktifleştirilen protein kinaz (AMPK) sinyal yolağının, mitokondriyal enerji metabolizmasının düzenlenmesinde anahtar bir rol oynadığı bildirilmektedir. Buna ek olarak DPN patogenezinde, sirtuin (SIRT)'erin, Nükleer faktör eritroid 2 (Nrf2) ve nükleer faktör kappa-B (NF-κB) üzerinden reaktif oksijen ürünleri (ROS)'ni azalttığı da raporlanmıştır. Bu çalışmada; AMPK ve SIRT'ların DPN'nin farmakomoleküler hedef tedavisindeki önemini sistematik olarak incelenmesi amaçlandı. Materyal ve Metot: Ülke ve dil kısıtlaması olmaksızın, editöre mektup, derleme, sistematik derleme, meta analizi hariç, basılmış olan orijinal çalışmalar bu araştırmaya dahil edildi. Elektronik veri tabanı olarak NIH-NLM/Pubmed'den istifade

edildi. Ardışık taramalar gerçekleştirilirken and/or şeklinde; “diabetic peripheral neuropathy”, “sirtuins”, ve “AMPK” anahtar kelimelerinden faydalanıldı. Elde edilen verilerin tanımlayıcı istatistikleri, adet cinsinden sunuldu. Bulgular: 2012 ile 2023 yılları arasında toplam 11 adet araştırmaya rastlanmıştır. Araştırmalar içerisinde konuya ilişkin kanıt düzeyi yüksek klinik bir çalışmaya rastlanmamıştır. Tam metinler değerlendirildiğinde, her ne kadar klinik olmasa bile literatürden elde edilen verilerin değerlendirilmesi sonucunda, nöronlarda veya Schwann hücrelerinde mitokondriyal disfonksiyona neden olan sinyal yolları içerisinde AMPK'nın önemli rol oynadığı görüldü. Bu sinyal yolağının inhibisyonunun, DPN'de nöron apoptozuna, distal aksonopatiye ve sinir demiyelinizasyonuna katkıda bulunduğunu bildiren araştırmaya rastlandı. Ayrıca; nikotinamid-adenin dinükleotid (NAD+) bağımlı SIRT1/peroksizom proliferatörüyle aktifleştirilen reseptör-γ koaktivatörü α (PGC-1α) içeren enerji algılama yolağının hedeflenmesi ile DPN'nin önlenilebileceği bilgisine de literatürde rastlanmıştır. Ek olarak SIRT'ların hem Nrf2'yi deasetillemeye sureti ile hem de antioksidan enzimler üreterek ROS'u azaltma etkisine bağlı DPN'nin tedavisinde uygun bir terapötik strateji olabileceği bilgisine de rastlanmıştır. Ayrıca literatürde, AMPK/SIRT1/PGC-1α sinyal yolları ekseninin manipülasyonunun DPN'yi iyileştirebileceği bilgisi de bulunmaktadır. Çıkarım: Elde edilen bulgular her ne kadar in-vitro / in-vivo araştırmalardan elde edilmiş olsa bile AMPK inhibitörlerinin ve/veya SIRT1 aktivatörlerinin DPN tedavisinde terapötik alternatifler olarak, gelecekte potansiyel kullanımları mümkün görünmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ampk, Diyabetik Nöropati, Mitokondriyal Fonksiyon, Pgc-1α, Sirtuinler.

Can Diabetic Neuropathy Be Treated Through Manipulation of Signaling Pathways of Adenosine Monophosphate-Activated Protein Kinase and Sirtuins'

Abstract

Aim: Almost half of diabetic patients worldwide suffer from diabetic peripheral neuropathy (DPN), a neurodegenerative disease that involves many factors such as hyperglycemia, oxidative stress, inflammatory responses and neuronal cell death. It is reported that underlying the pathogenesis of DPN, the 5'-adenosine monophosphate-activated protein kinase (AMPK) signaling pathway, which has a high energy requirement of the peripheral nervous system, plays a key role in the regulation of mitochondrial energy metabolism. In addition, it has been reported that sirtuins (SIRT) reduce reactive oxygen products (ROS) through nuclear factor erythroid 2 (Nrf2) and nuclear factor kappa-B (NF-κB) in the pathogenesis of DPN. In this study; it was aimed to systematically examine the importance of AMPK and SIRTs in the pharmacomolecular target therapy of DPN. **Materials and Methods:** Original studies published without country and language restrictions, excluding letters to the editor, reviews, systematic reviews, and meta-analyses, were included in this research. NIH-NLM/Pubmed was used as the electronic database. When performing consecutive scans, use and/or as; the keywords “diabetic peripheral neuropathy”, “sirtuins”, and “AMPK” were used. **Descriptive statistics** of the data obtained were presented in amount. **Results:** A total of 11 studies were found between 2012 and 2023. Among the research, no clinical study with a high level of evidence on the subject was found. When the full texts were evaluated, even though it was not

clinical, as a result of the evaluation of the data obtained from the literature, it was seen that AMPK was important role of included in the signaling pathways that cause mitochondrial dysfunction in neurons or Schwann cells. We found research reporting that inhibition of this signaling pathway contributes to neuron apoptosis, distal axonopathy, and nerve demyelination in DPN. Moreover; Information has also been found in the literature that DPN can be prevented by targeting the energy sensing pathway containing receptor- γ coactivator α (PGC-1 α), activated by the nicotinamide-adenine dinucleotide (NAD⁺)-dependent SIRT1/peroxisome proliferator. In addition, it has been found that SIRT1s may be a suitable therapeutic strategy in the treatment of DPN due to their effect of reducing ROS by both deacetylating Nrf2 and producing antioxidant enzymes. There is also information in the literature that manipulation of the AMPK/SIRT1/PGC-1 α signaling pathways axis can improve DPN. Conclusion: Although the findings obtained were obtained from in-vitro / in-vivo studies, the potential use of AMPK inhibitors and/or SIRT1 activators as therapeutic alternatives in the treatment of DPN seems possible in the future.

Keywords: Ampk, Diabetic Neuropathy, Mitochondrial Function, Pgc-1 α , Sirtuins.

Ağız Sağlığı Okuryazarlığı

Arş.Gör. Özkan Büyük¹ , Dr. Öğretim Üyesi Berşan Karadede² , Prof.Dr. Mehmet İrfan Karadede³

¹İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ortodonti ABD
²Yalova Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi ABD
³İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ortodonti ABD
*Corresponding author: Özkan Büyük

Özet

Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) tanımlamasına göre; sağlık okuryazarlığı, "bireylerin kendi sağlığını sürdürmek ve iyileştirmek amacıyla sağlıkla ilgili bilgilere ulaşması, anlaması ve bu bilgilerin kullanılması için gerekli bilişsel ve sosyal becerilere sahip olması" dır. Sağlık okuryazarlığı (SOY), kişinin hem kendi hem de toplum sağlığını iyileştirmek amacıyla doğru bilgi ve hizmete ulaşma ile bu bilgi ve hizmeti kullanabilme yeteneğini içerir. Ağız sağlığı okuryazarlığı, sağlık okuryazarlığının bir parçası olarak değerlendirilir. Ağız sağlığı okuryazarlığı, bireylerin doğru sağlık kararlarını almak için gereken temel ağız sağlığı bilgilerini ve hizmetlerini öğrenme, anlama ve değerlendirme kapasitesi olarak anlaşılabilir. Burada ilk olarak bireyin temel ağız ve diş sağlığı konusunda bilgilendirilmesi, yaşadığı bölgedeki sağlık hizmetlerinden haberdar olması ve nasıl faydalanacağını bilmesi önemlidir. Toplumda ağız sağlığını iyileştirme amacıyla, kişilerin ağız sağlığı durumlarıyla ilişkili risk faktörlerini incelemek ve bu faktörler arasındaki ilişkileri kavramak önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Ağız Sağlığı, Sağlık Okuryazarlığı, Diş Hekimliği

Oral Health Literacy

Abstract

According to the definition of the World Health Organization (WHO), health literacy is "the ability of individuals to have the necessary cognitive and social skills to access, understand and use health-related information in order to maintain and improve their own health". Health literacy (HLS) includes the ability to access and use the right information and services to improve both one's own and the community's health. Oral health literacy is considered as a part of health literacy. Oral health literacy can be understood as the capacity of individuals to learn, understand and evaluate basic oral health information and services required to make the right health decisions. Firstly, it is important that the individual is informed about basic oral and dental health, is aware of the health services in the region where he/she lives and knows how to benefit from them. In order to improve oral health in the community, it is important to examine the risk factors associated with the oral health status of individuals and to understand the relationships between these factors.

Keywords: Oral Health, Health Literacy, Dentistry

Sözlü Sunum

ORCID ID: Ahmet KARABULUT 0000-0002-7620-2085, Prof. Dr. Muammer ELMAS 0000-0001-9059-7151

Bal Arılarında (*Apis Mellifera*) Yaşanan Ani Koloni Kayıplarında İmidaclopridin Rolü

Ahmet Karabulut¹ , Prof.Dr. Muammer Elmas²

¹T.C . Tarım ve Orman Bakanlığı

²Selçuk Üniversitesi Veterinerlik Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı

*Corresponding author: ahmet karabulut

Özet

Pestisit, en genel anlamda 'pest' olarak adlandırılan zararlı canlılarla (böcekler, kemirgenler, mantarlar ve istenmeyen zararlı otlar) mücadelede kullanılan kimyasal maddedir. Pestisitler, tüm canlılar için kimyasal yapıları nedeniyle potansiyel olarak zehirlidir. Pestisitler, formülasyon şekillerine, kullanıldıkları zararlı gruplarına, kullanım tekniğine, ilacın fiziki hâline, etki şekillerine, zararlıların biyolojik dönemlerine, kontrol ettiği zararlının bulunduğu yere ve bileşimindeki etkili madde grubuna göre sınıflandırılmaktadır. Hedef aldıkları türe göre 'akarisit', 'fungusit', 'herbisit', 'insektisit', 'rodentisit', bileşimindeki etkili kimyasal yapılarına göre ise 'organofosfatlı pestisitler', 'karbamatlı pestisitler', 'organoklorinli insektisitler', 'sülfonilüre herbisitler', 'biyopestisitler' ve 'piretroidler' olarak sınıflandırılmaktadırlar. Tarımsal uygulamalarda organik klorlu, organik fosforlu ve karbamat türü insektisitlerin sürekli ve yaygın olarak kullanılması, zamanla duyarlılığın azalarak böceklerin bu insektisitlere karşı direnç geliştirmelerine neden olmaktadır. Bu kimyasallara alternatif olarak piretroidler ve neonikotinoid türü insektisitler geliştirilmiştir. Neonikotinoidler, geniş spektrumları, düşük uygulama oranları, bitkilerde alım ve translokasyon gibi mükemmel sistemik özellikleri, yeni etki şekli ve uygun güvenlik profili gibi benzersiz kimyasal ve biyolojik özellikleri nedeniyle tercih edilmişlerdir. Neonikotinoidler, topraktan bitki dokusuna geçebilen sistemik ilaçlardır. Bu ilaçların uygulandıkları vejetasyonlarda hem yabancı otlara hem de arılar gibi faydalı böceklere olumsuz etkileri olabilmektedir. Türkiyede ve dünyada yaygın olarak kullanılan neonikotinoidlerin, son yıllarda yapılan bilimsel çalışmalar sonucunda zararlı etkileri tespit edildiğinden, kullanımlarının kısıtlanması, hatta yasaklanması yoluna gidilmiştir. Bu nedenle kamu denetimlerinin daha dikkatli

yapılması, konunun önemine dikkat çeken bilgilendirmelerin sektör bileşenleriyle paylaşılması karşılaşılabilecek olumsuz etkilerin azaltılmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Apis Mellifera, İmidacloprid, Neonikotinoid

The Role of Imidaclopridin in Sudden Colonial Losses in Honey Bees (Apis Mellifera)

Abstract

A pesticide is a chemical substance used to control harmful organisms (insects, rodents, fungi and unwanted weeds), commonly referred to as 'pests'. Pesticides are potentially toxic to all living organisms due to their chemical structure. Pesticides are classified according to their formulation, the pest groups they are used for, the technique of use, the physical form of the pesticide, their mode of action, the biological periods of pests, the location of the pest they control and the effective substance group in their composition. They are classified as 'acaricides', 'fungicides', 'herbicides', 'insecticides', 'rodenticides' according to the species they target, and as 'organophosphate pesticides', 'carbamate pesticides', 'organochlorine insecticides', 'sulfonylurea herbicides', 'biopesticides' and 'pyrethroids' according to their effective chemical structures. The continuous and widespread use of organochlorine, organic phosphorus and carbamate insecticides in agricultural applications causes insects to develop resistance to these insecticides by decreasing sensitivity over time. Pyrethroids and neonicotinoid insecticides have been developed as alternatives to these chemicals. Neonicotinoids have been favored for their unique chemical and biological properties such as broad spectrum, low application rates, excellent systemic properties such as uptake and translocation in plants, novel mode of action and favorable safety profile. Neonicotinoids are systemic pesticides that can translocate from soil into plant tissue. These pesticides can have negative effects on both weeds and beneficial insects such as bees in the vegetation where they are applied. Since the harmful effects of neonicotinoids, which are widely used in Turkey and around the world, have been identified as a result of scientific studies in recent years, their use has been restricted or even banned. For this reason, more careful public inspections and sharing information that draws attention to the importance of the issue with the sector components will contribute to reducing the negative effects to be encountered.

Keywords: Apis Mellifera, İmidacloprid, Neonikotinoid

**Birlesik Krallik Plastik Cerrahi Kliniklerinde Cqc Raporlarının Değerlendirilmesi:
Kapsamlı Bir Analiz**

Dr. Omer Tontus¹ , Dr. Aydan Ay¹

¹Ozel

*Corresponding author: Aydan Ay

Özet

Hastaların güvenliği, memnuniyeti ve sonuçları açısından plastik cerrahi kliniklerinin bakım kalitesi (QoC) çok önemlidir. Bu çalışma belgesinde Birleşik Krallık'taki plastik cerrahi tesislerinin Bakım Kalitesi Komisyonu (CQC) değerlendirmelerinin mevcut durumuna kapsamlı bir genel bakış verilmektedir. Bu çalışma, CQC raporlarının incelenmesi yoluyla plastik cerrahi ortamlarında bakım kalitesinin (QoC) iyileştirilmesine yönelik ortak temaları, sorunları, geliştirilecek alanları ve sonuçları ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Özetle, plastik cerrahi kliniklerinde bakım standardını değerlendirmek ve geliştirmek, sıkı yönetim çerçeveleri, metodik değerlendirme ve en iyi uygulamalara bağlılık gerektiren karmaşık bir süreçtir. Plastik cerrahi uygulamaları, CQC değerlendirme bulgularını ve kanıta dayalı müdahaleleri kullanarak hasta sonuçları ve bakım kalitesi açısından çitayı yükseltmeye çalışabilir. Kalite iyileştirme programlarını ve bunların klinik performans üzerindeki etkilerini izlemeye yönelik boyamsal takip çalışmaları yapılmalıdır. Özetle, plastik cerrahi kliniklerinde bakım standardını değerlendirmek ve geliştirmek, sıkı yönetim çerçeveleri, metodik değerlendirme ve en iyi uygulamalara bağlılık gerektiren karmaşık bir süreçtir. Plastik cerrahi uygulamaları, CQC değerlendirme bulgularını ve kanıta dayalı müdahaleleri kullanarak hasta sonuçları ve bakım kalitesi açısından çitayı yükseltmeye çalışabilir. Kalite iyileştirme programlarını ve bunların klinik performans üzerindeki etkilerini izlemeye yönelik boyamsal takip çalışmaları yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Plastik Cerrahi, Ozel Klinikler, Cqc, Denetim Raporlari, Birlesik Krallik

Evaluating the Cq Reports in Plastic Surgery Clinics: A Comprehensive Analysis

Abstract

For patients' safety, satisfaction, and results, plastic surgery clinics' quality of care (QoC) is crucial. An extensive overview of the current state of Care Quality Commission (CQC) evaluations of plastic surgery facilities in the UK is given in this study paper. This study intends to uncover common themes, problems, areas for development, and implications for improving quality of care (QoC) in plastic surgery settings through an examination of CQC reports. For patients' safety, satisfaction, and results, plastic surgery clinics' quality of care (QoC) is crucial. An extensive overview of the current state of Care Quality Commission (CQC) evaluations of plastic surgery facilities in the UK is given in this study paper. This study intends to uncover common themes, problems, areas for development, and implications for improving quality of care (QoC) in plastic surgery settings through an examination of CQC reports. In summary, assessing and enhancing the standard of care in plastic surgery clinics is a complex process that calls for rigorous governance frameworks, methodical assessment, and a dedication to best practices. Plastic surgery practices can work to raise the bar for patient outcomes and care quality by utilising CQC assessment findings and evidence-based interventions. Longitudinal follow-up studies to monitor quality improvement programmes and their effects on clinic performance should be done.

Keywords: Cqc, Plastic Surgery, Private Clinics, reports

Diyabetik Nefropati ile İlişkili Hemodiyaliz Uygulanan Olgularda Enfektif Spondilodiskit Varlığının Değerlendirilmesi

Dr. Öğretim Üyesi Muharrem Furkan Yüzbaşı¹

¹Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Ana Bilim Dalı, Kahramanmaraş, Türkiye

*Corresponding author: Muharrem Furkan YÜZBAŞI

Özet

Amaç: Hemodiyaliz uygulaması gerçekleştirilen son dönem diyabetik nefropati (DNP) olgularında, enfektif komplikasyonlar ile ilişkili mortalite oranının arttığı ve %10 oranlarına ulaştığı güncel araştırmalarda raporlanmıştır. Buna ek olarak bazı araştırmalarda, bakteriyel spondilodiskit patogenezinin, hemodiyaliz uygulamasının katastrofik bir komplikasyonu olduğu da bildirilmiştir. Yavaş başlangıçlı olup, spesifik olmayan semptomlarla seyreden ve tanısız güçlüğe neden olan bu tür olguların tedavisinde geniş spktrumlu antibiyoterapi ve/veya cerrahi uygulamalar gerçekleştirilmektedir. Bu araştırmada, DNP tanılı olgulara uygulanan hemodiyaliz ile ilişkili enfektif spondilodiskit varlığının araştırılması amaçlandı. **Yöntem ve Gereç:** Araştırmanın evreninin; son bir yıl içerisinde nöroşirürji kliniğine, bel ve sırt ağrısı, yürüme güçlüğü, dik duramama ve parapleji gibi şikâyetler ile başvuran, ancak medikal ve konservatif tedavilere yanıt vermeyerek opere edilen, DNP tanılı hemodiyaliz uygulamasının gerçekleştirildiği olgulardan oluşturulması planlandı. Bu olgular içerisinde opere edildikten sonra, enfektif spondilodiskit gelişen olgular ise araştırmaya dahil edildi. Elde edilen veriler Microsoft Office Programı Excel listede kayıt altına alındı. Tanımlayıcı istatistikler; minimum, maksimum, ortalama±standart sapma, adet ve/veya frekans (%) cinsinden sunuldu. **Bulgular:** Araştırmaya dahil edilme kriterlerini karşılayan DPN tanılı hemodiyaliz uygulanan olguların (n=3) tümünün kadın cinsiyette olduğu, yaş ortalamalarının 63,67± 5,03 (min: 59 yıl; maks: 69 yıl) yıl olduğu görüldü. C-Reaktif protein (CRP), eritrosit sedimentasyon hızı (ESR), lökosit (WBC) ve prokalsitonin gibi enfeksiyon markerlarına ait değerlerin ortalamasının sırası ile 330,67 ± 169,98 (mg/dL); 67,33 ± 12,74 (mm/saat); 10,56 ±4,05 (x10³/UL); 47,73±68,8 (µ/L) olarak hesaplandı. Olgulara ait klinik veriler Tablo 1’de özetlendi (Tablo 1).

Anahtar Kelimeler: Bakteriyel Spondilodiskit, Diabetes Mellitus, Hemodiyaliz.

Evaluation of the Presence of Infective Spondylodiscitis in Cases Undergoing Hemodialysis Related to Diabetic Nephropathy

Abstract

Aim: Current researchs have reported that the mortality rate associated with infective complications increases and reaches 10% in end-stage diabetic nephropathy (DNP) cases undergoing hemodialysis. In addition, some studies have reported that the pathogenesis of bacterial spondylodiscitis is a catastrophic complication of hemodialysis. Broad-spectrum antibiotic therapy and/or surgery are used in the treatment of such cases, which have a slow onset, present with non-specific symptoms, and cause diagnostic difficulties. This study aimed to investigate the presence of infective spondylodiscitis associated with hemodialysis applied to cases diagnosed with DNP. **Materaisl and Methods:** The population of the research; it was planned to consist of cases who applied to the neurosurgery clinic in the last year with complaints such as waist and back pain, walking difficulty, inability to stand upright and paraplegia, but did not respond to medical and conservative treatments and were operated on, diagnosed with DNP and underwent hemodialysis. Among these cases, cases that developed infective spondylodiscitis after surgery were included in the study. The data obtained was recorded in the Microsoft Office Program Excel list. Descriptive statistics; presented in terms of minimum, maximum, mean±standard deviation, number and/or frequency (%). **Results:** It was observed that all cases (n=3) diagnosed with DPN and receiving hemodialysis that met the inclusion criteria were female, and their average age was 63.67± 5.03 (min: 59 years; max: 69 years) years. The average values of infection markers such as C-Reactive protein (CRP), erythrocyte sedimentation rate (ESR), leukocyte (WBC) and procalcitonin were 330.67 ± 169.98 (mg/dL), respectively; 67.33 ± 12.74 (mm/hour); 10.56 ±4.05 (x103/UL); it was calculated as 47.73±68.8 (µ/L). **Clinical data of the cases are summarized in Table 1 (Table 1).** **Conclusion:** Spinal infections are one of the common infections in patients receiving long-term dialysis, and their incidence has been increasing in the last few years. Factors affecting survival are the type and virulence of the microorganism, the patient's resistance, and the time between the onset of symptoms and the time to start treatment. Infection to the spine generally occurs via hematogenous means. In adult individuals, as the vascularity of the disc is low, it becomes easier for the disc to become infected, and compression of the vertebral bodies and spinal cord compression occur secondary to discitis. In our cases, the fact that the involvement was especially in the mid-thoracic region, where the spinal blood supply is the least, supports this situation. Although the most frequently produced bacteria in cases with hemodialysis-induced spondylodiscitis is "Staphylococcus Aureus", the agent could not be detected by surgical biopsy in our cases. The reason for this is that the time between the onset of symptoms and the treatment process is long and empirical antibiotic treatment is started when the presence of infection is detected. In addition, in our cases, it was observed that the resistance of the patients was low and the mortality rate was quite high due to the presence of diabetes mellitus.

Keywords: Bacterial Spondylodiscitis, Diabetes Mellitus, Hemodialysis.

Sözlü Sunum

ORCID ID: Numan KARAARSLAN: 0000-0001-5590-0637 İbrahim YILMAZ: 0000-0003-2003-6337 Duygu YAŞAR ŞİRİN: 0000-0002-1224-442X Hanefi ÖZBEK: 0000-0002-8084-7855

Kalsitonin Genine Bağlı Peptit Üretiminin İntervertebral Disk Dokusunda Önemi

Doç.Dr. Numan Karaarslan¹ , Doç.Dr. İbrahim Yılmaz² , Doç.Dr. Duygu Yaşar Şirin³ , Prof.Dr. Hanefi Özbek⁴

¹İstanbul Medeniyet Üniversitesi Tıp Fakültesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

²İstanbul Rumeli Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, İstanbul, Türkiye. T.C. Sağlık Bakanlığı, Dr. İsmail Fehmi Cumalıoğlu Şehir Hastanesi, Farmakovijilans Birimi, Tekirdağ, Türkiye.

³Namık Kemal Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji Ana Bilim Dalı, Tekirdağ, Türkiye.

⁴İzmir Bakırçay Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Ana Bilim Dalı, İzmir, Türkiye.

*Corresponding author: Numan KARAARSLAN

Özet

Amaç: Bu araştırmada, tümör nekroze edici faktör-alfa (TNF- α), interlökin-1 beta (IL-1 β) ve prostaglandinler gibi proinflatuar moleküllerin salınımını engelleyerek, anti-enflamatuvar özellikler sergileyen kalsitonin genine bağımlı peptit (CGRP) üretiminin intervertebral disk (İVD) dokusu üzerine etkilerinin araştırılması amaçlandı. **Materyal ve Metot:** Bunun için, ülke ve dil kısıtlaması olmaksızın elektronik veri tabanında konuya ilişkin anahtar kelimeler ardışık olarak tarandı. Kanıt düzeyi yüksek olan araştırmaların tam metinlerinden elde edilen bulgular, Microsoft Office Programı Excel listeye aktarıldı. Elde edilen bulgular adet/frekans (%) cinsinden sunuldu. Bulgular: CGRP, İVD içindeki enflamasyonun ve immün yanıtların düzenlenmesine katkıda bulunabileceği ve böylece doku homeostazisi ile dokunun onarım süreçlerini etkilediği anlaşılmaktadır. İVD dejenerasyonu (İVDD)'unda CGRP seviyelerinin değiştiği anlaşılmıştır. Azalan CGRP ekspresyonu, artan ağrı şiddeti ve İVD dokusunun dejenerasyonu ile ilişkilendirildiği ve bunun tersi durumunda ise, CGRP'nin up-regülasyonunun doku onarımını ve yenilenmesini desteklediği gösterilmiştir. Ek olarak CGRP, proteoglikanlar ve kolajen gibi hücre dışı matriks (ECM) bileşenlerinin sentezini düzenleyerek İVD hidrasyonunun ve ECM bütünlüğünün korunmasında rol oynadığından bahseden çalışmalara da rastlanmaktadır. Bu fonksiyon İVD

biyomekanik özelliklerinin korunması ve İVDD'nin önlenmesi açısından çok önemli olabileceğini akıllara getirmektedir. CGRP, İVD içindeki enflamatuvar yanıtı azaltmaya yardımcı olur, doku hasarını ve ağrı hissini azaltır. CGRP, İVD içindeki bağışıklık hücresi aktivitesini etkiler. Enflamatuvar süreçlerde yer alan makrofajlar ve lenfositler gibi bağışıklık hücrelerinin işlevini düzenleyebilir. Literatürde CGRP'nin, bağışıklık tepkilerini modüle ederek doku homeostazisinin korunmasına ve aşırı enflamasyonun önlenmesine yardımcı olacağından ve İVD dahil olmak üzere sinir sisteminde bir nörotransmitter ve nöro-modülatör görevi görebileceğinden de bahsedilmektedir. Duyusal sinir lifleri ve bağışıklık hücreleriyle etkileşime girerek karmaşık bir nöro-bağışıklık ağı oluşturur. Bu ağ, İVD içindeki enflamatuvar yanıtı ve ağrı algısını düzenler. CGRP sinyallemesinin düzensizliği, enflamasyonun ve ağrı duyarlılığının artmasına neden olabilir. CGRP, İVD içerisinde doku onarımını ve yenilenmesini destekler. Çıkarım: İVD dokusunda CGRP üretimi, ağrı algısını modüle etmek, enflamasyonu ve bağışıklık tepkilerini düzenlemek, doku onarımını ve rejenerasyonunu teşvik etmek ve disk hidrasyonunu ve ECM bütünlüğünü korumak için gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Annulus Fibrosus, Cgrp, Enflamasyon, Nükleus Pulposus.

The Importance of Calcitonin Gene-Dependent Peptide Production in Intervertebral Disc Tissue

Abstract

Aim: In this research was aimed to intervertebral disc (IVD) relationship with production of calcitonin gene-dependent peptide (CGRP), which exhibits anti-inflammatory properties by inhibiting the release of pro-inflammatory molecules such as tumor necrosis factor-alpha (TNF- α), interleukin-1 beta (IL-1 β) and prostaglandins investigations. **Materials and Methods:** For this purpose, keywords related to the subject were scanned sequentially in the electronic database without country and language restrictions. Findings obtained from the full texts of studies with a high level of evidence were transferred to the Microsoft Office Program Excel list. The findings were presented in terms of number/frequency (%). **Results:** It appears that CGRP may contribute to the regulation of inflammation and immune responses within the IVD, thereby affecting tissue homeostasis and tissue repair processes. It has been understood that CGRP levels change in IVD degeneration (IVDD). Decreased CGRP expression has been shown to be associated with increased pain intensity and degeneration of IVD tissue, and conversely, up-regulation of CGRP has been shown to promote tissue repair and regeneration. In addition, there are studies stating that CGRP plays a role in maintaining IVD hydration and ECM integrity by regulating the synthesis of extracellular matrix (ECM) components such as proteoglycans and collagen. This function brings to mind that it may be very important for preserving the biomechanical properties of IVD and preventing IVDD. CGRP helps reduce the inflammatory response within the IVD, reducing tissue damage and the sensation of pain. CGRP affects immune cell activity within the IVD. It can regulate the function of immune cells such as macrophages and lymphocytes involved in inflammatory processes. It is also mentioned in the literature that CGRP will help maintain tissue homeostasis and prevent excessive inflammation by modulating immune responses and may act as a neurotransmitter and neuro-modulator in the nervous system, including IVD. It interacts with sensory nerve fibers and immune cells, forming a complex neuro-immune network. This network regulates the inflammatory response

and pain perception within the IVD. Dysregulation of CGRP signaling can lead to increased inflammation and pain sensitivity. CGRP supports tissue repair and regeneration within the IVD. Conclusion: CGRP production in IVD tissue is essential to modulate pain perception, regulate inflammation and immune responses, promote tissue repair and regeneration, and maintain disc hydration and ECM integrity.

Keywords: Annulus Fibrosus, Cgrp, İnflammation, Nucleus Pulposus.

Kıaa0753 Varyantı ile İlişkili Jeune Asfiksik Torasik Distrofi'nin Klinik Sunumu

Dr. Öğretim Üyesi Deniz Sünnetçi Akkoyunlu¹ , Arş.Gör. Tolgahan Özer¹ , Prof.Dr. Bülent Kara¹

¹Kocaeli Üniversitesi

*Corresponding author: Tolgahan ÖZER

Özet

Asfiksik torasik distrofi olarak da bilinen Jeune sendromu (JS) nadir görülen otozomal resesif kalıtmımlı, dar göğüs kafesi, pelvik kemik anomalileri, brakidaktili ve cücelik benzeri anomaliler ile karakterize bir sendromdur. Solunum güçlüğü çeken bu hastaların bazılarında makrosefali, göz kusurları ve hirsutizm görülebilmektedir. Sıklıkla rastlanan diğer fenotipler ise kardiyak anomalileri, renal ve hepatik anomaliler, kısa boy, kısa kol/bacak ve tekrarlayan akciğer enfeksiyonlarıdır. Bebeklik döneminde solunum sorunları hasta kaybının en büyük sebebi iken, daha ileri yaşlarda karaciğer, pankreas veya böbrek yetmezliği başlıca sebeplerden sayılmaktadır. Bu vakada, klinik bulgular doğumsal olmasına rağmen ekstremite anormallikleri geç fark edilen ve çocukluk döneminde tanı alan bir olgu sunulmaktadır. Doğumda solunum sıkıntısı yaşamış olan hasta, dört yaşında iken fark edilen kol ve bacak kısalığı sebebi ile nöroloji biriminde akondroplazi açısından tetkik edilmiştir. Frontal bossing, brakidaktili ve göğüs deformitesi görülen hastada karyotip analizi 46, XX sonuçlanmış ve FGFR3 geni dizi analizi anlamlı mutasyon saptamamıştır. Klinik rahatsızlıklarının kaynağı açıklanamayan hasta için JS'den şüphelenilmiş ve Tüm Ekzom Dizileme (WES) testi önerilmiştir. Beş yaşında ekstremite grafikleri ile displazi takibi devam eden hastada WES testi ile KIAA0753 geninde homozigot c.970C>T (p.Arg324Ter) patojenik varyant raporlanmıştır. Tespit edilen gen mutasyonu, hastanın klinik tablosunu JS ile bağdaştırmaktadır. WES testinin, nadir görülen hastalıkların ve birçok farklı fenotipik özelliği aynı anda gösteren hastaların ayırıcı tanısında önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir. Bu test ile birlikte elde edilen anlamlı sonuçlar sayesinde ilgili hastalar doğru tanı alabilmekte ve hastalığın seyri, tedavi süreci, yaşam kalitesi hakkında daha net bilgiler elde edebilmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Jeune Sendromu, Tüm Ekzom Dizileme, Genetik, Mutasyon

A Clinical Presentation of K1aa0753-Related Variant of Jeune Asphyxic Thoracic Dystrophy

Abstract

Jeune syndrome (JS), also known as asphyxic thoracic dystrophy, is a rare autosomal recessive inherited syndrome characterized by narrow ribs, pelvic bone anomalies, brachydactyly and dwarfism-like anomalies. In these patients experiencing respiratory distress, some may also present with macrocephaly, ocular abnormalities, and hirsutism. Other frequently encountered phenotypes are cardiac anomalies, renal and hepatic anomalies, short stature, short arms/legs and recurrent lung infections. While respiratory problems are the biggest cause of patient death in infancy, liver, pancreas or kidney failure are considered to be the main reasons in later ages. In this case, although the clinical findings are congenital, anomalies in the extremities were noticed late and diagnosis was made during childhood. The patient, who had respiratory distress at birth, was examined for achondroplasia in the the neurology department due to short arms and legs noticed when four years old. In the patient presenting with frontal bossing, brachydactyly, and chest deformities, karyotype analysis revealed 46, XX, while FGFR3 gene sequence analysis did not detect any significant mutations. Suspected of JS in the patient with unexplained clinical conditions, Whole Exome Sequencing (WES) testing was recommended. A homozygous c.970C>T (p.Arg324Ter) pathogenic variant in the KIAA0753 gene was reported by WES test in a five-year-old patient whose dysplasia continued to be monitored with extremity graphs. The detected gene mutation associates the patient's clinical picture with JS. It is observed that WES plays a significant role in the differential diagnosis of rare diseases and patients exhibiting multiple different phenotypic features simultaneously. Meaningful results obtained through this test enable patients to receive accurate diagnoses and obtain clearer information about the progression of the disease, treatment process, and quality of life.

Keywords: Jeune Syndrome, Whole Exome Sequencing, Genetics, Mutation

Kontrollü Salıma Müsaade Eden İlaç Taşıma Sistemleri ile Uygulanan Büyüme Faktörleri Nükleus Pulpozus Hücrelerinin Dejenerasyonunu Önleyebilir Mi'

Dr. Öğretim Üyesi Tamer Tamdoğan¹

¹Giresun Üniversitesi Tıp Fakültesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Ana Bilim Dalı, Giresun, Türkiye
*Corresponding author: Tamer TAMDOĞAN

Özet

[Büyüme faktörleri maksimum 90 saniye gibi oldukça kısa yarı ömürlere sahiptirler. Dahası, herhangi bir ilaç taşıma sistemi olmadan doğrudan büyüme faktörlerinin uygulamaları sonrasında, bu peptitlerin hasarlı olan bölgede tutunması ve canlı/ etkin konsantrasyonlarda kalması neredeyse imkansızdır. Paul Ehrlich'in, "sihirli mermi" fikrinden sonra farmakobiyolojik ajanların, hasarlı olan bölgeye, hücresel boyutta selektif olarak hedeflendirilmesi, bilim insanlarını ilaç taşıma sistemleri ile ilgili farklı araştırmalara yönlendirmiştir. Bu çalışma; kontrollü salıma müsaade eden ilaç taşıma sistemleri ile uygulanan büyüme faktörlerinin nükleus pulpozus hücrelerinin dejenerasyonunu giderebilir mi sorusuna yanıt aranması amacı ile gerçekleştirilmiş olup, literatür sistematik olarak derlenmiştir. Uygulanacak bölgeye ulaşana dek sıvı kompartmanlarının birbirine karışmadığı, çift lümenli enjektörler yardımı ile minimal invaziv teknik kullanarak, tek başına ya da ardışık salıma müsaade eden büyüme faktörü emdirilen hidrojellerin, nükleus pulpozus dejenerasyonunu önleyebileceği prelinik araştırmalar ile bildirilmiştir. Bu tür farmasötik tasarımların, klinik olarak da test edildikten sonra, nükleus pulpozus dejenerasyonuna karşı hedeflendirilmiş-ilaç tedavilerine nöroşirurji alanında da önyak olabileceği inancındayız.]

Anahtar Kelimeler: Büyüme Faktörleri, Kontrollü Salım, Nükleus Pulpozus Dejenerasyonu.

Can Growth Factors Administered With Drug Delivery Systems That Allow Controlled Release Prevent Degeneration of Nucleus Pulposus Cells'

Abstract

[Growth factors have very short half-lives, with a maximum of 90 seconds. Moreover, after direct application of growth factors without any drug delivery system, it is almost impossible for these peptides to adhere to the damaged area and remain in viable/effective concentrations. Following Paul Ehrlich's "magic bullet" idea, selective targeting of pharmacobiological agents to the damaged area at the cellular level has led scientists to different research on drug delivery systems. This research; "can growth factors applied with drug delivery systems that allow controlled release eliminate the degeneration of nucleus pulposus cells?" It was carried out with the aim of finding an answer to the question, and the literature was systematically reviewed. It has been reported in preclinical studies that hydrogels embedded with growth factors, which do not mix with each other until the fluid compartments reach the application area and allow single or consecutive release using minimally invasive procedure with the help of double layer syringes, can prevent nucleus pulposus degeneration. We believe that such pharmaceutical designs, after being tested clinically, may lead to targeted-drug therapies against nucleus pulposus degeneration in the field of neurosurgery.].

Keywords: Controlled Release, Growth Factors, Nucleus Pulposus Degeneration.

Konya İlinde Mahmuzlu Kaplumbağalarda (*Testudo Graeca İbera*) *Hyalomma Aegyptium* (Lineaus, 1758) Enfestasyonları

Dr. Öğretim Üyesi Ceylan Ceylan¹

¹Siirt Üniversitesi Veteriner Fakültesi
*Corresponding author: CEYLAN CEYLAN

Özet

Hyalomma aegyptium (Lineaus, 1758) (Ixodida: Ixodidae) *Hyalomma* cinsine ait bir sert kene türüdür. *Testudo* cinsi Pareartik kaplumbağalar bu kene türünün esas konakları olup, bu türün larva ve nimflerinin konak seçicilikleri zayıf olduğundan insanlarda dahil farklı konaklarda enfestasyonlara yol açabilirler. Keneler ve kenelerle nakledilen enfeksiyöz hastalıklar üzerine olan ilgi günümüzde giderek artmaktadır. Bu çalışmada Haziran 2018 ve Temmuz 2021 tarihleri arasında Konya ili, Selçuk Üniversitesi Kampüsü ve etrafında tesadüfi olarak rastlanan *Testudo graeca iberica* türü kaplumbağalardaki kene enfestasyonu araştırılmıştır. Belirtilen tarihlerde 115 adet kaplumbağa yakalanmış ve kaplumbağaların önde baş ve arkada ise kuyruk ve bacakların etrafındaki bölgeler kene varlığı yönünden incelenmiştir. Keneler tutundukları yerlerden ince uçlu bir pens yardımıyla çıkarılarak %70 etanol içeren falkon tüplere konulmuş ve laboratuvara getirilerek stereo zoom mikroskopta ilgili literatürler yardımıyla tür identifikasyonları yapılmıştır. Çalışmada incelenen kaplumbağaların %95.65'inde (n:110) kene enfestasyonuna rastlanmış ve enfeste kaplumbağalardan 1238 adet kene toplanmıştır. Morfolojik identifikasyon sonucu kenelerin %99.25'inin (n: 1230) *H. aegyptium* olduğu, %0.65'inin (n: 8) ise *Hyalomma* spp. nimflerine ait olduğu belirlenmiştir. Sonuç olarak insan yaşam alanlarıyla yakından ilişkili bir ortamdan yakalanan kaplumbağalarda yüksek kene enfestasyonunun tespit edilmesi, bu kenelerle nakledilebilecek insan patojenleri açısından oluşabilecek risk açısından önemli veriler sunmaktadır. Çalışma bulguları ayrıca *Testudo* cinsi kaplumbağalarda enfestasyonlara yol açan kene türleri içerisinde *H. aegyptium*'ün dominant kene türü olduğu görüşünü de destekler niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Ektoparazit, Enfestasyon, Kaplumbağa, Kene, Türkiye

Hyalomma Aegyptium (Lineaus, 1758) Infestations in Spur-Thighed Tortoises (*Testudo Graeca Ibera*) in Konya Province

Abstract

Hyalomma aegyptium (Lineaus, 1758) (Ixodida: Ixodidae) is a species of hard tick belonging to the genus *Hyalomma*. Palearctic turtles of the genus *Testudo* are the main hosts of this tick species, but since the larvae and nymphs of this species have poor host selectivity, they can cause infestations in different hosts, including humans. The interest in ticks and tick-transmitted infectious diseases is increasing day by day. In this study, tick infestation in turtles of the species *Testudo graeca iberica* was investigated in Konya province, Selçuk University Campus and its surroundings between June 2018 and July 2021. On the specified dates, 115 turtles were captured and the turtles were examined for the presence of ticks around the head in front and around the tail and legs in the back. The ticks were removed from their attachment sites with the help of a fine-tipped forceps, placed in falcon tubes containing 70% ethanol and brought to the laboratory and species identifications were made under stereo zoom microscope with the help of the relevant literatures. Tick infestation was found in 95.65% (n: 110) of the turtles examined in the study and 1238 ticks were collected from infected turtles. Morphological identification revealed that 99.35% (n: 1230) of the ticks were *H. aegyptium* and 0.65% (n: 8) were *Hyalomma* spp. nymphs. As a result, the detection of high tick infestation in turtles captured from an environment closely associated with human habitats provides important data in terms of the risk of human pathogens that may be transmitted by these ticks. The findings of the study also support the view that *H. aegyptium* is the dominant tick species among the tick species causing infestations in turtles of the genus *Testudo*.

Keywords: Ectoparasite, Infestation, tick, Turtle, Türkiye

Sözlü Sunum

ORCID ID: İbrahim YILMAZ: 0000-0003-2003-6337 Muharrem Furkan YÜZBAŞI: 0000-0002-2816-6921 Hacı Mehmet SAYGI: 0009-0001-9684-2995 Numan KARAARSLAN: 0000-0001-5590-0637 Duygu YAŞAR ŞİRİN: 0000-0002-1224-442X

Kuersetin, Otofajik ve Apoptotik Sinyal Yolakları Üzerinden, İntervertebral Disk Dejenerasyonunu İyileştirebilir Mi'

Doç.Dr. İbrahim Yılmaz¹ , Dr. Öğretim Üyesi Muharrem Furkan Yüzbaşı² , Dr. Hacı Mehmet Saygı³ , Doç.Dr. Numan Karaarslan⁴ , Doç.Dr. Duygu Yaşar Şirin⁵

¹İstanbul Rumeli Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, İstanbul, Türkiye. T.C. Sağlık Bakanlığı, Dr. İsmail Fehmi Cumalıoğlu Şehir Hastanesi, Farmakovijilans Birimi, Tekirdağ, Türkiye.

²Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Ana Bilim Dalı, Kahramanmaraş, Türkiye

³Medicana International Beylikdüzü Hastanesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Kliniği, İstanbul, Türkiye

⁴İstanbul Medeniyet Üniversitesi Tıp Fakültesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

⁵Namık Kemal Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji Ana Bilim Dalı, Tekirdağ, Türkiye.

*Corresponding author: Muharrem Furkan YÜZBAŞI

Özet

Amaç: Bilindiği üzere, doku homeostazisinin sürdürülmesi ve hasarlı/istenmeyen hücrelerin ortadan kaldırılması dahil birçok fizyolojik süreçlerde rol oynayan önemli bir programlanmış hücre ölümü apoptoz, hücreleri kontrollü bir şekilde yok ederek enflamasyonun düzenlenmesine yardımcı olur. Otofajide benzer şekilde, vücutta yeni ve daha sağlıklı hücrelerin oluşumu için, hatalı katlanmış ya da kümelenmiş proteinlerin degradasyonunda, hasarlı organellerin temizlenmesinde ve hücre içi patojenlerin ortadan kaldırılmasında rol oynayan bir mekanizmadır. Bu çalışmada, flavonoid grubundan bir bitki flavonolu olup, antihistaminik ve anti-enflamatuvar özelliklere sahip kuersetin (KUR)'nin, otofajik ve apoptotik sinyal yolakları aracılığı ile intervertebral disk (İVD) dejenerasyonu (İVDD) üzerine etkilerinin incelenmesi amaçlandı. Materyal ve Metot: Bu çalışma; literatürde son on yılda gerçekleştirilmiş, kanıt düzeyi yüksek olan araştırmaların sistematik değerlendirilmesi sonrasında elde edilen bulguların özetlenmesi sureti ile gerçekleştirildi. Bulgular: Literatür

değerlendirildiğinde KUR'un aşırı hücre ölümünün doku bozulmasına katkıda bulunduğu İVDD bağlamında, apoptozu baskılama yeteneği, İVD hücrelerinin korunmasına ve doku bütünlüğünün korunmasına yardımcı olabileceği bildirilmiştir. Ayrıca KUR'un, kaspazlar, Bax ve p53 gibi proapoptotik faktörlerin ekspresyonunu inhibe edip, bunların bunların aktivitesini bloke ederek, İVD'de hücre ölümüne yol açan olaylar dizisini önleyebileceği bildirilmektedir. Bunun dışında KUR'un, PI3K/Akt sinyal yolağı ile nükleer faktör kappa-B (NF-κB) sinyal yolağı gibi anti-apoptotik yolları da aktive ettiği raporlanmaktadır. Bazı araştırmalarda ise KUR'un güçlü bir antioksidan özellik gösterdiğinden ve serbest radikalleri temizleyerek İVD'de oksidatif stresi azaltma kapasitesine sahip olabileceğinden bahsetmektedir. Tüm bunlara ek olarak KUR'un hasarlı organellerin ve proteinlerin parçalanması ve geri dönüştürülmesinden sorumlu hücrel bir süreç olan otofajiyi tetiklediği gösterilmiştir. KUR, otofajiyi teşvik ederek, İVDD'ye katkıda bulunan işlevsiz organellerin ve protein agregatlarının temizlenmesine yardımcı olacağından ve hücrel kalıntıların bu şekilde temizlenmesi sayesinde, İVD hücrelerinin sağlığının ve fonksiyonunun korunmasına yardımcı olacağından da bahsedilmektedir. Ayrıca otofaji, enflamasyonun düzenlenmesinde rol oynar ve KUR'un, enflamatuvar sinyal yollarını modüle ettiği gösterilmiştir. Otofajinin, apoptoza karşı koruyucu bir mekanizma görevi görebileceğinden ve KUR'un, otofajiyi artırarak İVD hücresi ölümünün önlenmesine ve hücrenin hayatta kalmasının desteklenmesine yardımcı olarak İVD'nin bütünlüğünü koruyabileceği de iddia edilenler arasındadır. KUR'un, SIRT1-otofaji sinyal yolağı üzerinden İVD hücrelerinin apoptozunu ve hücre dışı matriksin dishomeostazını inhibe ederek İVDD üzerinde terapötik etkilere sahip olabileceğinden de literatürde bahsedilmektedir. Dahası KUR'un p38 MAPK aracılı otofajiyi modüle ederek İVDD'yi hafifleteceği de bildirilmektedir. Çıkarım: Deneysel modellerde KUR'un apoptotik sinyal yollarını modüle edebildiğini ve İVDD'yi iyileştirebildiğini gösteren çalışmalar olsa bile bunun insanlar üzerine etkinliğini ve güvenliğini tam olarak anlamak için daha fazla araştırmaya ihtiyaç olduğu aşikardır. Ek olarak, KUR'un biyoyararlanımı ve terapötik etkiler için optimal dozajının bilinmemesi gibi nedenler halen İVDD'ye karşı potansiyel kullanımında önemli hususlar olmaya devam ederek belirsizliğini korumaktadır.

Anahtar Kelimeler: Intervertebral Disk Dejenerasyonu, Kuersetin, Mapk, Oksidatif Stres, Otofaji, Sirt1.

Can Quercetin Improve Intervertebral Disc Degeneration Via Autophagic and Apoptotic Signaling Pathways'

Abstract

Aim: As it is known, apoptosis, an important programmed cell death that plays a role in many physiological processes, including maintaining tissue homeostasis and eliminating damaged/unwanted cells, helps regulate inflammation by destroying cells in a controlled manner. Similar to autophagy, it is a mechanism that plays a role in the degradation of misfolded or aggregated proteins, clearance of damaged organelles, and elimination of intracellular pathogens for the formation of new and healthier cells in the body. This study aimed to examine the effects of

quercetin (QUR), which is a plant flavonol from the flavonoid group and has antihistaminic and anti-inflammatory properties, on intervertebral disc (IVD) degeneration (IVDD) through autophagic and apoptotic signaling pathways. **Materials and Methods:** This study was carried out by summarizing the findings obtained after the systematic evaluation of studies with a high level of evidence that have been conducted in the literature in the last decade. **Results:** When the literature is evaluated, it has been reported that in the context of IVDD, where excessive cell death contributes to tissue degradation, QUR's ability to suppress apoptosis may help protect IVD cells and preserve tissue integrity. It is also reported that QUR can inhibit the expression of pro-apoptotic factors such as caspases, Bax and p53, and block their activity, thus preventing the series of events that lead to cell death in IVD. Apart from this, it is reported that QUR also activates anti-apoptotic pathways such as the PI3K/Akt signaling pathway and the nuclear factor kappa-B (NF- κ B) signaling pathway. Some studies indicate that QUR has strong antioxidant properties and may have the capacity to reduce oxidative stress in IVD by scavenging free radicals. In addition, QUR has been shown to trigger autophagy, a cellular process responsible for the degradation and recycling of damaged organelles and proteins. It is also mentioned that by promoting autophagy, QUR will help clear dysfunctional organelles and protein aggregates that contribute to IVDD, and through this clearance of cellular debris, it will help maintain the health and function of IVD cells. Additionally, autophagy plays a role in regulating inflammation, and QUR has been shown to modulate inflammatory signaling pathways. It is also claimed that autophagy may serve as a protective mechanism against apoptosis and that QUR may protect the integrity of the IVD by increasing autophagy, helping to prevent IVD cell death and supporting cell survival. It is also mentioned in the literature that QUR may have therapeutic effects on IVDD by inhibiting the apoptosis of IVD cells and dyshomeostasis of the extracellular matrix through the SIRT1-autophagy signaling pathway. Moreover, it is reported that QUR will alleviate IVDD by modulating p38 MAPK-mediated autophagy. **Conclusion:** Although there are studies showing that QUR can modulate apoptotic signaling pathways and improve IVDD in experimental models, it is obvious that more research is needed to fully understand its effectiveness and safety in humans. In addition, the bioavailability of QUR and its optimal dosage for therapeutic effects remain unclear, remaining important considerations in its potential use against IVDD.

Keywords: Autophagy, Intervertebral Disc Degeneration, Mapk, Oxidative Stress, Quercetin, Sirt1.

Makale id= 155

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-1029-6998

Ligand a ile Asetilkolinesteraz ve Butirilkolinesteraz Enzimleri Arasındaki Bağlanma Etkileşimlerinin Araştırılması

Doç.Dr. Begüm Evranos Aksöz¹

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmasötik Kimya Anabilim Dalı

*Corresponding author: Begüm Evranos Aksöz

Özet

Alzheimer hastalığı, çoğunlukla ilerleyen yaşlarda ortaya çıkan, hafıza ve düşünme yeteneklerinde belirgin azalmayla seyreden ilerleyici bir nörolojik bozukluktur. Günümüzde radikal bir tedavinin mümkün olmadığı hastalıkta bazı nörokimyasal değişiklikler gözlenmektedir. Alzheimer hastalığında nörolojik uyarı sırasında kolinerjik eksiklik ve kolin sentezinin azalması nedeniyle bazı enzimlerin anormal aktiviteleri ortaya çıkmaktadır. Asetilkolinesteraz ve butirilkolinesteraz enzimleri, asetilkolinin hidrolizinden sorumlu iki temel enzimdir. Bu iki enzimin inhibisyonu Alzheimer hastalığının tedavisinde terapötik hedeftir. Moleküler docking, ligand-reseptör kompleksinin etkileşimlerini tahmin etmek amacıyla kullanılan, ilaç keşfinde zaman ve maliyet açısından tasarruf sağlayan bir yöntemdir. Bu çalışmada A[(3-(2-hidroksi-4-metoksifenil)-5-(p-tolil)-4,5-dihidro-1H-pirazol-1-il)(fenil)metanon] bileşiğinin asetilkolinesteraz (PDB ID:7E3H) ve butirilkolin esteraz (PDB ID: 4BDS) enzimleri ile etkileşimleri moleküler docking yöntemi kullanılarak in silico olarak araştırılmıştır. A bileşiğinin asetilkolin esteraz enzimidaki SER293 aminoasidi ile hidrojen bağı, TRP286 ve TYR341 ile pi-pi etkileşimi, TYR124 ve TYR341 aminoasitleri ile alkil, LEU76 aminoasidi ile pi-alkil ve LEU289 aminoasidi ile karbon hidrojen bağı yaptığı saptanmıştır. Bileşiğin asetilkolin esteraz enzimi için bağlanma enerjisi -9 kcal/mol, butiril kolinesteraz enzimi için bağlanma enerjisi ise -10.3 kcal/mol olarak bulunmuştur. A bileşiği butiril kolinesteraz enzimi ile etkileşirken bu enzimdeki HIS438 ve SER198 aminoasitleri ile hidrojen bağları, TRP82 ve TRP231 aminoasitleri ile pi-sigma etkileşimleri, PHE329 ve TRP82 ile pi-pi etkileşimleri, ALA328 ile pi-alkil, TRP82, TYR128, LEU125 ile alkil, LEU286 ile karbon hidrojen bağı yaptığı gözlenmiştir. Bu bileşik in silico ortamda hem asetilkolin esteraz hem de butirilkolinesteraz enzimleriyle

310

iyi etkileşim gösterdiğinden bu enzimler üzerinde yapılacak in vitro ve in vivo çalışmalarda da bu bileşiğin iyi etki göstermesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Alzheimer Hastalığı, Asetilkolinesteraz, Butirikolinesteraz, 4,5-Dihidro-1h-Pirazol

Investigation of Binding Interactions Between Ligand a and Acetylcholinesterase and Butyrylcholinesterase Enzymes

Abstract

Alzheimer's disease is a progressive neurological disorder that usually occurs in later ages and is accompanied by a significant decrease in memory and thinking abilities. Some neurochemical changes are observed in the disease, for which a radical treatment is not possible today. In Alzheimer's disease, abnormal activities of some enzymes occur due to cholinergic deficiency and decreased choline synthesis during neurological stimulation. Acetylcholinesterase and butyrylcholinesterase enzymes are the two main enzymes responsible for the hydrolysis of acetylcholine. Inhibition of these two enzymes is the therapeutic target in the treatment of Alzheimer's disease. Molecular docking is a time and cost-saving method used to predict the interactions of the ligand-receptor complex in drug discovery. In this study, the compound A[(3-(2-hydroxy-4-methoxyphenyl)-5-(p-tolyl)-4,5-dihydro-1H-pyrazol-1-yl)(phenyl)methanone] was tested against acetyl cholinesterase (PDB ID: 7E3H) and butyrylcholine esterase (PDB ID: 4BDS) enzymes in silico using the molecular docking method. It was determined that compound A made hydrogen bonds with amino acid SER293 in the acetylcholine esterase enzyme, pi-pi interactions with TRP286 and TYR341, alkyl with amino acids TYR124 and TYR341, pi-alkyl with amino acid LEU76, and carbon-hydrogen bonds with amino acid LEU289. The binding energy of the compound for the acetylcholine esterase enzyme was found to be -9 kcal/mol, and the binding energy for the butyryl cholinesterase enzyme was -10.3 kcal/mol. While compound A interacts with the butyryl cholinesterase enzyme, it has been observed that it has hydrogen bonds with amino acids HIS438 and SER198, pi-sigma interactions with amino acids TRP82 and TRP231, pi-pi interactions with PHE329 and TRP82, pi-alkyl with ALA328, alkyl with TRP82, TYR128, LEU125, carbon hydrogen bonds with LEU286. Since this compound interacts well with both acetylcholine esterase and butyrylcholinesterase enzymes in silico environment, it is expected that this compound will show good effects in in vitro and in vivo studies on these enzymes.

Keywords: Alzheimer's Disease, Acetylcholinesterase, Butyrylcholinesterase, 4,5-Dihydro-1h-Pyrazole

Lomber Disk Herniasyonu Tedavisinde Metilprednizolon: Literatürün Sistematik Değerlendirilmesi

Dr. Öğretim Üyesi Sevim Öndül¹

¹ Giresun Üniversitesi Tıp Fakültesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Ana Bilim Dalı, Giresun, Türkiye
*Corresponding author: Sevim ÖNDÜL

Özet

[Transforaminal epidural veya extradural steroid enjeksiyonu, basit, etkili ve minimal invaziv bir tedavi yöntemi olarak yavaş yavaş kliniklerde tedavi protokolleri arasında yer edinmeye başlamıştır. Bu çalışmada, bel ve radiküler ağrının tedavisinde uygulanan metilprednizolon enjeksiyonlarının etkinliğinin, literatürün sistematik olarak derlenmesi sonrası elde edilen bulgularla irdelenmesi amaçlandı. 16.12.2023 tarihine kadar ülke ve dil kısıtlaması olmaksızın, elektronik veri tabanlarında, “lumbar disc herniation”, “methylprednisolone” anahtar kelimeleri ve/veya şeklinde ardışık taranması sonrasında, basılmış olan kanıt düzeyi yüksek araştırmalardan elde edilen veriler araştırmaya dahil edildi. Tam metin incelemeleri sonrasında, bir araştırmada 80 mg metilprednizolon’unun 2 ml %0,5 bupivakain ve 8 ml %0,9 izotonik sodyum klorür ile dilüe kombinasyonunun, etkilenen lomber epidural boşluğa enjekte edilerek uygulandığı ve herhangi bir major komplikasyonla karşılaşmadığı gibi hayati öneme haiz yan etki/advers olay ile ilişkilendirilmediği görüldü. Bu nedenle epidural metilprednizolon uygulamasının tedavide efektif olabileceğinin iddia edildiği anlaşıldı. Bir diğer çalışmada ise 2ml %0,9 izotonik sodyum klorür ile dilüe edilen 80 mg metilprednizolon kombinasyonunun ekstradural enjeksiyonundan 14 (± 6) ay sonraki takipte, miyelografik olarak kanıtlanabilen lomber disk herniasyonuna bağlı kronik semptomların hafifletilmesinde tek bir ekstradural metilprednizolon enjeksiyonunun, plasebo enjeksiyonundan daha etkili olmadığı bildirilmektedir. Hem olumlu hem de olumsuz raporlara rağmen literatürden elde edilen bu sonuçlar ışığında, uzun etkili anestezik ajanlar ve kortikosteroidlerin kombinasyonunun postoperatif rahatsızlığı ve dolayısıyla postoperatif hastanede kalış süresini azaltabileceği yönünde bir çıkarımda ya da aksi bir çıkarımda bulunmak mümkün değildir. Kanıt düzeyinde konuşabilmek için, prospektif, çok merkezli ve farklı ırkların yer alacağı daha geniş olgu serilerinde,

plasebo kontrollü çift kör randomize araştırmalardan elde edilen sonuçlara ihtiyaç vardır.].

Anahtar Kelimeler: Disk Herniasyonu, Lomber Radikülopati, Metilprednizolon, Steroid Enjeksiyonu.

Methylprednisolone in the Treatment of Lumbar Disc Herniation: Systematic Review of the Literature

Abstract

[Transforaminal epidural or extradural steroid injection has gradually begun to take its place among the treatment protocols in clinics as a simple, effective and minimally invasive treatment method. This study aimed to examine the effectiveness of methylprednisolone injections in the treatment of low back and radicular pain with the findings obtained after systematic compilation of the literature. Data obtained from published studies with a high level of evidence were included in the study after consecutive scanning in electronic databases with the keywords "lumbar disc herniation", "methylprednisolone" and/or until 16.12.2023, without country and language restrictions. After full text review, it was observed that in one study, 80 mg methyl prednisolone diluted with 2 ml 0.5% bupivacaine and 8 ml 0.9% isotonic sodium chloride was injected into the affected lumbar epidural space and no major complications were encountered and no life-threatening side effects/adverse events were associated. Therefore, it was understood that it was claimed that epidural methylprednisolone application could be effective in the treatment. In another study have reported, a single extradural injection of methylprednisolone was more effective than a placebo injection in relieving chronic symptoms due to myelographically demonstrable lumbar disc herniation at a follow-up of 14 (\pm 6) months after the extradural injection of a combination of 80 mg methylprednisolone diluted with 2 ml of 0.9% isotonic sodium chloride. It is reported that there is no effective. Despite both positive and negative reports, in light of these results obtained from the literature, it is not possible to make an inference or the contrary that the combination of long-acting anesthetic agents and corticosteroids can reduce postoperative discomfort and therefore the duration of postoperative hospitalization. To be able to speak at the level of evidence, results obtained from placebo-controlled, double-blind randomized studies in prospective, multicenter and larger case series involving different races are needed.].

Keywords: Disc Herniation, Lumbar Radiculopathy, Methylprednisolone, Steroid Injection.

Nasopalatin Kanal Kisti: Bir Vaka Sunumu

Arş.Gör. Hanife Karaköse Semiz¹ , Arş.Gör. Kübra Çam¹ , Doç.Dr. Ayşe Zeynep Zengin¹

¹OMÜ DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

*Corresponding author: Hanife Karaköse Semiz

Özet

ÖZET Giriş-Amaç: Nasopalatin kanal boşluğu genellikle ilkel bir koku organı olan nasopalatin kanalın kalıntıları ile nasopalatin damar ve sinirleri içerir. Nasopalatin kanalın bu embriyolojik epitel artıkları proliferasyon ve kistik dejenerasyona uğradığında, nasopalatin kanal boşluğunda kist oluşabilir. Nasopalatin kanal kistleri, çene kistlerinin yaklaşık %10'undan sorumludur ve çoğu asemptomatiktir. En sık görülen yakınma insisiv papilin hemen posteriorunda küçük, belirgin bir şişlik ve ağıza tuzlu su tadı gelmesidir. Radyograflarda nazopalatin kanal çapı 6- 10 mm arasında ise genişlemiş insisiv fossa, 10 mm'den büyükse Nazopalatin kanal kisti teşhisi konulabilir. Olgu Tanımlaması: 40 yaşında erkek hasta sağ üst anterior bölgede ağrı şikâyeti ile Ağız Diş ve Çene Radyolojisi kliniğine başvurdu. Hastanın bilinen herhangi bir sistemik hastalığı yoktu. Bulgular: Hastanın ekstraoral muayenesi normaldi. İntraoral muayenede 14 nolu dişte uyumsuz dolgu, 28 nolu dişte çürük görüldü. Alınan panoramik radyografide 13,14 nolu dişler kanal tedavili, 48 nolu dişin gömülü olduğu görüldü. Ayrıca maksilla anterior bölgede nazopalatin kanal çapında genişleme olduğu tespit edildi. Hastadan Konik ışınli bilgisayarlı tomografi (KİBT) alındı. KİBT görüntülerinde nazopalatin kanal ile ilişkili, palatal kemikte destrüksiyona yol açan, 11 mm çapında kortikal sınırlı, içerisi homojen hipodens kistik lezyon görüldü. Sonuç: Nasopalatin kanal morfolojisi, klinisyenler tarafından rutin dental radyografik muayenede dikkatle incelenmeli, kist varlığından şüphelenildiğinde hastadan KİBT alınıp nazopalatin kanal çapı 10 mm den büyük ise Çene cerrahisi kliniğine yönlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Nasopalatin Kanal Kisti, Nonodontojenik Kist, Konik Işınli Bilgisayarlı Tomografi (Kıbt)

Nasopalatın Canal Cyst: A Case Report

Abstract

Abstract Introduction-Purpose: The nasopalatine canal space usually contains remnants of the nasopalatine canal, which is a primitive olfactory organ, along with the nasopalatine artery and nerves. When these embryological epithelial remnants of the nasopalatine canal undergo proliferation and cystic degeneration, a cyst can form in the nasopalatine canal space. Nasopalatine canal cysts account for approximately 10% of jaw cysts and most of them are asymptomatic. The most common complaint is a small, distinct swelling just posterior to the incisive papilla and a salty taste in the mouth. If the diameter of the nasopalatine canal on radiographs is between 6-10 mm, an enlarged incisive fossa is observed, whereas if it is larger than 10 mm, the diagnosis of Nasopalatine canal cyst can be made. **Case Description:** A 40-year-old male patient presented to the Oral, Dental and Maxillofacial Radiology clinic with complaints of pain in the upper right anterior region. The patient did not have any known systemic diseases. **Findings:** The patient's extraoral examination was normal. In the intraoral examination, mismatched filling in tooth 14 and decay in tooth 28 were observed. The panoramic radiograph showed root canal treated teeth 13 and 14, and an impacted tooth 48. In addition, an enlargement of the nasopalatine canal diameter was detected in the maxilla anterior region. Cone-beam computed tomography (CBCT) was obtained from the patient. CBCT images revealed a 11 mm diameter, cortically limited, homogeneously hypodense cystic lesion associated with the nasopalatine canal causing destruction in the palatal bone. **Conclusion:** Nasopalatine canal morphology should be carefully examined by clinicians during routine dental radiographic examination, and if the presence of a cyst is suspected, CBCT should be obtained from the patient and if the diameter of the nasopalatine canal is larger than 10 mm, the patient should be referred to the Oral Maxillofacial Surgery clinic.

Keywords: Keywords: Nasopalatine Canal Cyst, Non-Odontogenic Cyst, Cone-Beam Computed Tomography (Cbct)

Nonspesifik Bel Ağrılı Bireylerde Korku Kaçınma İnanışlarının Klinik Parametreler ile İlişkisi

Tuğba Akgüller Eker¹ , Doç.Dr. Yıldız Analay Akbaba¹ , Dr. Yasin Yetişiyiğit²

¹İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
²İstanbul Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Şehir Hastanesi
*Corresponding author: Tuğba AKGÜLLER

Özet

Bu çalışmanın amacı, nonspesifik bel ağrısı olan bireylerde korku kaçınma inanışlarının klinik parametreler ile ilişkisini incelemektir. Çalışmaya dahil edilen 30 hastanın (18 Kadın, 12 Erkek) ağrı yoğunluğu Görsel Analog Skala (GAS), özürülük düzeyi Oswestry Disabilite İndeksi (ODI), fonksiyonel düzeyi zamanlı kalk ve yürü testi (ZKYT), gövde kas enduransı (fleksör, ekstansör ve lateral gövde kasları) McGill gövde kas endurans testleri, korku kaçınma tutumları korku kaçınma inanışlar anketi (KKİA) ve yaşam kalitesi Kısa Form-12 (KF-12) ile değerlendirildi. Katılımcıların KKİA-total skoru ile yaş ($p=0.045/r=0.29$) ve ODI skoru ($p<0.001/r=0.56$) arasında pozitif yönde sırasıyla zayıf ve orta düzeyde, gövde kas enduransı (sağ; $p=0.020/r=-0.34$; sol; $p=0.021/r=-0.33$) ve KF-12'nin fiziksel bileşen özeti (FBÖ-12) arasında ($p=0.001/r=-0.47$) negatif yönde orta düzeyde bir ilişki bulundu. KKİA-fiziksel aktivite skoru ile ağrı süresi ($p=0.007/r=0.38$), yaş ($p=0.017/r=0.35$) ve ODI skoru ($p=0.002/r=0.45$) arasında pozitif yönde orta düzeyde bir ilişki bulundu. KKİA-iş skoru ile ODI skoru ($p=0.002/r=0.45$) arasında pozitif yönde orta düzeyde, FBÖ-12 arasında ($p=0.09$; $r=-0.38$) ise negatif yönde orta düzeyde bir ilişki bulundu. Nonspesifik bel ağrısı olan bireylerde daha yüksek korku kaçınma düzeyinin artmış yaş, ağrı süresi ve özürülük düzeyinin yanı sıra azalmış gövde kas enduransı ve yaşam kalitesi ile ilişkili olduğu belirlendi. Çalışma sonuçları, nonspesifik bel ağrısında biyolojik ve psikolojik faktörler arasındaki etkileşimi desteklemektedir. Ayrıca hastaların sahip oldukları korku kaçınma inanışlarının tedavi sürecinde yapılacak bütünsel değerlendirmede yer alması gereken önemli bir faktör olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Nonspesifik Bel Ağrısı, Psikososyal Özellikler, Korku Kaçınma İnanışları

The Relationship Between Fear Avoidance Beliefs and Clinical Parameters in Individuals With Nonspecific Low Back Pain

Abstract

The purpose of this study was to investigate the relationship between fear-avoidance beliefs and clinical parameters in individuals with nonspecific low back pain. 30 patients (18 women, 12 men) were included in the study. Evaluations were made using Visual Analog Scale (VAS) for pain intensity, Oswestry Disability Index (ODI) for disability level, timed up and go test (TUG) for functional level, McGill trunk muscle endurance tests for trunk muscle endurance (flexor, extensor and lateral trunk muscles), fear avoidance beliefs questionnaire (FABQ) for fear avoidance attitudes, and Short Form-12 (SF-12) for quality of life. A weak and moderate positive correlation was found between the participants' FABQ-total score and age ($p=0.045/r=0.29$) and ODI score ($p<0.001/r=0.56$), respectively, and a moderate negative correlation was found between trunk muscle endurance (right; $p=0.020/r=-0.34$; left; $p=0.021/r=-0.33$) and the physical component summary of SF-12 (PCS-12) ($p=0.001/r=-0.47$). A moderate positive correlation was found between FABQ-physical activity score and pain duration ($p=0.007/r=0.38$), age ($p=0.017/r=0.35$), and ODI score ($p=0.002/r=0.45$). A moderate positive correlation was found between FABQ-work score and ODI score ($p=0.002/r=0.45$), and a moderate negative correlation was found between PCS-12 ($p=0.09/r=-0.38$). It was determined that higher fear avoidance levels in individuals with nonspecific low back pain were associated with increased age, pain duration and disability level, as well as decreased trunk muscle endurance and quality of life. The results of the study support the interaction between biological and psychological factors in nonspecific low back pain. It also shows that patients' fear avoidance beliefs are an important factor that should be included in the holistic evaluation during the treatment process.

Keywords: Nonspecific Low Back Pain, Psychosocial Characteristics, Fear Avoidance Beliefs

Öğretmenlerin Stresli Durumlarda Bilişsel Kontrol ve Bilişsel Esneklik Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Arş.Gör.Dr. Mücahit Dursun¹

¹Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü

*Corresponding author: Mücahit DURSUN

Özet

Araştırmanın amacı öğretmenlerin stresli durumlarda bilişsel kontrol ve bilişsel esneklik düzeylerinin sportif aktivite ve farklı değişkenler açısından incelenmesidir. Araştırma ilişkisel tarama modelinde tasarlanmıştır. Çalışmanın grubunu Erzurum ilinde bulunan 2022-2023 Eğitim ve Öğretim yılında Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda görev yapan 225 öğretmen oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Kişisel Bilgi Formu", Gabrys, Tabri, Anisman ve Matheson (2018) tarafından geliştirilen Demirtaş (2019) tarafından Türkçeye uyarlanan "Stresli Durumlarda Bilişsel Kontrol ve Bilişsel Esneklik Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde öncelikli tanımlayıcı istatistikleri hesaplanmış ve normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. Normal dağılım sergilemesinden dolayı parametrik testlerden t-testi ve pearson korelasyon analizleri uygulanmıştır. Sonuçlar $p < ,050$ anlamlılık düzeyine göre değerlendirilmiştir. Verilerin iç tutarlık değerlerinin incelenmesi amacıyla Cronbah's Alpha analizi uygulanmıştır. Analizler sonucunda; katılımcıların cinsiyetleri, medeni durumları ve sportif aktivite yapma durumları ile stresli durumlarda bilişsel kontrol ve bilişsel esneklik düzeyleri arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Katılımcıların yaşları ile stresli durumlarda bilişsel kontrol ve bilişsel esneklik düzeyleri arasında anlamlı ilişki bulunmamıştır. Öte yandan, katılımcıların sportif aktivite yapma türleri ile Stresli Durumlarda Bilişsel Kontrol ve Bilişsel Esneklik Ölçeğinin "Duygular Üzerinde Bilişsel Kontrol" alt boyutu arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Bilişsel Kontrol, Bilişsel Esneklik, Sportif Aktivite

Examining Teachers' Cognitive Control and Cognitive Flexibility Levels in Stressful Situations in Terms of Different Variables

Abstract

The aim of the research is to examine teachers' cognitive control and cognitive flexibility levels in stressful situations in terms of sports activities and different variables. The research was designed in the relational screening model. The group of the study consisted of 225 teachers working in schools affiliated with the Ministry of National Education in the 2022-2023 academic year in Erzurum. "Personal Information Form" and "The Cognitive Control and Flexibility Questionnaire" developed by Gabrys, Tabri, Anisman and Matheson (2018) and adapted into Turkish by Demirtaş (2019) were used as data collection tools in the research. In the analysis of the data, primary descriptive statistics were calculated and it was determined that it showed a normal distribution. Due to its normal distribution, parametric tests such as t-test and Pearson correlation analysis were applied. The results were evaluated according to the significance level of $p < .050$. Cronbach's Alpha analysis was applied to examine the internal consistency values of the data. As a result of the analysis; No significant difference was detected between the participants' gender, marital status and sporting activity status, and their cognitive control and cognitive flexibility levels in stressful situations. No significant relationship was found between the participants' ages and their levels of cognitive control and cognitive flexibility in stressful situations. On the other hand, a significant difference was detected between the participants' types of sporting activities and the "Cognitive Control over Emotions" sub-dimension of the Cognitive Control in Stressful Situations and Cognitive Flexibility Scale.

Keywords: Teacher, Cognitive Control, Cognitive Flexibility, Sport Activity

Şiddetli Kas Ağrısı Menenjit İçin Uyarıcı Bir Semptom Mudur'

Doç.Dr. Hilal Hocagil'

¹Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

*Corresponding author: Hilal Hocagil

Özet

Acil kliniğine yaygın vücut ağrısı şikayetiyle getirilen 19 yaşında erkek hasta, hafif hareketlerle bile şiddetli ağrı yaşamaktaydı. Bir hafta önce araba ile kar altında kalarak herhangi bir travma olmaksızın sıkışmıştı ve o günden beri kas ağrıları artmıştı. Daha önce alınan ağrı kesici ve kas gevşetici ilaçlar semptomlarını hafifletmedi. Hasta aynı zamanda kusma da yaşamaktaydı. İlk şüphe rabdomiyoliz yönündeydi ancak kan testleri normaldi, sadece beyaz kan hücre sayısı yüksekti. Fizik muayenede Menings irritasyonu düşündürülen şiddetli kas ağrısı nedeniyle kranial tomografi ve ardından lomber ponksiyon yapıldı. Lomber ponksiyon sonucunda bulanık beyin omurilik sıvısı tespit edildi ve bakteriyel menenjit teşhisi konuldu. Hastaya daha sonra antibiyotik ve steroid tedavisi başlandı ve hastane yatırıldı.

Anahtar Kelimeler: Kas Ağrısı, Uyarıcı Semptom, Menenjit

Is Severe Muscle Pain a Warning Symptom for Meningitis'

Abstract

A 19-year-old male patient presented to the emergency clinic with severe widespread body pain, exacerbated by minimal movements. He had been trapped under snow in a car a week prior without trauma, leading to increasing muscle pain since then. Previous treatment with painkillers and muscle relaxants failed to alleviate symptoms. He also experienced vomiting. Initial suspicion included rhabdomyolysis, but blood tests showed no abnormalities except for elevated white blood cell count. Due to severe muscle pain suggestive of meningeal irritation, a cranial tomography scan

was performed, followed by a lumbar puncture revealing turbid cerebrospinal fluid, confirming bacterial meningitis. The patient was then started on antibiotic and steroid therapy and hospitalized

Keywords: Muscle Pain, Warning Symptom, Meningitis

Makale id= 63

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0001-9180-9387

Siyah Kılılı Dil: Bir Vaka Sunumu

Arş.Gör. Hanife Karaköse Semiz¹ , Arş.Gör. Kübra Çam¹ , Doç.Dr. Ayşe Zeynep Zengin¹

¹OMÜ DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

*Corresponding author: Hanife Karaköse Semiz

Özet

ÖZET Giriş- Amaç: Siyah kılılı dil, dilin dorsumundaki filiform papillaların hipertrofisi ile karakterize genellikle kendini sınırlayan ve asemptomatik olan bir durumdur. Etiyolojisinde kötü oral hijyen, sigara, alkol, çay, kahve tüketimi ve bazı ilaçlar suçlanmaktadır. Renk veren maddenin yoğunluğuna göre sarı-beyazdan, kahverengi siyaha kadar renk değişebilir. Tedavisinde dilin dorsumunun fırçalanması ve dil temizleyici kullanımı, predispozan faktörün ortadan kaldırılması yer alır. **Olgu Tanımlaması:** 32 yaşında sistemik hastalığı bulunmayan kadın hasta, sağ alt posterior bölgede ağrı şikâyeti ile kliniğimize başvurdu. Hastanın yakın zamanda siprofloksasin içerikli antibiyotik kullandığı öğrenildi. **Bulgular:** İntraoral muayenede 48 nolu dişin yarı gömülü ve 47 nolu dişin çürük olduğu görüldü. Alt anterior bölgede diş taşı mevcuttu. Hastanın dilinin dorsumunda filiform papillalarda hipertrofi, dil yüzeyinde kahverengi siyah renklenme ve dilin posteriorundaki papillalarda papillit mevcuttu. Hastaya siyah kılılı dil teşhisi konuldu. Hasta sigara, alkol vb kullanmıyordu. Hastanın kılılı dili siprofloksasin etken maddeli antibiyotik kullanımı kaynaklı olduğu düşünüldü. Hasta ilacı bırakmıştı. Hastaya oral hijyen eğitimi verilip dilini fırçalaması ve dil temizleyicisi kullanması tavsiyesinde bulunuldu. **Sonuç:** Siyah kılılı dil normalde asemptomatik olmakla beraber yoğunluğuna bağlı olarak ağız kokusu, tat almada azalma veya görünüm nedeniyle psikik etkilenmeye sebep olabilir. Tedavi olarak neden olan etken ortadan kaldırılmalı ve hastaya oral hijyen eğitimi verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Ağız Hijyeni, Siyah Kılılı Dil, Siprofloksasin

Black Hairy Tongue: A Case Report

Abstract

ABSTRACT Introduction – Purpose: Black hairy tongue is a condition characterized by hypertrophy of the filiform papillae on the dorsum of the tongue, which is generally self-limiting and asymptomatic. Poor oral hygiene, smoking, alcohol, consumption of tea, coffee, and certain medications are implicated in its etiology. Depending on the density of the coloring agent, the color can change from yellow-white to brown-black. Treatment involves brushing the dorsum of the tongue and using a tongue scraper, as well as eliminating the predisposing factor. Case Description: A 32-year-old female patient with no systemic disease presented to our clinic with complaints of pain in the lower right posterior region. It was learned that the patient had recently used an antibiotic containing ciprofloxacin. Intraoral examination revealed that tooth 48 was semi-impacted and tooth 47 was decayed. Calculus was present in the lower anterior region. The patient had hypertrophy of the filiform papillae on the dorsum of the tongue, brown-black discoloration on the surface of the tongue, and papillitis on the posterior of the tongue. The patient was diagnosed with black hairy tongue. The patient didn't smoke or consume alcohol, etc. It was thought that the patient's hairy tongue was due to the use of ciprofloxacin-containing antibiotics. The patient had stopped taking the medication. The patient was advised to brush her tongue and use a tongue scraper for oral hygiene. Conclusion: Black hairy tongue is normally asymptomatic but can cause halitosis, decreased taste sensation, or psychological impact depending on its intensity. Treatment should involve eliminating the causative factor and providing oral hygiene education to the patient.

Keywords: Keywords: Oral Hygiene, Black Hairy Tongue, Ciprofloxacin

Sözlü Sunum

ORCID ID: ORCID: İbrahim YILMAZ: 0000-0003-2003-6337 Ülkün Ünlü ÜNSAL: 0000-0001-5194-3138 Numan KARAARSLAN: 0000-0001-5590-0637 Salim ŞENTÜRK: 0000-0003-0524-9537 Serdar ÇEVİK: 0000-0002-2733-4233

Tip 2 Diyabetes Mellitus ile İlişkili Alzheimer Hastalığında Sgl2 İnhibitörlerinin Rolü

Doç.Dr. İbrahim Yılmaz¹ , Doç.Dr. Ülkün Ünlü Ünsal² , Doç.Dr. Numan Karaarслан³ , Doç.Dr. Salim Şentürk⁴ , Doç.Dr. Serdar Çevik⁵

¹İstanbul Rumeli Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, İstanbul, Türkiye. T.C. Sağlık Bakanlığı, Dr. İsmail Fehmi Cumalıoğlu Şehir Hastanesi, Farmakovijilans Birimi, Tekirdağ, Türkiye.

²T.C. Sağlık Bakanlığı, Manisa Şehir Hastanesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Kliniği, Manisa, Türkiye

³İstanbul Medeniyet Üniversitesi Tıp Fakültesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

⁴Memorial Bahçelievler Hastanesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Kliniği, İstanbul, Türkiye

⁵Kanuni Sultan Süleyman Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Kliniği, İstanbul, Türkiye

*Corresponding author: İbrahim YILMAZ

Özet

Amaç: Bu araştırmada; gelişmesinde ve ilerlemesinde tip 2 diabetes mellitus (T2DM) ile ilişkili Alzheimer Hastalığı (AD)'ında, C-reaktif protein ve interlökin-6 gibi enflamatuvar belirteçlerin düzeylerini azalttığı bildirilen ve gliflozinler olarak da adlandırılan, sodyum glukoz ko-transporter-2 (SGLT2) inhibitörlerinin rolünün araştırılması amaçlandı. **Materyal ve Metot:** Pubmed elektronik veri tabanında, İngilizce olarak basılmış olan kanıt düzeyi yüksek araştırmalardan elde edilen veriler Microsoft Office Programı Excel listede toplandı. Elde edilen veriler adet ve/veya frekans (%) cinsinden sunuldu. **Bulgular:** SGLT2 inhibitörleri enflamasyonu azaltarak AD ile ilişkili nöroinflamasyona karşı korunmaya yardımcı olabileceğinden bahsedilmiştir. SGLT2 inhibitörlerinin doğrudan nöroprotektif etkilere sahip olabileceğini öne süren çalışmalarda, bu ilaçların oksidatif stresi azaltabileceği ve nöron sağlığının korunmasında önemli faktörler olan beyindeki mitokondriyal fonksiyonu geliştirebileceği raporlanmıştır. Buna ek olarak SGLT2 inhibitörlerinin nöronları hasardan koruyarak, AD'de görülen bilişsel gerilemenin önlenmesine yardımcı olabileceği fikri ileri sürülmüştür. Dahası T2DM'li bireylerde, AD için de bir risk

faktörü olan kardiyovasküler hastalık riskinin yüksek olduğundan ve SGLT2 inhibitörlerinin, kalp yetmezliği ve kardiyovasküler ölüm riskini azaltmak da dahil olmak üzere, T2DM'li hastalarda kardiyovasküler sonuçları iyileştirdiği de gösterilmiştir. En az bunlar kadar önemli olan diğer bir bulgu ise SGLT2 inhibitörlerinin, beynin zararlı maddelerden korunmasında çok önemli bir rol oynayan kan-beyin bariyerinin bütünlüğünün korunmasına da yardımcı olabileceği hipotezidir. Bu bağlamda SGLT2 inhibitörlerinin, kan-beyin bariyeri fonksiyonunu koruyarak nörotoksik maddelerin beyne girmesini önlemeye ve dolayısı ile AD'ye karşı koruyucu etki sağlayabileceğidir. AD dahil çeşitli hastalıklarda karaciğer kinaz B1 aktivasyonu yoluyla otofajik bir aktivatör görevi gören SGLT2 inhibitörü olan Dapagliflozin'in, amigdalanın GABAerjik nörotransmisyonu ve beyinden türetilen nörotrofik faktöre vurgu yapılarak AD hayvan modelinde araştırılmıştır. Sonuçlar, Dapagliflozin'in glutamat baskılanmasının yanı sıra amigdala GABA, NE ve 5-HT seviyelerini de yenilediği ve ayrıca GABAB2 ile ilişkili aşağı akış fosfolipaz C/diaçilgliserol/protein kinaz C sinyallemesini aktive ederek reseptörü TrkB'nin aktivasyonu ile BDNF üretimini tetiklediğini bildirmektedir. Çıkarım: T2DM ile ilişkili AD'de SGLT2 inhibitörlerinin rolünü tam olarak anlamak için daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyulurken, ortaya çıkan raporlarda bu ilaçların nöroproteksiyon, antiinflamatuvar etkiler ve kardiyovasküler risk faktörlerinin iyileştirilmesi, glisemik kontrolün ötesinde potansiyel faydalar sunabileceğini göstermektedir. Bu yüzden SGLT2 inhibitörleri, T2DM'li bireylerde AD riskini potansiyel olarak azaltma konusunda umut vaat edebilir.

Anahtar Kelimeler: Alzheimer Hastalığı, Bdnf, Gaba, Sgl2, Tip-2 Diabetes Mellitus.

The Role of Sgl2 Inhibitors in Alzheimer's Disease Associated With Type 2 Diabetes Mellitus

Abstract

Aim: In this study, the aim was to investigate the role of sodium glucose co-transporter-2 (SGLT2) inhibitors, also known as gliflozins, which have been reported to decrease levels of inflammatory markers such as C-reactive protein and interleukin-6, in the development and progression of Alzheimer's Disease (AD) associated with type 2 diabetes mellitus (T2DM). **Materials and Methods:** Data obtained from high-evidence studies published in English in the Pubmed electronic database were collected in the Microsoft Office Program Excel list. The data obtained were presented in terms of number and/or frequency (%). **Results:** It has been mentioned that SGLT2 inhibitors may help protect against AD-related neuroinflammation by reducing inflammation. Studies suggesting that SGLT2 inhibitors may have direct neuroprotective effects have reported that these drugs may reduce oxidative stress and improve mitochondrial function in the brain, which are important factors in maintaining neuronal health. In addition, it has been suggested that SGLT2 inhibitors may help prevent the cognitive decline seen in AD by protecting neurons from damage. Furthermore, individuals with T2DM have an increased risk of cardiovascular disease, which is also a risk factor for AD, and SGLT2 inhibitors have also been shown to improve cardiovascular outcomes in patients with T2DM, including reducing the risk of heart failure and cardiovascular death. Another finding that is at least as important is the hypothesis that SGLT2 inhibitors may also help protect the integrity of the blood-brain barrier, which plays a very important role in protecting the brain from harmful substances. In this context, SGLT2 inhibitors may protect the blood-brain barrier function,

preventing neurotoxic substances from entering the brain and thus providing a protective effect against AD. Dapagliflozin, an SGLT2 inhibitor that acts as an autophagic activator through liver kinase B1 activation in various diseases including AD, has been investigated in an AD animal model with emphasis on GABAergic neurotransmission of the amygdala and brain-derived neurotrophic factor. Results report that Dapagliflozin, in addition to glutamate suppression, also restores amygdala GABA, NE and 5-HT levels and also activates GABAB2-related downstream phospholipase C/diacylglycerol/protein kinase C signaling, triggering BDNF production through activation of its receptor TrkB. Conclusion: While more research is needed to fully understand the role of SGLT2 inhibitors in T2DM-associated AD, emerging reports suggest that these drugs may offer potential benefits beyond glycemic control, including neuroprotection, anti-inflammatory effects, and improvement of cardiovascular risk factors. Therefore, SGLT2 inhibitors may hold promise in potentially reducing the risk of AD in individuals with T2DM.

Keywords: Alzheimer's Disease, Bdnf, Gaba, Sglt2, Type-2 Diabetes Mellitus.

Tur Yapılamayan Dar Ağızlı Divertikül İçi Tümörü Olan Olguda Açık Eksizyon Yöntemi

Doç.Dr. Fatih Fırat¹

¹TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ
*Corresponding author: FATİH FIRAT

Özet

Amaç: Divertikül içi tümörlerde hastaya yapılacak cerrahi işlemin belirlenmesi tartışmalı bir konudur. En sık kullanılan yöntemler transüretal rezeksiyon ve radikal sistektomidir. Bizde bu olguda 3. bir seçenek olan divertikülektomiye değerlendireceğiz. Olgu: 65 yaşında erkek hasta 1 yıldır ara ara olan idrarda ağrısız kanama şikayeti ile kliniğimize başvurdu. Hastanın 20 paket/yıl sigara içim öyküsü mevcuttu. Yapılan lokal sistoskopide; mesane sol yan duvarda ağız dar divertikül ve içerisinde papiller yapılar gözlemlendi. Kontraslı batın MR da: Soldaki 28 mm çapındaki divertikül içerisinde heterojen yoğun kontrastlanan kitle lezyonu görülmektedir. Şeklinde raporlandı. Hastaya genel anestezi altında GAM kesi ile girilerek mesane açıldı ve divertikülün içerisine 16 fr sonda takılarak balonu 5 cc şişirilmesini takiben divertikül ağızından çepeçevre geçirilen ipek sütürle divertikül ağızı sonda gövdesine tespit edildi. Yaklaşık 1 cm güvenli alan bırakılarak divertikül ağızı çepeçevre insizyonu takiben küt ve keskin diseksiyonla divertikül serbestlenerek eksize edildi. Sonrasında mesane duvarı iki kat olarak kapatıldı. Hastanın 4. Gün direni 7. Gün sondası alındı ve taburcu edildi. Patoloji: Düşük dereceli papiller ürotelyal karsinom, solid-papiller karakterde tümör muskularis propria kalınlığının yarısından daha derine invaze olup perivezikal yağ dokuya ulaşmamıştır. Tümörde lenfovasküler invazyon ve cerrahi sınırlarda tümör izlenmemiştir. Tümör en yakın yerde divertikül tabanında cerrahi sınıra 0.3 cm, divertikül ağızında cerrahi sınıra 1 cm mesafede ölçülmüştür. Olarak raporlandı. Sonuç: Görüntülemelerde divertikülün düzenli sınırlı olduğu ve dar ağızlı olması nedeniyle rezeksiyon yapılamayan seçilmiş olgularda, divertikül içerisine takılan sonda ve divertikül ağızının sondaya tespitiyle de divertikül güvenli şekilde eksize edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Divertikül, Mesane , Tümör

Open Excision Method in a Case With a Narrow Mouth Intra-Diverticular Tumor in Which Tur Could Not Be Performed

Abstract

Purpose: Determining the surgical procedure to be performed on patients with intra-diverticular tumors is a controversial issue. The most commonly used methods are transurethral resection and radical cystectomy. In this case, we will evaluate a third option, diverticulectomy. Case: A 65-year-old male patient applied to our clinic with the complaint of painless bleeding in the urine that had been occurring intermittently for 1 year. The patient had a 20 pack-year smoking history. In the local cystoscopy performed; A narrow-mouth diverticulum and papillary structures were observed on the left side wall of the bladder. Contrast-enhanced abdominal MRI shows a heterogeneous intensely enhancing mass lesion within the 28 mm diameter diverticulum on the left. It was reported as follows. The bladder was opened by entering the patient through a GAM incision under general anesthesia. A 16 fr catheter was inserted into the diverticulum and the balloon was inflated by 5 cc. Then, the diverticulum mouth was fixed to the catheter body with a silk suture passed all around the diverticulum mouth. Following an incision all around the diverticulum mouth, leaving a safe area of approximately 1 cm, the diverticulum was released and excised with blunt and sharp dissection. Afterwards, the bladder wall was closed in two layers. The patient's tube was removed on Day 4 and the catheter was removed on Day 7, and he was discharged. Pathology: Low-grade papillary urothelial carcinoma, solid-papillary tumor that invades deeper than half the thickness of the muscularis propria and does not reach the perivesical fat tissue. No lymphovascular invasion was observed in the tumor and no tumor was observed at the surgical margins. The tumor was measured at the closest location, 0.3 cm from the surgical margin at the base of the diverticulum, and 1 cm from the surgical margin at the mouth of the diverticulum. It was reported as. Conclusion: In selected cases where the diverticulum is regularly circumscribed on imaging and cannot be resected due to its narrow mouth, the diverticulum can be safely excised by inserting a catheter into the diverticulum and fixing the diverticulum's mouth to the catheter.

Keywords: Diverticulum, Bladder, Tumor

Üniversite Çalışanlarının Kas İskelet Sistemi Maruziyeti ve Fiziksel Aktivite Seviyeleri Yönünden İncelenmesi

Arş.Gör. Mustafa Sarı¹ , Arş.Gör. Demet Öztürk¹ , Dr.Araştırmacı Halil İbrahim Çelik¹ ,
Prof.Dr. Nilgün Bek¹

¹Lokman Hekim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

*Corresponding author: Mustafa SARI

Özet

Çalışmamızın amacı bir yükseköğretim kurumunda akademik veya idari personel olarak aktif görev alan bireylerin kas iskelet sistemi maruziyetlerini belirlemek ve bununla ilişkili olabilecek parametreler ile fiziksel aktivite seviyelerini incelemektir. Çalışmamıza 18 yaş ve üzerinde olan kadın bireyler dahil edildi. Bireylerin demografik verileri ve çalışma şartları ile ilgili bilgileri genel değerlendirme formu ile, kas iskelet sistemi maruziyeti Cornell Kas İskelet Sistemi Rahatsızlığı Anketi (CMDQ) ile ve fiziksel aktivite seviyeleri ise Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi-Kısa Formu kullanılarak değerlendirildi. Çalışmaya yaş ortalaması 34,13±6,48 yıl olan 53 kadın birey dahil edildi. Bireylerin yaş, vücut kütle indeksi, mesleki deneyim yılı ve günlük bilgisayar kullanma süresi ile CMDQ skorları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı bulundu ($p>0,05$). Bireylerin haftalık çalışma süresi ile CMDQ toplam ($p=0,014$; $r=0,335$), CMDQ alt ekstremite ($p=0,011$; $r=0,345$) ve gövde ($p=0,018$; $r=0,323$) skorları arasında düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu bulundu. Bireylerin fiziksel aktivite düzeyleri ortalama 742,5±16,54 MET-dk/hafta olarak minimal aktif düzeyde olduğu bulundu. Fiziksel aktivite düzeyi ile sırasıyla CMDQ toplam ($p=0,018$; $r=0,323$), alt ekstremite ($p=0,006$; $r=0,374$) ve gövde skorları ($p=0,045$; $r=0,277$) arasında düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu bulundu. Mevcut çalışmamız, haftalık çalışma süresi ve fiziksel aktivite düzeyinin kas iskelet sistemini olumsuz etkilediğini ortaya koymuştur. Dinlenme molalarının önemini vurgulanması ve bireylerin fiziksel aktivite düzeylerinin artırılması, kas iskelet sistemi etkilenimlerinin önüne geçilmesi açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ağrı, Çalışma Süresi, Fiziksel Aktivite, Kas İskelet Sistemi

Examination of University Employees in Terms of Musculoskeletal System Exposure and Physical Activity Levels

Abstract

The aim of our study is to determine the musculoskeletal system exposure of individuals who actively work as academic or administrative staff in a higher education institution and to examine the parameters and physical activity levels that may be related to this. Female individuals aged 18 and over were included in our study. Individuals' demographic data and information about working conditions were evaluated with a general evaluation form, musculoskeletal system exposure was evaluated with the Cornell Musculoskeletal Disorder Questionnaire (CMDQ), and physical activity levels were evaluated using the International Physical Activity Questionnaire-Short Form. Fifty-three female individuals with an average age of 34.13 ± 6.48 years were included in the study. It was found that there was no significant relationship between individuals' age, body mass index, years of professional experience and daily computer use time and CMDQ scores ($p > 0.05$). It was found that there was a low-level significant relationship between individuals' weekly working hours and CMDQ total ($p = 0.014$; $r = 0.335$), CMDQ lower extremity ($p = 0.011$; $r = 0.345$) and trunk ($p = 0.018$; $r = 0.323$) scores. The individuals' physical activity levels were found to be minimally active, with an average of 742.5 ± 16.54 MET-min/week. A low-level significant relationship was found between physical activity level and CMDQ total ($p = 0.018$; $r = 0.323$), lower extremity ($p = 0.006$; $r = 0.374$) and trunk scores ($p = 0.045$; $r = 0.277$), respectively. Our current study revealed that weekly working hours and physical activity level negatively affect the musculoskeletal system. Emphasizing the importance of rest breaks and increasing the physical activity levels of individuals is important in preventing musculoskeletal system effects.

Keywords: Pain, Working Time, Physical Activity, Musculoskeletal System

Veteriner Cerrahide Kızılötesi Termografi Uygulamaları

Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Kul¹

¹Selçuk Üniversitesi
*Corresponding author: Mustafa Kul

Özet

Tamamlayıcı bir tanı aracı olarak önemli bir rol oynayan kızılötesi termografinin veteriner cerrahi alanlarından, ortopedik bozukluklar, ağrı ve anestezide öne çıkmaktadır. Tekrarlanabilir ve non-invaziv olması ile diğer yöntemlerden ayrılan kızılötesi termografi, yara iyileşmesi, yanıklar, onkolojik cerrahi, plastik cerrahi alanlarında başarıyla kullanılmaktadır. Çeşitli rehabilitasyon teknikleri de bölgesel olarak oluşan termal yanıtın değerlendirilmesi ile hastanın iyileşmesini ve ilerlemesini izlemeye yardımcı olabilir. Ağrının yeri, yaralanmanın şiddeti ve tedavinin etkinliği konularında önemli veriler elde edilen termografi, bazı cerrahi hastalıkların subklinik teşhisinde önemli fayda sağlar. Çevresel faktörlerin elimine edilmesi ve standardizasyonun sağlanması ile farklı cerrahi uygulamalarda da kullanımı mümkün görünmektedir. Özellikle kızılötesi termografinin duyarlılığını değerlendiren daha ileri çalışmaların yapılması gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Kızılötesi Termografi, Veteriner Cerrahi

Infrared Thermography Applications in Veterinary Surgery

Abstract

Infrared thermography, which plays an important role as a complementary diagnostic tool, is prominent in veterinary surgery, orthopedic disorders, pain and anesthesia. Infrared thermography, which is reproducible and non-invasive, is successfully used in wound healing, burns, oncologic

surgery and plastic surgery. Various rehabilitation techniques can also help monitor the patient's recovery and progress by evaluating the regional thermal response. Thermography, which provides important data on the location of pain, severity of injury and effectiveness of treatment, provides significant benefit in the subclinical diagnosis of some surgical diseases. With the elimination of environmental factors and standardization, it seems possible to use it in different surgical applications. Further studies, especially evaluating the sensitivity of infrared thermography, are necessary.

Keywords: Infrared Thermography (Irt), Veterinary Surgery